

ФОНД
ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ

Наша гарантія – ваш фінансовий спокій!

РІЧНИЙ ЗВІТ 2021

Звернення голови адміністративної ради Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

У 2021 році перед Фондом гарантування вкладів постали нові завдання і почалась їх реалізація.

Новий цикл розвитку системи гарантування вкладів знайшов відбиток в оновленому бренді.

Другий рік поспіль Фонд гарантування вкладів успішно виконує свої завдання в умовах пандемії. У цих умовах довели свою ефективність система електронних торгів «Prozorro». Продажі та Автоматизована система виплат, створені Фондом кілька років тому. Фонд гарантування вкладів забезпечив безперерйні надходження від реалізації та управління активами та продовжив розрахунки з кредитором неплатоспроможних банків.

Окрім своїх поточних функцій Фонд успішно просувається у виконанні завдань, що стоять перед ним відповідно до Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 р. Триває динамічне реформування системи гарантування вкладів відповідно до директив ЄС, що відкриває шлях до врегулювання неплатоспроможності банків на ранніх етапах. Упродовж 2021 року відбулись суттєві зрушення у вдосконаленні законодавчого поля, що на роки закладають вектор подальшого розвитку системи гарантування вкладів та банківської системи загалом. Зокрема, ухвалено в цілому або у першому читанні низку важливих законодавчих змін, що дозволяють:

- ❖ посилити судово-претензійну роботу для повернення активів, виведених з банків до визнання їх неплатоспроможними (Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів виведення банків з ринку та задоволення вимог кредиторів цих банків» № 1588-IX);
- ❖ розв'язувати проблему заборгованості Фонду перед державою за позиками, що брались для здійснення гарантованих виплат вкладникам банків, переданих Фонду з 2014 року (Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб № 5542-1);
- ❖ завершити процес приєднання до системи гарантування усіх банківських установ (Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб № 5542-1);
- ❖ почати поетапне підвищення гарантованої суми вкладів до європейського рівня (Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб № 5542-1);

У 2021 році Фонд продовжив практику позачергового повернення державі запозичень, здійснених у роки кризи для виплати коштів вкладникам банків, що виводились з ринку. Закон про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування

вкладів фізичних осіб дозволить реструктуризувати залишок цієї заборгованості таким чином, що відсотки гаситимуться коштом стягнення збитків з осіб, винних у банкрутствах банків.

Робота зі стягнення цих збитків у 2021 році вийшла на новий рівень – постановою Кабінету Міністрів було створено міжвідомчу робочу групу з питань повернення активів збанкрутілих банків під головуванням Першого віцепрем'єр-міністра, Міністра економіки, до якої увійшли директор-розпорядник Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Голова Національного банку, Міністр юстиції, Заступник Міністра економіки, Заступник Міністра внутрішніх справ, Голова Держфінмоніторингу, Генеральний прокурор, Заступник Керівника Офісу Президента України та Директор Національного антикорупційного бюро. Паралельно Фонд продовжує позовну роботу зі стягнення збитків, у тому числі в іноземних юрисдикціях.

Зменшення витрат держави на збанкрутілі банки та поліпшення повернення активів колишніх власників таких банків і пов'язаних з ними осіб було закладено до Меморандуму про економічну та фінансову політику за програмою «Stand-by» з Міжнародним валютним фондом та залишатиметься пріоритетом на найближчі роки.

Важливим напрямом роботи Фонду гарантування вкладів залишається поширення фінансових знань у суспільстві. Триває реалізація трирічного Національного проекту з фінансової грамотності, розпочатого у 2020 р..

Нині перед системою гарантування вкладів стоять нові завдання. Серед них – поширення гарантій на небанківські фінансові установи, такі як кредитні спілки та компанії, які надають послуги зі страхування життя. Участь у розробці відповідного законодавства та підготовка до його практичного впровадження залишатимуться важливими аспектами у діяльності ФГВФО.

Підсумовуючи, хочу наголосити на тому, що робота Фонду у 2021 році заклала підвалини для подальшого стабільного розвитку системи гарантування в Україні та зміцнення фінансово-економічної системи держави.

З повагою

Владислав БЕДНЕНКО

голова адміністративної ради
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб,
директор Юридичного департаменту
Національного банку України

Звернення директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

2021 став для Фонду гарантування вкладів роком нових викликів та можливостей.

Попри несприятливі фактори, передусім продовження світової пандемії, економіка країни та банківська система зокрема продемонстрували стабільність та зростання. Другий рік поспіль зберігалася тенденція зростання вкладів фізичних осіб у банках-учасниках Фонду. Упродовж року залишок коштів на рахунках фізосіб збільшився на 35 млрд грн, що є свідченням високого рівня довіри громадян до банківської системи.

Лише один банк – АТ КБ «Земельний капітал» – було визнано неплатоспроможним. І менше, ніж за 5 місяців з початку виведення з ринку, Фонд виплатив його вкладникам понад 94% загальної гарантованої суми.

Фонд також продовжив достроково розраховуватися із Міністерством фінансів за борговими зобов'язаннями, що виникли унаслідок кризи 2014-2016 років. Тільки упродовж 2021 року Фонд достроково перерахував Міністерству фінансів понад 4 млрд грн, які було спрямовано до Фонду розвитку підприємництва.

Ми відновили контроль над ще чотирма банками, ліквідацію яких було заблоковано діями їх акціонерів. Це допомогло не просто формально відновити ліквідаційні процедури у колишніх «зомбі-банках», а поновити розрахунок із їх вкладниками та кредиторами. Загалом у 2021 році Фонд виплатив вкладникам банків, що ліквідуються, 848,2 млн грн. Таким чином загальна сума виплаченого відшкодування за час існування Фонду сягнула 95 666,1 млн грн.

Цього року ми мали ще один гарний привід: у червні виповнилося 5 років з моменту створення системи реалізації активів неплатоспроможних банків «Прозорро.Продажі». За цей час ми провели понад 13 тисяч успішних аукціонів, які принесли понад 23 млрд грн кредиторам неплатоспроможних банків, а сама система, створена з ініціативи Фонду, зрештою стала основою для реалізації реформи держвласності.

Та найголовніше – 2021 року було закладено фундамент для подальшого реформування банківської системи та системи гарантування вкладів зокрема. У травні у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект 5542-1, який передбачає: затвердження програми реструктуризації залишку заборгованості Фонду перед урядом; набуття членства АТ «Ощадбанк» у Фонді; та найочікуванішим суспільством крок – поетапне підвищення гарантованої суми відшкодування. З дня набрання чинності закону сума

відшкодування за вкладом зросте одразу двічі – до 400 тис. грн, а з 2023 року становитиме – 600 тис. грн.

Вектор для подальших змін та перетворень системи гарантування відомий. Один із ключових кроків – імплементація до вітчизняного законодавства норм директив ЄС щодо гарантування вкладів та врегулювання неплатоспроможності банків. Передусім йдеться про вдосконалення системи раннього реагування задля створення потужних запобіжників проти потрясінь на банківському ринку. І винагородою за це для кожного українця, клієнта банку, стане можливість підвищення суми гарантування за вкладом до європейського рівня.

Окремий фронт роботи – створення системи гарантування для всіх фінансових установ, що мають право залучати кошти від населення. Спільно із НБУ ми розробляємо нормативно-правову базу, яка дозволить поширити гарантії Фонду на вклади, які залучаються від населення кредитними спілками і лайфовими страховими компаніями.

Іншим пріоритетом Фонду залишається судово-претензійна робота щодо колишніх власників та пов'язаних осіб неплатоспроможних банків, чії дії чи бездіяльність призвели до їх ліквідації та нанесли збитки кредиторам. У тому числі тривають процеси пошуку та повернення виведених з банків активів в іноземних юрисдикціях. Цього року питанню повернення активів неплатоспроможних банків надано гідну увагу на державному рівні. На початку року було створено Міжвідомчу групу з питань повернення активів збанкрутілих банків. Ми певні, робота групи дозволить консолідувати дії органів влади з повернення активів та прискорить наповнення держбюджету за рахунок стягнутих коштів.

Разом з тим Фонд продовжує об'єднувати зусилля для подальшого підвищення рівня фінансової грамотності українців та формування у суспільстві фінансової культури. Цього року ми створили Лігу амбасадорів та Експертну раду з фінансової грамотності – об'єднання фахівців, які системно та активно займаються фінансовою просвітою, усвідомлюючи її важливість.

Сьогодні Фонд, фіналізуючи кризу 2014-2016 років, ставить собі за мету не допустити повторення подібних потрясінь, і надалі залишатися надійним партнером для всіх учасників фінансового ринку та гарантом прав вкладників. Наші

внутрішні перетворення знайшли своє відображення у зміні нашого візуального стилю. Тож цього року ми презентували наш оновлений бренд, айдентику та стратегію.

Сильний та стійкий Фонд гарантування вкладів – це запорука стабільності усієї банківської системи, наша мета та ключова ціль, заради якої ми працюємо щодня.

Наша гарантія – ваш фінансовий спокій!

Світлана РЕКРУТ

Директор-розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Адміністративна рада Фонду

Владислав БЕДНЕНКО

Голова адміністративної ради
Фонду

директор Юридичного
департаменту Національного банку
України

Світлана РЕКРУТ

Директор-розпорядник Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб

Галина ПАХАЧУК

Директор Департаменту
фінансового контролінгу
Національного банку України

Наталія СТРАХОВА

Заступник директора Департаменту
фінансової політики – начальник
відділу з питань банківських послуг
та координації взаємодії з
Національним банком Міністерства
фінансів

Виконавча дирекція Фонду

Світлана РЕКРУТ

Директор-розпорядник Фонду
гарантування вкладів фізичних осіб

Наталія РУДУХА

Заступник директора-розпорядника

Ольга БІЛАЙ

Заступник директора-розпорядника

Андрій ОЛЕНЧИК

Заступник директора-розпорядника

Віктор НОВІКОВ

Заступник директора-розпорядника

Олена НУЖНЕНКО

Директор фінансовий

ЗМІСТ

I	ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ У 2021 РОЦІ	8
	Місія, візія, завдання, функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	8
1.	ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2021 РОЦІ	9
2.	ОГЛЯД БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ТА РЕГУЛЯТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	11
2.1.	Огляд фінансових показників учасників Фонду	12
2.2.	Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду	29
2.3.	Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду	38
3.	ВИВЕДЕННЯ БАНКІВ З РИНКУ	43
3.1.	Здійснення тимчасової адміністрації, виконання планів врегулювання неплатоспроможності банків та розробка системи раннього реагування	43
3.2.	Ліквідація банків	47
3.3.	Надходження до неплатоспроможних банків	51
3.4.	Розрахунки з кредиторами банків	52
3.5.	Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку та позовна робота Фонду	61
3.6.	Стягнення шкоди з пов'язаних осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності, та робота з юридичними консультантами	62
4.	КОНСОЛІДОВАНИЙ ПРОДАЖ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	64
4.1.	Результати продажу майна неплатоспроможних банків	64
4.2.	Удосконалення підходів до управління активами неплатоспроможних банків	74
5.	ВИПЛАТИ ВКЛАДНИКАМ	78
5.1.	Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам неплатоспроможних банків	78
6.	УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ	83
6.1.	Джерела формування та використання фінансових ресурсів	83
6.2.	Погашення кредиторських вимог Фонду	85
6.3.	Погашення боргів перед державою	86
6.4.	Оцінка фінансової стійкості Фонду	87
6.5.	Фінансові інвестиції Фонду	88
7.	ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ	90
7.1.	Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду	90
7.2.	Консультування громадськості та співпраця з громадськими організаціями	92
7.3.	Фінансова просвіта та захист прав вкладників	94
7.4.	Міжнародна співпраця	97
8.	ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	98
8.1.	Удосконалення законодавчої бази та регуляторна діяльність Фонду	98
8.2.	Створення систем гарантування для небанківських фінансових установ	102
9.	УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	103
9.1.	Управління ризиками Фонду	103
9.2.	Управління та розвиток персоналу	104
9.3.	Внутрішній аудит	105
9.4.	Інформаційні технології	105
Додаток:	Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021 рік	110
II	ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2021 РІК	111
	Фінансова звітність за 2021 рік, підтверджена аудиторським висновком	111

Місія, візія, основне завдання та функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Місія Фонду

- Гарантування вкладів
- Захист прав кредиторів
- Підвищення фінансової обізнаності для забезпечення довіри до фінансової системи та добробуту суспільства

Візія Фонду

- Відкритий
- Інноваційний
- Надійний партнер, який запобігає фінансовим втратам та формує світові стандарти у сфері гарантування вкладів

Основне завдання

- Забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку

Функції Фонду :

- ❖ веде реєстр учасників Фонду;
- ❖ акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон), здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- ❖ інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України та облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;
- ❖ здійснює емісію корпоративних облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених Законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
- ❖ здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань закладами у строки, визначені Законом;
- ❖ здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- ❖ бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;
- ❖ застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;
- ❖ здійснює заходи щодо:
  - підготовки до запровадження процедури виведення банку з ринку, у тому числі організаційні заходи щодо проведення відкритого конкурсу та визначення найменш витратного способу виведення банку з ринку;
  - проведення процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі шляхом виконання плану врегулювання, здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку;
- ❖ здійснює перевірки банків відповідно до Закону;
- ❖ надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;
- ❖ здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- ❖ звертається з відповідними запитами до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;
- ❖ здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до Закону;
- ❖ вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.

2021: рік у короткому огляді

Один банк, який став 100-ю установою, що перейшла під управління Фонду, визнано неплатоспроможним; завершено ліквідацію 6 банків; 848,2 млн грн виплаченого гарантованого відшкодування вкладникам; 3,6 млрд грн погашених кредиторських вимог та 2,8 млрд грн надходжень до неплатоспроможних банків; робота у напрямку виявлення шкоди, заподіяної неплатоспроможним банкам та їх кредиторам (колишнім кредиторам) рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб; запуск оновленого бренду Фонду та удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду – 2021-й рік для Фонду гарантування вкладів фізичних осіб став роком наполегливої плідної роботи та якісних змін.

Усі 23 роки, відколи у 1998 році на підставі Указу Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків» був створений Фонд, він з гідністю виконував покладену на нього місію захисту прав та законних інтересів вкладників банку.

1. Основні показники діяльності Фонду

- ❖ Станом на 01.01.2022 в управлінні Фонду знаходилося 48 банків, з яких у 27 банках процедура ліквідації здійснювалася Фондом безпосередньо. Загальна номінальна вартість активів (без урахування переоцінки), що обліковуються на балансах зазначених вище банків становила 43,7 млрд грн, оціночна вартість яких складала 7,8 млрд грн.
- ❖ Протягом звітного року завершено ліквідацію 6 банків, що були передані в управління Фонду.
- ❖ Загальна гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом 2021 року коштом Фонду, становить 848,2 млн грн, і станом на 01.01.2022 фактично 95,7% вкладників отримали гарантовану суму відшкодування, і лише 4,3% не звернулися за виплатою.
- ❖ Станом на 01.01.2022 учасниками Фонду було 70 банків, які мають ліцензію Національного банку України на право надання банківських послуг (АТ «ОЩАДБАНК» не є учасником Фонду). Протягом звітного року із реєстру учасників виключено 3 банки.
- ❖ Сукупні активи учасників Фонду станом на 01.01.2022 становили 2109,0 млрд грн, чисті активи склали 1817,0 млрд грн, сукупні зобов'язання – 1583,3 млрд грн, власний капітал – 233,7 млрд грн. За результатами звітного року консолідований фінансовий результат учасників Фонду становив 76,4 млрд грн.
- ❖ Кількість вкладників в банках-учасниках Фонду – 49,8 млн осіб, сума вкладів фізичних осіб – 675,6 млрд грн, сума можливого відшкодування коштом Фонду – 388,7 млрд грн.
- ❖ У 2021 році витрати Фонду на сплату боргових зобов'язань перед державою склали 24% від загальної суми витрат Фонду. На погашення номінальної вартості векселів Фонд витратив 2400,0 млн грн та на сплату відсотків за ними 1671,8 млн грн. Всього станом на 01.01.2022 Фонд загалом сплатив у якості погашення своїх боргових зобов'язань перед державою 21722,7 млн грн, у тому числі сплата за векселями – 13817,6 млн грн, відсотки за векселями – 7905,1 млн грн. Розрахунки за кредитами перед Національним банком України Фонд завершив ще у 2019 році.
- ❖ Станом на 01.01.2022 загальна балансова вартість активів 43 банків під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становила 43,2 млрд грн, в той час як їх оціночна вартість – 7,6 млрд грн. Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2022 становить 289,04 млрд грн (враховуючи банки, в яких завершено ліквідацію).
- ❖ За 2021 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено 3,6 млрд грн.
- ❖ За 2021 рік на рахунки банків, що ліквідуються, надійшло 2,8 млрд грн, найбільша питома вага (84,3%) цих надходжень у звітному році припадає на надходження від продажу майна, а саме 2,4 млрд грн.
- ❖ Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих активів банків у 2021 році за результатами відкритих торгів склали реалізація основних засобів – нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів – 68,6%, окрім того права вимоги за кредитними договорами та дебіторська заборгованість становили відповідно 28,4% та 2,6%.
- ❖ У 2021 році було вдосконалено процедури продажу активів та запроваджено підхід швидкого виставлення активів на торги. Окрім продажу активів через електронну торгову систему «Prozorro.sale», для організації продажу активів

залучаються міжнародні радники, фондові біржі, здійснюється безпосередній продаж активів банків юридичним чи фізичним особам. Для зручності потенційних покупців є можливість застосування акредитивної форми розрахунків за придбаний актив.

- ❖ За 2021 рік прийнято 32 рішення щодо передачі в оренду нерухомості/продовження орендних відносин, за результатом чого надходження до неплатоспроможних банків від оренди майна склали протягом 2021 року 12,1 млн грн, основною формою передачі нерухомого майна банків, які ліквідуються Фондом, стало проведення електронних аукціонів із застосуванням електронної торгової системи «Prozorro.sale».
- ❖ Фонд протягом звітного року продовжував здійснювати реструктуризацію кредитної заборгованості фізичних осіб, яка забезпечена іпотекою нерухомості. Протягом 2021 року надійшло 477 пакетів документів про проведення або продовження раніше проведеної реструктуризації такої заборгованості. Всього за 2021 рік розглядалися питання щодо реструктуризації кредитної заборгованості на суму понад 258,60 млн грн, внаслідок чого надходження до неплатоспроможних банків склали близько 56,9 млн грн, рівень реструктуризації за портфелем іпотечних кредитів окремого банку перевищив 87%.
- ❖ Протягом 2021 року Фонд продовжував роботу з виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. Станом на 01.01.2022 Фондом пред'явлено 72 позовні заяви до 821 пов'язаної з банками особи щодо 45 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 100,8 млрд грн. У звітному році Фонд отримав перше остаточне судові рішення у даній категорії спорів, зокрема у справі №910/11027/18 задоволено повністю вимоги Фонду про стягнення збитків з колишніх посадових осіб АБ «УКООПСПІЛКА» в розмірі понад 76 млн грн.
- ❖ Станом на 31.12.2021 Фондом пред'явлено 27 цивільних позовів до 59 цивільних відповідачів (підозрюваних/обвинувачених) щодо 19 банків на загальну суму понад 16,2 млрд грн. Окрім того, Фонд на підставі судових рішень у кримінальних провадженнях пред'явив 5 позовних заяв до 5 відповідачів на загальну суму вимог понад 2,6 млрд грн. У 2021 році Фонд отримав перше остаточне судові рішення у даній категорії спорів, зокрема у справі №753/2965/20 задоволено повністю вимоги Фонду про стягнення збитків з колишньої посадової особи АТ «БАНК «ТАВРИКА» в розмірі понад 26,5 млн дол. США.
- ❖ Протягом звітного року інформаційна політика Фонду була спрямована на інформування громадськості про систему гарантування та діяльність Фонду, а також підвищення рівня інформованості громадськості про гарантії за вкладями. У 2021 році Фондом проведено міжнародну конференцію «Фонд гарантування вкладів: оновлена роль і стратегія», під час якої, зокрема, було представлено оновлений бренд та айдентику Фонду, що відображають внутрішні перетворення Фонду. Для донесення змісту нового бренду та підсилення ролі Фонду як гаранта фінансової безпеки користувачів фінансових послуг було підготовлено серію відеороликів, участь у яких взяли відомі діячі культури України.
- ❖ Активна робота Фонду спрямовувалась на розвиток та ведення соціальних мереж. Упродовж року було виготовлено понад 400 інформаційних повідомлень, з яких 62 – відеоролики (відеокоментарі спікерів Фонду, анімація, записи телеєфірів за участі спікерів Фонду тощо) для розміщення на сторінках Фонду в соціальних мережах та каналі у відеохостингу «YouTube». За 2021 рік кількість підписників сторінки Фонду в соцмережі Facebook зросла майже вдвічі – до 62 тисяч осіб.
- ❖ Протягом 2021 року Фондом було підготовлено та розіслано інформаційним агентствам і представникам ЗМІ близько 240 пресрелізів, організовано більше 20 тематичних інтерв'ю та коментарів для ЗМІ, виступів на телебаченні, опубліковано 8 тематичних колонок спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам для підготовки 15 статей, опублікованих в професійних економічних ЗМІ.
- ❖ У 2021 році продовжував свою роботу Інформаційно-консультаційний центр Фонду і впродовж звітного року було надано 1640 консультацій громадянам, 385 відповідей на запити щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд, та 200 відповідей на звернення громадян та юридичних осіб, 33 350 роз'яснень та консультацій були надані «гарячою лінією» Фонду.
- ❖ У 2021 році продовжувалася робота з підвищення фінансової грамотності населення. Фонд систематично проводив просвітні заходи для груп цільової аудиторії. Тривала активна робота Національного проєкту з фінансової грамотності. Фондом розроблено спеціалізований навчальний курс «Система гарантування вкладів: основи і практика». Протягом звітного року Фонд брав активну участь у відзначенні міжнародних ініціатив з фінансової грамотності, а саме GlobalMoneyWeek 2021 та Всесвітнього дня Заощаджень. Фонд став генеральним партнером Всеукраїнської інформаційної кампанії із захисту прав споживачів фінансових послуг «Знай свої права» та створив дорадчий орган Фонду – Експертну раду з фінансової грамотності. Крім того, Фондом здійснювалася програма заходів, спрямованих на захист прав вкладників
- ❖ У звітному році розпочався процес створення систем гарантування для небанківських фінансових установ, а саме системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та системи гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя.

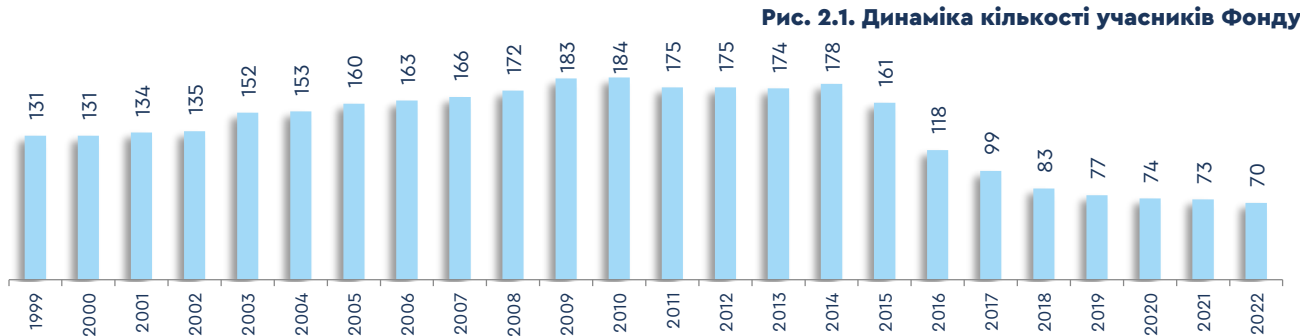
2. Огляд банківського сектору та регулятивна діяльність

Станом на 01 січня 2022 року учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб було 70 банків, які мали ліцензію Національного банку України на право надання банківських послуг.

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що участь банків у Фонді є

обов'язковою. Банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Фонд виключає банк з-поміж учасників Фонду в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. АТ «Ощадбанк» не є учасником Фонду.

Динаміка кількості учасників Фонду наведена на рис. 2.1.:

За 2021 рік з реєстру учасників Фонду було виключено 3 банки: АТ «Місто Банк» та АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» (в яких діяла тимчасова адміністрація та згодом було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію) та ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» (у зв'язку із відкликанням

банківської ліцензії без припинення юридичної особи). Жодного банку не було включено до реєстру учасників Фонду протягом 2021 року.

Динаміка виключення учасників Фонду наведена на рис. 2.2.:

У 2021 році кількість банків за участю іноземного капіталу (більше або рівне 10%) незмінно складала 33.

На 2021 рік розподіл діючих банків на групи (відповідно до рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем Національного банку України від 5 лютого 2021 року № 40) був наступним:

5 – банки з державною часткою (включаючи АТ «Ощадбанк») – банки, в яких держава прямо чи опосередковано володіє

часткою понад 75% статутного капіталу банку. В кінці року кількість банків склала 4;

20 – банки іноземних банківських груп – банки, контрольні пакети акцій яких належать іноземним банкам або іноземним фінансово-банківським групам;

48 – банки з приватним капіталом – банки, в яких серед кінцевих власників істотної участі є один чи кілька приватних інвесторів, що прямо та/або опосередковано володіють не менше ніж 50% статутного капіталу банку. В кінці року кількість банків склала 47.

2.1. Огляд фінансових показників учасників Фонду

Аналіз фінансових показників учасників Фонду проводився на підставі балансових даних станом на 01.01.2020, 01.01.2021 та 01.01.2022.

На початку 2021 року учасниками Фонду були 73 банки, які мали ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій. Протягом року нових учасників не з'явилося. В той самий час із реєстру учасників були виключені три банки: АТ «МІСТО БАНК» та АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» у зв'язку з ліквідацією і ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» через припинення банківської діяльності без припинення юридичної особи. Таким чином, станом на 01.01.2022 в реєстрі налічувалось 70 учасників Фонду.

Виключення зазначених банків не спричинило значного впливу на динаміку системних показників через невелику питому вагу цих учасників (табл. 2.1.1).

Протягом 2022 року Національний банк постійно підвищував облікову ставку, яка на початку року дорівнювала 6,0%. Перший раз ставку було збільшено з 05.03.2021 до 6,5%, другий – з 16.04.2021 до 7,5%, третій – з 23.07.2021 до 8,0%, четвертий – з 10.09.2021 до 8,5%. Нарешті, з 10.12.2021 її було встановлено у розмірі 9,0% річних. Цей показник залишався незмінним до кінця року.

На початку 2021 року споживча інфляція суттєво прискорилась, і за підсумками I кварталу індекс споживчих цін (ІСЦ) становив 4,1%. Надалі її зростання дещо уповільнилось, проте в річному вимірі вона залишалася за верхньою межею цільового діапазону $5\% \pm 1$ в.п. За результатами I півріччя ІСЦ склав 6,4%, після 9 місяців підвищився до 7,5%, а за підсумками року сягнув 10,0%. Для порівняння, у 2020 році ІСЦ був удвічі нижчим, тобто 5,0%.

Базовий сценарій НБУ на майбутнє передбачає поступове зниження впливу пандемії на українську економіку. Проте тривале збереження геополітичного напруження може негативно вплинути на очікування населення, бізнесу та інвесторів, що супроводжуватиметься посиленням інфляційного тиску. Зважаючи на це, Національний банк оприлюднив прогностичний рівень інфляції на 2022 рік в межах 7,7%.

З початку 2021 року офіційний курс гривні до долара США знизився на 0,9964 грн (гривня зміцнилась на 3,5%) і станом на 01.01.2022 склав 27,2782 грн за долар. Офіційний курс гривні до євро впав на 3,817 грн (гривня зміцнилась на 11,0%) і станом на 01.01.2022 дорівнював 30,9226 грн за євро.

Таблиця 2.1.1
Балансові показники банків, виключених з реєстру Фонду протягом 2021 року
(станом на 01.01.2021)

Показники	Чисті активи			Сукупні зобов'язання	Власний капітал		
	всього	у т.ч. кредитно-інвестиційний портфель за вирахуванням резервів	всього		у т.ч.		
					сплачений статутний капітал	результати діяльності до 2021 року	
По трьом виключеним банкам, млн грн	2 536,1	1 480,0	1 819,0	717,1	1 145,3	- 613,0	
Питома вага в загальній сумі по Фонду, %	0,2	0,1	0,1	0,4	0,3	0,2	
Довідково:							
Загальна сума по Фонду, млн грн	1 588 344,4	1 221 022,8	1 399 471,6	188 872,8	431 171,3	- 297 256,9	

Основні тенденції учасників Фонду в 2021 році

Другий рік поспіль банківський сектор працював в умовах нестабільної макроекономічної ситуації, спричиненою коронавірусною хворобою (COVID-19). За цей час система пристосувалася до нових викликів, адаптувала бізнес-процеси, продемонструвала здатність функціонувати в умовах пандемії.

На початку року спостерігалось помірне зниження її показників, проте вже в II кварталі розпочалося відновлення. Зокрема, зросли залишки коштів в банках-контрагентах і на рахунках клієнтів, прискорилося кредитування бізнесу і населення, скоротилися вкладення в державні цінні папери з подальшим спрямуванням коштів на підтримку економіки.

У II півріччі позитивні зміни продовжились. Банки наростили обсяги кредитування в корпоративному та іпотечному сегментах, а темпи зростання роздрібних позик у річному обчисленні перевищили докоронакризовий рівень. Залишки на коррахунках збільшились завдяки клієнтським надходженням суб'єктів господарювання та фізичних осіб, хоча кошти населення зростали повільніше внаслідок поживлення споживчих витрат. Портфель цінних паперів протягом року поступово скорочувався через переорієнтацію ресурсів на кредитування, але в грудні стрімко зріс після надходження суттєвих бюджетних виплат і зосередження їх на рахунках отримувачів. За підсумками звітного року консолідований фінансовий результат учасників Фонду був найкращим за всю історію банківської системи країни.

Валюта балансу за 2021 рік збільшилась на 228,7 млрд грн (плюс 14,4%) із врахуванням від'ємної валютної переоцінки 18,3 млрд грн або на 247,0 млрд грн без такого врахування і склала 1817,0 млрд грн. За той же час сукупні активи зросли на 167,2 млрд грн або 8,6% попри від'ємну валютну переоцінку 23,2 млрд грн і на 01.01.2022 становили 2109,0 млрд грн. Головні чинники зростання активів – збільшення клієнтського кредитного портфеля, вкладень у гривневі державні цінні папери та залишків, розміщених на коррахунках.

Загальний розмір клієнтського кредитного портфеля з початку року формально підвищився на 103,2 млрд грн або 11,8% і на 01.01.2022 склав 978,0 млрд грн. При цьому реальний портфель збільшився на 114,5 млрд грн, оскільки 11,3 млрд грн зростання знівелювала від'ємна переоцінка його валютної складової. Кредити юридичним особам, органам влади та ФОП реально збільшились на 74,7 млрд грн, а фізичним особам – на 39,8 млрд грн без врахування від'ємної валютної переоцінки 10,3 млрд грн та 1,0 млрд грн відповідно. Зросла гривнева складова портфеля (плюс 130,1 млрд грн), а валютна – скоротилась (мінус 26,9 млрд грн). Чистий клієнтський портфель з початку року формально додав 159,3 млрд грн або 29,9% при від'ємній валютній переоцінці 6,4 млрд грн, тобто насправді, він зріс на 165,7 млрд грн.

Обсяг резервів під кредитні ризики у 2021 році зменшився на 56,2 млрд грн або 16,4% і на 01.01.2022 становив 285,8 млрд грн. Їх гривнева частина скоротилась на 6,7 млрд грн, а валютна – на 49,5 млрд грн з врахуванням від'ємної переоцінки 4,9 млрд грн. Основна причина скорочення резервів – списання з початку року 63,1 млрд грн прострочених неробочих кредитів, з яких 18,2 млрд грн були в національній валюті, а 44,9 млрд грн – в іноземній. Якщо не враховувати фактор списання, резерви за робочим портфелем зросли помірно в межах 8,0% від суми нової заборгованості.

Якість кредитної заборгованості поступово покращується, проте відбувається це не внаслідок її погашення, а через постійне списання безнадійних боргів. На зниження частки проблемних кредитів також впливає зростання обсягу кредитного портфеля завдяки видачі нових позик.

Прострочена заборгованість за всіма клієнтськими кредитами з початку року зменшилась на 52,1 млрд грн або 17,0% з врахуванням від'ємної валютної переоцінки 4,3 млрд грн і на 01.01.2022 склала 254,1 млрд грн. Також знизилась її частка в загальному обсязі клієнтських кредитів: з 35,0% на 01.01.2021 до 26,0% на 01.01.2022. Разом з тим, протермінування по «робочому» клієнтському портфелю у 2021 році підвищилась на 15,6 млрд грн, у т.ч. в гривні – на 11,8 млрд грн і валюті – на 3,8 млрд грн.

Неробочі кредити у звітному році реально зменшились в усіх групах банків і на 01.01.2022 становили 306,5 млрд грн. В цілому їх обсяг впав на 67,0 млрд грн, а якщо не врахувати ефект від'ємної валютної переоцінки в сумі 5,4 млрд грн, він реально скоротився на 61,6 млрд грн. Частка неробочих кредитів та нарахованих за ними доходів в загальному кредитному портфелі учасників Фонду знизилась з 40,2% на 01.01.2021 до 29,7% на 01.01.2022. В той самий час в «робочому» гривневому портфелі їх обсяг збільшився на 8,4 млрд грн, а у валютному скоротився на 5,7 млрд грн.

Вкладення банків у цінні папери продовжили зростати шостий рік поспіль і станом на 01.01.2022 склали 701,1 млрд грн, що на 40,1 млрд грн або 6,1% більше рівня на 01.01.2021. Їх стрімке збільшення відбулося наприкінці року, коли у грудні вони підвищились на 100,4 млрд грн, хоча до цього поступово знижувались з метою спрямування ресурсів на кредитування. Головною складовою портфеля залишаються вкладення в цінні папери, що рефінансуються НБУ, які зросли на 32,3 млрд грн або 7,0% до 496,2 млрд грн (плюс 30,4 млрд грн у грудні). Також збільшились вкладення в депозитні сертифікати НБУ, які додали 34,8 млрд грн або 21,6% і досягли 195,4 млрд грн (плюс 68,6 млрд грн за грудень). Залишки корпоративних цінних паперів у 2021 році зменшились на 27,0 млрд грн або 74,0% до 9,5 млрд грн.

У звітному році сукупні зобов'язання учасників Фонду підвищились на 183,8 млрд грн або 13,1% внаслідок переважного залучення клієнтських коштів та кредитів від НБУ і на 01.01.2022 становили 1583,3 млрд грн. Зростання відбулося протягом II, III та IV кварталів, коли зобов'язання збільшились відповідно на 70,0 млрд грн, 34,8 млрд грн та 93,3 млрд грн, в той час як у I кварталі вони скоротились на 14,3 млрд грн. Головним джерелом приросту були гривневі ресурси бізнесу та населення.

Кошти юридичних осіб, органів влади та ФОП з початку року зросли на 109,0 млрд грн або 17,1% і на 01.01.2022 склали 745,5 млрд грн. В національній валюті вони підвищились на 103,7 млрд грн до 508,4 млрд грн, а в іноземній – на 5,3 млрд грн до 237,1 млрд грн при від'ємній переоцінці 8,2 млрд грн. Таким чином, реальне збільшення залишків на рахунках суб'єктів господарювання з початку року становило 117,2 млрд грн.

Кошти фізичних осіб у 2021 році зросли на 49,2 млрд грн або 8,9% до 603,6 млрд грн. Їх гривнева складова підвищилась на 52,5 млрд грн або 7,0% до 375,3 млрд грн, а валютна формально скоротилась на 3,3 млрд грн або 1,4% до 228,3 млрд грн, але, насправді, теж зросла на 4,9 млрд грн, якщо не враховувати від'ємну переоцінку 8,2 млрд грн.

Заборгованість учасників Фонду перед НБУ у звітному році підвищилась на 31,8 млрд грн або 56,3% і досягла 88,4 млрд грн. Більшість банків спрямувала додаткове рефінансування на купівлю ОВДП, дохідність яких в середньому склала 11,4%, в той час як ресурси залучались за обліковою ставкою. З початку року 44 установи отримали кредити від НБУ, а на 01.01.2022 заборгованість за ними мали 38 банків.

Доля строкових коштів в структурі зобов'язань учасників Фонду продовжила скорочуватись сьомий рік поспіль і на 01.01.2022 склала 35,0% проти 39,2% на 01.01.2021. Зменшення відбулося за рахунок зниження частки усіх строкових боргів: перед банками (крім НБУ), клієнтами та міжнародними фінансовими організаціями.

Аналіз активів

Сукупні активи станом на 01.01.2022 склали 2109,0 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 625,8 млрд грн, що становить 32,2% в структурі. Чисті активи склали 1817,0 млрд грн,

Власний капітал учасників Фонду у 2021 році підвищився на 44,9 млрд грн або 23,8% через зростання на 46,2 млрд грн протягом другого півріччя, хоча у першому він зменшився на 1,3 млрд грн, і на 01.01.2022 становив 233,7 млрд грн. Головна причина збільшення капіталу – прибуткова діяльність банків, які заробили рекордні 76,4 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році зросла до 38,4%, перевищивши торішню у 20,9%, і майже досягла рівня 2019 року, коли складала 38,9%.

Адекватність регулятивного капіталу по всіх учасниках Фонду дещо знизилась, проте залишалась вище за нормативну (не менше 10,0%) і станом на 01.01.2022 дорівнювала 18,3% проти 22,4% на 01.01.2021 та 20,6% на 01.01.2020.

резерви під сукупні активи – 292,0 млрд грн. Зміни в обсягах і структурі активів учасників Фонду показані в таблиці 2.1.2.

Таблиця 2.1.2
Структура та динаміка активів учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Готівка, дорожні чеки та банк. метали	49 838,6	3,0	63 072,2	3,3	65 060,3	3,1	+ 13 233,6	+ 26,6	+ 1 988,1	+ 3,2
Кошти в НБУ	46 811,5	2,8	33 186,0	1,7	33 527,6	1,6	- 13 625,5	- 29,1	+ 341,6	+ 1,0
– кошти на вимогу	46 802,0	2,8	33 186,0	1,7	33 527,6	1,6	- 13 616,0	- 29,1	+ 341,6	+ 1,0
– розміщені депозити	9,5	0,0	-	-	-	-	- 9,5	- 100,0	-	-
Кошти в інших банках	130 920,0	7,9	210 561,4	10,8	226 818,6	10,8	+ 79 641,4	+ 60,8	+ 16 257,2	+ 7,7
у т.ч. нараховані доходи	48,4	0,0	21,7	0,0	15,1	0,0	- 26,7	- 55,2	- 6,6	- 30,4
– кошти на вимогу*	99 719,6	6,0	176 692,9	9,1	196 238,4	9,3	+ 76 973,3	+ 77,2	+ 19 545,5	+ 11,1
– надані кредити та розміщені депозити	31 200,4	1,9	33 868,5	1,7	30 580,2	1,5	+ 2 668,1	+ 8,6	- 3288,3	- 9,7
Кредити, що надані клієнтам	910 890,6	54,6	874 793,7	45,0	977 961,6	46,4	- 36 096,9	- 4,0	+ 103 167,9	+ 11,8
у т.ч. нараховані доходи	113 744,3	6,8	91 725,5	4,7	76 677,3	3,6	- 22 018,8	- 19,4	- 15 048,2	- 16,4
– кредити юридичним особам, владі і ФОП	715 011,2	42,9	687 554,3	35,4	751 972,3	35,7	- 27 456,9	- 3,8	+ 64 418,0	+ 9,4
– кредити фізичним особам	195 879,4	11,7	187 239,4	9,6	225 989,3	10,7	- 8 640,0	- 4,4	+ 38 749,9	+ 20,7
Вкладення в цінні папери	425 505,2	25,5	661 005,3	34,1	701 101,9	33,2	+ 235 500,1	+ 55,3	+ 40 096,6	+ 6,1
у т.ч. нараховані доходи	5 569,7	0,4	8 468,7	0,5	9 121,8	0,4	+ 2 899,0	+ 52,0	+ 653,1	+ 7,7
– цінні папери, які рефінансуються НБУ	271 582,0	16,3	463 911,7	23,9	496 196,3	23,5	+ 192 329,7	+ 70,8	+ 32 284,6	+ 7,0
– цінні папери, які випущені НБУ	136 188,5	8,2	160 645,5	8,3	195 424,9	9,3	+ 24 457,0	+ 18,0	+ 34 779,4	+ 21,6
– корпоративні та інші цінні папери	17 734,7	1,0	36 448,1	1,9	9 480,7	0,4	+ 18 713,4	+ 105,5	- 26 967,4	- 74,0
Інвестиції в асоційовані, дочірні компанії	400,0	0,0	275,3	0,0	285,3	0,0	- 124,7	- 31,2	+ 10,0	+ 3,6
Основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування	51 704,5	3,1	50 295,1	2,6	47 006,8	2,2	- 1 409,4	- 2,7	- 3 288,3	- 6,5
Дебіторська заборгованість	16 923,0	1,0	21 220,4	1,1	26 166,3	1,2	+ 4 297,4	+ 25,4	+ 4 945,9	+ 23,3
Інші нараховані доходи	2 010,8	0,1	1 795,6	0,1	1 868,2	0,1	- 215,2	- 10,7	+ 72,6	+ 4,0
Інші активи	33 328,6	2,0	25 689,8	1,3	29 247,8	1,4	- 7 638,8	- 22,9	+ 3 558,0	+ 13,8
Всього активів	1 668 332,8	100,0	1 941 894,8	100,0	2 109 044,4	100,0	+ 273 562,0	+ 16,4	+ 167 149,6	+ 8,6
у т.ч. нарахованих доходів	121 373,2	7,3	102 011,5	5,3	87 682,4	4,1	- 19 361,7	- 16,0	- 14 329,1	- 14,0
Резерви під активні операції	- 424 359,4	x	- 353 550,4	x	- 292 004,1	x	+ 70 809,0	- 16,7	+ 61 546,3	- 17,4
Чисті активи	1 243 973,4	x	1 588 344,4	x	1 817 040,3	x	+ 344 371,0	+ 27,7	+ 228 695,9	+ 14,4
Довідково:										
Високоліквідні активи	599 641,2	35,9	890 454,6	45,9	977 450,7	46,3	+ 290 813,4	+ 48,5	+ 86 996,1	+ 9,8

* враховуючи кошти в розрахунках

За звітний рік сукупні активи збільшилися на 167,2 млрд грн або 8,6% (у 2020 році – на 273,6 млрд грн або 16,4%), чисті активи – на 228,7 млрд грн або 14,4% (у 2020 році – на 344,4 млрд грн або 27,7%), а резерви під активи зменшилися на 61,5 млрд грн або 17,4% (у 2020 році – на 70,8 млрд грн або 16,7%). Головні чинники зростання сукупних активів – збільшення клієнтського кредитного портфеля, вкладень у державні цінні папери та залишків на коррахунках попри від'ємну переоцінку валютних статей балансу внаслідок зміцнення гривні. Основна причина зниження обсягу резервів – списання їх коштом неробочих кредитів.

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- ❖ в національній валюті зростання сукупних активів з початку року склало 201,0 млрд грн або 15,7% до 1483,2 млрд грн (у 2020 році зростання було на 173,7 млрд грн);
- ❖ в іноземній валюті формальне скорочення сукупних активів становило 33,8 млрд грн або 5,1%, з яких 23,2 млрд грн «забезпечила» від'ємна переоцінка, тобто насправді, вони зменшилися на 10,6 млрд грн (у 2020 році реальне зменшення було на 8,5 млрд грн).

Готівка, дорожні чеки та банківські метали за 2021 рік зросли на 2,0 млрд грн або 3,2% до 65,1 млрд грн (3,1% обсягу активів проти 3,3% на початку року). За той же час **залишки на коррахунках в НБУ** майже не змінилися, додавши 0,3 млрд грн або 1,0%, і склали 33,5 млрд грн (1,6% в структурі активів проти 1,7% на початку року). При цьому в грудні вони зменшилися на 18,9 млрд грн через активне придбання банками державних цінних паперів наприкінці року.

Кошти в інших банках (крім НБУ) за звітний рік формально збільшилися на 16,2 млрд грн або 7,7%, хоча без врахування від'ємної переоцінки 7,3 млрд грн вони зросли на 23,5 млрд грн (у 2020 році таке зростання було на 54,8 млрд грн), і на 01.01.2022 склали 226,8 млрд грн (10,8% в структурі активів протягом усього року). Майже всі залишки зосереджені в іноземній валюті. За підсумками року спостерігався їх приріст в частині міжбанківських коштів на вимогу, які підвищилися на 19,5 млрд грн або 11,1% до 196,2 млрд грн попри від'ємну переоцінку 6,2 млрд грн. Разом з тим, протягом IV кварталу відбувся вплив коштів з валютних коррахунків в розмірі 29,4 млрд грн (у т.ч. в грудні 17,5 млрд грн) внаслідок зменшення вкладень нерезидентів в ОВДП. Міжбанківські строкові активи за 2021 рік скоротилися на 3,3 млрд грн або 9,7% до 30,6 млрд грн, проте якщо не брати до уваги від'ємну переоцінку 1,1 млрд грн, їх реальне зменшення було 2,2 млрд грн.

Клієнтський кредитний портфель з початку року збільшився на 103,2 млрд грн або 11,8% з врахуванням від'ємної валютної переоцінки 11,3 млрд грн (тобто реально він додав 114,5 млрд грн) і на 01.01.2022 склав 978,0 млрд грн, а його питома вага в активах зросла з 45,0% до 46,4%. Портфель на 69,8% формується із кредитів в гривні і на 30,2% із кредитів в іноземній валюті. За 2021 рік гривневі позики підвищилися на 130,1 млрд грн (у 2020 році вони зменшилися на 12,4 млрд грн), а валютні реально скоротилися на 15,6 млрд грн, якщо не брати до уваги від'ємну переоцінку (у 2020 році їх реальне зменшення було 90,5 млрд грн). Протягом року портфель щоквартально зростає, за винятком результатів I кварталу. За цей час найбільше додали кредити в поточну діяльність (88,7% в

структурі портфеля), які збільшилися на 85,6 млрд грн або 9,9% до 867,1 млрд грн, та овердрафти (5,4% портфеля), які підвищилися на 16,3 млрд грн або 44,7% до 52,9 млрд грн. Іпотечні кредити (3,0% портфеля) скоротилися на 1,8 млрд грн або 5,6% до 29,8 млрд грн.

Вкладення в цінні папери у 2021 році збільшилися на 40,1 млрд грн або 6,1% попри від'ємну валютну переоцінку 3,5 млрд грн і склали 701,1 млрд грн, займаючи 33,2% в активах проти 34,1% на початку року (у 2020 році вони зросли на 235,5 млрд грн, у т.ч. на 13,1 млрд грн коштом додатної валютної переоцінки). Серед них найбільша частка припадає на цінні папери, які рефінансуються НБУ, які підвищилися на 32,3 млрд грн або 7,0% до 496,2 млрд грн. Їх основний приріст відбувся у грудні (+30,6 млрд грн). Вкладення в депозитні сертифікати НБУ за 2021 рік збільшилися на 34,8 млрд грн або 21,6% і досягли 195,4 млрд грн. Вони також максимально зросли у грудні (+68,6 млрд грн).

За звітний рік **основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування** скоротилися на 3,3 млрд грн або 6,5% і склали 47,0 млрд грн, а їх частка в структурі активів впала до 2,2% проти 2,6% на початку року. За той же час **дебіторська заборгованість** зросла на 4,9 млрд грн або 23,3% до 26,2 млрд грн (1,2% в структурі проти 1,1% на початку року), а **інші активи** – на 3,6 млрд грн або 13,8% до 29,2 млрд грн (1,4% в структурі на 01.01.2022 проти 1,1% на 01.01.2021).

Високоліквідні активи учасників Фонду (готівка, кошти в НБУ, кошти на вимогу в інших банках разом з коштами в розрахунках, а також цінні папери, які рефінансуються або випущені НБУ, без нарахованих доходів) у 2021 році збільшилися на 87,0 млрд грн або 9,8%. Станом на 01.01.2022 вони склали 977,5 млрд грн проти 890,5 млрд грн на 01.01.2021 та 599,6 млрд грн на 01.01.2020. Зросла і їх частка в загальному обсязі сукупних активів з 45,9% на початку 2021 року до 46,3% наприкінці.

Рентабельність активів у звітному році поступово підвищувалась через випереджальне зростання прибутковості банків. На 01.01.2022 вона становила 4,6%, що більше показника на 01.01.2021 (2,8%), але нижче рівня на 01.01.2020 (5,1%). Чиста процентна маржа також збільшилась (до 6,3%) в порівнянні з торішнім рівнем (5,5%), але залишалась меншою ніж два роки тому (6,5%).

У таблиці 2.1.3 наведений аналіз змін в міжбанківському кредитно-депозитному портфелі учасників Фонду.

Обсяг міжбанківських строкових активів протягом 2021 року знизився на 3,3 млрд грн або 9,7%, враховуючи від'ємну валютну переоцінку в сумі 1,1 млрд грн і станом на 01.01.2022 склав 30,6 млрд грн, з яких 22,8 млрд грн або 74,5% припадало на міжбанківські кредити, а 7,8 млрд грн або 25,5% – на міжбанківські депозити. Скорочення портфеля досягнуто коштом зменшення міжбанківських валютних позик «овернайт», які наприкінці року знизилися до нуля, хоча на його початку склали 4,5 млрд грн. Чистий міжбанківський портфель за звітний рік втратив 2,9 млрд грн або 8,7%, резерви зменшилися на 0,4 млрд грн, а прострочена заборгованість – на 0,5 млрд грн.

Детальний аналіз клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду показаний в таблиці 2.1.4.

Таблиця 2.1.3
Міжбанківський кредитно-депозитний портфель учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Вклади в інших банках	14 394,2	46,1	8 026,7	23,7	7 798,3	25,5	- 6 367,5	- 44,2	- 228,4	- 2,8
- розміщені депозити	14 390,2	46,1	8 026,5	23,7	7 798,2	25,5	- 6 363,7	- 44,2	- 228,3	- 2,8
з них прострочені	0,3	0,0	-	-	-	-	- 0,3	- 100	-	-
- нараховані доходи	4,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	- 3,8	- 95,0	- 0,1	- 52,5
з них прострочені	0,0	0,0	-	-	-	-	- 0,0	- 100	-	-
Міжбанківські кредити	16 806,2	53,9	25 841,8	76,3	22 781,9	74,5	+ 9 035,6	+ 53,8	- 3 059,9	- 11,8
- надані кредити	16 770,8	53,8	25 823,8	76,2	22 769,3	74,5	+ 9 053,0	+ 54,0	- 3 054,5	- 11,8
з них прострочені	750,3	2,4	728,5	2,2	255,8	0,8	- 21,8	- 2,9	- 472,7	- 64,9
- нараховані доходи	35,4	0,1	18,0	0,1	12,6	0,0	- 17,4	- 49,2	- 5,4	- 29,9
з них прострочені	10,2	0,0	10,4	0,0	-	-	+ 0,2	+ 2,0	- 10,4	- 100
Всього міжбанківський портфель	31 200,4	100	33 868,5	100	30 580,2	100	+ 2 668,1	+ 8,6	- 3 288,3	- 9,7
у т.ч. прострочений	760,8	2,4	738,9	1,9	255,8	0,8	- 21,9	- 2,9	- 483,1	- 65,4
Резерви під міжбанківські кредити та депозити	- 796,6	x	- 729,3	x	- 308,6	x	+ 67,3	- 8,4	+ 420,7	- 57,7
Чистий міжбанківський портфель	30 403,8	x	33 139,2	x	30 271,6	x	+ 2 735,4	+ 9,0	- 2 867,6	- 8,7

Таблиця 2.1.4
Обсяг та структура клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кредити юридичним особам, владі і ФОП	715 011,2	78,5	687 554,3	78,6	751 972,3	76,9	- 27 456,9	- 3,8	+ 64 418,0	+ 9,4
– надані кредити	632 342,0	69,4	618 023,2	70,6	693 835,7	71,0	- 14 318,8	- 2,3	+ 75 812,5	+ 12,3
з них прострочені	242 469,9	26,6	210 011,0	24,0	179 336,8	18,3	- 32 458,9	- 13,4	- 30 674,2	- 14,6
– нараховані доходи	82 669,2	9,1	69 531,1	8,0	58 136,6	5,9	- 13 138,1	- 15,9	- 11 394,5	- 16,4
з них прострочені	69 695,9	7,6	59 219,9	6,8	47 391,6	4,9	- 10 476,0	- 15,0	- 11 828,3	- 20,0
Кредити фізичним особам	195 879,4	21,5	187 239,4	21,4	225 989,3	23,1	- 8 640,0	- 4,4	+ 38 749,9	+ 20,7
– надані кредити	164 804,3	18,1	165 045,0	18,9	207 448,6	21,2	+ 240,7	+ 0,1	+ 42 403,6	+ 25,7
з них прострочені	23 930,7	2,6	18 082,2	2,1	12 753,8	1,3	- 5 848,5	- 24,4	- 5 328,4	- 29,5
– нараховані доходи	31 075,1	3,4	22 194,4	2,5	18 540,7	1,9	- 8 880,7	- 28,6	- 3 653,7	- 16,5
з них прострочені	27 803,4	3,1	18 858,3	2,1	14 612,6	1,5	- 8 945,1	- 32,2	- 4 245,7	- 22,5
Всього клієнтський портфель	910 890,6	100	874 793,7	100	977 961,6	100	- 36 096,9	- 4,0	+ 103 167,9	+ 11,8
у т.ч. прострочений	363 899,9	39,9	306 171,4	35,0	254 094,8	26,0	- 57 728,5	- 15,9	- 52 076,6	- 17,0
Резерви під кредити клієнтам	- 413 680,4	x	- 342 004,0	x	- 285 839,3	x	+ 71 676,4	- 17,3	+ 56 164,7	- 16,4
– під кредити юр. особам, владі і ФОП	- 352 887,5	x	- 294 501,8	x	- 246 426,7	x	+ 58 385,7	- 16,5	+ 48 075,1	- 16,3
– під кредити фіз. особам	- 60 792,9	x	- 47 502,2	x	- 39 412,6	x	+ 13 290,7	- 21,9	+ 8 089,6	- 17,0
Чистий клієнтський портфель	497 210,2	x	532 789,7	x	692 122,3	x	+ 35 579,5	+ 7,2	+ 159 332,6	+ 29,9
– юридичних осіб, владі і ФОП	362 123,7	x	393 052,5	x	505 545,6	x	+ 30 928,8	+ 8,5	+ 112 493,1	+ 28,6
– фізичних осіб	135 086,5	x	139 737,2	x	186 576,7	x	+ 4 650,7	+ 3,4	+ 46 839,5	+ 33,5

Загальний розмір клієнтського кредитного портфеля з початку 2021 року формально підвищився на 103,2 млрд грн або 11,8% і на 01.01.2022 склав 978,0 млрд грн. При цьому реальний портфель збільшився на 114,5 млрд грн, оскільки 11,3 млрд грн зростання знівелювала від'ємна переоцінка його валютної складової (для порівняння: у 2020 році реальний портфель скоротився на 102,9 млрд грн).

Чистий клієнтський кредитний портфель формально зріс на 159,3 млрд грн або 29,9% при від'ємній валютній переоцінці 6,4 млрд грн, тобто насправді, він додав 165,7 млрд грн і на 01.01.2022 становив 692,1 млрд грн (для порівняння: чистий кредитний портфель за 2020 рік реально збільшився на 2,4 млрд грн).

Обсяг резервів під кредитні ризики у 2021 році зменшився на 56,2 млрд грн або 16,4% (у 2020 році – на 71,7 млрд грн) і на 01.01.2022 становив 285,8 млрд грн. Їх гривнева складова скоротилась на 6,7 млрд грн, а валютна – на 49,5 млрд грн з врахуванням від'ємної переоцінки 4,9 млрд грн. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля з початку року впав з 39,1% до 29,1%, причому по кредитах юридичним особам він знизився з 42,8% до 28,8%, а по кредитах фізичним особам, навпаки, зріс з 25,4% до 30,2%. Головна причина загального зниження резервів – списання у 2021 році 63,1 млрд грн непрацюючих кредитів (у 2020 році було списано 136,0 млрд грн).

Кредити юридичним особам, підприємцям та органам влади з початку року формально зросли на 64,4 млрд грн або 9,4% і склали 752,0 млрд грн (76,9% в структурі кредитного портфеля). При цьому, насправді портфель збільшився на 74,7 млрд грн, якщо не враховувати вплив від'ємної валютної переоцінки в сумі 10,3 млрд грн. За цей час гривневі кредити підвищилися на 81,5 млрд грн до 477,3 млрд грн (63,5% портфеля юридичних осіб), а валютні скоротилися на 17,1 млрд грн до 274,7 млрд грн (36,5% портфеля юридичних осіб), проте, якщо не брати до уваги вищезгадану переоцінку, вони реально знизилися на 6,8 млрд грн (для порівняння: у 2020 році кредити бізнесу реально скоротилися на 87,3 млрд грн, у т.ч. гривневі – на 10,4 млрд грн, а валютні – на 76,9 млрд грн). Серед напрямків кредитування лівова частка припадає на позики в поточну діяльність і становить 93,8%. Іпотека та овердрафти займають відповідно 1,0% та 1,7%.

Чистий гривневий корпоративний портфель за 2021 рік збільшився на 88,1 млрд грн або 41,1% до 302,4 млрд грн. Резерви з початку року зменшилися на 6,6 млрд грн або 3,6% до 174,9 млрд грн. Рівень резервування гривневих корпоративних кредитів на 01.01.2022 становив 36,6% проти 45,9% на 01.01.2021 та 51,7% на 01.01.2020.

Чистий валютний корпоративний портфель з початку року формально збільшився на 24,4 млрд грн або 13,6% до 203,1 млрд грн, проте, якщо не брати до уваги від'ємну валютну переоцінку 6,3 млрд грн, він реально додав 30,7 млрд грн. Резерви за 2021 рік знизилися на 41,5 млрд грн або 36,7% (при 4,0 млрд грн від'ємної переоцінки) до 71,5 млрд грн, а рівень покриття резервами валютних корпоративних кредитів впав до 26,0% на 01.01.2022 з 38,7% на 01.01.2021 та 46,2% на 01.01.2020.

Кредити фізичним особам у звітному році збільшилися на 38,8 млрд грн або 20,7% до 226,0 млрд грн (23,1% в структурі кредитного портфеля). З початку року гривневі позики населенню зросли на 48,6 млрд грн або 30,8% до 206,4 млрд грн (91,3% портфеля фізичних осіб), а валютні скоротилися на 9,8 млрд грн або 33,5% до 19,6 млрд грн (8,7% портфеля фізичних осіб), у т.ч. на 1,0 млрд грн коштом від'ємної переоцінки (тобто реально вони зменшилися на 8,8 млрд грн). Таким чином, в цілому, з початку року кредитний портфель населення реально додав 39,8 млрд грн (для порівняння: у 2020 році він реально скоротився на 15,6 млрд грн, у т.ч. гривневий – на 2,0 млрд грн, а валютний – на 13,6 млрд грн). Найбільш поширеним напрямком кредитування громадян є позики на поточні потреби, які займають 71,6% усієї заборгованості. На іпотеку та овердрафти припадають відповідно 9,9% та 17,8%.

Чистий гривневий портфель фізичних осіб з початку року додав 48,7 млрд грн або 35,9% і на 01.01.2022 склав 184,4 млрд грн. Резерви за цей час зменшилися на 0,1 млрд грн або 0,3% до 22,0 млрд грн, а процент резервування портфеля знизився до 10,7% на 01.01.2022 з 14,0% на 01.01.2021 та 18,6% на 01.01.2020.

Чистий валютний портфель фізичних осіб за 2021 рік скоротився на 1,9 млрд грн або 45,3% до 2,2 млрд грн, у т.ч. на 0,1 млрд грн коштом від'ємної переоцінки. Резерви з початку року зменшилися на 8,0 млрд грн або 31,6% до 17,4 млрд грн, у т.ч. на 0,9 млрд грн коштом від'ємної переоцінки. Рівень покриття резервами валютного портфеля дещо підвищився і склав 88,7% на 01.01.2022 проти 86,2% на 01.01.2021 та 85,8% на 01.01.2020.

Прострочена заборгованість за клієнтськими кредитами з початку 2021 року зменшилась на 52,1 млрд грн або 17,0% з врахуванням від'ємної валютної переоцінки 4,3 млрд грн і на 01.01.2022 склала 254,1 млрд грн (26,0% від усього портфеля), з яких 178,8 млрд грн було в національній валюті, а 75,3 млрд грн – в іноземній. Таким чином, її реальне скорочення у звітному році становило 47,8 млрд грн, у т.ч. 6,6 млрд грн у гривні та 41,2 млрд грн у валюті (для порівняння: у 2020 році прострочка реально зменшилась на 86,9 млрд грн, у т.ч. гривнева – на 27,9 млрд грн, а валютна – на 59,0 млрд грн). Знизилась і частка простроченої заборгованості в загальному обсязі клієнтських кредитів: по гривневій позиці до 26,1% на 01.01.2022 проти 33,5% на 01.01.2021 та 37,7% на 01.01.2020, а по валютній до 25,6% на 01.01.2022 проти 37,6% на 01.01.2021 та 43,7% на 01.01.2020.

У розрізі валют та кредитних портфелів клієнтів у 2021 році відбулися наступні зміни:

- ❖ по кредитах, які надані юридичним особам, органам влади та ФОП, прострочена заборгованість формально знизилась на 42,5 млрд грн або 15,8% до 226,7 млрд грн, а її питома вага в кредитному портфелі бізнесу впала до 30,2% на 01.01.2022 з 39,2% на 01.01.2021 та 43,7% на 01.01.2020, причому гривнева прострочка з початку року скоротилась на 4,4 млрд грн або 2,5% до 167,8 млрд грн, а валютна – на 38,1 млрд грн або 39,3% до 58,9 млрд грн з врахуванням від'ємної валютної переоцінки 3,4 млрд грн (тобто, в цілому, прострочка по кредитах бізнесу з початку року реально впала на 39,1 млрд грн);

- ❖ по кредитах, які надані фізичним особам, прострочена заборгованість формально скоротилась на 9,6 млрд грн або 25,9% до 27,4 млрд грн, а її питома вага в кредитному портфелі населення знизилась до 12,1% на 01.01.2022 з 19,7% на 01.01.2021 та 26,4% на 01.01.2020, причому прострочка в гривні з початку року зменшилась на 2,2 млрд грн або 16,9% до 11,0 млрд грн, а валютна – на 7,4 млрд грн або 30,9% до 16,4 млрд грн, враховуючи від’ємну валютну переоцінку 0,9 млрд грн (тобто, в цілому, прострочка по кредитах населенню з початку року реально скоротилась на 8,7 млрд грн).

Разом з тим, суттєве зменшення обсягів простроченої кредитної заборгованості не означає покращення її обслуговування позичальниками, оскільки воно відбулося

завдяки списанню прострочених неробочих кредитів користуючись сформованими резервами.

З початку 2021 року учасники Фонду списали 63,1 млрд грн кредитних боргів, з яких 18,2 млрд грн були в національній валюті, а 44,9 млрд грн – в іноземній (у 2020 році було списано 136,0 млрд грн позик, у т.ч. 58,5 млрд грн гривневих та 77,5 млрд грн валютних). Найбільший обсяг списань зафіксували: АТ «УКРЕКСІМБАНК» – 27,0 млрд грн (3,3 млрд грн у гривні та 23,7 млрд грн у валюті), АТ КБ «ПРИВАТБАНК» – 13,3 млрд грн (9,2 млрд грн у гривні та 4,1 млрд грн у валюті) та АТ «АЛЬФА-БАНК» – 5,2 млрд грн (1,2 млрд грн у гривні та 4,0 млрд грн у валюті).

В таблиці 2.1.5 показані зміни клієнтського кредитного портфеля учасників Фонду та пов’язаних з ним показників під впливом окремих факторів.

Таблиця 2.1.5
Зміни окремих складових клієнтського кредитного портфеля

(суми в млн грн)

Показники	Кредити, надані клієнтам		Резерви за кредитами клієнтам		Прострочена заборгованість за кредитами клієнтам		Непрацюючі клієнтські кредити	
	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)	у гривні	у валюті (грн екв.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Залишок на 01.01.2020	565 969,0	344 921,6	-239 893,7	- 173 786,7	213 247,2	150 652,7	259 096,9	192 793,1
зміни за рік за рахунок:								
- збільш./зменш. обсягу	+ 46 620,0	- 13 036,5	- 22 247,7	- 8 428,3	+ 30 686,6	+ 18 416,2	+ 18 319,8	+ 1 209,7
- списання боргів	- 58 541,8	- 77 470,0	+ 58 541,8	+ 77 470,0	- 58 541,8	- 77 470,0	- 58 541,8	- 77 470,0
- припинення банків	- 485,5	-	+ 5,9	-	- 3,4	-	- 79,1	-
- валютної переоцінки	x	+ 66 816,9	x	- 33 665,3	x	+ 29 183,9	x	+ 37 347,1
Залишок на 01.01.2021	553 561,7	321 232,0	-203 593,7	- 138 410,3	185 388,6	120 782,8	218 795,8	153 879,9
зміни за рік за рахунок:								
- збільш./зменш. обсягу	+ 149 201,2	+ 29 460,1	- 11 632,4	- 320,0	+ 11 773,3	+ 3 825,1	+ 8 436,2	- 5 705,5
- списання боргів	- 18 184,9	- 44 908,3	+ 18 184,9	+ 44 908,3	- 18 184,9	- 44 908,3	- 18 184,9	- 44 908,3
- припинення банків	- 908,5	- 171,5	+ 121,3	+ 25,0	- 217,9	- 107,5	- 517,1	- 112,9
- валютної переоцінки	x	- 11 320,2	x	+ 4 877,6	x	- 4 256,4	x	- 5 422,7
Залишок на 01.01.2022	683 669,5	294 292,1	-196 919,9	- 88 919,4	178 759,1	75 335,7	208 530,0	97 730,5

Як свідчать наведені дані, обсяг клієнтського портфеля з початку 2021 року суттєво збільшився внаслідок виникнення нової заборгованості в гривні на 149,2 млрд грн всупереч

списанню «поганих» боргів в сумі 18,2 млрд грн. Валютні кредити також реально зросли на 29,5 млрд грн без врахування списання 44,9 млрд грн та від’ємної валютної

переоцінки 11,3 млрд грн. Резерви за робочим портфелем підвищились помірно в межах 8,0% від суми нової заборгованості. В гривні вони зросли на 11,6 млрд грн, а у валюті – лише на 0,3 млрд грн.

Якість кредитної заборгованості поступово покращується, проте відбувається це не внаслідок її погашення, а через постійне списання безнадійних боргів. На зниження частки проблемних кредитів також впливає зростання обсягу кредитного портфеля завдяки видачі нових позик. Разом з тим, прострочка по «робочому» клієнтському портфелю у

2021 році підвищилась на 15,6 млрд грн, у т.ч. в гривні – на 11,8 млрд грн і валюті – на 3,8 млрд грн. Обсяг непрацюючих кредитів у звітному році також додав 2,7 млрд грн, якщо не брати до уваги проведене списання та від'ємну валютну переоцінку. Сталося це шляхом гривневої складової, яка збільшилась на 8,4 млрд грн, той час як валютна зменшилась на 5,7 млрд грн.

Зміни обсягів та частки **непрацюючих кредитів** (враховуючи міжбанк) в кредитних портфелях окремих груп банків показані в таблиці 2.1.6.

Таблиця 2.1.6
Непрацюючі кредитні портфелі учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни суми за		
	сума	доля в КП*, %	сума	доля в КП*, %	сума	доля в КП*, %	2021 рік	2022 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Непрацюючі кредити та нараховані по ним доходи									
	усього	318 791,7	65,8	253 324,8	60,2	215 362,3	50,9	- 65 466,9	- 37 962,5
- в державних банках	грн	222 014,9	70,4	188 504,2	68,2	181 221,4	58,3	- 33 510,7	- 7 282,8
	вал.	96 776,8	57,4	64 820,6	44,9	34 140,9	30,5	- 31 956,2	- 30 679,7
	усього	239 196,5	78,4	181 195,9	74,0	174 533,4	69,9	- 58 000,6	- 6 662,5
у т.ч. в Приватбанку	грн	189 347,2	77,1	162 775,1	75,5	157 804,8	70,0	- 26 572,1	- 4 970,3
	вал.	49 849,3	83,6	18 420,8	62,5	16 728,6	69,6	- 31 428,5	- 1 692,2
	усього	107 476,1	32,5	95 890,8	27,9	71 426,2	17,8	- 11 585,3	- 24 464,6
- в банках іноземних банківських груп	грн	23 593,4	13,8	18 172,3	9,9	17 021,3	7,0	- 5 421,1	- 1 151,0
	вал.	83 882,7	52,5	77 718,5	48,4	54 404,9	34,2	- 6 164,2	- 23 313,6
	усього	26 401,1	18,6	23 975,0	14,6	19 727,8	9,4	- 2 426,1	- 4 247,2
- в приватних банках	грн	14 227,8	15,4	12 698,9	11,5	10 543,1	6,9	- 1 528,9	- 2 155,8
	вал.	12 173,3	24,5	11 276,1	20,6	9 184,7	16,2	- 897,2	- 2 091,4
	усього	-	-	279,6	74,8	-	-	+ 279,6	- 279,6
- в неплатоспроможних банках	грн	-	-	167,7	64,0	-	-	+ 167,7	- 167,7
	вал.	-	-	111,9	100,0	-	-	+ 111,9	- 111,9
Разом непрацюючих кредитів та нарахованих по ним доходів	усього	452 668,9	47,3	373 470,2	40,2	306 516,3	29,7	- 79 198,7	- 66 953,9
	грн	259 836,1	44,9	219 543,1	38,5	208 785,8	29,6	- 40 293,0	- 10 757,3
	вал.	192 832,8	51,0	153 927,1	42,8	97 730,5	29,8	- 38 905,7	- 56 196,6

* КП – кредитний портфель відповідної групи банків без вирахування резервів

Непрацюючі кредити з початку 2021 року зменшились в усіх групах банків і на 01.01.2022 становили 306,5 млрд грн проти 373,5 млрд грн на 01.01.2021 та 452,7 млрд грн на 01.01.2020. Формально їх обсяг впав на 67,0 млрд грн, а якщо не враховувати ефект від'ємної валютної переоцінки в сумі 5,4 млрд грн, він реально скоротився на 61,6 млрд грн (у 2020 році реальне скорочення було 116,6 млрд грн). Частка непрацюючих кредитів та нарахованих за ними доходів в загальному кредитному портфелі кожної групи банків також знизилась. Головна причина зменшення – списання «поганих» боргів коштом резервів.

Станом на 01.01.2022 в банках з державною часткою залишалось 215,4 млрд грн непрацюючих кредитів (70,3% від їх загального обсягу) проти 253,3 млрд грн на початку року, в банках іноземних банківських груп – 71,4 млрд грн (23,3%) проти 95,9 млрд грн і в приватних банках – 19,7 млрд грн (6,4%) проти 24,0 млрд грн. Неплатоспроможні банки на зазначену дату були відсутні.

Важливою складовою активів учасників Фонду залишаються **вкладення в цінні папери**, обсяг та структура яких наведені в табл. 2.1.7.

Таблиця 2.1.7
Портфель цінних паперів (ЦП) учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЦП, які рефінансуються НБУ	271 582,0	63,8	463 911,7	70,2	496 196,3	70,8	+192 329,7	+ 70,8	+ 32 284,6	+ 7,0
- ОВДП та інші ЦП, які рефінансуються НБУ	267 315,2	62,8	456 905,1	69,1	487 327,9	69,5	+189 589,9	+ 70,9	+ 30 422,8	+ 6,7
- нараховані доходи	4 266,8	1,0	7 006,6	1,1	8 868,4	1,3	+ 2 739,8	+ 64,2	+ 1 861,8	+ 26,6
ЦП, які випущені НБУ	136 188,5	32,0	160 645,5	24,3	195 424,9	27,9	+ 24 457,0	+ 18,0	+ 34 779,4	+ 21,6
- депозитні сертифікати НБУ	135 965,3	31,9	160 601,9	24,3	195 298,9	27,9	+ 24 636,6	+ 18,1	+ 34 697,0	+ 21,6
- нараховані доходи	223,2	0,1	43,6	0,0	126,0	0,0	- 179,6	- 80,5	+ 82,4	+189,0
Корпоративні та інші ЦП	17 734,7	4,2	36 448,1	5,5	9 480,7	1,3	+ 18 713,4	+ 105,5	- 26 967,4	- 74,0
- корпоративні та інші ЦП	16 655,0	3,9	35 029,6	5,3	9 353,3	1,3	+ 18 374,6	+ 110,3	- 25 676,3	- 73,3
- нараховані доходи	1 079,7	0,3	1 418,5	0,2	127,4	0,0	+ 338,8	+ 31,4	- 1 291,1	- 91,0
Всього портфель ЦП	425 505,2	100	661 005,3	100	701 101,9	100	+235 500,1	+55,3	+ 40 096,6	+ 6,1
Резерви під ЦП	- 4 946,6	x	- 5 911,4	x	- 1 506,6	x	- 964,8	+ 19,5	+ 4 404,8	- 74,5
Чистий портфель ЦП	420 558,6	x	655 093,9	x	699 595,3	x	+234 535,3	+ 55,8	+ 44 501,4	+ 6,8

Вкладення в цінні папери продовжили зростати шостий рік поспіль і станом на 01.01.2022 склали 701,1 млрд грн, що на 40,1 млрд грн або 6,1% більше рівня на 01.01.2021 при від'ємній валютній переоцінці 3,5 млрд грн (тобто їх реальне зростання було на 43,6 млрд грн). Стрімке збільшення залишків відбулося наприкінці року, коли у грудні вони підвищились на 100,4 млрд грн, хоча до цього поступово знижувались з метою спрямування ресурсів на кредитування. Наразі на них припадає 33,2% сукупних активів учасників Фонду проти 25,5% торік. Чистий портфель цінних паперів збільшився на 44,5 млрд грн або 6,8% і на 01.01.2022 становив 699,6 млрд грн проти 655,1 млрд грн на 01.01.2021.

Головною складовою портфеля залишаються вкладення в цінні папери, які рефінансуються НБУ (70,8% в структурі). Протягом 2021 року вони зросли на 32,3 млрд грн або 7,0% до 496,2 млрд грн (у грудні – на 30,4 млрд грн), причому гривнева їх частка збільшилась на 46,1 млрд грн до 423,2 млрд грн, а валютна зменшилась на 13,8 млрд грн до 73,0 млрд грн (у т.ч. на 3,0 млрд грн за рахунок валютної переоцінки). Максимальні залишки зазначених паперів зосереджені в державних банках: АТ КБ «ПРИВАТБАНК» – 222,2 млрд грн (190,2 млрд грн у гривні та 32,0 млрд грн у валюті), АТ «УКРЕКСІМБАНК» – 65,7 млрд грн (55,7 млрд грн у гривні та 10,0 млрд грн у валюті) та АБ «УКРГАЗБАНК» – 24,7 млрд грн (23,5 млрд грн у гривні та 1,2 млрд грн у валюті).

У звітному році в балансах учасників Фонду збільшились залишки депозитних сертифікатів НБУ, які додали 34,8 млрд грн або 21,6% і досягли 195,4 млрд грн. Зростання відбулося протягом грудня після сплати урядом значних бюджетних видатків, що одноразово підвищило ліквідність банків та їх вкладення в депозитні сертифікати на 68,6 млрд грн. Частка сертифікатів в структурі портфеля також зросла з 24,3% на 01.01.2021 до 27,9% на 01.01.2022.

Залишки корпоративних цінних паперів у 2021 році зменшились на 27,0 млрд грн або 74,0% до 9,5 млрд грн (у т.ч. в гривні – на 18,5 млрд грн до 4,1 млрд грн і валюті – на

8,5 млрд грн до 5,4 млрд грн, враховуючи від'ємну валютну переоцінку 0,5 млрд грн), а їх питома вага в загальному обсязі вкладень впала з 5,5% до 1,3%.

Основні засоби, нематеріальні активи та активи з права користування у звітному році знизились на 3,3 млрд грн або 6,5% і склали 47,0 млрд грн на 01.01.2022 (2,2% в структурі активів). За той же час дебіторська заборгованість зросла на 4,9 млрд грн або 23,3% до 26,2 млрд грн (1,2% в структурі), а інші активи – на 3,6 млрд грн або 13,8% до 29,2 млрд грн (1,4% в структурі).

Аналіз зобов'язань

Сукупні зобов'язання станом на 01 січня 2022 року дорівнювали 1583,3 млрд грн, у т.ч. в іноземній валюті – 553,3

млрд грн, що складає 34,9% від загального обсягу. Структура зобов'язань та їх динаміка показані в таблиці 2.1.8.

Таблиця 2.1.8
Структура та динаміка зобов'язань учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Заборгованість перед НБУ	7 824,9	0,7	56 514,7	4,0	88 353,0	5,6	+ 48 689,8	+622,2	+ 31 838,3	+ 56,3
у т.ч. нараховані витрати	100,5	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	- 100,1	- 99,6	- 0,3	- 75,0
Кошти інших банків	26 056,7	2,5	26 030,0	1,9	33 030,7	2,1	- 26,7	- 0,1	+ 7 000,7	+ 26,9
у т.ч. нараховані витрати	1 393,7	0,1	1 990,5	0,2	2 227,8	0,1	+ 596,8	+ 42,8	+ 237,3	+ 11,9
- кошти на вимогу*	7 108,7	0,7	6 968,0	0,5	12 625,0	0,8	- 140,7	- 2,0	+ 5 657,0	+ 81,2
- отримані кредити та залучені депозити	18 948,0	1,8	19 062,0	1,4	20 405,7	1,3	+ 114,0	+ 0,6	+ 1 343,7	+ 7,0
Кошти юридичних осіб, бюджету і ФОП	450 969,0	42,5	636 495,1	45,5	745 534,8	47,1	+ 185 526,1	+ 41,1	+ 109 039,7	+ 17,1
у т.ч. нараховані витрати	1 652,3	0,2	1 140,1	0,1	1 213,6	0,1	- 512,2	- 31,0	+ 73,5	+ 6,4
- кошти на вимогу*	345 969,1	32,6	490 441,6	35,1	599 376,9	37,9	+ 144 472,5	+ 41,8	+ 108 935,3	+ 22,2
- строкові вклади (депозити)	104 999,9	9,9	146 053,5	10,4	146 157,9	9,2	+ 41 053,6	+ 39,1	+ 104,4	+ 0,1
Кошти фізичних осіб	441 681,5	41,5	554 390,1	39,6	603 641,3	38,1	+ 112 708,6	+ 25,5	+ 49 251,2	+ 8,9
у т.ч. нараховані витрати	2 832,9	0,3	1 871,9	0,1	1 326,9	0,1	- 961,0	- 33,9	- 545,0	- 29,1
- кошти на вимогу*	188 543,2	17,7	294 303,4	21,0	359 623,0	22,7	+ 105 760,2	+ 56,1	+ 65 319,6	+ 22,2
- строкові вклади (депозити)	253 138,3	23,8	260 086,7	18,6	244 018,3	15,4	+ 6 948,4	+ 2,7	- 16 068,4	- 6,2
Цінні папери власного боргу	6 537,4	0,6	3 053,8	0,2	2 243,7	0,1	- 3 483,6	- 53,3	- 810,1	- 26,5
у т.ч. нараховані витрати	88,4	0,0	79,2	0,0	81,1	0,0	- 9,2	- 10,4	+ 1,9	+ 2,4
- ощадні (депозитні) сертифікати	6 097,8	0,6	2 544,8	0,2	1 610,7	0,1	- 3 553,0	- 58,3	- 934,1	- 36,7
- інші цінні папери власного боргу	439,6	0,0	509,0	0,0	633,0	0,0	+ 69,4	+ 15,8	+ 124,0	+ 24,4

Показники	01.01.2020		01.01.2021		01.01.2022		Зміни, які відбулися			
	сума	%	сума	%	сума	%	за 2020 рік		за 2021 рік	
							суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кредити від міжнародних та інших організацій	59 380,3	5,6	56 640,6	4,0	45 572,9	2,9	- 2 739,7	- 4,6	- 11 067,7	- 19,5
у т.ч. нараховані витрати	1 610,4	0,2	1 301,5	0,1	850,8	0,1	- 308,9	- 19,2	- 450,7	- 34,6
Субординований борг	9 245,5	0,9	8 623,6	0,6	7 517,7	0,5	- 621,9	- 6,7	- 1 105,9	- 12,8
у т.ч. нараховані витрати	440,4	0,0	458,6	0,0	360,4	0,0	+ 18,2	+ 4,1	- 98,2	- 21,4
Кредиторська заборгованість	27 085,3	2,5	25 985,6	1,9	30 236,8	1,9	- 1 099,7	- 4,1	+ 4 251,2	+ 16,4
Інші нараховані витрати	814,2	0,1	953,4	0,1	1 484,7	0,1	+ 139,2	+ 17,1	+ 531,3	+ 55,7
Інші пасиви	32 718,8	3,1	30 784,7	2,2	25 670,4	1,6	- 1 934,1	- 5,9	- 5 114,3	- 16,6
Всього зобов'язань	1 062 313,6	100	1 399 471,6	100	1 583 286,1	100	+ 337 158,0	+ 31,7	+ 183 814,5	+ 13,1
у т.ч. нарахованих витрат	8 932,8	0,9	7 795,6	0,6	7 545,4	0,5	- 1 137,2	- 12,7	- 250,2	- 3,2

* враховуючи кошти в розрахунках

У 2021 році сукупні зобов'язання зросли на 183,8 млрд грн або 13,1% за рахунок переважного залучення клієнтських коштів та кредитів від НБУ, проте, якщо не враховувати від'ємну валютну переоцінку 19,9 млрд грн, вони реально збільшились на 203,7 млрд грн (у 2020 році реальне збільшення склало 250,9 млрд грн). Зростання відбулося протягом II, III та IV кварталів, коли зобов'язання підвищились відповідно на 70,0 млрд грн, 34,8 млрд грн та 93,3 млрд грн, в той час як у I кварталі вони скоротились на 14,3 млрд грн.

В розрізі валют відбулись наступні зміни:

- ❖ в національній валюті збільшення зобов'язань склало 194,3 млрд грн або 23,3% до 1030,0 млрд грн (у 2020 році зростання було на 218,8 млрд грн);
- ❖ в іноземній валюті формальне скорочення зобов'язань становило 10,5 млрд грн або 1,9%, з яких 19,9 млрд грн «забезпечила» від'ємна переоцінка, тобто реально вони зросли на 9,4 млрд грн (у 2020 році реальне зростання було на 32,1 млрд грн).

У звітному році **кошти юридичних осіб, бюджету та ФОП** підвищились на 109,0 млрд грн або 17,1% (у 2020 році – на 185,5 млрд грн) і склали 745,5 млрд грн (47,1% в структурі). Вони на 64,5% формуються з гривневих залишків (508,4 млрд грн), які збільшились на 103,7 млрд грн або 25,6% (у 2020 році – на 111,9 млрд грн), і на 35,5% з валютних (237,1 млрд грн), які формально додали 5,3 млрд грн або 2,3% при від'ємній переоцінці 8,2 млрд грн, але без її врахування реально зросли на 13,6 млрд грн (у 2020 році реальне зростання було на 43,0 млрд грн).

За строковістю серед зазначених коштів переважають залишки до запитання, які з початку року підвищились на 108,9 млрд грн або 22,2% до 599,4 млрд грн. У гривні вони зросли на 98,6 млрд грн або 32,4% до 402,5 млрд грн, а у валюті – на 10,3 млрд грн або 5,6% до 196,9 млрд грн, попри

від'ємну переоцінку в сумі 6,6 млрд грн. Строкові депозити формально збільшились лише на 0,1 млрд грн або 0,1% до 146,1 млрд грн за рахунок зростання у гривні на 5,1 млрд грн або 5,0% до 105,9 млрд грн, в той час, як валютні вклади скоротились на 5,0 млрд грн або 11,0% до 40,2 млрд грн, хоча без врахування від'ємної переоцінки 1,6 млрд грн їх реальне зменшення склало 3,4 млрд грн.

У 2021 році **кошти фізичних осіб** підвищились на 49,2 млрд грн або 8,9% (у 2020 році – на 112,7 млрд грн) і склали 603,6 млрд грн (38,1% в структурі). Гривневі залишки серед них займають 60,9% (375,3 млрд грн), і їх зростання на 52,5 млрд грн або 7,0% стало головним джерелом приросту коштів населення минулого року (у 2020 році воно було 66,8 млрд грн). Валютні вклади, на які припадає 39,1% коштів фізичних осіб (228,3 млрд грн), формально зменшились на 3,3 млрд грн або 1,4%, а, насправді, зросли на 4,9 млрд грн, якщо не враховувати від'ємну переоцінку 8,2 млрд грн (у 2020 році їх реальне зростання було на 9,9 млрд грн).

Строкові депозити населення з початку 2021 року знизились на 16,1 млрд грн або 6,2% до 244,0 млрд грн. Скорочення відбулося за рахунок строкових вкладів у валюті, які реально зменшились на 27,8 млрд грн до 88,7 млрд грн без врахування від'ємної переоцінки 4,3 млрд грн, в той час, як гривневі депозити підвищились на 16,0 млрд грн до 155,3 млрд грн. На відміну від депозитів кошти на вимогу фізичних осіб за звітний рік збільшились на 65,3 млрд грн або 22,2% і досягли 359,6 млрд грн. Зросли як гривневі залишки на 36,5 млрд грн або 19,9% до 220,0 млрд грн, так і валютні на 28,8 млрд грн або 26,0% до 139,6 млрд грн при від'ємній переоцінці 3,9 млрд грн, тобто їх реальне збільшення склало 32,7 млрд грн.

Заборгованість перед НБУ за 2021 рік підвищилась на 31,8 млрд грн або 56,3% до 88,4 млрд грн (5,6% в структурі ресурсів). Темпи її збільшення були меншими ніж торік, коли

вона зросла на 48,7 млрд грн. Більшість банків спрямувала додаткове рефінансування на купівлю ОВДП, дохідність яких в середньому склала 11,3%, в той час, як ресурси залучалися за обліковою ставкою. З початку року 45 учасників Фонду отримали кредити від НБУ (у 2020 році їх було 48), а на 01.01.2022 заборгованість за ними мали 38 банків (у 2020 році теж 38). Найбільша була в АТ «УКРЕКСІМБАНК» (21,4 млрд грн, яка за 2021 рік зросла на 5,4 млрд грн), АТ «АЛЬФА-БАНК» (8,6 млрд грн, яка за 2021 рік знизилась на 1,3 млрд грн) та АТ «ПУМБ» (5,7 млрд грн, яка за 2021 рік підвищилась на 1,5 млрд грн).

З початку звітнього року **кошти інших банків** збільшилися на 7,0 млрд грн або 26,9% і склали 33,0 млрд грн (2,1% в структурі ресурсів). Насамперед зросли валютні залишки на вимогу, які реально підвищилися на 5,6 млрд грн до 11,3 млрд грн, якщо не брати до уваги від'ємну переоцінку 0,2 млрд грн. Строкові валютні кошти також реально додали 2,4 млрд грн без врахування від'ємної переоцінки 0,6 млрд грн і склали 19,2 млрд грн. Гривневі залишки за цей час зменшилися на 0,2 млрд грн або 6,3% до 2,5 млрд грн за рахунок скорочення строкових коштів на 0,5 млрд грн до 1,2 млрд грн, хоча залишки на вимогу, навпаки, зросли на 0,3 млрд грн до 1,3 млрд грн.

Серед учасників Фонду знизилась заборгованість **за кредитами від міжнародних фінансових організацій**, яка за 2021 рік зменшилась на 11,1 млрд грн або 19,5% і на 01.01.2022 становила 45,6 млрд грн (2,9% в структурі). Падіння обсягів у гривні склало 1,5 млрд грн або 16,5% до 7,6 млрд грн, а у валюті – 9,6 млрд грн або 20,1% до 38,0 млрд грн за наявності від'ємної переоцінки 1,7 млрд грн (тобто реальне скорочення у валюті було 7,9 млрд грн). Зменшення боргів перед міжнародними фінансовими організаціями триває вже третій рік поспіль (у 2020 році воно склало 2,7 млрд грн,

Аналіз фінансових результатів

Діяльність учасників Фонду у звітному році була прибутковою: їх консолідований річний фінансовий результат склав рекордні 76,4 млрд грн, перевищивши показник 2020 року майже удвічі. 65 банків отримали прибуток на загальну суму 76,8 млрд грн, а 5 банків – збиток в загальному розмірі 0,4 млрд грн. У 2020 році прибутковими були також 65 установ з результатом плюс 44,9 млрд грн, а збитковими – 8 установ з показником мінус 6,4 млрд грн.

Основне джерело прибутку – чистий процентний дохід, який банки одержали в сумі 104,3 млрд грн або на 27,9 млрд грн більше ніж у 2020 році. Чистий комісійний дохід склав 51,8 млрд грн, перевищивши рівень 2020 року на 10,3 млрд грн.

В порівнянні з результатом 2020 року прибуток зріс на 37,9 млрд грн або 98,7%. При цьому операційний дохід банків збільшився на 26,5 млрд грн або 12,3%, операційні витрати – на 4,2 млрд грн або 4,8%, а чистий операційний прибуток до формування резервів – на 22,3 млрд грн або 17,3%.

з яких 0,1 млрд грн у гривні, а 2,6 млрд грн у валюті). При цьому найбільшим позичальником серед учасників Фонду залишається АТ «УКРЕКСІМБАНК», в якому зосереджено 27,2 млрд грн такої заборгованості або 59,8% від загальної суми.

За даними форми 1Ф питома вага вкладів (у т.ч. коштів ФОП) у загальних пасивах учасників Фонду за підсумками 2021 року знизилась до 37,2%, в той час у 2020 році вона була 38,3%, а у 2019 році – 38,1%. По 11 банках вона перевищує середнє значення по системі, з яких по п'яти сягає понад 50,0%.

Доля строкових коштів в структурі зобов'язань учасників Фонду з початку 2021 року продовжила скорочуватись сьомий рік поспіль і на 01.01.2022 склала 35,0% проти 39,2% на 01.01.2021 та 43,3% на 01.01.2020. Зменшення відбувається за рахунок зниження частки усіх строкових боргів: перед банками (крім НБУ), клієнтами та міжнародними фінансовими організаціями.

Таким чином, тенденції, які проявилися в попередніх роках, в цілому збереглися: попри загальне зростання зобов'язань за підсумками року і нарощування кредитної підтримки з боку НБУ залучення клієнтських та бюджетних коштів залишається основним джерелом ресурсів для учасників Фонду, за рахунок якого формується понад 80,0% їх зобов'язань. Тренд на зменшення строкового ресурсу, який існував з початку 2014 року, продовжується, що викликає занепокоєння, оскільки така ситуація вимагає від банківської системи підтримання підвищеної ліквідності і стримує довгострокове фінансування економіки за рахунок акумульованих коштів.

Як наслідок, операційна ефективність учасників Фонду у звітному році поліпшилась: CIR на 01.01.2022 становив 50,2% порівняно з 51,5% на 01.01.2021. В той самий час вона була нижчою ніж на 01.01.2020 (46,3%).

За підсумками 2021 року прибутковою була діяльність усіх груп банків:

- ❖ консолідований прибуток державних банків склав 41,5 млрд грн, перевищивши показник 2020 року на 21,3 млрд грн, з яких АТ КБ «ПРИВАТБАНК» отримав 35,1 млрд грн або на 9,7 млрд грн більше ніж торік, а АТ «УКРЕКСІМБАНК» заробив 2,7 млрд грн, хоча у 2020 році був збитковим;
- ❖ банки з іноземним капіталом зафіксували чистий прибуток в розмірі 22,3 млрд грн, що на 9,7 млрд грн більше ніж у 2020 році;
- ❖ приватні банки отримали консолідований прибуток в розмірі 12,6 млрд грн, який на 6,9 млрд грн перевищив результат 2020 року.

Детально динаміка доходів та витрат учасників Фонду, а також їх фінансових результатів наведена в таблиці 2.1.9.

Таблиця 2.1.9
Доходи, витрати та фінансові результати учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Зміни, які відбулися			
				за 2020 рік		за 2021 рік	
				сума	в %	сума	в %
1	2	3	4	5	6	7	8
Усього доходів, у т.ч.:	218 520,4	219 244,9	246 688,5	+ 724,5	+ 0,3	+ 27 443,6	+ 12,5
– процентні доходи	135 250,6	128 927,4	147 400,2	– 6 323,2	– 4,7	+ 18 472,8	+ 14,3
з них процентні доходи за кредитами, наданими клієнтам	100 729,2	92 643,1	100 523,1	– 8 086,1	– 8,0	+ 7 880,0	+ 8,5
– комісійні доходи	55 618,5	62 602,2	83 403,4	+ 6 983,7	+ 12,6	+ 20 801,2	+ 33,2
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	47 046,1	53 974,3	72 260,7	+ 6 928,2	+ 14,7	+ 18 286,4	+ 33,9
– результат переоцінки та операцій купівлі-продажу	16 418,9	17 714,0	4 361,8	+ 1 295,1	+ 7,9	– 13 352,2	– 75,4
– інші операційні доходи	7 597,2	6 557,7	7 125,2	– 1 039,5	– 13,7	+ 567,5	+ 8,7
– інші доходи	2 730,7	2 602,7	3 033,0	– 128,0	– 4,7	+ 430,3	+ 16,5
– повернення списаних активів	904,5	840,9	1 364,9	– 63,6	– 7,0	+ 524,0	+ 62,3
Усього витрат, у т.ч.:	159 163,8	180 776,1	170 268,3	+ 21 612,3	+ 13,6	– 10 507,8	– 5,8
– процентні витрати	60 447,0	52 509,9	43 118,9	– 7 937,1	– 13,1	– 9 391,0	– 17,9
з них проценти за коштами клієнтів	50 880,6	44 738,4	33 396,5	– 6 142,2	– 12,1	– 11 341,9	– 25,4
– комісійні витрати	15 848,2	21 031,1	31 553,7	+ 5 182,9	+ 32,7	+ 10 522,6	+ 50,0
з них комісії за розрахунково-касове обслуговування	14 857,2	19 845,9	29 796,1	+ 4 988,7	+ 33,6	+ 9 950,2	+ 50,1
– інші операційні витрати	10 025,8	13 305,9	16 361,8	+ 3 280,1	+ 32,7	+ 3 055,9	+ 23,0
– адміністративні витрати	56 188,5	62 276,8	71 534,4	+ 6 088,3	+ 10,8	+ 9 257,6	+ 14,9
– відрахування в резерви	11 970,7	28 070,6	1 322,5	+ 16 099,9	+ 134,5	– 26 748,1	– 95,3
з них відрахування в резерви під кредити клієнтам	11 302,9	19 108,7	6 874,6	+ 7 805,8	+ 69,1	– 12 234,1	– 64,0
– податок на прибуток	4 683,6	3 581,8	6 377,0	– 1 101,8	– 23,5	+ 2 795,2	+ 78,0
Фінансовий результат, у т.ч.:	59 356,6	38 468,8	76 420,2	– 20 887,8	– 35,2	+ 37 951,4	+ 98,7
– банків з державною часткою	34 925,5	20 256,8	41 553,5	– 14 668,7	– 42,0	+ 21 296,7	+ 105,1
з них Приватбанку	32 609,2	25 305,9	35 050,4	– 7 303,3	– 22,4	+ 9 744,5	+ 38,5
– банків іноземних банківських груп	18 513,2	12 558,5	22 277,4	– 5 954,7	– 32,2	+ 9 718,9	+ 77,4
– банків з приватним капіталом	5 917,9	5 648,7	12 589,3	– 269,2	– 4,5	+ 6 940,6	+ 122,9
– неплатоспроможних банків	–	4,8	–	+ 4,8	x	– 4,8	– 100,0
Довідково:							
Операційна ефективність (CIR), в %	46,3	51,5	50,2	+ 5,2	x	– 1,3	x

Доходи учасників Фонду у 2021 році склали 246,7 млрд грн, збільшившись в порівнянні з 2020 роком на 27,4 млрд грн або 12,5%.

Серед доходів найбільший обсяг займають процентні (147,4 млрд грн), комісійні доходи – на другому місці (59,3 млрд грн). Проти рівня 2020 року вони зросли відповідно на 18,5 млрд грн або 14,3% та 20,8 млрд грн або 33,2%. Їх питома

вага в загальному обсязі доходів також збільшилась з 58,8% до 59,8% для процентних та з 28,6% до 33,8% для комісійних.

Результат переоцінки та операцій купівлі-продажу у звітному році склав 4,4 млрд грн, що на 13,4 млрд грн або 75,4% менше ніж торік. Головна причина зменшення – від'ємна переоцінка інвестиційних цінних паперів з вбудованим опціоном в портфелях АТ КБ «ПРИВАТБАНК» та АТ «УКРЕКСІМБАНК» у розмірі 7,7 млрд грн та 2,3 млрд грн

відповідно, яка у 2020 році була додатною (16,0 млрд грн та 3,5 млрд грн відповідно). Разом з тим, збільшення прибутку учасників Фонду від торгівлі іноземною валютою та її переоцінки, який у звітному році зріс на 14,5 млрд грн і досяг 12,3 млрд грн проти збитку за 2020 рік в сумі 2,2 млрд грн, дозволило знівелювати негативний вплив вищезгаданого фактора.

Витрати банків у 2021 році склали 170,3 млрд грн, знизившись на 10,5 млрд грн або 5,8% відносно рівня 2020 року.

Серед них головна стаття – адміністративні витрати (71,5 млрд грн), обсяг яких зріс на 9,3 млрд грн або 14,9%, а питома вага збільшилась з 34,4% до 42,0%. У звітному році вони впевнено перевищили процентні витрати, які тепер перебувають на другому місці (43,1 млрд грн) і займають 25,3% усіх витрат проти 29,0% торік, зменшившись на 9,4

млрд грн або 17,9%. Комісійні витрати за обсягом – треті (31,6 млрд грн), за 2021 рік вони додали 10,5 млрд грн або 50,0%, збільшивши власну частку у витратах з 11,6% до 18,5%.

Відрахування в резерви на 01.01.2022 становили лише 1,3 млрд грн, що на 26,7 млрд грн або 95,3% нижче торішнього рівня. Таке суттєве скорочення пояснюється:

- ❖ значним зменшенням витрат на формування резервів під клієнтські кредити, які склали 6,9 млрд грн проти 19,1 млрд грн у 2020 році (зниження на 12,2 млрд грн або 64,0%);
- ❖ розформуванням резервів під позабалансові операції (надання гарантій, порук та авалів), що дозволило отримати дохід у сумі 5,9 млрд грн, в той час, як у 2020 році були витрати в розмірі 7,3 млрд грн.

Аналіз капіталу

Власний капітал учасників Фонду станом на 01.01.2022 склав 233,7 млрд грн. Зміни в його структурі за два останні роки показані в таблиці 2.1.10.

Таблиця 2.1.10
Зміни в структурі власного капіталу учасників Фонду
(суми в млн грн)

Показники	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	Зміни, які відбулися			
				за 2020 рік		за 2021 рік	
				суми	в %	суми	в %
1	2	3	4	5	6	7	8
Сплачений статутний капітал	421 239,3	431 171,3	432 062,2	+ 9 932,0	+ 2,4	+ 890,9	+ 0,2
Емісійні різниці та додаткові внески	13 977,6	14 163,4	15 262,4	+ 185,8	+ 1,3	+ 1 099,0	+ 7,8
Загальні резерви та фонди	21 446,1	25 206,2	32 927,0	+ 3 760,1	+ 17,5	+ 7 720,8	+ 30,6
Результати переоцінки	17 994,7	15 588,8	12 097,6	- 2 405,9	- 13,4	- 3 491,2	- 22,4
Результати минулих років	- 352 464,0	- 335 727,8	- 335 015,2	+ 16 736,2	- 4,7	+ 712,6	- 0,2
Результат звітного року	109,5	2,1	-	- 107,4	- 98,1	- 2,1	- 100,0
Результат поточного року	59 356,6	38 468,8	76 420,2	- 20 887,8	- 35,2	+ 37 951,4	+ 98,7
Всього власного капіталу	181 659,8	188 872,8	233 754,2	+ 7 213,0	+ 4,0	+ 44 881,4	+ 23,8
Довідково:							
Рентабельність капіталу (ROE), в %	38,9	20,9	38,4	- 18,0	x	+ 17,5	x
Адекватність регулятивного капіталу, в %	20,6	22,4	18,3	+ 1,8	x	- 4,1	x

З початку 2021 року власний капітал учасників Фонду підвищився на 44,9 млрд грн або 23,8% через зростання на 46,2 млрд грн протягом II півріччя (на 21,5 млрд грн у III кварталі та 24,7 млрд грн у IV кварталі), хоча у I півріччі він зменшився на 1,3 млрд грн. Темпи зростання капіталу в 2021 році перевищили аналогічний показник за 2020 рік більше

ніж у 6 разів. У 58 банках капітал зріс на загальну суму 46,1 млрд грн, а у 12 скоротився на 0,5 млрд грн (після 2020 року відповідні цифри були 52 та 21). Ще 0,7 млрд грн система втратила внаслідок припинення діяльності АТ «МІСТО БАНК», АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» та ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР».

Головна причина збільшення капіталу – прибуткова діяльність банків, які за 2021 рік заробили рекордні 76,4 млрд грн, тоді як у 2020 році прибуток склав 38,5 млрд грн або майже удвічі менше. Підвищенню капіталізації також сприяли додаткові внески акціонерів до статутних фондів 16 банків на загальну суму 2,1 млрд грн. Водночас нарахування дивідендів 24 банками за підсумками 2020 року в сумі 28,2 млрд грн (у т.ч. 19,4 млрд грн АТ КБ «ПРИВАТБАНК») негативно вплинуло на капітал системи.

Сплачений статутний капітал на 01.01.2022 становив 432,1 млрд грн, збільшившись за 2021 рік на 0,9 млрд грн попри виведення з ринку трьох банків. За той же час емісійні різниці та додаткові внески підвищилися на 1,1 млрд грн до 15,3 млрд грн.

В минулому році загальні резерви та фонди зросли на 7,7 млрд грн або 30,6% до 32,9 млрд грн за рахунок розподілу прибутку за 2020 рік, тоді як у 2020 році вони підвищилися на 3,8 млрд грн.

Зміни результатів переоцінки пояснюються, головним чином, коливанням вартості цінних паперів в колишньому портфелі на продаж, яка наростальним підсумком з початку 2021 року була від'ємною (мінус 3,2 млрд грн).

Консолідований від'ємний результат минулих років, який складається окремо з нерозподілених прибутків та непокритих збитків, за підсумками 2021 року покращився на 0,7 млрд грн унаслідок використання 1,1 млрд грн прибутків та покриття 1,8 млрд грн збитків і наразі становить мінус 335,0 млрд грн.

Рентабельність капіталу у звітному році зросла до 38,4%, перевищивши торішню у 20,9%, і майже досягла рівня 2019 року, коли складала 38,9%.

За даними звітного файлу 6DX, регулятивний капітал учасників Фонду з початку 2021 року збільшився на 29,6 млрд грн або 18,0% і станом на 01.01.2022 досяг 193,7 млрд грн. Найбільше він підвищився в АТ КБ «ПРИВАТБАНК» (на

5,6 млрд грн), АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (на 4,3 млрд грн) та АБ «УКРГАЗБАНК» (на 3,1 млрд грн).

Показник адекватності регулятивного капіталу по всіх учасниках Фонду за підсумками звітного року дещо знизився, проте залишився вищим за нормативне значення, яке складає не менше 10,0%. Станом на 01.01.2022 він дорівнював 18,3% проти 22,4% на 01.01.2021 та 20,6% на 01.01.2020.

У 2021 році частка власного капіталу в пасивах становила 12,9% проти 11,9% торік, хоча за підсумками 2019 року вона була 14,6%. При цьому поступово втрачається вага субординованого боргу для підтримки захисної функції капіталу: обсяг зазначеного боргу (без нарахованих витрат) з початку 2021 року скоротився на 1,0 млрд грн і на 01.01.2022 склав 7,2 млрд грн проти 8,2 млрд грн на 01.01.2021 та 8,8 млрд грн на 01.01.2020.

У звітному році покращилось співвідношення простроченої кредитної заборгованості до власного капіталу учасників Фонду, яке знизилось зі 162,5% до 108,8%. Така тенденція триває вже третій рік поспіль (у 2020 році зменшення було з 200,7% до 162,5%, а у 2019 році – з 316,3% до 200,7%). При цьому кількість учасників, в яких сума простроченої кредитної заборгованості перевищує розмір власного капіталу, також скоротилась і тепер налічує 7 банків проти 8 на початку року (після 2020 року відповідні цифри були 8 та 11, а після 2019 – 11 та 14).

Станом на 01.01.2022 вклади фізичних осіб були у 2,9 раза більше за власний капітал, що свідчить про недостатній рівень захисту вкладів капіталом. Водночас на 01.01.2021 таке перевищення складало 3,2 раза, а на 01.01.2020 – 2,6 раза. У 2021 році значення цього показника по 19 банкам було більше середнього по системі, у тому числі по одному банку – більше ніж удвічі, хоча на початку року таких банків було відповідно 15 та 1.

Таким чином, незважаючи на поступове збільшення капіталізації банківської системи проблема зростання адекватності капіталу залишається актуальною й надалі.

2.2. Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду

Аналіз вкладних операцій за 2021 рік проводився по 70 учасниках Фонду на підставі отриманих щомісячних «Звітів про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – форма звітності № 1Ф» (далі – форма звітності № 1Ф).

Протягом 2021 року із реєстру учасників Фонду було виключено 3 банки з загальною сумою вкладів 1 049,1 млн грн.

Тенденції ринку вкладних операцій

Чисельність вкладників – за 2021 рік зросла на 3,1 млн осіб або на 6,7% до **49,8 млн осіб**. Для порівняння за 2020 рік збільшення чисельності вкладників склало 3,2 млн осіб або 7,5%.

Загальна кількість вкладників в банках з державною часткою складає 26,1 млн осіб або 52,4% від загальної чисельності по Фонду.

У 9 банках, кількість вкладників в кожному з яких понад 1 млн осіб, зосереджено загалом 43,7 млн вкладників, що складає 87,7% від загальної кількості вкладників по Фонду (таблиця 2.2.1). В АТ КБ «ПРИВАТБАНК» зосереджено вклади 23,2 млн осіб, що складає 46,6% до кількості вкладників всього по Фонду.

Таблиця 2.2.1
Банки, в яких зосереджена найбільша кількість вкладників станом на 01.01.2022

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2022					
			Кількість вкладників, тис. осіб			Сума вкладів	Сума можливого відшкодування	
			усього	% до всього	в т. ч. в ін. валюті	усього, тис. грн	Кількість, тис. осіб	тис. грн
1	113	ПРИВАТБАНК	23 194	46,6	3 763	263 567 738	19 027	186 408 340
2	27	УНІВЕРСАЛ БАНК	5 038	10,1	892	37 266 751	3 195	25 981 362
3	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК	2 767	5,6	113	48 750 221	2 125	25 593 670
4	48	АЛЬФА-БАНК	2 590	5,2	243	50 514 170	938	20 711 057
5	111	ПУМБ	2 500	5,0	195	36 936 785	1 015	19 272 684
6	52	УКРГАЗБАНК	2 280	4,6	137	28 309 584	646	13 457 028
7	98	АКЦЕНТ-БАНК	2 148	4,3	166	9 394 157	708	7 441 401
8	90	УКРСИББАНК	1 764	3,5	228	36 585 149	1 221	18 204 845
9	85	ОТП БАНК	1 377	2,8	102	23 686 539	492	8 027 539
Всього по банках			43 659	87,7	5 839	535 011 095	29 366	325 097 927
% до всього по Фонду			87,7	87,7	83,5	79,2	91,8	83,6
По Фонду ЗАГАЛОМ			49 754	100,0	6 994	675 574 533	31 985	388 674 907

Сума вкладів – за 2021 рік збільшилась на 68,0 млрд грн або на 11,2% до 675,6 млрд грн. Для порівняння за 2020 рік збільшення суми вкладів складало 133,1 млрд грн або 28,1%.

Загальна сума вкладів в банках з державною часткою складає 318,9 млрд грн або 47,2% до загальної суми вкладів

по Фонду. В 12 банках, в кожному з яких сума вкладів перевищує 10 млрд грн, разом зосереджено 590,7 млрд грн або 87,4% із суми вкладів усього по Фонду, в тому числі в АТ КБ «ПРИВАТБАНК» 39,0% із всіх учасників системи гарантування (таблиця 2.2.2).

Таблиця 2.2.2
Банки, в яких зосереджена найбільша сума вкладів станом на 01.01.2022

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2022					Зміна за 2021 рік	
			К-ть вкладників	Сума вкладів, тис. грн			Сума можливого відшкодування (СМВ), тис. грн	Сума вкладів	СМВ
				тис. осіб	усього	% до всього			
1	113	ПРИВАТБАНК	23 194	263 567 738	39,0	70 984 525	186 408 340	10 825 061	6 859 435
2	48	АЛЬФА-БАНК	2 590	50 514 170	7,5	24 323 529	20 711 057	6 713 719	2 072 830
3	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК	2 767	48 750 221	7,2	15 683 707	25 593 670	9 596 960	3 867 219
4	27	УНІВЕРСАЛ БАНК	5 038	37 266 751	5,5	11 757 163	25 981 362	14 065 021	9 956 754
5	111	ПУМБ	2 500	36 936 785	5,5	13 333 355	19 272 684	8 400 598	5 340 891
6	90	УКРСИББАНК	1 764	36 585 149	5,4	18 476 538	18 204 845	4 700 322	1 889 618
7	52	УКРГАЗБАНК	2 280	28 309 584	4,2	13 808 628	13 457 028	-1 927 861	-507 407
8	22	УКРЕКСІМБАНК	587	27 034 458	4,0	17 489 379	9 143 613	-2 268 258	-1 243 040
9	85	ОТП БАНК	1 377	23 686 539	3,5	12 146 668	8 027 539	1 802 929	340 405
10	16	ПІВДЕННИЙ	714	13 428 716	2,0	7 558 769	6 449 976	2 167 161	382 808
11	43	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	429	12 528 814	1,9	6 539 986	4 661 561	1 584 233	383 519
12	54	КРЕДОБАНК	638	12 075 596	1,8	5 980 872	5 465 680	2 623 129	722 279
По банках загалом			43 878	590 684 521	87,4	218 083 119	343 377 357	58 283 014	30 065 311
% до всього по Фонду			88,2	87,4	87,4	86,3	88,3		
По Фонду ЗАГАЛОМ			49 754	675 574 533	100,0	252 784 212	388 674 907	68 010 497	35 136 289

Кількість **фізичних осіб-підприємців** станом на 01.01.2022 склала 1,7 млн осіб або 3,4% із всіх вкладників, на які припадає 72,3 млрд грн або 10,7% від їх загальної суми. За 2021 рік кількість фізичних осіб-підприємців збільшилась на 178,6 тис. осіб або на 11,7%, а їх сума – на 18,6 млрд грн або на 34,7%.

Середній розмір вкладу склав 13 578,40 грн. Середній розмір вкладу по гарантованих Фондом вкладах (понад 10 грн) склав 20 991,34 грн.

Сума можливого відшкодування за рахунок коштів Фонду за 2021 рік збільшилась на 35,1 млрд грн або на 9,9% і станом на 01.01.2022 склала 388,7 млрд грн. Для порівняння за 2020 рік сума можливого відшкодування зросла на 62,7 млрд грн або 21,5%.

Загальна сума можливого відшкодування в банках з державною часткою складає 209,0 млрд грн або 53,8% із загальної суми можливого відшкодування по Фонду.

В таблиці 2.2.3 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду з фізичними особами за 2021 рік.

Таблиця 2.2.3

Динаміка вкладних операцій учасників Фонду з початку 2021 року

№	Вкладні операції банків з фізичними особами (№ 1Ф)	01.01.2021	01.01.2022	з початку 2021	
				+/-	%
1	Кількість учасників Фонду, в т.ч.:	73	70	-3	x
-	неплатоспроможні	1	0	-1	x
2.1.	Сума вкладів фізичних осіб, млрд грн	607,6	675,6	68,0	11,2
-	у т.ч. в національній валюті, млрд грн	357,4	422,8	65,4	18,3
-	в іноземній валюті, млрд грн	250,2	252,8	2,6	1,0
2.2.	Кількість вкладників, млн осіб	46,6	49,8	3,1	6,7
2.3.	Процент повного покриття к-ті вкладників Фондом, %	98,0	98,0	0,0	0,0
2.4.	Сума можливого відшкодування Фондом, млрд грн	353,5	388,7	35,1	9,9
2.5.	Середній розмір вкладу, грн	13 031,9	13 578,4	546,5	4,2

В таблиці 2.2.4 наведена структура вкладів учасників Фонду з початку 2014 року.

Таблиця 2.2.4

Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб в розрізі валют

Дата	Кількість вкладників, млн осіб	Загальна сума вкладів, млрд грн	Сума можливого відшкодування, млрд грн	Сума вкладів в національній валюті, млрд грн	Сума вкладів в іноземній валюті, млрд грн
01.01.2014	47,4	402,6	245,6	224,3	178,4
01.01.2015	46,5	382,1	209,9	172,1	210,0
01.01.2016	44,7	362,3	191,9	164,5	197,8
01.01.2017	41,1	382,1	203,3	169,9	212,3
01.01.2018	41,0	413,8	238,0	203,7	210,0
01.01.2019	40,7	438,4	259,4	236,7	201,7
01.01.2020	43,4	474,4	290,9	279,5	195,0
01.01.2021	46,6	607,6	353,5	357,4	250,2
01.01.2022	49,8	675,6	388,7	422,8	252,8

В таблиці 2.2.5 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду починаючи з 2000 року.

Таблиця 2.2.5
Щорічна динаміка вкладних операцій фізичних осіб

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір вкладу (СРВ), грн	
	тис. осіб	темпи приросту до початку року, %	млн грн	темпи приросту до початку року, %	грн	темпи приросту до початку року, %
01.01.2000	4 558,9		3 675,58		806	
01.01.2001	5 358,8	17,5	5 603,62	52,5	1 046	29,7
01.01.2002	4 837,4	-9,7	9 264,13	65,3	1 915	83,1
01.01.2003	7 005,5	44,8	16 645,80	79,7	2 376	24,1
01.01.2004	10 488,4	49,7	29 160,58	75,2	2 780	17,0
01.01.2005	15 021,2	43,2	38 432,07	31,8	2 559	-8,0
01.01.2006	18 570,2	23,6	67 885,22	76,6	3 656	42,9
01.01.2007	24 239,9	30,5	100 416,06	47,9	4 143	13,3
01.01.2008	29 607,8	22,1	155 236,15	54,6	5 243	26,6
01.01.2009	34 532,3	16,6	204 934,68	32,0	5 935	13,2
01.01.2010	31 568,0	-8,6	198 010,58	-3,4	6 273	5,7
01.01.2011	32 577,8	3,2	254 180,28	28,4	7 802	24,4
01.01.2012	35 007,8	7,5	282 596,88	11,2	8 072	3,5
01.01.2013	44 428,9	26,9	338 496,80	19,8	7 619	-5,6
01.01.2014	47 447,2	6,8	402 615,53	18,9	8 486	11,4
01.01.2015	46 523,5	-1,9	382 081,64	-5,1	8 213	-3,2
01.01.2016	44 703,4	-3,9	362 277,96	-5,2	8 104	-1,3
01.01.2017	41 101,8	-8,1	382 149,86	5,5	9 298	14,7
01.01.2018	40 951,6	-0,4	413 769,21	8,3	10 103	8,7
01.01.2019	40 677,2	-0,7	438 352,51	5,9	10 776	6,7
01.01.2020	43 379,0	6,6	474 440,31	8,2	10 937	1,5
01.01.2021	46 621,2	7,5	607 564,04	28,1	13 032	19,2
01.01.2022	49 753,6	6,7	675 574,53	11,2	13 578	4,2

Запровадження в Україні заходів щодо запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом 2019-нCoV у 2020 році та продовження їх у 2021 не призвело до відтоку коштів із вкладів фізичних осіб. Вклади населення в цей період зростали.

У 2021 році, попри дії карантинних обмежень та зниження процентних ставок, обсяг вкладів фізичних осіб зростав (+68,0 млрд грн або на 11,2%).

Збільшення відбулось в частині суми вкладів в національній валюті на 65,4 млрд грн або на 18,3% та в іноземній валюті в

гривневому еквіваленті на 2,6 млрд грн або на 1,0%. В доларовому еквіваленті приріст за 2021 рік склав 0,4 млрд доларів США або на 4,7%. Кількість вкладників продовжує зростати (+ 3,1 млн осіб або на 6,7%) та на кінець року складає 49,8 млн осіб. Такий рівень кількості вкладників був досягнутий вперше з початку заснування системи гарантування.

Однак, слід зазначити зменшення темпів росту депозитів. Так, для порівняння, 2020 рік характеризувався більш значним зростанням обсягів вкладних операцій банків з фізичними особами (+133,1 млрд грн) та значним темпом їх

приросту (до 28,1% за рік) за рахунок приросту суми вкладів в національній валюті на 77,9 млрд грн або на 27,9% та вкладів в іноземній валюті в гривневому еквіваленті на 55,2 млрд грн або на 28,3% (як за рахунок реального приросту вкладів в іноземній валюті в доларовому еквіваленті (+0,6 млрд доларів США або на 7,5% до 8,85 млрд доларів США), так і за рахунок знецінення гривні).

На приріст вкладів фізичних осіб в 2021 році мали вплив наступні чинники:

- ❖ збільшення мінімального рівня заробітної плати на 30,0% з початку року (з 5000 грн до 6500 грн);
- ❖ приріст фонду оплати праці на 176,8 млрд грн або 16,9% за 2021 рік порівняно з 2020 роком;

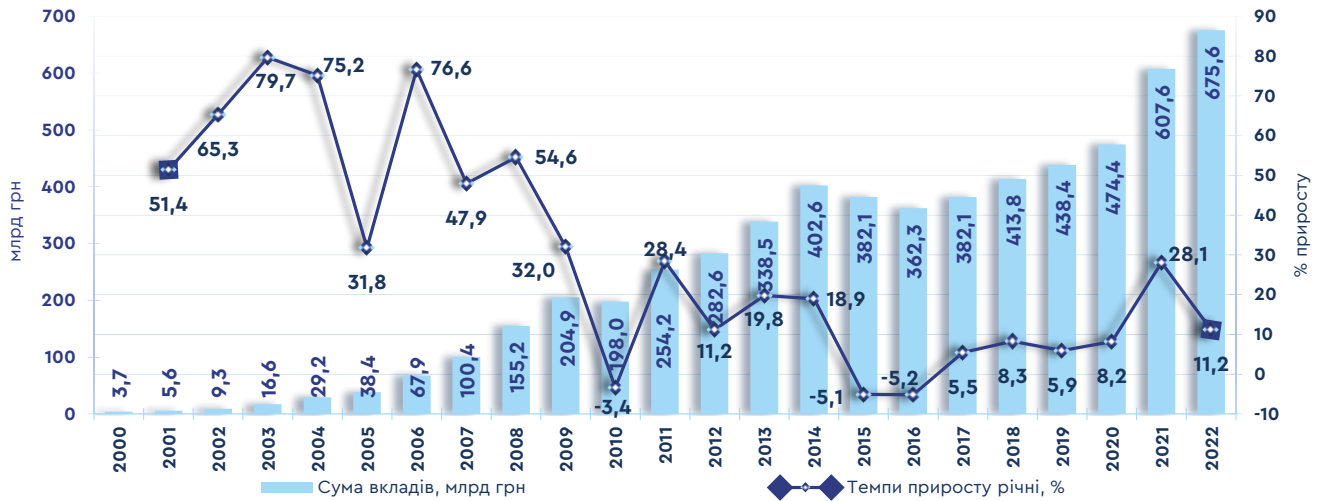
- ❖ приріст бюджетних виплат на соціальний захист та соціальне забезпечення на 20,6 млрд грн або 5,9% у 2021 році в порівнянні з 2020 роком;
- ❖ приріст приватних банківських переказів в Україну на 3,0 млрд доларів США або 25,4% за 12 місяців 2021 року порівняно з аналогічним періодом 2020 року.

Також одним із чинників зростання вкладів населення є збільшення грошової бази. Це, своєю чергою, відображається на зростанні монетарних показників та валюти балансу.

Динаміку суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2021 рр наведено на рисунку 2.2.1.

Рис. 2.2.1

Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2021 рр.

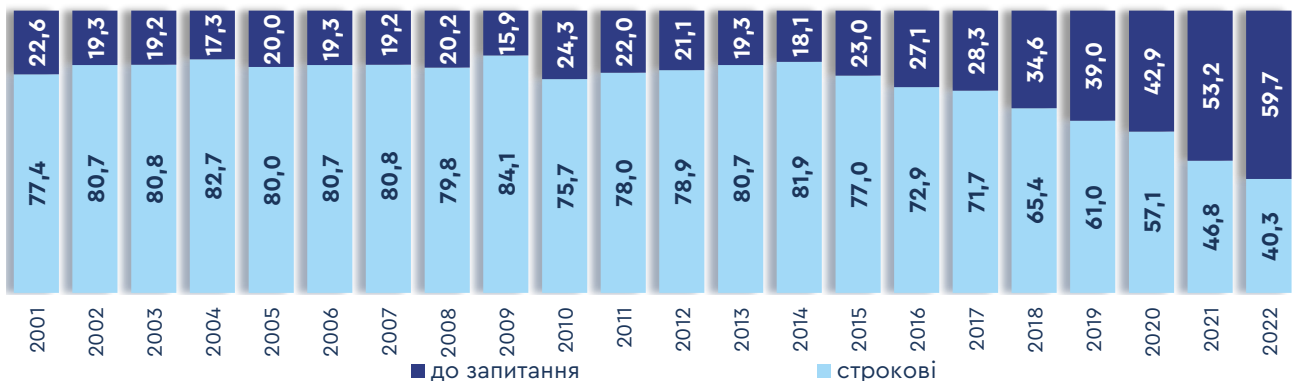

В 2018-2021 роках вкладні операції банків з фізичними особами характеризуються найменшою строковістю з початку 2001 року. За підсумками 2021 року частка

строкових вкладів (рис. 2.2.2) продовжує скорочуватись та знизилась до 40% (на 01.01.2014 їх рівень складав 82%).

Рис. 2.2.2

Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2021 рр.

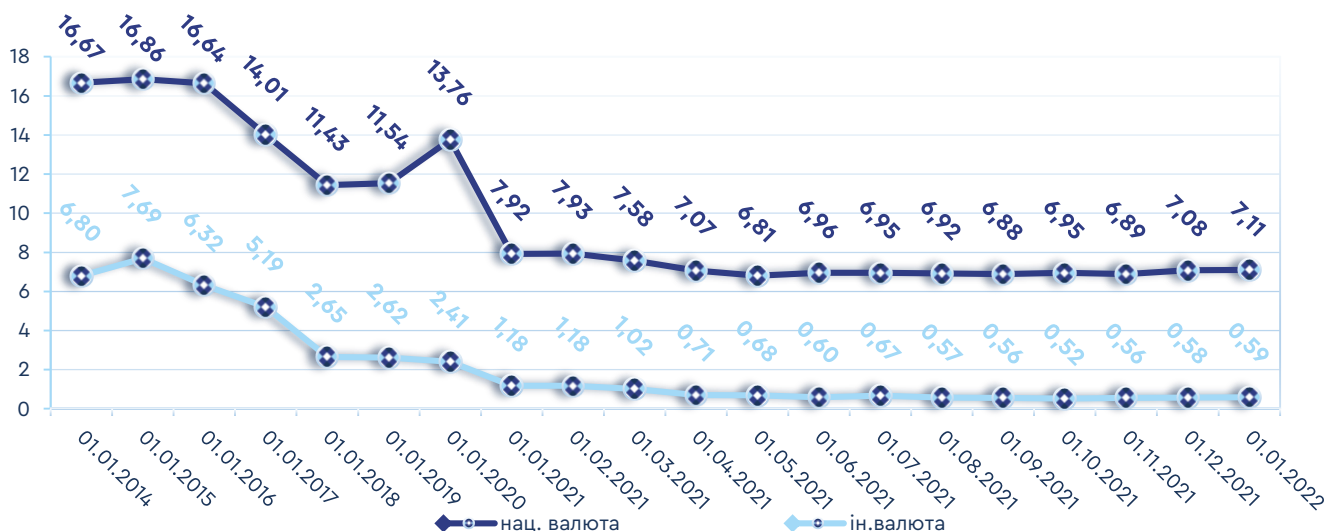

Накопичення заощаджень домогосподарств відбувалось, незважаючи на зниження процентних ставок, яке продовжувалось до жовтня та після якого відбулось незначне їх підвищення. За 2021 рік середньозважена

щомісячна процентна ставка за вкладами в національній валюті знизилась на 0,81 процентний пункт (10,3% до 7,11%, а в іноземній валюті – на 0,59 процентних пунктів або на 49,8% до 0,59% (рис. 2.2.3).

Рис. 2.2.3
Динаміка середньозважених щомісячних ставок за вкладами протягом 2014-2021 рр.

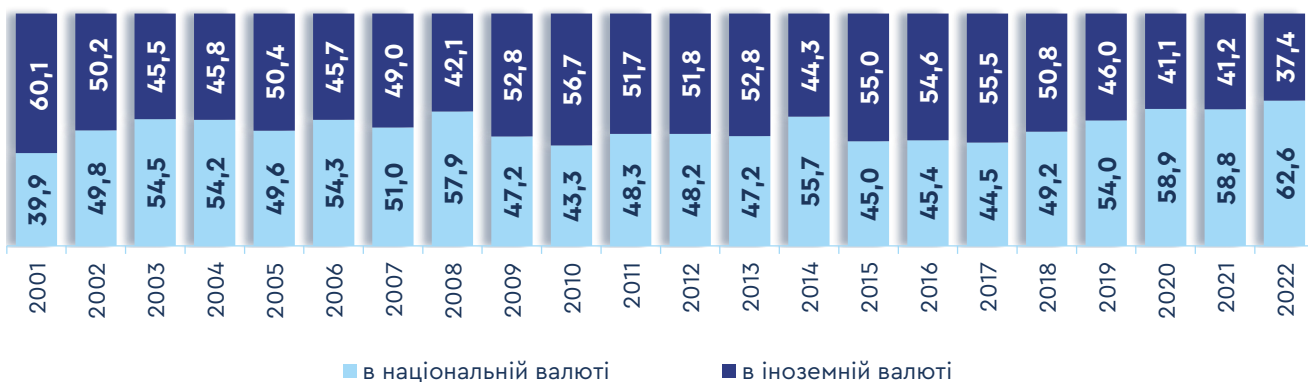

Вклади в розрізі валют

Протягом 2021 року відбувалось коливання співвідношення вкладів в розрізі валют з поступовим збільшенням переваги вкладів в національній валюті: питома вага вкладів в національній валюті за 2021 рік зросла від 58,8 до 62,6%, а в іноземній валюті зменшилась від 41,2 до 37,4% (рис. 2.2.4).

Вклади в національній валюті за 2021 рік зросли на 65,4 млрд грн або на 18,3% і склали 422,8 млрд грн. У порівнянні із динамікою за 2020 рік («+» 77,9 млрд грн або на 27,9%) уповільнились темпи приросту суми вкладів в національній валюті, їх питома вага досягла 62,6%.

Рис. 2.2.4
Структура вкладів фізичних осіб в розрізі валют, %

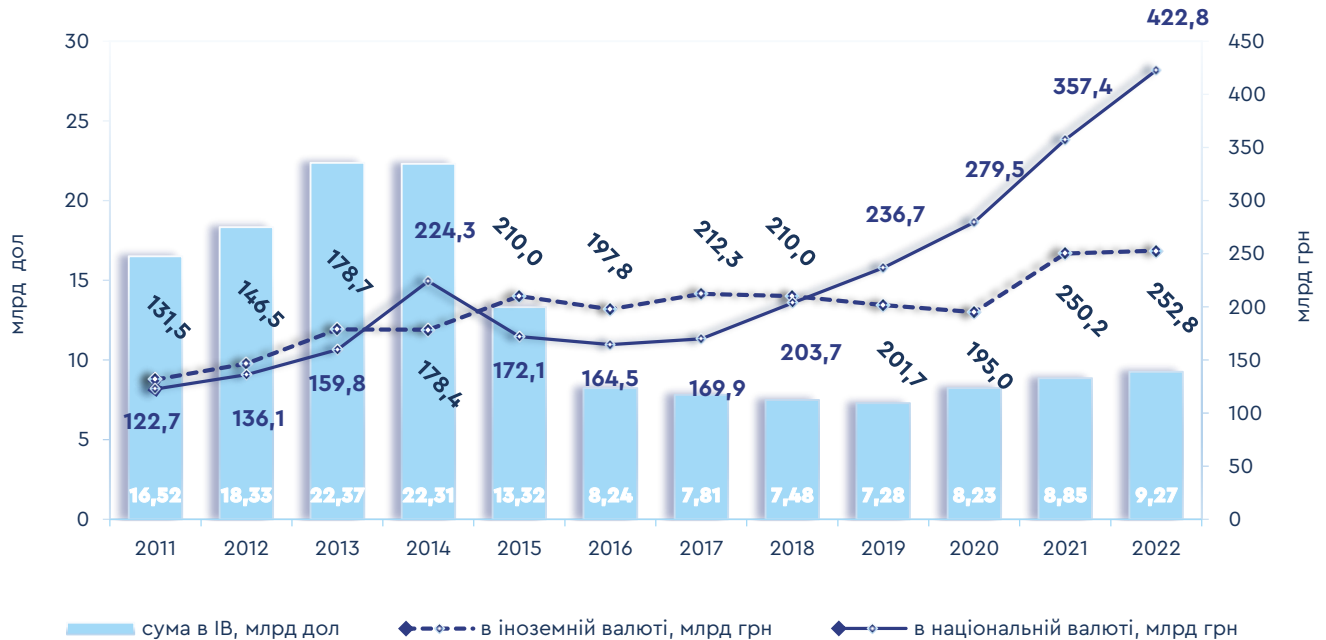

Гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті за 2021 рік збільшився на 2,6 млрд грн або на 1,0% і склав 252,8 млрд грн. При цьому, в доларовому еквіваленті збільшення суми вкладів склало 0,42 млрд доларів США або 4,7% до 9,27

млрд доларів США. Це пояснюється частково зміцненням офіційного курсу гривні та реальним збільшенням вкладів в іноземній валюті (рис. 2.2.5).

Рис. 2.2.5
Динаміка вкладів в іноземній валюті

Граничний розмір відшкодування

Відповідно до статті 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» сума граничного розміру відшкодування коштів закладами фізичних осіб за рахунок коштів Фонду складає 200 000 грн (7,3 тис. доларів США або 6,5 тис. Євро станом на 01.01.2022). За весь період

існування Фонду сума граничного розміру відшкодування коштів закладами підвищилась в 400 разів.

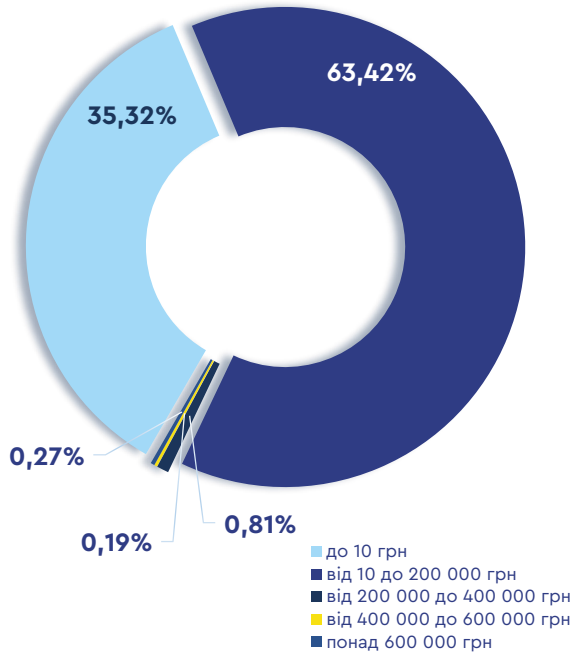
Структура вкладів фізичних осіб за діапазонами станом на 01.01.2022 має наступний вигляд (таблиця 2.2.6, рис. 2.2.6, 2.2.7).

Таблиця 2.2.6
Структура вкладів за діапазонами сум в учасниках Фонду станом на 01.01.2022

Розмір вкладу, грн	Кількість вкладників		Сума вкладів		Середній розмір вкладу
	осіб	%	тис. грн	%	грн
до 10 грн	17 571 133	35,32%	20 692,72	0,00%	1,18
від 10 до 200 000 грн	31 551 752	63,42%	262 602 204,32	38,87%	8 322,90
від 200 000 до 400 000 грн	401 757	0,81%	105 548 605,26	15,62%	262 717,53
від 400 000 до 600 000 грн	96 292	0,19%	46 600 961,68	6,90%	483 954,66
понад 600 000 грн	132 695	0,27%	260 802 069,36	38,60%	1 965 424,99
Всього	49 753 629	100,0%	675 574 533,34	100,0%	13 578,40
Всього без «до 10 грн»	32 182 496	64,7%	675 553 840,62	100,00%	20 991,34
від 10 до 200 тис. грн (гарантовані повністю)	31 551 752	98,0%	262 602 204,32	38,9%	8 322,90

Рис. 2.2.6 Кількість вкладників, %

Аналіз структури депозитів за їх розміром свідчить, що вкладник зорієнтований на граничний рівень відшкодування коштів за вкладами: переважна більшість має вклади в межах гарантованої суми відшкодування – від 10 грн до 200 тис. грн, які є повністю захищеними (31,6 млн осіб або 98,0% вкладників із тих, яким гарантовано кошти). У таких вкладників зосереджено разом 262,6 млрд грн або 38,9% від суми вкладів. Кількість осіб із вкладами понад гарантовану суму зросла на 9,7% і становить близько 631 тис. Серед них – приблизно п'ята частина вкладників (21%) тримають у банках депозити, які перевищують 600 тис. грн.

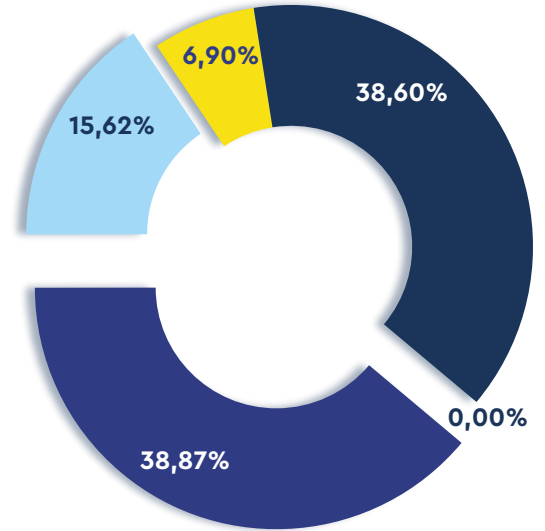
При цьому збільшення загальної суми вкладів відбулось як в частинах діапазонів в межах гарантованої суми, так і понад:

- ❖ в діапазонах до 200 тис. грн – на 24,0 млрд грн або на 10,0%;
- ❖ в діапазонах понад 200 тис. грн – на 44,1 млрд грн або на 11,9%.

Тобто 64,8% приросту за рік (44,1 млрд грн із 68,0 млрд грн) припадає на діапазони вище гарантованого рівня (понад 200 тис. грн).

Таким чином, гарантований рівень відшкодування за вкладами забезпечує покриття більшості вкладів населення та свідчить про наміри/можливості вкладників тримати вклади в гарантованому Фондом діапазоні коштів.

Рис. 2.2.7 Сума вкладів, %

Сума можливого відшкодування та гарантовані Фондом вклади

Сума можливого відшкодування (СМВ) по учасниках Фонду за 2021 рік зросла на 35,1 млрд грн або на 9,9% і станом на 01.01.2022 склала 388,7 млрд грн.

Сума можливого відшкодування в 3 державних банках склала 209,0 млрд грн, що складає 53,8% до загальної суми вкладів.

Співвідношення суми можливого відшкодування (СМВ) до загальної суми вкладів (СВ) в цілому по Фонду за 2021 рік знизилось з 58,2 до 57,5%.

Відповідно до даних форм звітності 1Ф станом на 01.01.2022 – сума відшкодування за строковістю розподілена таким чином: сума вкладів на строкових депозитах склала 125,0 млрд грн або 32,2%, сума вкладів на поточних рахунках – 263,7 млрд грн або 67,8% (таблиця 2.2.7). Як бачимо з таблиці, за 2021 рік в розрізі суми відшкодування зменшились вклади на депозитних рахунках та суттєво зросли вклади на поточних рахунках.

Таблиця 2.2.7

Структура суми можливого відшкодування за строками погашення станом на 01.01.2022

№ з/п	Найменування показника	01.01.2021		01.01.2022	
		Кількість	Сума вкладів	Кількість	Сума вкладів
1	Сума вкладів/к-ть вкладників усього	46 621 222	607 564 035 904	49 753 629	675 574 533 344
2	В іноземній валюті	6 893 811	250 203 201 537	6 993 553	252 784 211 986
Частина IV					
9	Сума можливого відшкодування усього, у тому числі:	28 686 772	353 538 617 952	31 984 759	388 674 906 524
9,1	Вклади на поточних рахунках, у тому числі:	25 431 659	225 805 984 455	29 168 318	263 659 214 943
9,2	Іменні ощадні сертифікати, у тому числі зі строком погашення:	32	4 095 424	17	2 183 184
9,2,1	до запитання	14	2 046 089	10	1 387 239
9,2,2	до 1 місяця	13	1 610 212	5	448 384
9,2,3	від 1 до 2 місяців	1	86 267	0	0
9,2,4	від 2 до 3 місяців	0	0	0	0
9,2,5	від 3 до 4 місяців	0	0	0	0
9,2,6	від 4 до 5 місяців	0	0	0	0
9,2,7	від 5 до 6 місяців	0	0	0	0
9,2,8	від 6 до 7 місяців	0	0	0	0
9,2,9	від 7 до 8 місяців	0	0	0	0
9,2,10	від 8 до 9 місяців	0	0	0	0
9,2,11	від 9 до 10 місяців	0	0	0	0
9,2,12	від 10 до 11 місяців	0	0	0	0
9,2,13	від 11 до 12 місяців	0	0	0	0
9,2,14	більше 12 місяців	4	352 856	2	347 561
9,3	Вклади на депозитних рахунках, у тому числі зі строком повернення:	11 016 942	127 728 538 072	11 136 421	125 013 508 397
9,3,1	до 1 місяця	2 159 102	21 851 719 337	228 410	12 213 394 401
9,3,2	від 1 до 2 місяців	467 094	14 397 167 267	145 844	8 775 572 120
9,3,3	від 2 до 3 місяців	459 710	14 365 849 246	147 449	8 367 706 917
9,3,4	від 3 до 4 місяців	315 994	8 105 496 689	101 750	5 298 531 705
9,3,5	від 4 до 5 місяців	348 956	8 861 163 045	109 009	5 457 720 791
9,3,6	від 5 до 6 місяців	395 499	9 700 520 963	119 613	5 807 031 375
9,3,7	від 6 до 7 місяців	189 776	5 361 410 102	52 631	3 611 454 658
9,3,8	від 7 до 8 місяців	178 656	4 988 528 846	45 644	3 146 569 353
9,3,9	від 8 до 9 місяців	190 440	5 171 742 766	48 244	3 289 519 511
9,3,10	від 9 до 10 місяців	210 168	5 988 958 701	46 701	3 083 042 129
9,3,11	від 10 до 11 місяців	226 175	5 616 565 552	55 444	3 332 194 919
9,3,12	від 11 до 12 місяців	354 310	7 906 232 877	69 476	3 966 153 609
9,3,13	більше 12 місяців	43 551	3 590 548 667	10 173 300	58 592 240 439
9,3,14	строк дії договорів за якими закінчився і які не перераховані на поточний/картковий рахунок	6 239 457	11 822 634 014	21 680	72 376 471

2.3. Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду

В рамках забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, захисту прав та інтересів вкладників, Фонд здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів, у вигляді інспекційних та дистанційних перевірок учасників Фонду. Перевірки у 2021 році здійснювались з метою визначення належного виконання обов'язків учасників Фонду, покладених на них Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно-правовими актами Фонду відповідно до затвердженого річного плану перевірок.

Фондом у 2021 році було здійснено 50 перевірок учасників Фонду, з яких у 37 банків були встановлені порушення нормативно-правових актів Фонду. На рис. 2.3.1 відображено кількість здійснених перевірок у 2021 році.

Рис. 2.3.1.
Кількість здійснених перевірок протягом 2021 року

- Кількість банків, по яких за результатами проведених перевірок порушень не встановлено
- Кількість банків, по яких за результатами проведених перевірок встановлені порушення

Планові дистанційні перевірки проводились з наступних питань:

1. Достовірності наданої Фонду звітності.
2. Повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю.
3. Повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників.

4. Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді.

Перевірки були спрямовані на отримання інформації про виконання банками вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у тому числі достовірності наданої Фонду звітності, дотримання правил нарахування та сплати зборів, надання відомостей для ведення реєстру учасників Фонду, повноти і достовірності інформації про вкладників в базі даних банку, а також порядку інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Особлива увага в ході перевірок приділялась достовірності розрахунків за зборами і звітам, наданими до Фонду банками та можливостям банків належним чином здійснювати формування бази даних про вкладників у учасниках Фонду відповідно до вимог нормативно-правових актів Фонду.

За результатами 50 перевірок банків, проведених Фондом у 2021 році, встановлено 54 фактів порушень вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів Фонду (рис. 2.3.2).

Рис. 2.3.2.
Питома вага порушень з окремих питань, що перевірялися в загальній кількості встановлених порушень

Достовірність наданої Фонду звітності

Основні вимоги щодо складання та надання звітності № 1Ф визначені Правилами подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 18.06.2020 № 1158, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 31.08.2020 за № 831/35114.

Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися порушення при складанні та наданні звітності

до Фонду, а саме у щодакдних та/або щомісячних формах звітності № 1Ф включалася недостовірна інформація про суму коштів та/або кількість вкладників.

За підсумками проведених перевірок у 6 банків встановлені факти порушень достовірності (порядку складання) звітності № 1Ф з усіх перевірених банків, питома вага даного порушення складає 12% від всіх виявлених порушень.

Повнота і своєчасність розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю

Основні вимоги щодо своєчасності та порядку подання розрахунку суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду визначені Положенням про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 02.07.2012 № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за № 1273/21585. В результаті проведених у 2021 році перевірок, було встановлено, що учасниками Фонду при обчисленні суми регулярного збору допускалися певні порушення, серед яких:

- ❖ недостовірно визначено та обчислено базу нарахування регулярного збору закладами в національній валюті;
- ❖ невірно визначені бали за кількісними (Л1, Л2, Л3, Е1, Е2, Е3, П1, К1, К2);
- ❖ невірно визначені бали якісними індикаторами (Я1, Я2, Я5);

- ❖ невірно визначено загальний бал по сумі кількісних та якісних індикаторів;
- ❖ недостовірно визначено ступінь ризику на який зважається базова річна ставка збору до Фонду;
- ❖ невірно обчислено суму регулярного збору, що призвело до неповної сплати до Фонду регулярного збору.

За результатами перевірок банків з питання повноти розрахунків банками з Фондом за зборами виявлено заниження сплаченої суми регулярного збору банками до Фонду на загальну суму 7 495 тис. грн.

Загалом, порушення в частині повноти і своєчасності сплати зборів до Фонду встановлені у 7 учасників, питома вага даного порушення складає 14% від всіх виявлених порушень.

Повнота і достовірність ведення бази даних про вкладників

Фондом встановлені вимоги щодо формування бази даних про вкладників-фізичних осіб у учасниках Фонду. Основні вимоги викладені в Правилах формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду 09 липня 2012 року № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2012 року за № 1430/21742 із змінами і доповненнями.

Проте, в даному періоді були встановлені випадки допущення банками типових порушень при формуванні та веденні бази даних, серед яких помилки щодо відсутності, неповноти та некоректності інформації про вкладника, а також дублювання інформації про вкладників, що

унеможлиблює здійснення однозначної ідентифікації вкладників.

Загальна кількість банків по яким виявлено вищезазначені недоліки у веденні бази даних відповідно до Правил склала 33 банків, питома вага даного порушення складає 66% від всіх виявлених порушень.

В цілому у банках, що були охоплені перевіркою, розроблений програмно-апаратний комплекс, який дозволяє накопичувати і зберігати інформацію про вкладників, забезпечувати зберігання даних в архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично.

Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та Інструкцією про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 26.05.2016 № 825, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004, висуното вимоги до учасників Фонду в частині

обов'язкового розміщення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися деякі порушення вимог Фонду щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді, серед яких:

- ❖ до змісту типових умов договору банківського вкладу включено визначення терміну «вклад», що не відповідає

- ❖ Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ не включено до змісту індивідуальних частин договорів визначення терміну «вклад» відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ не включено до змісту договорів інформацію про те, що особа, з якою укладається договір, ознайомена з Довідкою про систему гарантування вкладів фізичних осіб;
- ❖ не розміщено на вебсайті банку примірні договори банківського рахунку та банківського вкладу (депозиту).

В ході проведених у 2021 році перевірок зафіксовано 8 банків, що порушили вимоги Фонду щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, питома вага даного порушення складає 16% від всіх виявлених порушень.

Питома вага банків - порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2021 році, у розрізі питань, що підлягали перевірці, наведено у рис.2.3.3.

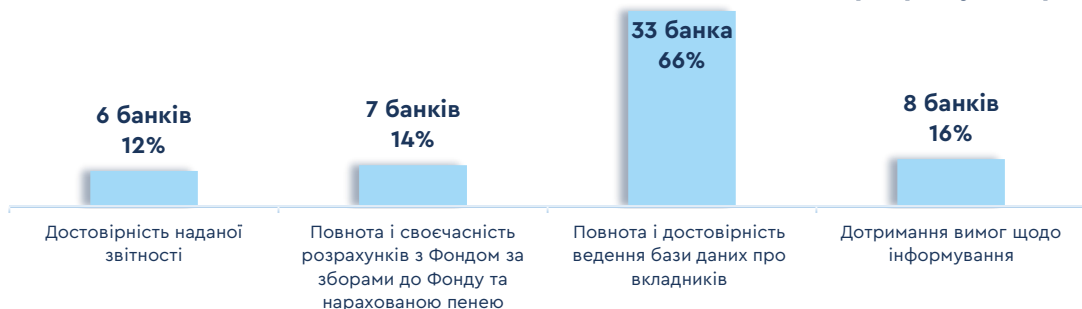
Щодо причин виникнення порушень, згідно з поясненнями банків:

- ❖ не включення до форми звітності № 1Ф залишків коштів фізичних осіб, які обліковувались на балансових рахунках № 2621 «Кошти на вимогу суб'єктів незалежної професійної діяльності», № 2638

«Нараховані витрати за строковими коштами фізичних осіб»;

- ❖ невірне відображення параметру «тип контрагента» за залишками коштів фізичних осіб-підприємців;
- ❖ з технічних причин до форми звітності № 1Ф не включено коригуючі проводки;
- ❖ некоректне внесення інформації у картку вкладника в АБС відповідальними працівниками банку;
- ❖ технічні помилки при передачі даних з клієнтської підсистеми в операційну систему банку;
- ❖ помилки при формуванні форми звітності № 1Ф спричинені технічним оновленням ОДБ;
- ❖ невірні налаштування ОДБ для присвоєння балів кількісним показникам;
- ❖ внаслідок технічного збою при формуванні файлу на відправку дані не були оновлені;
- ❖ в алгоритмі розрахунку кількісних індикаторів не були враховані залишки по деяким балансовим рахункам;
- ❖ не вірно визначені застосовані до банку заходи впливу, а саме адміністративні санкції, накладені на керівника банку та адміністративно-господарські санкції, застосовані до самого банку;
- ❖ при завантаженні оновлених типових договорів на вебсайт банку попередня редакція цих документів була помилково видалена;
- ❖ перехід на іншу АБС;
- ❖ несвоєчасне врахування змін з боку Фонду при розрахунку кількісних індикаторів;
- ❖ помилки, що виникають під час списового завантаження даних до бази даних;
- ❖ використання даних з двох різних систем для формування звітності.

Рис. 2.3.3.
Питома вага банків-порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2021 році

Адміністративно-господарські санкції та адміністративні штрафи

Основним завданням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Однією з функцій Фонду є застосування до банків та їх керівників відповідно фінансових санкцій і накладення адміністративних штрафів.

Станом на 01.01.2022 уповноваженими працівниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб було складено 11 протоколів про вчинення адміністративного правопорушення. Провадження в справах про адміністративні правопорушення здійснювалися відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки, передбачено, що підставами для притягнення керівників банків до адміністративної відповідальності є допущення таких адміністративних правопорушень:

- ❖ порушення керівником банку порядку складання відомостей до Фонду (частина перша статті 166-19 Кодексу);
- ❖ порушення керівником банку порядку подання відомостей до Фонду (частина перша статті 166-19 Кодексу);
- ❖ невиконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);
- ❖ несвоєчасне виконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);
- ❖ невнесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166-19 Кодексу);
- ❖ несвоєчасне внесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166-19 Кодексу).

За результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення уповноваженою посадовою особою винесено 10 рішень, які винесені з урахуванням частини другої статті 36 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме 10 постанов про накладення адміністративного стягнення на керівників банків.

Таким чином, за:

- ✓ порушення керівником банку порядку складання або подання відомостей до Фонду уповноваженою посадовою особою накладено штрафи на суму 59 500,00 грн,
- ✓ несвоєчасне внесення банком збору до Фонду або невнесення банком збору до Фонду накладено штрафи на суму 20 400,00 грн.

Загальна сума накладених штрафів склала 79 900,00 грн, які сплачено добровільно до Державного бюджету України.

У разі порушення банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб Фонд адекватно вчиненому правопорушенню застосовує до банків адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або штрафу чи розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд накладав на банки санкції за такі порушення:

- ❖ неподання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами;
- ❖ несвоєчасне подання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами Фонду;
- ❖ подання банком недостовірних відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами Фонду;
- ❖ порушення банком порядку ведення бази даних вкладників;
- ❖ невиконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб;
- ❖ несвоєчасне виконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб.

Посадовою особою, яка уповноважена розглядати справи, станом на 01.01.2022 було прийнято 56 рішень (рис. 2.3.4), із яких:

Рис. 2.3.4.

Питома вага винесених рішень уповноваженою особою Фонду

- ✓ 30 застережень про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб у подальшій діяльності;
- ✓ 26 розпоряджень про усунення порушень вимог законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Станом на 01.01.2022 були зафіксовані порушення наступних нормативно-правових актів Фонду у:

- ✓ 7 банках порушені норми Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 02.07.2012 № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за № 1273/21585;
- ✓ 6 банках порушені норми Правила подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18.06.2020 № 1158, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 31.08.2020 за № 831/35114;
- ✓ 30 банках порушені норми Правил формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб 09.07.2012 № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.08.2012 за № 1430/21742;
- ✓ 13 банках порушені норми Порядку здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 № 825, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004.

На рисунку 2.3.5. наведено питому вагу порушень нормативно-правових актів Фонду.

Рис. 2.3.5.
Питома вага порушень нормативно-правових актів Фонду

3. Виведення банків з ринку

3.1. Здійснення тимчасової адміністрації, виконання планів врегулювання неплатоспроможності банків та розробка системи раннього реагування

Відповідно до статті 34 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) Фонд розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Виконавча дирекція Фонду не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних призначає з-поміж працівників Фонду уповноважену особу Фонду (кілька уповноважених осіб Фонду), якій Фонд делегує всі або частину своїх повноважень тимчасового адміністратора. Уповноважена особа Фонду повинна відповідати вимогам, встановленим Фондом. Тимчасова адміністрація запроваджується на строк, що не перевищує один місяць. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 3 – 5 частини другої статті 39 Закону тимчасова адміністрація може бути продовжена на строк до одного місяця. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 1 і 2 частини другої статті 39 Закону, строк тимчасової адміністрації може бути продовжений на п'ять днів з припиненням не пізніше дня отримання рішення НБУ про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. Тимчасова адміністрація припиняється

після виконання плану врегулювання або в інших випадках за рішенням виконавчої дирекції Фонду.

Упродовж 2021 року неплатоспроможним визнаний один банк – АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» (далі – АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»), який став 100-ю установою, що перейшла під управління Фонду гарантування вкладів у результаті визнання її неплатоспроможною.

АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» віднесено до категорії неплатоспроможних Національним банком України на підставі рішення від 11.08.2021 № 400-рш/БТ. Процедура виведення АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» з ринку шляхом запровадження в ньому тимчасової адміністрації розпочата відповідно до рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.08.2021 № 811 строком на один місяць з 12 серпня 2021 року по 11 вересня 2021 року (включно). Балансова вартість активів АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації складала 704 688,31 тис. грн, загальна гарантована сума відшкодування – 418 887,77 тис. грн.

Балансова вартість активів АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» наведена в таблиці 3.1.1.

Таблиця 3.1.1
Балансова вартість активів неплатоспроможних банків станом на день запровадження тимчасової адміністрації, тис. грн

Найменування банку	Високоліквідні активи	Кредитний портфель (з урахуванням резерву)	Основні засоби та нематеріальні активи (в т.ч. нерухомість)	Інші активи (з урахуванням резерву)	АКТИВИ всього
АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	2 125,31	394 939,65	302 635,81	4 987,54	704 688,31

Структура активів АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації (відповідно до даних його балансу) наведена на рисунку 3.1.1.

Рис. 3.1.1
Структура активів неплатоспроможного банку
АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»

Способом виведення АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладями фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду.

Протягом січня 2021 року завершувалась процедура тимчасової адміністрації АТ «Місто Банк», віднесеного до категорії неплатоспроможних Національним банком України на підставі рішення від 14.12.2020 № 735-рш/БТ. Процедура виведення АТ «Місто Банк» з ринку шляхом запровадження в ньому тимчасової адміністрації була розпочата відповідно до Рішенням Виконавчої дирекції Фонду № 2086 від

Зобов'язання АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» станом на день запровадження тимчасової адміністрації 575 177,24 тис. грн (таблиця 3.1.2).

Таблиця 3.1.2
Зобов'язання неплатоспроможного банку станом
на день запровадження тимчасової адміністрації,
тис. грн

Найменування банку	Зобов'язання	
	всього	в т.ч. гарантована сума відшкодування
АТ КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	575 177,24	418 384,48

14.12.2020. Тимчасову адміністрацію в АТ «Місто банк» було запроваджено строком на один місяць з 15 грудня 2020 року по 14 січня 2021 року (включно), подовжено на один місяць до 14 лютого 2021 року (включно). Способом виведення АТ «Місто Банк» з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладями фізичних осіб, як найменш витратний для Фонду. Процедура ліквідації в АТ «Місто Банк» розпочалась з 27.01.2021 відповідно до Рішення Виконавчої дирекції Фонду № 85 від 26.01.2021.

У таблиці 3.1.3. наведено стан виконання планів врегулювання банків, в яких розпочато процедуру ліквідації.

Таблиця 3.1.3
Стан виконання планів врегулювання, в яких розпочато процедуру ліквідації

Банк	Затверджена ліквідаційна маса ¹ , тис. грн	Реалізовано майна банку		Задоволено вимог кредиторів	
		тис. грн	% ²	тис. грн	% ³
ПАТ «АКТАБАНК»	1 533 919,5	171 683,7	11,19%	307 693,9	33,91%
ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»	0,0	170 708,4	-	204 872,7	8,60%
АТ «АРТЕМ-БАНК»	0,0	46 854,9	-	42 130,2	21,40%
АТ АКБ «АРКАДА»	1 337 896,2	218 375,9	16,3%	271 257,4	43,09%
АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	0,0	19 895,7	-	41 062,0	17,19%
ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	0,0	5 536,8	-	3 552,0	4,26%

¹ на дату звіту. Для банків, ліквідаційний баланс яких затверджений Фондом, ліквідаційна маса складає 0 грн

² Розрахунок розміру відсотка виконання незавершених етапів здійснено пропорційно фактичній сумі реалізації відносно оціночної вартості активів, визначеної на дату після початку ліквідації банку

³ Розрахунок розміру відсотка виконання незавершених етапів здійснено пропорційно фактичній сумі задоволених вимог відносно загальної суми акцептованих вимог кредиторів

Банк	Затверджена ліквідаційна маса ¹ , тис. грн	Реалізовано майна банку		Задоволено вимог кредиторів	
		тис. грн	% ²	тис. грн	% ³
АТ «БАНК ВЕЛЕС»	8 528,1	5 655,4	66,3 %	4 081,2	59,24%
ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК»	0,0	1 258 231,3	-	4 048 856,5	21,84%
АТ «ВТБ БАНК»	6 991 348,7	2 454 337,7	35,19%	2 353 599,5	43,92%
АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	29 299 447,7	4 836 507,0	16,51%	12 427 943,1	22,9%
ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	1 595 489,5	449 323,2	28,20%	1 231 459,1	34,51%
ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	0,0	249 419,8	-	282 201,2	19,75%
ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	0,0	83 649,9	-	88 781,3	14,44%
АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	452 287,4	1 540,5	0,34%	-	-
ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	1 549 524,0	212 173,7	13,69%	420 149,2	6,11%
АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	133 671,0	81 179,9	60,73%	83 158,4	11,84%
ПАТ «ІМЕКСБАНК»	2 299 185,1	419 465,3	20,15%	817 640,2	8,82%
ПАТ КБ «ІНВЕСТБАНК»	0,0	32 982,1	-	19 302,2	9,23%
ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК»	0,0	76 517,0	-	65 030,0	11,59%
ПАТ «БАНК КАМБІО»	1 078 213,6	172 582,1	16,00%	639 523,3	42,01%
ПАТ «АКБ КАПІТАЛ»	107 235,0	4 962,0	4,63%	0	0%
ПАТ «БАНК КИЇВСЬКА РУСЬ»	0,0	691 730,9	-	1 007 244,4	17,93%
ПАТ БАНК «КОНТРАКТ»	0,0	38 629,8	-	72 335,6	23,49%
ПАТ «КСГ БАНК»	152 534,1	272,1	0,05%	27 705,9	20,9%
ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	0,0	33 028,4	-	74 478,8	2,69%
АТ «МІСТО БАНК»	839 211,8	429 596,8	51,19%	521 024,2	54,57%
ПАТ БАНК «МОРСЬКИЙ» ⁴	н/д	0,0	0,00%	0,0	н/д
ПАТ «КБ НАДРА»	0,0	3 573 355,6	-	4 716 279,6	18,59%
АТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	0,0	14 918,6	-	4 350,1	0,42%
ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	0,0	97 312,4	-	131 646,0	15,48%
ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ – Україна»	0,0	24 822,0	-	10 904,8	5,00%
ПАТ «ПІВДЕНКОМБАНК»	0,0	208 637,8	-	190 687,1	5,86%
ПАТ «ПЛАТИНУМБАНК»	0,0	579 639,9	-	1 685 269,2	23,92%
ПАТ «КБ ПРЕМІУМ»	536 726,2	43 631,3	8,1%	611 296,2	91,89%
ПАТ «ПРОФІН БАНК»	0,0	34 710,3	-	41 988,5	11,99%
ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	0,0	112 041,3	-	104 948,6	13,41%
АТ «РОДОВІД БАНК»	3 281 777,2	1 304 644,6	39,83%	448 932,2	9,34%
АТ «КБ СОЮЗ» ⁵	43 020,0	2 480,7	5,77%	0,0	н/д
ПАТ «СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК» ⁶	н/д	0,0	-	0,0	н/д
ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	0,0	15 912,9	-	13 239,2	2,40%
ПАТ «БАНК ТРАСТ»	0,0	67 907,2	-	278 775,7	41,38%
ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	0,0	37 532,3	-	35 444,3	3,16%
ПАТ «УКРІНБАНК» ⁷	-	0,0	-	8 595,9	2,83%
ПАТ «УКРКОМУНБАНК»	-	3 224,3	-	0,0	0
ПУАТ «ФІДОБАНК»	2 514 397,3	854 126,4	33,97%	1 167 935,1	22,8%
АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	10 011 981,0	2 461 054,1	24,58%	3 711 67,2	11,90%
ПАТ «КБ ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	0,0	189 056,5	-	240 845,4	1,71%
ПАТ «ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ»	н/д	2 585,9	н/д	0,0	н/д

⁴ Відсутність доступу до інформації про банк

⁵ Контроль над банком не встановлено

⁶ Відсутність доступу до інформації про банк

⁷ Інформація зазначена станом на 01.10.2016

Розробка системи раннього реагування

Протягом 2021 року Фонд продовжував здійснювати заходи щодо розробки та запровадження системи раннього реагування: проведено комплекс заходів, спрямованих на імплементацію положень Директиви 2014/49/ЄС Європейського Парламенту та Ради про схеми гарантування депозитів у новій редакції від 16.04.2014 та Директиви Європейського Парламенту та Ради від 15.05.2014 № 2014/59/ЄС (Bank Recovery and resolution Directive, BRRD) в діяльність Фонду щодо впровадження нових механізмів відновлення платоспроможності, системи раннього реагування для завчасної підготовки до можливого врегулювання, в тому числі запровадження нормативу MREL на відповідному етапі, та врегулювання банківських установ.

Проведена ефективна взаємодія з іноземними партнерами, зокрема, було проведено ряд зустрічей з групою фахівців у сфері фінансового сектору Світового банку. Розпочато роботу з експертами Світового банку щодо впровадження норм директиви в українське законодавство та розробки законопроєкту з метою вдосконалення врегулювання неплатоспроможності банків. В межах взятого напрямку на імплементацію норм Директиви ЄС про відновлення платоспроможності та врегулювання неплатоспроможності

банків (BRRD), було проведено ряд консультацій щодо питань практичного її впровадження.

Відповідно до міжнародних стандартів та актів законодавства ЄС, відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», розширено та уточнено стандарти отримання звітності від банків та Національного банку України. Так, з метою поглиблення та автоматизації аналізу інформації для здійснення якісного моніторингу балансових та позабалансових даних банків України, а також для розробки проєктів планів врегулювання було розширено набір інформаційних показників щодо укладених банком договорів та рішенням виконавчої дирекції Фонду від 11.11.2021 № 1137 (zareєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.12.2021 за № 1556/37178) шляхом внесення відповідних змін до рішення виконавчої дирекції Фонду №1158, zareєстрованим у Міністерстві юстиції України 31.08.2020 за № 831/35114 «Про затвердження Правил подання звітності до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та визнання такими, що втратили чинність, рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 09 липня 2012 року № 4 і 5».

3.2. Ліквідація банків

Відповідно до частин четвертої та п'ятої статті 44 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі у підпункті – Закон) Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку.

Фонд з дня початку процедури ліквідації банку протягом трьох років (у разі ліквідації системно важливого банку – протягом п'яти років) забезпечує виконання заходів щодо управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів. Фонд має право прийняти рішення про продовження строку управління майном (активами) банку та задоволення вимог кредиторів у разі виникнення обставин, що унеможливають здійснення продажу майна (активів) банку та задоволення вимог кредиторів, на весь час існування таких обставин. Підставами продовження Фондом строку є обставини, визначені частиною п'ятою статті 44 Закону.

Протягом 2021 року Фондом розпочато процедуру ліквідації в 2 неплатоспроможних банках: АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» (10.09.2021) та АТ «МІСТО БАНК» (27.01.2021), в яких в стислі терміни (близько 2 місяців) проведено інвентаризацію майна та формування їх ліквідаційної маси.

Відповідно до частини першої та четвертої статті 50 Закону з дня початку процедури ліквідації банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку. Інвентаризація майна банку та формування ліквідаційної маси мають бути завершені у строк до шести місяців з дня прийняття рішення про ліквідацію банку та відкликання банківської ліцензії. Результати інвентаризації та формування ліквідаційної маси відображаються в акті, який підлягає затвердженню виконавчою дирекцією Фонду.

Згідно з приписами частини другої та третьої статті 53 Закону за результатами проведення ліквідації банку Фонд складає ліквідаційний баланс та звіт, що затверджуються виконавчою дирекцією Фонду. Ліквідаційна процедура банку вважається завершеною з моменту затвердження ліквідаційного балансу, а банк ліквідованим – з моменту внесення запису про припинення банку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР).

Так, ліквідаційні маси АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» та АТ «МІСТО БАНК» затверджено відповідними рішеннями виконавчої дирекції Фонду 15.11.2021 та 01.04.2021 (табл. 3.2.1).

Таблиця 3.2.1

Дані ліквідаційної маси АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» та АТ «МІСТО БАНК»

Банк	Балансова вартість активів (грн)	Ринкова вартість активів (грн)
АТ «МІСТО БАНК»	1 397 349 694,34	839 176 725,67
АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	782 994,19	452 287 386,28

Протягом звітного року Фондом забезпечено оновлення переліку банків щодо яких заплановано завершити процедуру ліквідації протягом 2021-2022 року. Так, в поточному році до відповідного переліку було включено АТ «ВТБ БАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», АТ «БАНК ВЕЛЕС», АТ «ЗЛАТОБАНК», по яких складено та затверджено відповідними рішеннями виконавчої дирекції Фонду плани заходів щодо завершення процедури їх ліквідації.

З метою мінімізації потенційних перешкод в проведенні державної реєстрації припинення банків в ЄДР в майбутньому, Фондом забезпечено закриття виконавчих проваджень, боржниками за якими є банки, що знаходяться в безпосередньому управлінні Фонду, в кількості більш ніж 80 проваджень, забезпечено вихід 3 банків (ПАТ «АКТАБАНК», ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК», ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ») з складу учасників в інших юридичних особах та закриття наявних відокремлених підрозділів банків, забезпечено скасування в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку випусків цінних паперів 3 банків (ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ», АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ», ПАТ «ВЕКТОР БАНК»), а також

забезпечено усунення перешкод (арештів/заборон відчуження накладених в рамках цивільного судочинства та в рамках кримінальних проваджень) в реалізації активів 3 банків, які знаходяться в безпосередньому управлінні Фонду, а саме: АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (активи в процесі реалізації); ПАТ «АКТАБАНК» (в 2021 році реалізовано всі активи); АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ» (активи реалізовано та складено ліквідаційний баланс).

В той же час, протягом 2021 року в безпосереднє управління Фонду було прийнято 4 (чотири) банки – ПАТ «ВЕКТОР БАНК», ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК», ПАТ «ПТБ», ПАТ «КБ «СТАНДАРТ».

Так, станом на 01.01.2022 в управлінні Фонду знаходиться 48 банків, з яких в 27 банках процедура ліквідації здійснюється Фондом безпосередньо.

Загальна номінальна вартість активів (без урахування переоцінки), що обліковуються на балансах зазначених вище банків становить 43,651 млрд грн, оціночна вартість яких складає 7,836 млрд грн (табл. 3.2.2.).

Таблиця 3.2.2

Номінальна та оціночна вартість активів банків в управлінні Фонду

№ з/п	Назва банку в ліквідації	Номінальна вартість активів (без урахування переоцінки), грн	Оціночна вартість активів, грн	Повноваження (Фонд безпосередньо (Фонд)/уповноважена особа Фонду на ліквідацію банку (УО))	Завершення процедури ліквідації банку (Так/Ні) ⁸
Всього		43 650 536 105,62	7 835 570 313,28	Х	Х
1	ПАТ КБ «СТАНДАРТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
2	ПАТ «ПРОФІН БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
3	ПАТ БАНК «КОНТРАКТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
4	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
5	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
6	АТ «АРТЕМ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
7	ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ - УКРАЇНА»	0,00	0,00	Фонд	Так
8	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
9	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
10	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
11	АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	0,00	0,00	Фонд	Так
12	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
13	ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
14	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	0,00	0,00	Фонд	Так
15	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
16	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	0,00	0,00	Фонд	Так
17	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
18	ПАТ «ВІЙБИ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
19	ПАТ «КБ «НАДРА»	0,00	0,00	Фонд	Так
20	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	0,00	0,00	Фонд	Так
21	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
22	ПАТ «БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ»	0,00	0,00	Фонд	Так
23	ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	0,00	0,00	Фонд	Так
24	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	0,00	0,00	УО	Так
25	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	1 324 748,02	150 372,19	Фонд	Ні
26	ПАТ «БАНК КАМБІО»	25 801 060,05	15 382 926,33	Фонд	Ні
27	ПАТ «АКТАБАНК»	1 656 445,12	1 656 445,12	Фонд	Ні
28	ПАТ «ІМЕКСБАНК»	50 934 296,14	7 136 237,24	Фонд	Ні
29	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 074 899 480,55	2 328 615 676,96	УО	Ні
30	АТ «ВТБ БАНК»	70 221 860,89	59 329 305,45	УО	Ні
31	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	6 015 323 027,92	788 895 581,28	УО	Ні
32	АТ «РОДОВІД БАНК»	969 562 485,28	967 796 844,35	УО	Ні
33	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	16 510 861 069,88	1 147 843 554,95	УО	Ні
34	ПУАТ «ФІДОБАНК»	45 872 998,47	46 679 616,13	УО	Ні
35	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	70 501 194,09	59 515 412,36	УО	Ні
36	АТ «БАНК ВЕЛЕС»	8 491 206,44	1 057 597,44	УО	Ні
37	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	886 488 583,77	148 605 003,99	УО	Ні
38	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	1 681 853 290,00	108 700 289,76	УО	Ні
39	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК»	114 323 730,32	68 475 640,50	УО	Ні
40	ПАТ «БАНК «МОРСЬКИЙ»	10 749 849,53	10 720 482,58	УО	Ні
41	ПАТ «СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»	22 381 069,87	21 464 329,70	УО	Ні
42	ПАТ «ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ»	186 118 713,84	185 380 496,86	УО	Ні
43	АТ АКБ «АРКАДА»	1 496 600 144,36	1 095 788 027,18	УО	Ні
44	АТ «МІСТО БАНК»	723 848 900,86	282 733 304,12	УО	Ні
45	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	864 841 086,20	449 160 088,79	УО	Ні
46	ПАТ «УКРІНБАНК»	5 322 424 608,26	0,00	УО	Ні
47	ПАТ «КСГ БАНК»	455 096 000,00	122 824,24	УО	Ні
48	АТ «КБ «СОЮЗ»	40 360 255,76	40 360 255,76	УО	Ні
Разом		43 650 536 105,62	7 835 570 313,28		

⁸ завершено процедуру ліквідації банку у разі формування та затвердження рішенням виконавчої дирекції Фонду ліквідаційного балансу банку та звіт про виконання його ліквідаційної процедури (ч.3 ст. 53 Закону)

У таблиці 3.2.3. та рисунку 3.2.1. наведено розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами.

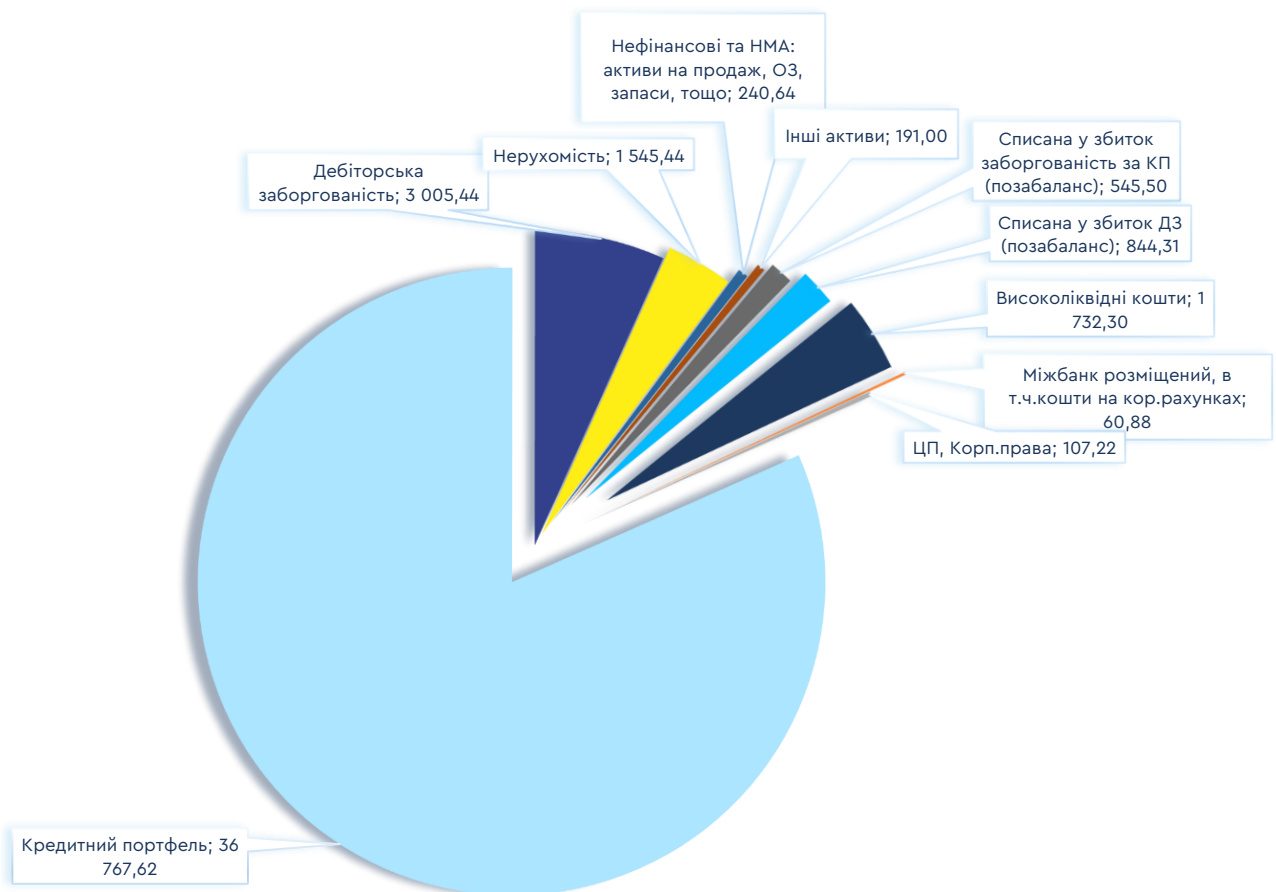
Таблиця 3.2.3

Розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами

Найменування	Номінальна вартість, млн грн	Доля, %
Високоліквідні кошти	1 732,30	3,97%
Міжбанк розміщений, в т.ч. кошти на кор. рахунках	60,88	0,14%
ЦП, Корп. права	107,22	0,25%
Кредитний портфель	36 767,62	84,23%
Дебіторська заборгованість	3 005,44	6,89%
Нерухомість	1 545,44	3,54%
Нефінансові та НМА: активи на продаж, ОЗ, запаси, тощо	240,64	0,55%
Інші активи	191,00	0,44%
Всього	43 650,54	100%
крім того (позабаланс)		
Списана у збиток заборгованість за КП (позабаланс)	545,50	X
Списана у збиток ДЗ (позабаланс)	844,31	X

Рис. 3.2.1

Розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами

Варто зазначити, що в 2021 році Фондом завершено процедуру ліквідації в 5 (п'яти) неплатоспроможних банках (складено та затверджено відповідними рішеннями виконавчої дирекції Фонд ліквідаційні баланси та звіти про

виконання ліквідаційної процедури), а також ліквідовано ПАТ «ВБР» (внесено запис до ЄДР щодо припинення банку як юридичної особи), детальніше табл. 3.2.4.

Таблиця 3.2.4
Завершення ліквідації банків

Назва банку	Дата ліквідаційного балансу (станом на)	Реквізити рішення виконавчої дирекції Фонду	Виключено з ЄДР
ПАТ «ПТБ»	16.03.2021	№ 288 від 25.03.2021	X
ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ»	26.03.2021	№ 427 від 29.04.2021	X
АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	14.05.2021	№ 600 від 14.06.2021	X
ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	01.07.2021	№ 817 від 12.08.2021	X
ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	01.09.2021	№ 960 від 20.09.2021	X
ПАТ «ВБР»	02.11.2020	№ 2027 від 30.11.2020	14.04.2021

3.3. Надходження до неплатоспроможних банків

За звітний рік до неплатоспроможних банків надійшло 2 801,5 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «РОДОВІД БАНК» 777,7 млн грн, що складає 27,8% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися АТ «Місто Банк» та АТ «ВТБ БАНК» з сумами 614,8 млн грн, або 21,9% загальної суми, та 361,9 млн грн, або 12,9% загальної суми, відповідно. У таблиці 3.3.1 наведені дані 11 банків з питомою вагою надходжень 1,0% та вище. До решти 36 банків надійшло 17,6 млн грн, що становить 0,6% загальної суми.

Таблиця 3.3.1
Надходження до неплатоспроможних банків

№ з/п	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «РОДОВІД БАНК»	777,7	27,8%
2	АТ «Місто Банк»	614,8	21,9%
3	АТ «ВТБ БАНК»	361,9	12,9%
4	АТ АКБ «АРКАДА»	296,3	10,6%
5	ПАТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	244,1	8,7%
6	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	157,2	5,6%
7	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	109,0	3,9%
8	ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	86,7	3,1%
9	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	57,6	2,1%
10	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	49,0	1,7%
11	ПУАТ "ФІДОБАНК"	29,6	1,1%
12	Інші (36 банків)	17,6	0,6%
Всього		2 801,5	100,0%

Таблиця 3.3.2.

Види надходжень до неплатоспроможних банків

Види надходжень	Сума, млн грн	Питома вага
Продаж майна	2 362,4	84,33%
Погашення кредитів	208,7	7,45%
Цінні папери	171,9	6,14%
Інші надходження (одноразові надходження)	46,3	1,65%
Оренда	12,2	0,44%
Всього	2 801,5	100,00%

Найбільша питома вага (84,3%) надходжень до неплатоспроможних банків у звітному році припадає на надходження від продажу майна (табл. 3.3.2.).

Таблиця 3.3.3

Надходження від продажу майна

№ з/п	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	АТ «РОДОВІД БАНК»	769,6	32,6
2	АТ «Місто Банк»	431,8	18,3
3	АТ «ВТБ БАНК»	354,0	15,0
4	ПАТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	230,3	9,7
5	АТ АКБ «АРКАДА»	218,4	9,2
6	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	157,2	6,7
7	ПАТ "ДІАМАНТБАНК"	80,9	3,4
8	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	43,8	1,9
9	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	41,3	1,7
10	ПУАТ "ФІДОБАНК"	22,7	1,0
11	Інші (37 банків)	12,4	0,5
Всього		2 362,4	100,0%

За звітний рік до неплатоспроможних банків від продажу майна надійшло 2 362,4 млн грн. Найбільша сума надійшла до АТ «РОДОВІД БАНК» 769,6 млн грн, що складає 32,6% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися АТ «Місто Банк» та АТ «ВТБ БАНК» з сумами 431,8 млн грн, або 18,3% загальної суми, та 354,0 млн грн, або 15,0% загальної суми, відповідно. У таблиці 3.3.3 наведені дані 10 банків з питомою вагою надходжень 1,0% та вище. До решти 37 банків надійшло 12,4 млн грн, що становить 0,5% загальної суми.

3.4. Розрахунки з кредиторами банків

З дня початку процедури ліквідації банку Фонд приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку.

Оцінка проводиться шляхом залучення суб'єктів оціночної діяльності у порядку, визначеному Положенням Про порядок відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 28.03.2016 № 434 (зі змінами та доповненнями) та іншими нормативно-правовими актами Фонду.

Кошти, одержані в результаті ліквідації та продажу майна (активів) банку, інвестування тимчасово вільних коштів банку в державні цінні папери, спрямовуються Фондом на задоволення вимог кредиторів за умови достатності коштів для забезпечення процедури ліквідації в такій черговості:

- 1) зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;
- 2) грошові вимоги щодо заробітної плати, що виникли із зобов'язань банку перед працівниками до прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;
- 3) вимоги Фонду, що виникли у випадках, визначених Законом;
- 4) вимоги вкладників – фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб-підприємців), які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену Фондом;
- 5) вимоги Національного банку України, що виникли в результаті зниження вартості застави, наданої для забезпечення кредитів рефінансування, а також для забезпечення повернення банкнот і монет, переданих Національним банком України на зберігання та для проведення операцій з ними;
- 6) вимоги фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб - підприємців), які не є пов'язаними особами банку, платежі яких або платежі на ім'я яких заблоковано;
- 7) вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, юридичних осіб - клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами;

- 8) інші вимоги, крім вимог за субординованим боргом;
- 9) вимоги кредиторів банку (фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців, а також юридичних осіб), які є пов'язаними особами банку;
- 10) вимоги за субординованим боргом;
- 11) вимоги за інструментами з умовами списання/конверсії.

Вимоги до банку, не задоволені в результаті ліквідаційної процедури та продажу майна (активів) банку на дату складення ліквідаційного балансу, вважаються погашеними.

Фонд має право звертатися до осіб, які відповідно до законодавства несуть відповідальність за шкоду (збитки), завдану кредиторам, вимоги яких залишилися незадоволеними після завершення процедури ліквідації, – у випадку припинення неплатоспроможного банку або банку, щодо якого було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», як юридичної особи.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від продажу майна (активів) банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі якщо обсяг коштів, одержаних від продажу майна (активів), недостатній для повного задоволення всіх вимог однієї черги, вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору однієї черги. У разі відмови кредитора від задоволення визнаної в установленому порядку вимоги Фонд не враховує суму грошових вимог цього кредитора.

Станом на 01.01.2022 загальна балансова вартість активів 43 банків під управлінням Фонду, в яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становить 43,24 млрд грн, в той час як їх оціночна вартість – 7,63 млрд грн, або 17,64%, що, звичайно, не достатньо для задоволення всіх вимог кредиторів банків (табл. 3.4.1.).

Таблиця 3.4.1.
Балансова та оціночна вартість активів банків, в яких затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів

№ з/п	БАНК	Балансова вартість активів, тис грн	Оціночна вартість активів, тис. грн
1	ПАТ КБ «СТАНДАРТ» (Рішенням суду відмінено державну реєстрацію припинення юридичної особи)	0	0
2	АТ «АРТЕМ-БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
3	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
4	ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-Україна» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
5	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
6	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
7	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
8	ПАТ «ПРОФІН БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
9	ПАТ БАНК «КОНТРАКТ» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
10	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
12	АТ «БАНК БОГУСЛАВ» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
13	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
14	ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
15	ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
16	ПАТ «КБ «НАДРА» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
17	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
18	ПАТ «БАНК «ТРАСТ» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
19	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК» (Банк в стадії завершення ліквідації)	0	0
20	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	0	0
21	ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	0	0
22	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	0	0
23	ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	0	0
24	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	0	0
25	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	1 324,75	150,37
26	ПАТ «АКТАБАНК» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	1 656,44	1 656,45
27	ПАТ «БАНК КАМБІО» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	25 801,06	15 382,93
28	ПАТ «ІМЕКСБАНК» (Ліквідація банку здійснюється Фондом)	50 934,29	7 136,24
29	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	16 510 861,07	1 147 843,55
30	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 074 899,48	2 328 615,67
31	ПАТ «АКБ "КАПІТАЛ»	1 681 853,29	108 700,29
32	АТ «БАНК ВЕЛЕС»	8 491,21	1 057,60
33	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	6 015 323,03	788 895,59
34	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	886 488,58	148 605,00
35	ПАТ «УКРІНБАНК» (Останні дані на 07.07.2016)	5 322 424,60	-
36	ПУАТ "ФІДОБАНК"	45 873,00	46 679,62
37	ПАТ «КСГ БАНК» (Останні дані на 10.04.2017)	455 096,00	122 824,24
38	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	70 501,19	59 515,41
39	АТ «РОДОВІД БАНК»	969 562,48	967 796,84
40	АТ «ВТБ БАНК»	70 221,86	59 329,30
41	АТ АКБ «АРКАДА»	1 496 600,14	1 095 788,03
42	АТ «МІСТО БАНК»	723 848,90	282 733,30
43	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	864 841,08	449 160,09
Загальна сума в тис. грн		43 246 602,45	7 631 870,52

Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2022 становить 289 043 590,61 тис. грн (враховуючи банки, в яких завершено ліквідацію), з них (в розрізі черг), детальніше таблиця 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

Стан погашення кредиторських вимог, в розрізі черг станом на 01.01.2022 (тис. грн)

ВСЬОГО ПО БАНКАМ (включно з ліквідованими)	ЗАЯВЛЕНО	ПОГАШЕНО	ЗАЛИШОК
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2022	289 043 590,61	55 883 536,81	233 160 053,81
2 черга	69 215,98	66 066,60	3 149,39
3 черга	96 988 178,95	27 486 689,77	69 501 489,19
4 черга	39 032 114,21	3 699 339,62	35 332 774,59
5 черга	25 730 624,85	1 418 395,57	24 312 229,28
6 черга	78 677,71	7 796,52	70 881,19
7 черга	106 902 107,30	21 680 898,95	85 221 208,35
8 черга	11 154 032,24	209 230,60	10 944 801,64
9 черга	6 910 245,93	1 189 899,57	5 720 346,36
10 черга	2 178 393,44	125 219,62	2 053 173,82

Станом на 01.01.2022 під управлінням Фонду знаходиться 48 банків (враховуючи 24 банків по яким затверджено ліквідаційний баланс), стан погашення кредиторських вимог по цим банкам наведено у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

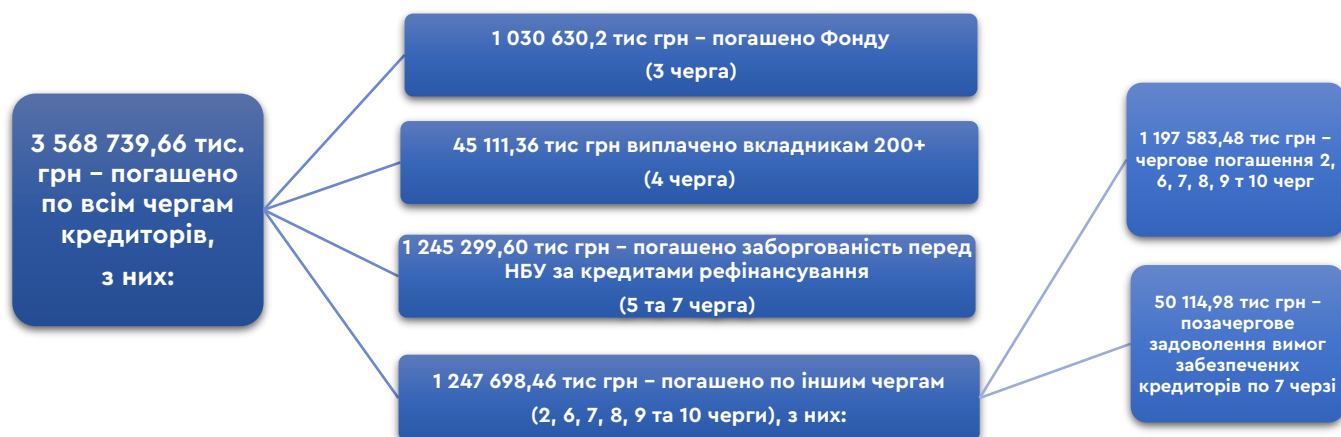
Стан погашення кредиторських вимог по банкам під управлінням Фонду, в розрізі черг станом на 01.01.2022

(тис. грн)

ВСЬОГО ПО БАНКАМ (включно з ліквідованими)	ЗАЯВЛЕНО	ПОГАШЕНО	ЗАЛИШОК
Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2022	218 355 556,72	38 535 337,66	179 820 219,06
2 черга	53 126,36	51 834,19	1 292,18
3 черга	73 137 404,46	20 697 266,01	52 440 138,46
4 черга	28 501 633,39	1 638 213,10	26 863 420,29
5 черга	24 502 059,67	741 251,62	23 760 808,05
6 черга	63 482,29	6 124,37	57 357,92
7 черга	78 527 243,21	15 253 522,12	63 273 721,09
8 черга	7 976 724,57	147 126,25	7 829 598,32
9 черга	4 288 395,79	0,00	4 288 395,79
10 черга	1 305 486,97	0,00	1 305 486,97

За 2021 рік по всім чергам кредиторських вимог погашено – 3 568 739, 66 тис. грн (рис. 3.4.1).

Рис. 3.4.1. Погашення кредиторських вимог у 2021 році

Погашення кредиторських вимог другої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів другої черги – 69 215, 98 тис. грн.

Станом на 01.01.2022 погашено 66 066, 60 тис. грн, що становить 95,45% всієї заборгованості по черзі, з них за 2021 рік – 5 931, 43 тис. грн.

З 45 банків повністю другу чергу погашено в 37 неплатоспроможних банках. По 3 банкам повне погашення

не відбулось, у зв'язку з тим, що окремі фізичні особи вчасно не з'явилися за заробітною платою. Кількість депонованих коштів за такими банками – 1 270,32 тис. грн.

По 1 банку не розпочато погашення 2-ої черги, а саме: ПАТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ГЕФЕСТ» (банк ліквідовано).

Погашення кредиторських вимог третьої черги (ФГВФО)

Сума акцептованих вимог кредиторів третьої черги – 96 988 178, 95 тис. грн. Станом на 01.01.2022 погашено 27 486 689, 77 тис. грн, що становить 28,34% всієї заборгованості по черзі, з них за 2021 рік – 1 030 630, 24 тис. грн.

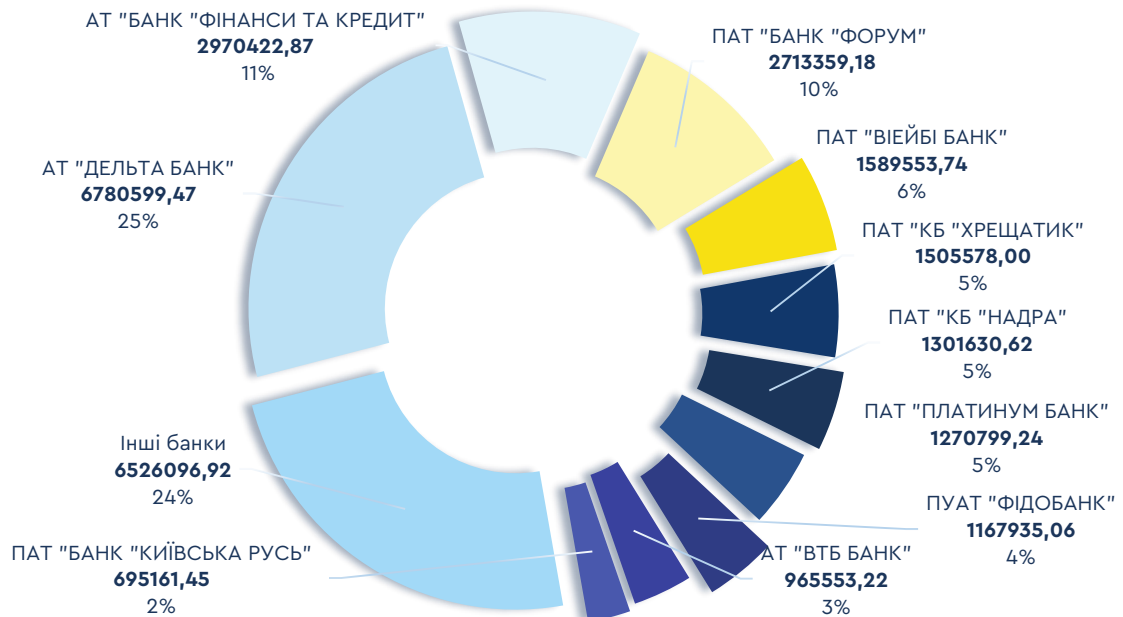
Лідерами по погашенню третьої черги за 2021 рік були наступні банки:

1. АТ «МІСТО БАНК» – 310 049, 22 тис. грн (30,08% від суми погашення третьої черги за 2021 рік).
2. АТ АКБ «АРКАДА» – 265 340, 49 тис. грн (25,75% від суми погашення третьої черги за 2021 рік).

3. АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – 182 138, 96 тис. грн (17,67% від суми погашення третьої черги за 2021 рік).
4. ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» – 77 075, 92 тис. грн (7,48% від суми погашення третьої черги за 2021 рік).
5. ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» – 52 836, 60 тис. грн (5,13% від суми погашення третьої черги за 2021 рік).

На рисунку 3.4.2. наведені лідери серед банків по обсягу погашення третьої черги (за весь час) станом на 01.01.2022 (у відсотковому співвідношенні суми погашення кожного банку до загальної суми погашення третьої черги кредиторів – 27 486 689,77 тис. грн).

Рис. 3.4.2. ТОП-10 банків погашення третьої черги кредиторів станом на 01.01.2022 (тис. грн)

Погашення кредиторських вимог четвертої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів четвертої черги – 39 032 114, 21 тис. грн. По четвертій черзі погашено 3 699 339, 62 тис. грн, що становить 9,48%.

За 2021 рік четверту чергу погашено на – 45 111, 36 тис. грн.

Повністю четверту чергу погасили наступні банки:

- ✓ ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» (задоволено вимоги 18 вкладників 200+);
- ✓ ПАТ «ГРІН БАНК» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+);
- ✓ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» (задоволено вимоги 65 вкладників 200+);

Погашення кредиторських вимог п'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів п'ятої черги – 25 730 624, 85 тис. грн, що складається із заборгованості перед НБУ наступних банків:

- ❖ ПАТ «РЕАЛ БАНК» – 551 395,94 тис. грн (банк ліквідовано);
- ❖ ПАТ «БАНК «ФОРУМ» – 486 712,41 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, залишок заборгованості перед НБУ 25,30 тис. грн – зразки монет, які належать НБУ, банк ліквідовано);
- ❖ ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – 190 456,83 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, банк ліквідовано);
- ❖ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – 107 667,89 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);

Погашення кредиторських вимог шостої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів шостої черги – 78 677,71 тис. грн.

Шосту чергу погашено на 7 796,52 тис. грн, що становить 9,91%, з них:

- ✓ ПАТ «ГРІН БАНК» – 6,50 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» – 7,81 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ ПАТ «АКБ «НОВИЙ» – 4,13 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» – 30,48 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);

- ✓ ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (задоволено вимоги 108 вкладників 200+);
- ✓ ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» (задоволено вимоги 3 вкладників 200+);
- ✓ ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» (задоволено вимоги 4 вкладників 200+);
- ✓ ПАТ «ВБР» (задоволено вимоги 139 вкладників 200+).

По ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» задоволено 99,56% вимог кредиторів – 251 279, 33 тис. грн. По АТ «ВТБ БАНК» задоволено 99,80% вимог кредиторів – 645 167, 97 тис. грн, з них за 2021 рік – 2 176, 25 тис. грн. По ПАТ «ДІАМАНТБАНК» задоволено 95,66% вимог кредиторів – 723 584, 24 тис. грн, з них за 2021 рік – 42 846, 19 тис. грн.

- ❖ ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» – 2 785 721,40 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
- ❖ ПАТ «КБ «НАДРА» – 9 425 385,75 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
- ❖ ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» – 1 255 381, тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
- ❖ АТ «РОДОВІД БАНК» – 3 986 779,43 тис. грн;
- ❖ АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – 6 941 123,33 тис. грн (погашено 741 247, 57 тис. грн).

Загалом п'яту чергу погашено на 1 418 395,57 тис. грн, що складає 5,51% від загальної заборгованості по п'ятій черзі. За 2021 рік п'яту чергу погашено на 239 380,98 тис. грн (АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»).

- ✓ ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» – 16,23 тис. грн (100% акцептованих вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ ПАТ «ВБР» – 146,74 тис. грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» – 1 460,26 тис. грн (100% акцептованих банком вимог по шостій черзі, банк ліквідовано);
- ✓ АТ «ВТБ БАНК» – 1 581,31 тис. грн (95,90% акцептованих банком вимог по шостій черзі);
- ✓ ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – 4 543,06 тис. грн (66,96 % акцептованих банком вимог по шостій черзі).

За 2021 рік шосту чергу погашено на 4 768,14 тис. грн.

Погашення кредиторських вимог сьомої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів сьомої черги – 106 902 107,30 тис. грн, в тому числі залишок забезпеченого боргу перед НБУ, що включений до сьомої черги станом на 01.01.2022 становить – 8 553 898,60 тис. грн (в тому числі 688 643,54 тис. грн по банкам щодо яких внесено запис до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про державну реєстрацію припинення юридичної особи, а отже, ліквідація банків вважається завершеною, а банки ліквідованими).

Сьому чергу погашено на 21 680 898,95 тис. грн (20,28%) (за 2021 рік сьому чергу погашено на – 2 242 917,50 тис. грн), з них:

- ✓ **позачергове задоволення вимог кредиторів (НБУ) по черзі за весь час** (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів) – **15 682 905,84 тис. грн** (за 2021 рік погашено – 1 245 299,61 тис. грн):
  - ❖ ПАТ «КБ «ДАНІЕЛЬ» – за весь час 14 865,08 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» – за весь час 274 725,86 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» – за весь час 13 801,65 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БАНК «ДЕМАРК» – за весь час 26 519,41 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «ПОРТО-ФРАНКО» – за весь час 38 107,23 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БГ БАНК» – за весь час 135 851,17 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» – за весь час 184 368,49 тис. грн (борг погашено повністю, банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «ЄВРОГАЗБАНК» – за весь час 101 292,56 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ КБ «ЕКСПОБАНК» – за весь час 197 127,86 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «ЛЕГБАНК» – за весь час 2 316,88 тис. грн (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «АКТИВ БАНК» – за весь час 80 423,07 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» – за весь час 2 458 618,22 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «КБ «НАДРА» – за весь час 3 261 675,30 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – за весь час 623,25 тис. грн, (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – за весь час 291 597,95 тис. грн (борг погашено повністю);
  - ❖ ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» – за весь час 248 615,18 тис. грн (борг погашено повністю);
  - ❖ ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 314 510,74 тис. грн, за 2021 рік – 10 246,35 тис. грн;
  - ❖ ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 70 062,77 тис. грн, за 2021 рік – 18 832,31 тис. грн;
  - ❖ ПАТ «ІМЕКСБАНК» – за весь час 424 962,66 тис. грн, за 2021 рік – 251 479,19 тис. грн;

- ❖ ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» – за весь час 305 138,29 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
- ❖ АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 5 079 160,10 тис. грн, за 2021 рік – 146 394,21 тис. грн;
- ❖ АТ «РОДОВІД БАНК» – за весь час 433 604,73 тис. грн, за 2021 рік – 276 696,80 тис. грн;
- ❖ ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА» – за весь час 145 673,49 тис. грн, за 2021 рік – 141 401,41 тис. грн (затверджено ліквідаційний баланс);
- ❖ АТ «МІСТО БАНК» – за весь час 160 868,36 тис. грн, за 2021 рік – 160 868,36 тис. грн (борг погашено повністю).
- ✓ **позачергове задоволення вимог забезпечених кредиторів (треті особи) за весь час – 1 280 042,01 тис. грн** (за 2021 рік погашено – 50 114,98 тис. грн):
  - ❖ ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК» – за весь час 240 563,97 тис. грн (з них 1 213,50 тис. грн – забезпечений МБК з ПАТ «Реал Банк», 118 758,91 тис. грн – АТ «Ощадбанк», 120 591,56 тис. грн – ДП «Антонов») (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ БАНК «МЕРКУРІЙ» – за весь час 47 510,78 тис. грн (з них 35 957,36 тис. грн – «Державна іпотечна установа», 11 553,42 тис. грн – ТОВ «ПЛАНЕТА КОМФОРТ») (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «ФОРУМ» – за весь час 35 377,80 тис. грн (забезпечений МБК з ПАТ «ВТБ Банк», передача у власність ВТБ банку готелю «Баккара») (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» – за весь час 6 694,63 тис. грн (з них 4 682,74 тис. грн – «Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України», 2011,89 тис. грн – «Державна іпотечна установа») (банк ліквідовано); ПАТ КБ «СТАНДАРТ» – за весь час 255,92 тис. грн (АБ «Укргазбанк») (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК» – за весь час 2 905,17 тис. грн (гарантійний депозит АТ «Укресімбанк») (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «ФОРТУНА-БАНК» – за весь час 130 355,64 тис. грн («Укресімбанк») (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «ЄВРОГАЗБАНК» – за весь час 2 165,19 тис. грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України») (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ КБ «ЕКСПОБАНК» – за весь час 99 055,72 тис. грн (з них 8 200,08 тис. грн – гарантійний депозит АТ «Укресімбанк», 90 855,63 тис. грн – ТОВ «ФК «Прайм Кепітал Груп») (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ» – за весь час 2 003,99 тис. грн (з них 31,82 тис. грн – ПАТ «Альфа банк», 1 972,17 тис. грн – гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» – за весь час 48 181,08 тис. грн («Державна іпотечна установа») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК» – за весь час 27 256,79 тис. грн (забезпечений МБК з ПАТ «КБ «Хрещатик») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «АКТИВ БАНК» – за весь час 915,33 тис. грн (АТ «Укресімбанк») (затверджено ліквідаційний баланс);

- ❖ ПАТ «КБ «НАДРА» – за весь час 152 166,38 тис. грн (з них 36 808,66 тис. грн – «Німецько - Український фонд», 9 952,40 тис. грн – ПАТ «Альфа банк», 105 405,32 – «Державна іпотечна установа») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «ЕНЕРГОБАНК» – за весь час 7 050,10 тис. грн (гарантійний депозит АТ «Укресімбанк») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК» – за весь час 11 009,28 тис. грн («Німецько - Український фонд») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ АТ «БАНК БОГУСЛАВ» – за весь час 907,83 тис. грн (гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК» – за весь час 632,50 тис. грн (гарантійний депозит АБ «Укргазбанк») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА» – за весь час 287,66 тис. грн (гарантійний депозит ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»);
  - ❖ ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – за весь час 15 362,98 тис. грн (ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»);
  - ❖ АТ «ВТБ БАНК» – за весь час 95 303,76 тис. грн (АТ «ТАСКОМБАНК»);
  - ❖ ПАТ «БАНК КАМБІО» – за весь час 11 123,23 тис. грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»), за 2021 рік – 8,43 тис. грн;
  - ❖ ПАТ «ЗЛАТОБАНК» – за весь час 59 597,95 тис. грн (з них 57 366,81 тис. грн – «Німецько - Український фонд», 2 231,14 тис. грн – ТОВ «Порше Мобіліті»);
  - ❖ ПАТ «ІМЕКСБАНК» – за весь час 10 035,85 тис. грн (з них 278,85 тис. грн – гарантійний депозит АТ «Укресімбанк», 9 757,00 тис. грн – «Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»);
  - ❖ ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ» – за весь час 6 944,63 тис. грн («Німецько - Український фонд») (затверджено ліквідаційний баланс);
  - ❖ АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – за весь час 29 225,62 тис. грн («Укресімбанк»);
  - ❖ ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК» – за весь час 3 804,94 тис. грн (ПАТ «МТС Україна» (ПРАТ «ВФ Україна») (затверджено ліквідаційний баланс); АТ «МІСТО БАНК» - 50 106,56 тис. грн (АТ «АЛЬПАРИ БАНК»).
- ✓ **чергове задоволення вимог кредиторів:**
- ❖ ПАТ «КЛАСИКБАНК» – 2 207,64 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПУАТ «СМАРТБАНК» – 21 286,20 тис. грн (36,39% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «ПРАЙМ-БАНК» – 110 677,47 тис. грн (64,26% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «ОМЕГА БАНК» – 2 736,45 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «ГРІН БАНК» – 102 784,18 тис. грн (97,35% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ КБ «ТК КРЕДИТ» – 3 275,96 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК» – 340 025,11 тис. грн (враховуючи погашення заборгованості за кредитами рефінансування перед НБУ погашено 49,84% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» – 44 256,08 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «АКБ «КІЇВ» – 1 228,12 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «КРЕДИТПРОМБАНК» – 40 952,13 тис. грн (6,83% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «БАНК НАРОДНИЙ КАПІТАЛ» – 11 108,49 тис. грн (55,50% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ ПАТ «АКБ «НОВИЙ» – 3 340,35 тис. грн (100%) (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «БАНК ВЕЛЕС» – 849,30 тис. грн (48,71% загальної заборгованості банку по черзі);
  - ❖ ПАТ «ВБР» – 4 189 893,56 тис. грн (83,85% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
  - ❖ АТ «ВТБ БАНК» – 661 862,32 тис. грн (52,70% загальної заборгованості банку по черзі), за 2021 рік – 383 941,30 тис. грн.
  - ❖ ПАТ «ДІАМАНТБАНК» – 350 108,81 тис. грн (14,25% загальної заборгованості банку по черзі), за 2021 рік – 58 510,86 тис. грн.
  - ❖ ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ» – 205 553,33 тис. грн (79,83% загальної заборгованості банку по черзі), за 2021 рік – 205 553,33 тис. грн.
  - ❖ АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – 538 878,38 тис. грн (позачергове задоволення кредиторських вимог ДІУ за рішенням суду).

Погашення кредиторських вимог восьмої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів восьмої черги – 11 154 032,24 тис. грн. Восьму чергу погашено на 209 230,60 тис. грн – 1,88% від загальної заборгованості по черзі, з них:

- ✓ 10,71 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (погашено 100% заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 218,55 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ОМЕГА БАНК» (погашено 0,04% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 39 030,00 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ГРІН БАНК» (погашено 96,31% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 22 348,14 тис. грн – ПАТ «БАНК «ЮНІСОН», з них позачергове 10 177,86 тис. грн – АБ «Укргазбанк», 12,12 тис. грн – АТ «ТАСКОМБАНК», чергове – 12 158,16 тис. грн (загалом погашено 100% заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);

Погашення кредиторських вимог дев'ятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів дев'ятої черги – 6 910 245,93 тис. грн.

Станом на 01.01.2022 дев'яту чергу погашено на 1 189 899,57 тис. грн – 17,22% від загальної заборгованості по дев'ятій черзі, з них:

- ✓ 972 632,68 тис. грн – чергове задоволення АТ КБ «ТК КРЕДИТ» (57,62% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 204 795,88 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);

Погашення кредиторських вимог десятої черги

Сума акцептованих вимог кредиторів десятої черги – 2 178 393,44 тис. грн.

Станом на 01.01.2022 десятю чергу погашено на 5,75% від загальної заборгованості по черзі, а саме на 125 219,62 тис. грн, з них:

- ✓ 10 063,93 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);

- ✓ 496,95 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (погашено 100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 2 857,80 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-Україна» («Укресімбанк») (загалом погашено 41,75% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс);
- ✓ 400,14 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «БАНК «КОНТРАКТ» (ПАТ АБ «Укргазбанк») (загалом погашено 18,13% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс);
- ✓ 143 868,30 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», з них 65 312,69 тис. грн – Міжнародна Фінансова Корпорація «International Finance Corporation», 78 555,62 тис. грн – АТ «Ощадбанк» (загалом погашено 99,34% заборгованості банку по черзі) (затверджено ліквідаційний баланс).

- ✓ 12 395,95 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 55,57 тис. грн – позачергове задоволення ПАТ «ВБР» (0,01% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 19,49 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «КЛАСИКБАНК» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

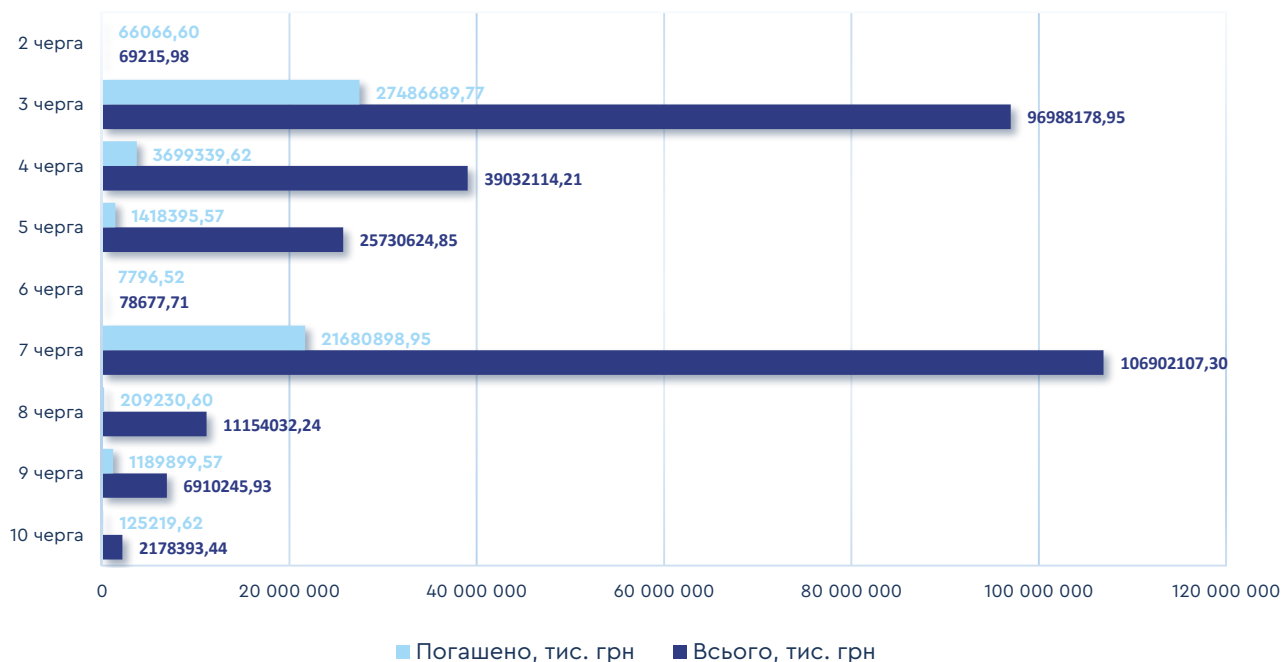
- ✓ 39 926,88 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «АКБ «НОВИЙ» (31,14% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано);
- ✓ 75 228,80 тис. грн – чергове задоволення ПАТ «БАНК «ЮНІСОН» (100% загальної заборгованості банку по черзі) (банк ліквідовано).

Погашення кредиторських вимог станом на 01.01.2022 наведено на рисунку 3.4.3.

Рис. 3.4.3
Погашення кредиторських вимог в розрізі черг, станом на 01.01.2022

	2 черга	3 черга	4 черга	5 черга	6 черга	7 черга	8 черга	9 черга	10 черга
Всього, тис. грн	69 215,98	96 988 178,95	39 032 114,21	25 730 624,85	78 677,71	106 902 107,30	11 154 032,24	6 910 245,93	2 178 393,44
Погашено, тис. грн	66 066,60	27 486 689,77	3 699 339,62	1 418 395,57	7 796,52	21 680 898,95	209 230,60	1 189 899,57	125 219,62
Погашено, %	95,45%	28,34%	9,48%	5,51%	9,91%	20,28%	1,88%	17,22%	5,75%

Окремо зазначимо інформацію щодо погашення заборгованості неплатоспроможних банків за кредитами НБУ.

Всього за 2021 рік погашено заборгованість за кредитами НБУ на 1 245 299,61 тис. грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів), усі погашення відбулись позачергово, з них найбільші суми погашення – 276 696,80 тис. грн (АТ «РОДОВІД БАНК») та 251 479,19 тис. грн (ПАТ «ІМЕКСБАНК»). За весь час за

кредитами НБУ погашено – 15 682 905,84 тис. грн (в т.ч. за рахунок звернення стягнення на предмет застави та майна поручителів).

Станом на 01 січня 2022 року заборгованість неплатоспроможних банків за кредитами рефінансування НБУ обліковується на рахунках 13 банків (без врахування банків, які ліквідовано і по яким залишилися зобов'язання перед НБУ), загальний залишок заборгованості по цим банкам – 38 675 937,60 тис. грн.

3.5. Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку та позовна робота Фонду

2021 рік став для Фонду плідним за результатами проведеної судово-претензійної роботи.

До ключових здобутків можна віднести ряд позитивних правових висновків, що стали переломними у судовій практиці, та внесли чіткість і однозначність у правозастосуванні у різних правовідносинах, що виникають під час ліквідації банків.

Зокрема, Великою Палатою Верховного Суду 16.03.2021 було прийнято Постанову в рамках судової справи № 906/1174/18 щодо визнання договору про відступлення прав вимоги недійсним та скасування рішення про державну реєстрацію прав і обтяжень, якою розмежовано ознаки договору факторингу та договору відступлення права вимоги, що дає чітке уявлення про їх відмінності. Цим рішенням підтверджено правомірність відчуження банками, що перебувають у процедурі ліквідації, прав вимог за кредитними договорами на користь фізичних осіб та юридичних осіб без статусу фінансової установи.

Не можна залишити поза увагою Постанову Верховного Суду у складі палати з розгляду справ про банкрутство від 18.11.2021 по справі № 910/4475/19, якою підтверджено неприпустимість ліквідації банків в порядку загальної процедури банкрутства, а виключно в порядку, який врегульований спеціальним законодавством, а саме Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фондом протягом року забезпечено юридичне супроводження процесів, пов'язаних із виведенням неплатоспроможних банків з ринку за наступними основними напрямками:

1. Впродовж 2021 року Фондом активно застосовувались положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності» N590-IX від 13 травня 2020 року та позиція Великої Палати Верховного Суду по справі №925/698/16, що дозволило відновити контроль та продовжити ліквідаційну процедуру по банках, за якими рішення Національного банку України та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб щодо відкликання банківської ліцензії, призначення тимчасової адміністрації та ліквідації було скасовано, а саме:

✓ контроль було відновлено по ПАТ «АКБ «Капітал», ПАТ «Златобанк», та забезпечено реалізацію всіх правил та процедур, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

2. Забезпечено здійснення правового супроводження виведення 49 неплатоспроможних банків з ринку, повноваження щодо яких делеговані уповноваженим особам Фонду, а також 28 банків, за якими визначені Законом повноваження під час ліквідації здійснювались Фондом безпосередньо та виведення з ринку яких супроводжується структурними підрозділами Фонду, а саме:

✓ оперативний розгляд, та своєчасне надання відповідей на депутатські звернення, запити адвокатів, нотаріусів, листи юридичних та фізичних осіб, підготовка юридичних роз'яснень, висновків, рекомендацій з будь-яких питань пов'язаних із виведенням неплатоспроможних банків з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банків;

✓ ефективне юридичне супроводження та реалізація реєстраційних дій нерозривно пов'язаних із належною реалізацією процесів ліквідації неплатоспроможних банків;

✓ погодження та розробка стратегій щодо роботи з активами;

✓ правове супроводження процесів продажу та управління активами неплатоспроможних банків, наслідком яких є продаж активів та забезпечення надходження грошових коштів від їх реалізації;

✓ координація та контроль здійснення претензійно-позовної роботи банків.

Загальна кількість судових проваджень по неплатоспроможним банкам, повноваження на виведення яких делеговане в тому числі уповноваженим особам Фонду, згідно з даними облікової системи, у 2021 році склала понад 3000 справ.

При цьому, претензійно-позовна робота безпосередньо Фонду, де останній є учасником справи, у 2021 році становила у загальному обсязі понад 1800 судових справ з ціною позову понад 25 млрд грн.

3.6. Стягнення шкоди з пов'язаних осіб, причетних до доведення банків до неплатоспроможності, та робота з юридичними консультантами

Протягом 2021 року Фондом проаналізовано документи 39 неплатоспроможних банків на предмет виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам (колишнім кредиторам) рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб.

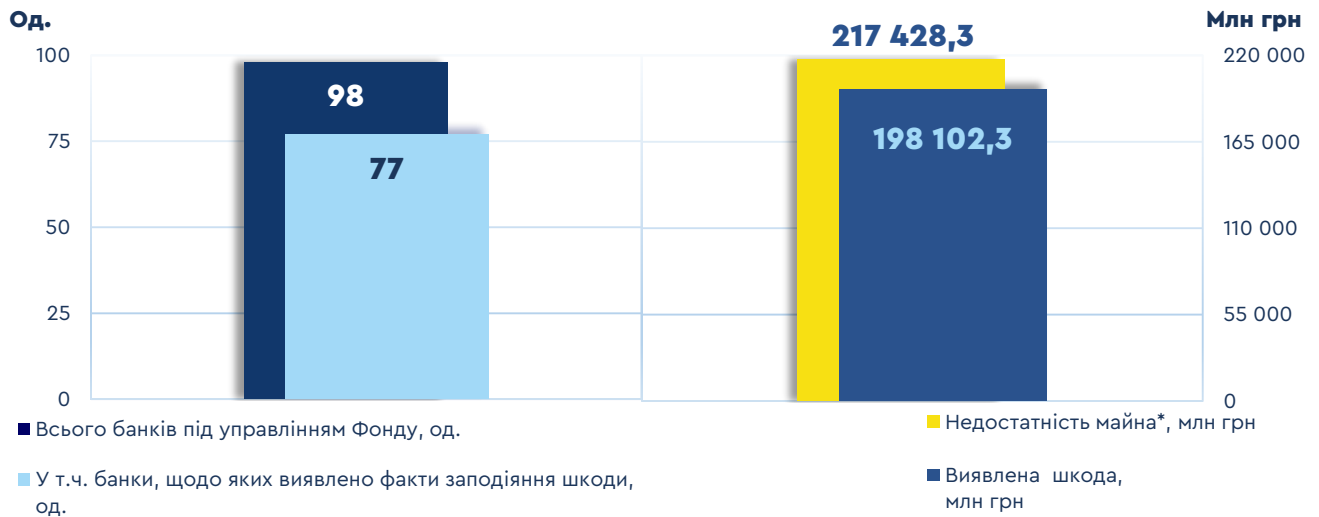
У вказаному періоді виявлено факти заподіяння банкам та їх кредиторам шкоди на загальну суму 124,1 млрд грн, а також встановлено понад 300 пов'язаних з банками осіб, щодо

яких є підстави стверджувати, що їх рішеннями, діями або бездіяльністю заподіяно таку шкоду.

Таким чином, станом на 31.12.2021 Фонд за наслідками проведеної роботи здійснив дослідження та додатковий аналіз фактів та обставин заподіяння шкоди щодо 77 банків, в результаті чого виявлено збитки у загальному розмірі 198,1 млрд грн та встановлено більш як 800 осіб, рішення, дії або бездіяльність яких могли призвести до заподіяння такої шкоди банкам та/або їх кредиторам (рис. 3.6.1).

Рис. 3.6.1

Виявлення шкоди, завданої банкам та їх кредиторам, станом на 31.12.2021

*Обчислена як різниця між сумою непогашених залишків 1-8 черг вимог кредиторів (крім вимог пов'язаних осіб) та оціночною вартістю залишку ліквідаційної маси банків

Протягом 2021 року Фонд пред'явив до суду 22 позовні заяви до 217 пов'язаних осіб 15 банків. Загальний розмір заявлених вимог про відшкодування шкоди становив понад 32,7 млрд грн, зокрема:

- ❖ позов щодо АТ «ДЕЛЬТА БАНК» про стягнення шкоди в загальній сумі понад 22,8 млрд грн;
- ❖ позов щодо ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК» про стягнення шкоди в загальній сумі понад 3,2 млрд грн;
- ❖ позов щодо АТ «БАНК «ТАВРИКА» про стягнення шкоди в загальній сумі понад 2,6 млрд грн;
- ❖ позови щодо БАНК «ДЕМАРК» про стягнення шкоди в загальній сумі понад 1,3 млрд грн;
- ❖ позов щодо ПАТ «АВТОКРАЗБАНК» про стягнення шкоди в загальній сумі близько 0,9 млрд грн.

Таким чином, на виконання положень статті 52 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» з метою стягнення шкоди з пов'язаних з банками осіб станом на 31.12.2021 Фондом пред'явлено 72 позовні заяви до 821 пов'язаної з банками особи щодо 45 неплатоспроможних банків на загальну суму понад 100,8 млрд грн.

Крім того у 2021 році Фонд отримав перше остаточне судове рішення у даній категорії спорів, зокрема у справі № 910/11027/18 задоволено повністю вимоги Фонду про стягнення збитків з колишніх посадових осіб АБ «УКООПСПІЛКА» в розмірі понад 76 млн грн. Вживаються заходи щодо фактичного виконання судового рішення у примусовому порядку.

За результатами проведення досудових розслідувань у кримінальних провадженнях Фонд гарантування протягом 2021 року пред'явив 8 цивільних позовів (з яких 7 – до суду у межах кримінальних справ, а 1 – на етапі досудового

розслідування) до 19 цивільного відповідача (з яких 13 осіб – обвинувачені, 6 осіб – підозрювані) щодо 7 банків. Загальний розмір пред'явлених вимог становив понад 3,0 млрд грн, зокрема:

- ❖ цивільний позов на суму понад 1,8 млрд грн щодо службової особи ПАТ «МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК»;
- ❖ цивільний позов на суму понад 476,7 млн грн щодо службової особи ПАТ КБ «СТАНДАРТ»;
- ❖ цивільні позови на суму понад 484,2 млн грн щодо службових осіб ПАТ «ЮСБ БАНК».

Таким чином, в рамках взаємодії з правоохоронними органами, з метою відшкодування шкоди, заподіяної банкам кримінальними правопорушеннями, станом на 31.12.2021 Фондом пред'явлено 27 цивільних позовів до 59 цивільних відповідачів (підозрюваних/обвинувачених) щодо 19 банків на загальну суму понад 16,2 млрд грн.

Разом з цим, за результатами розгляду судами кримінальних проваджень, на підставі прийнятих судових рішень протягом 2021 року Фонд гарантування ініціював 2 цивільних судових провадження про відшкодування шкоди, заподіяної кримінальними правопорушеннями, щодо 2 банків, стосовно 2 осіб на загальну суму понад 1,4 млрд грн.

Отже, станом на 31.12.2021 всього Фонд на підставі судових рішень у кримінальних провадженнях пред'явив 5 позовних заяв до 5 відповідачів на загальну суму вимог понад 2,6 млрд грн.

Крім того, у 2021 році Фонд отримав перше остаточне судове рішення у даній категорії спорів, зокрема у справі № 753/2965/20 задоволено повністю вимоги Фонду про стягнення збитків з колишньої посадової особи АТ «БАНК «ТАВРИКА» в розмірі понад 26,5 млн дол. США. Вживаються заходи щодо фактичного виконання судового рішення у примусовому порядку.

Протягом 2021 року Фонд гарантування продовжував роботу щодо залучення міжнародних юридичних консультантів – фахівців у сфері міжнародного права з метою пошуку та повернення виведених коштів (активів) збанкрутілих банків за межі України, представництва інтересів Фонду (банків) в судових органах іноземної юрисдикції. У 2021 було укладено 5 договорів з іноземними юридичними радниками щодо представництва інтересів Фонду і таких неплатоспроможних банків як АТ «ДЕЛЬТА БАНК», ПАТ «ЕНЕРГОБАНК», ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК», ПУАТ «ФІДОБАНК», ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», ПАТ «ВЕКТОР БАНК», ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК», ПАТ «РЕАЛ БАНК», ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК», ПАТ «ФІНБАНК» у судових процесах (кримінальних, цивільних, господарських) про відшкодування збитків на суму 16,4 млрд грн, заподіяних таким банкам та їхнім кредиторам пов'язаними з банками особами (власниками, керівниками та/або іншими особами, визначеними частиною першою статті 52 Закону України «Про банки і банківську діяльність») у закордонних юрисдикціях.

4. Консолідований продаж та управління активами

4.1. Результати продажу майна неплатоспроможних банків

Протягом 2021 року за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) неплатоспроможними банками було реалізовано активів (майна) банків на загальну суму 2,4 млрд грн.

Упродовж 2021 року Фонд гарантування вкладів провів понад 4 500 відкритих електронних аукціонів у системі «Prozorro.Продажі». З них більше 300 аукціонів були результативними. Найрезультативнішим став другий квартал, коли сума реалізації лотів сягнула 1,4 млрд грн (рис. 4.1.1).

Рис. 4.1.1

Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2021 рік, млн грн

Балансова вартість реалізованих активів в 2021 році становила 73,6 млрд грн. Таким чином, співвідношення ціни реалізації активів (майна) до балансової вартості склало за

рік 3,3% (табл. 4.1.1). Такий показник пояснюється активним продажом в 2021 році активів банків в пулах.

Таблиця 4.1.1. Реалізація активів (майна) банків в 2021 році

Місяць 2021 р.	Балансова вартість реалізованих активів (майна) банків, тис. грн	Ціна реалізації активів за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам, тис. грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %
УСЬОГО	73 636 168	2 415 250	3,3%
Січень	610 341	12 455	2%
Лютий	1 109 834	4 439	0,4%
Березень	1 759 502	14 602	1%
Квітень	14 435	9 553	66%
Травень	32 471 000	988 437	3%
Червень	11 048 656	453 472	4%
Липень	11 674 579	209 068	2%
Серпень	1 047 357	375 732	36%
Вересень	2 214 711	194 632	9%
Жовтень	9 609 926	55 367	1%
Листопад	86 631	24 772	29%
Грудень	1 989 196	72 721	4%

Високе співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості в квітні 2021 року пояснюється успішним продажем предметів нумізматики та фалеристики АТ «РОДОВІД БАНК» (конверсія 430%); в серпні 2021 року – продажем нерухомого майна в м. Дніпро (конверсія 106%) та 5 автомобілів преміум класу АТ «Місто Банк»; головного офісу «ВТБ Банку» в місті Києві на вул. Пушкінській 26 (конверсія 110%); срібних монет ПАТ «ЗЛАТОБАНК» (конверсія 110%); в листопаді 2021 року – адміністративної будівлі в м. Дніпро АТ «Місто Банк» (конверсія 134%) та срібних монет ПАТ «ЗЛАТОБАНК» (конверсія 113%).

Як вже зазначалось, співвідношення ціни реалізації активів (майна) банків до балансової вартості реалізованих активів (майна) за 2021 рік становило 3,3%, але даний показник конверсії по окремих типах активів варіюється від 0,1% до 351%. Для більш наочного розуміння ефективності продажу різних типів активів (майна) банків в таблиці, що наведена нижче, показано окремо індивідуальний продаж активів (майна) банків та портфельний продаж кредитів фізичних, юридичних осіб, об'єктів нерухомого майна та продаж активів за принципом «один банк = один пул» (таблиця 4.1.2).

Таблиця 4.1.2
Співвідношення ціни реалізації активів за результатами відкритих торгів (аукціонів) до їх балансової вартості за 2021 рік

Тип активу	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації за результатами відкритих торгів, млн грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %
УСЬОГО	73 636,17	2 415,25	3,3%
Нерухоме майно (індивід. продаж)	1 035,09	1 015,85	98%
Земельні ділянки (індивід. продаж)	4 123,36	564,17	14%
Транспортні засоби (індивід. продаж)	2,30	7,76	337%
Інші активи (основні засоби, монети, нематеріальні активи) (індивід. продаж)	22,51	59,28	263%
Іпотечні кредити фіз. осіб (індивід. продаж)	18,58	5,65	30%
Інші кредити фіз. осіб (індивід. продаж)	72,80	25,32	35%
Кредити юр. осіб (індивід. продаж)	325,46	115,15	35%
Дебіторська заборгованість (індивід. продаж)	140,64	24,50	17%
Пули нерухомого майна, земельних ділянок та інших основних засобів	128,27	12,00	9,4%
Пули «1 банк=1 пул»	21 970,88	32,56	0,1%
Пули кредитів фізичних осіб (автокредити)	0,14	0,01	4,1%
Пули кредитів фізичних осіб (беззаставні) разом із пов'язаною дебіторською заборгованістю	776,93	5,06	0,7%
Пули кредитів фізичних осіб (іпотека) разом із пов'язаними об'єктами нерухомого майна та дебіторською заборгованістю	1 876,56	29,56	1,6%
Пули кредитів юридичних осіб разом із пов'язаними кредитами фізичних осіб, дебіторською заборгованістю та цінними паперами	41 983,46	500,08	1,2%
Пули дебіторської заборгованості	1 157,03	10,71	0,9%
Безпосередній продаж активів юридичним чи фізичним особам	2,16	7,59	351%

В 2021 році продовжилась динаміка зниження сумарної ціни реалізації активів. Це пов'язане із продажем активів в пулах та низькою якістю активів, що залишились на завершальному етапі ліквідації банків.

Ціна реалізації активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2021 рік у розмірі 2,42 млрд грн становить 66% показника 2020 року (3,69 млрд грн) та 30% показника 2019 року (7,97 млрд грн) (табл.4.1.3).

Таблиця 4.1.3
Порівняння ціни реалізації активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2019 - 2021 роки

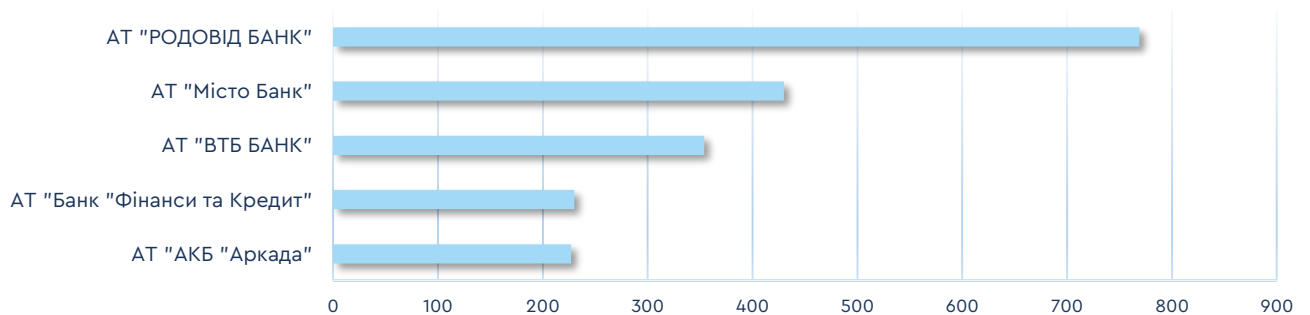
Тип активу	Ціна реалізації за 2019 рік, тис. грн	Ціна реалізації за 2020 рік, тис. грн	Ціна реалізації за 2021 рік, тис. грн
УСЬОГО	7 977 141	3 693 155	2 415 250
Нерухоме майно	2 786 571	985 131	1 021 687
Земельні ділянки	215 342	164 771	569 737
Транспортні засоби	14 758	5 577	7 764
Права вимоги за кредитними договорами та дебіторська заборгованість	4 798 697	2 455 617	747 952
Цінні папери	8 143	14 208	655
Інші активи та безпосередній продаж	153 630	67 851	67 455
УСЬОГО реалізовано лотів, шт.	2 442	1 144	304

Наразі Фонд використовує всі можливі шляхи для реалізації активів в найкоротший строк за найвищою вартістю. В 2021 році було вдосконалено процедури продажу активів та запроваджено підхід швидкого виставлення активів на торги (уже в перші місяці з моменту початку ліквідації банку активи виставлялись на продаж). Окрім продажу активів через електронну торгову систему «Prozorro.sale», для організації продажу активів залучаються міжнародні радники, фондові біржі, здійснюється безпосередній продаж активів (майна) банків юридичним чи фізичним особам. Для зручності потенційних покупців є

можливість застосування акредитивної форми розрахунків за придбаний актив (майно) банків.

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) банків за 2021 рік – 83% реалізованих активів (майна) банків від загального обсягу належить 5 банкам. Лідером продажу активів (майна) банків є АТ «РОДОВІД БАНК», що становить 32% (за ціною реалізації) всіх успішних відкритих торгів (аукціонів) за 2021 рік (рис. 4.1.2.).

Рис. 4.1.2. Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2021 року, млн грн

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом

2021 року реалізовані активи (майно) банків мали таку структуру за типами активів (майна) банків (табл. 4.1.4.).

Таблиця 4.1.4

Результати реалізації майна банків за структурою та типами активів

Всього, млн грн	2 415	100,00%
Нерухомість, земельні ділянки, основні засоби та нематеріальні активи	1 658	68,64%
Права вимоги за кредитними договорами	685	28,35%
Дебіторська заборгованість	63	2,62%
Продаж безпосередньо юридичним чи фізичним особам	6	0,27%
Інші активи (картини, монети тощо)	2	0,09%
Цінні папери / Корпоративні права	1	0,03%

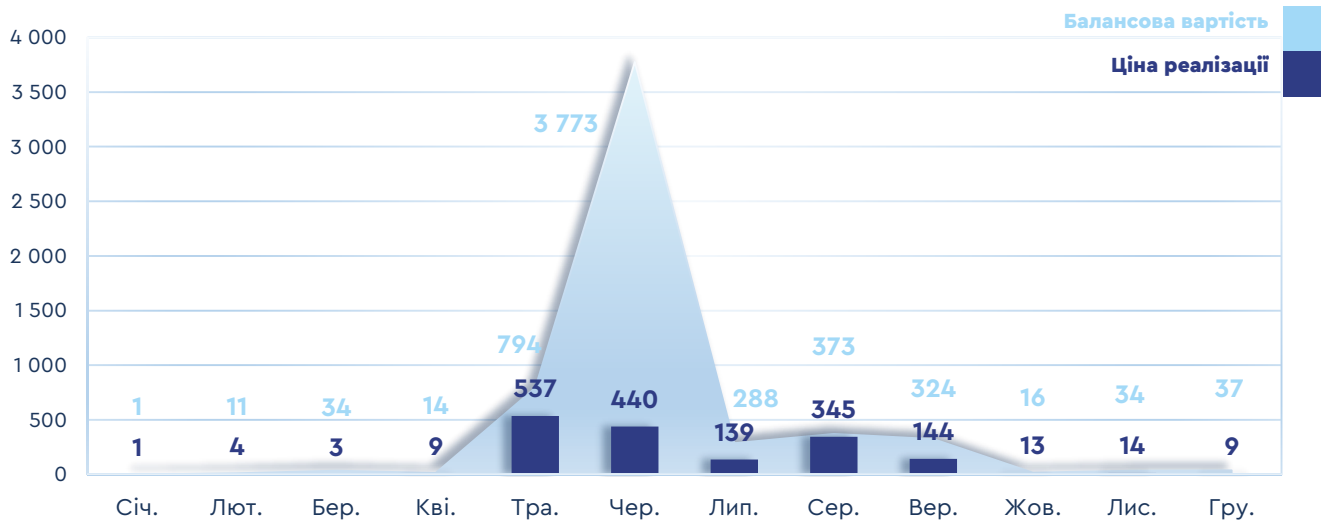
Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) складає реалізація основних засобів – нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, інших основних засобів та нематеріальних активів (без врахування продажу

безпосередньо юридичним чи фізичним особам) – 69%. Річне співвідношення по всіх типах основних засобів ціни реалізації до їх балансової вартості за 2021 рік становить 29%, детально наведено на рисунку 4.1.3.

Рис. 4.1.3

Порівняння балансової вартості та ціни реалізації основних засобів,

млн грн у 2021 році

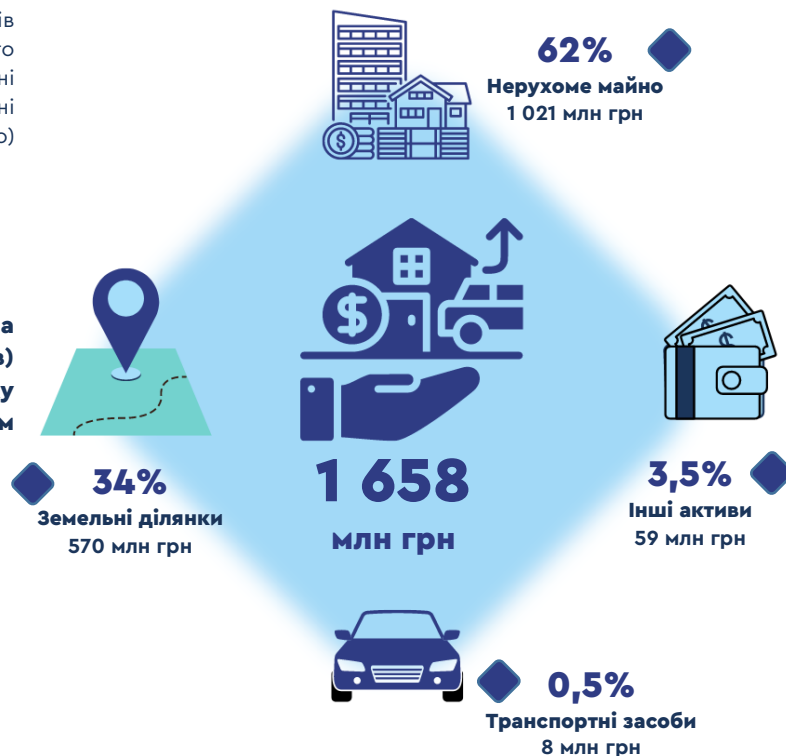
У червні було реалізовано основних засобів з найбільшою балансовою вартістю за 2021 рік. Це пов'язано із продажем

земельної ділянки площею 113,5 га в Києві на вулиці Озерній (перебувала на балансі АТ «Родовід Банк»).

У структурі реалізованих основних засобів 62% становлять об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення), 0,5% – транспортні засоби, 34% – земельні ділянки та 3,5% – інші основні засоби (меблі, обладнання, нематеріальні активи тощо) (рис. 4.1.4.).

Рис. 4.1.4. Розподіл ціни реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) основних засобів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) за 2021 рік

Об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення) та земельні ділянки, що реалізовувались, розташовані переважно в Київській, Одеській,

Дніпропетровській областях та в місті Харків. Географія розташування зазначених реалізованих активів (майна) більш детально зазначено в таблиці 4.1.5 та на рис. 4.1.5.

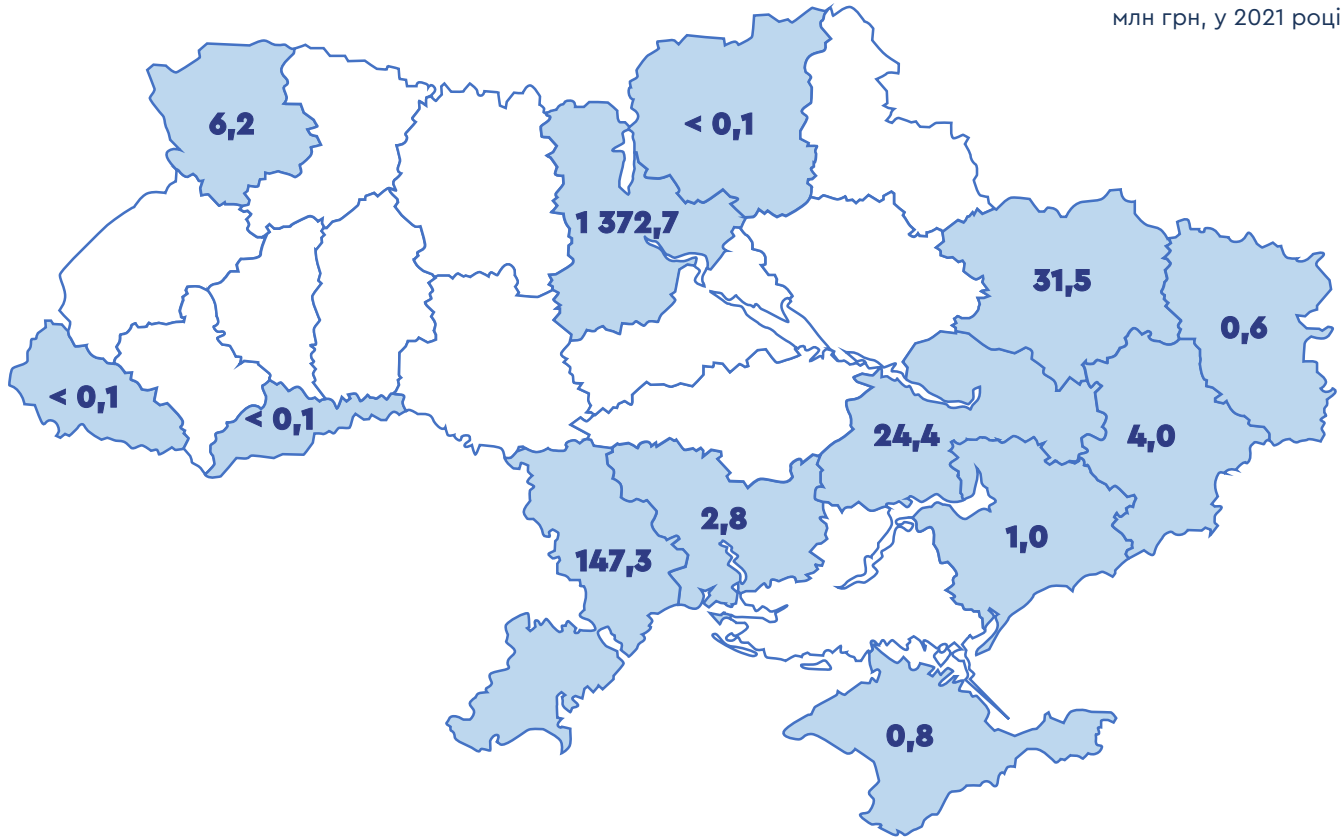
Таблиця 4.1.5. Розподіл реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок за областями України

Регіон розташування об'єкту	Кількість реалізованих об'єктів, шт.	Балансова вартість реалізованих об'єктів, млн грн	Ціна реалізації об'єктів млн грн	Співвідношення ціни реалізації об'єктів до балансової вартості об'єктів, %
УСЬОГО	178	5 670,4	1 591,4	28%
Київська обл.	100	5 032,9	1 372,7	27%
Одеська обл.	21	170,1	147,3	87%
м. Харків	9	19,6	31,5	161%
Дніпропетровська обл.	20	38,3	24,4	64%
Волинська обл.	3	7,4	6,2	83%
Донецька обл.	7	4,1	4,0	97%
Миколаївська обл.	2	2,8	2,8	100%
Запорізька обл.	4	1,2	1,0	91%
АР Крим	5	380,9	0,8	0,2%
Луганська обл.	3	11,2	0,6	5%
Закарпатська обл.	2	1,8	0,04	2%
Чернівецька обл.	1	0,1	0,01	17%
Чернігівська обл.	1	0,04	0,0003	0,6%

Рис. 4.1.5
Географія реалізації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок (за ціною реалізації)

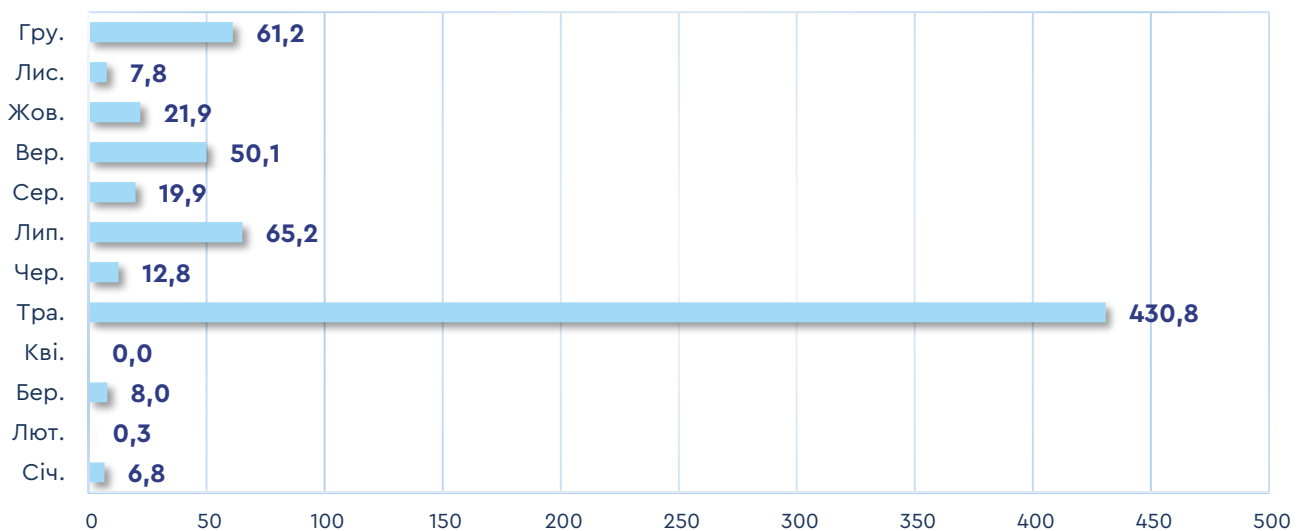
млн грн, у 2021 році

За результатами відкритих торгів (аукціонів) ціна реалізації прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами – становить 28% в

загальній масі всіх результативних відкритих торгів (аукціонів) (рис. 4.1.6.).

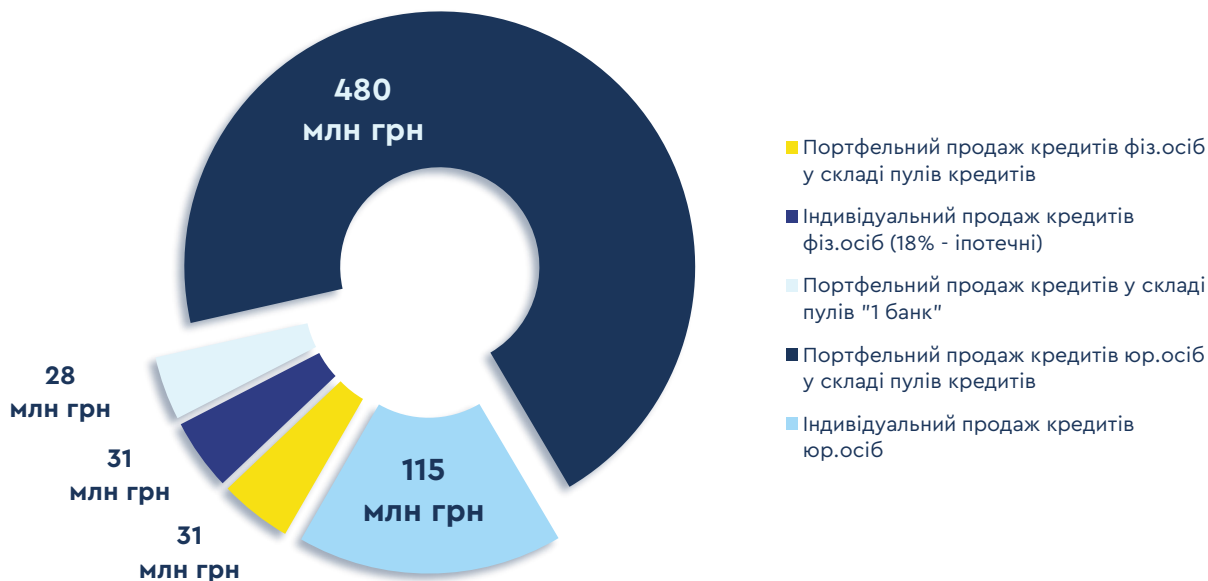
Рис. 4.1.6
Результати аукціонів з продажу кредитів, помісячно,
млн грн за 2021 рік

В структурі реалізованих прав вимоги за кредитними договорами 91% становлять права вимоги за кредитними договорами, укладеними із юридичними особами та 9% – права вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними особами (рис. 4.1.7.).

Рис. 4.1.7
Розподіл результатів аукціонів по продажу кредитів на індивідуальний та портфельний продаж, млн грн за 2021 рік

У травні сума реалізації прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними та юридичними особами була найвищою за 2021 рік. Це пов'язано із продажем пулу кредитів юридичних осіб, виданих банком «Фінансова ініціатива» (частина з них у заставі НБУ) за 148 млн грн та пулу активів банку «Фінанси та Кредит» і «Дельта Банку», до складу якого увійшли права вимоги за кредитами юридичних осіб (частина з них у заставі НБУ) за 269,1 млн грн.

81% реалізованих прав вимоги за кредитними договорами, укладеними із юридичними особами, були продані у складі міжбанківських пулів кредитів юридичних осіб та дебіторської заборгованості та у складі пулів «один банк = один пул».

Слід зазначити, що в 2021 році було реалізовано майже 23 тис. кредитів, об'єднаних за спільними ознаками в пули кредитів фізичних осіб (рис. 4.1.8.; табл. 4.1.6.).

Рис. 4.1.8
Результати аукціонів з продажу кредитів фізичних осіб, млн грн за 2021 рік

Таблиця 4.1.6.
Реалізація пулів кредитів фізичних осіб (без пов'язаних активів) в 2021 році

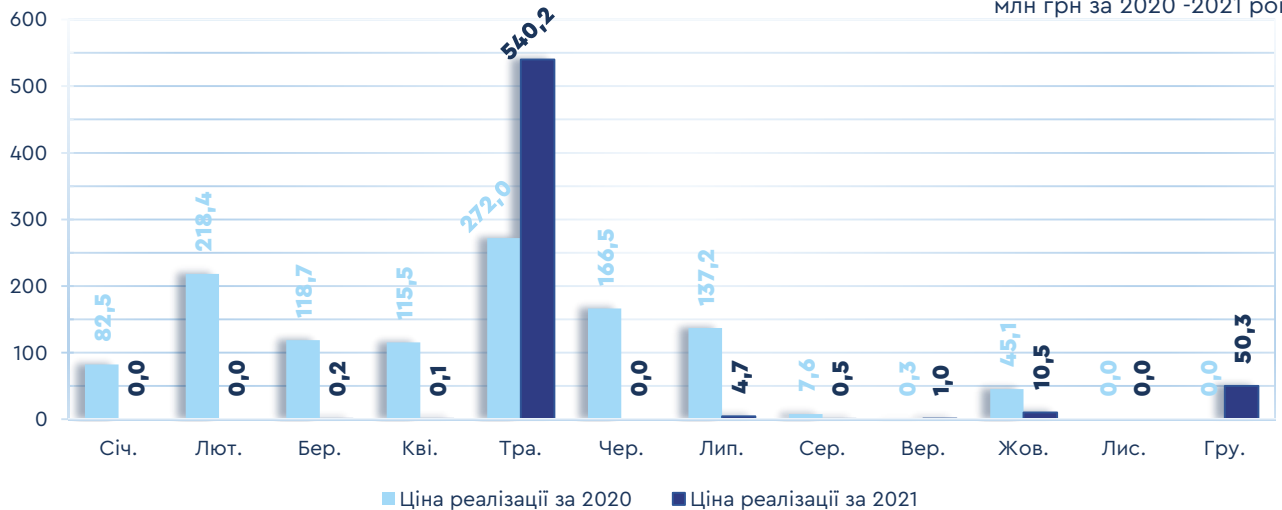
Тип активу	Кількість реалізованих кредитів, штук	Балансова вартість, млн грн	Ціна реалізації за результатами відкритих торгів, млн грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %
УСЬОГО	22 963	2 607	31	1,2%
Пули кредитів фізичних осіб (іпотека)	331	1 839	26	1,4%
Пули кредитів фізичних осіб (беззаставні)	22 628	768	5	0,7%
Пули кредитів фізичних осіб (автокредити)	4	0,14	0,01	4,1%

В 2017 році було розпочато процес продажу лотів, сформованих з пулу активів банків (так званий принцип «один банк = один пул»), включених до переліку банків, щодо яких планується завершити процедуру ліквідації. Слід зазначити, що для одного банку, що реалізується за підходом «один банк = один пул» може бути сформовано від одного до декількох таких пулів – окремий пул активів, що знаходяться в заставі кожного кредитора (наприклад: Національний банк України, Державна іпотечна установа (далі – ДІУ), інше), пул кредитів фізичних осіб, пул кредитів юридичних осіб, пул активів третьої групи та активів типу майнові права за цінними паперами, пул всіх інших активів.

В 2021 році за підходом «один банк = один пул» було реалізовано 10 лотів балансовою вартістю 21 970,88 млн грн з ціною реалізації 32,56 млн грн, конверсія склала 0,1%.

Що стосується продажу неплатоспроможними банками активів (майна), що перебувають у заставі НБУ та інших кредиторів, то протягом 2021 року було реалізовано 608 млн грн активів (майна), що перебувають у заставі НБУ та інших кредиторів, що є на 48% менше показника 2020 року (1 164 млн грн) (рис. 4.1.9.).

Рис. 4.1.9
Результати аукціонів щодо продажу активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів
млн грн за 2020 -2021 роки

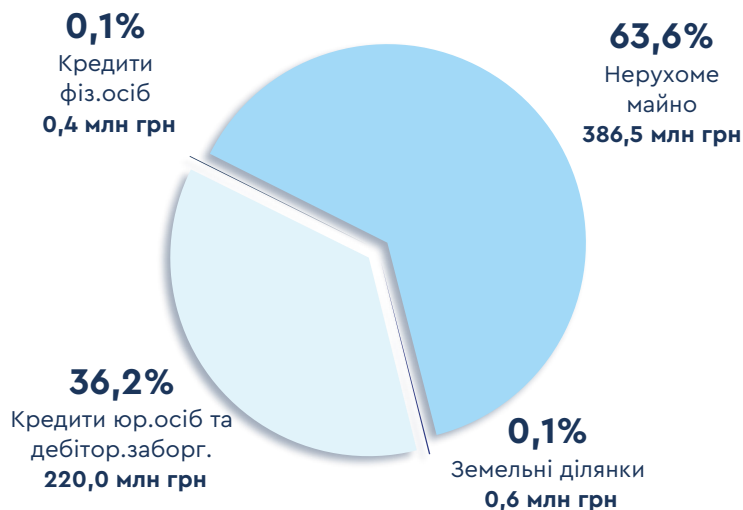
У травні було реалізовано найбільше активів (майна), що перебувають у заставі НБУ та інших кредиторів. До переліку реалізованих активів увійшли, як вже зазначалось вище, кредити юридичних осіб із пулів банків «Фінансова ініціатива», «Фінанси та Кредит» і «Дельта Банку», а також – головний офіс «Родовід Банку» загальною площею 6077,1 кв. м у м. Києві на вулиці Петра Сагайдачного, 17 (реалізовано за 280 млн грн) та пул нерухомого майна АТ «Златобанк» за 20 млн грн.

Реалізовані активи, що перебували саме у заставі НБУ, становлять 525 млн грн або 86% від загального продажу неплатоспроможними банками активів (майна), що перебували у заставі у 2021 році.

Загалом, заставні реалізовані активи (майно) банків в 2021 році мають такий розподіл за кредиторами (за ціною реалізації): НБУ – 525 млн грн; інша юридична особа – 83 млн грн.

Структуру реалізованих активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів зображено на рисунку 4.1.10.

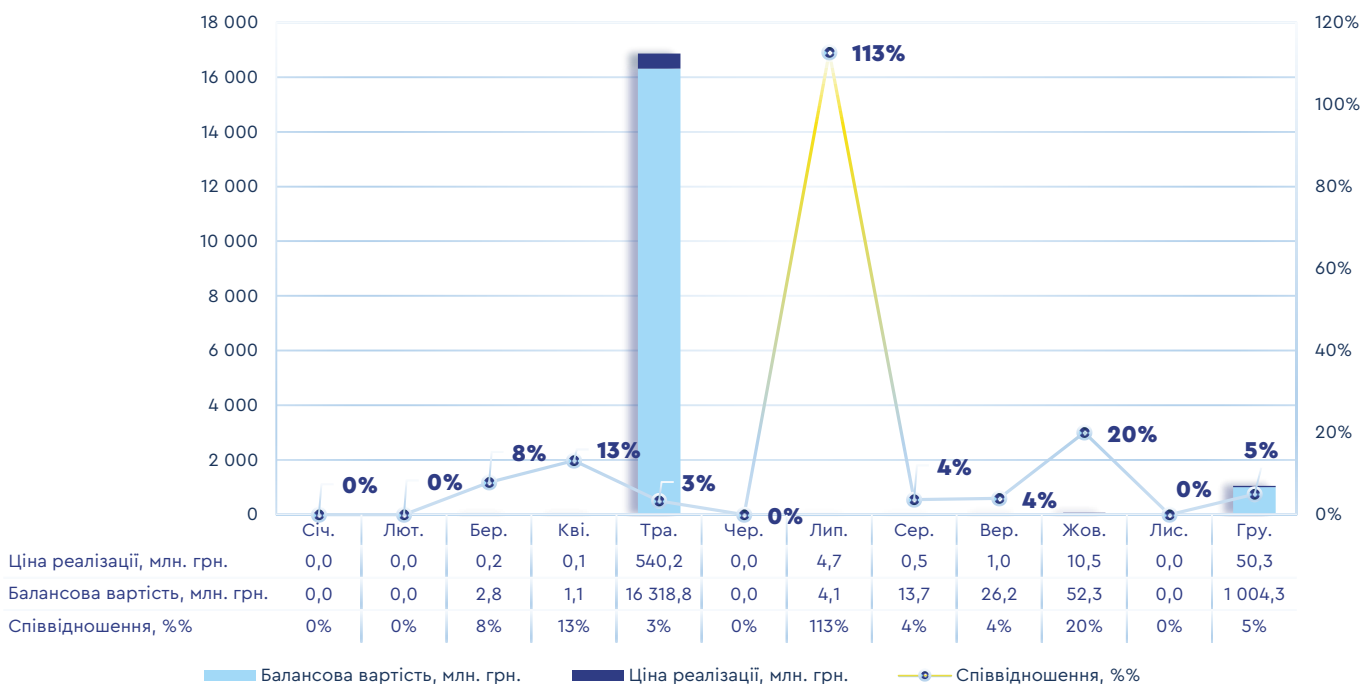
Рис. 4.1.10
Структура реалізованих активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів

Середнє співвідношення по всіх типах активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів, ціни реалізації до їх балансової вартості за 2021 рік становило

21%, проте сукупний річний рівень конверсії реалізованих заставних активів (майна) – 3% (рис. 4.1.11.).

Рис. 4.1.11
Співвідношення ціни реалізації активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів, до їх балансової вартості, за 2021 рік

Найбільший показник співвідношення ціни реалізації активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів, до їх балансової вартості спостерігається в липні 2021 року. Саме в цей період були реалізовані житлові квартири в місті Харків ПАТ «Златобанк», що перебували в заставі НБУ.

Слід зауважити, що за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи

фізичним особам активів (майна) банків в 2021 році – 25% всіх реалізованих активів (за ціною реалізації) були активами, що перебували у заставі НБУ та інших кредиторів. Що стосується балансової вартості реалізованих в 2021 році активів, то частка активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів, становить 24% (рис. 4.1.12).

Рис. 4.1.12

Співвідношення між реалізацією всіх активів та активів, що перебували в заставі НБУ та інших кредиторів

4.2. Удосконалення підходів до управління активами неплатоспроможних банків

Важливим напрямом роботи Фонду є збільшення надходжень до неплатоспроможних банків від управління та продажу активів для максимального задоволення вимог їх кредиторів.

Фонд протягом останніх років послідовно розбудовує комплексну систему з управління активами банків, процедура ліквідації яких здійснюється відповідно до вимог Закону, з урахуванням обсягу активів банків та динаміки їх змін. Внаслідок впровадження системи управління активами неплатоспроможних банків було забезпечено якісне управління активами з централізацією функцій щодо прийняття рішень Комітетом Фонду з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків (далі – Комітет), процедура ліквідації яких здійснюється Фондом.

Фонд постійно проводить роботу, спрямовану на зменшення (отримання компенсації) витрат кожного неплатоспроможного банку на утримання активів та збільшення рівня їх монетизації.

Фондом у 2021 році забезпечено управління активами банків, що ліквідуються як з призначенням уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку, так і банків, ліквідація яких здійснюється Фондом безпосередньо.

Протягом 2021 року забезпечено наповнення відповідного розділу інформаційного ресурсу Фонду актуальними відомостями щодо потенційних об'єктів оренди, що значно спрощувало процес пошуку та вибору майна оренди. Найбільш привабливі активи рекламуються на сайті Фонду з наведенням актуальних фотографій та розміщенням презентаційних матеріалів для збору пропозицій від зацікавлених осіб та розширення кола потенційних орендарів.

Порядок та процедура погодження передання в оренду майна неплатоспроможного банку визначається Положенням про оренду майна неплатоспроможних банків, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 15 лютого 2018 року № 465, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 березня 2018 р. за № 313/31765, зі змінами та доповненнями.

В 2021 році з урахуванням високої ефективності реалізації активів із застосуванням електронної торгової системи «Prozorro.Продажі», Фондом забезпечено впровадження її використання для цілей передання в оренду нерухомого майна неплатоспроможних банків. Так, 13.02.2021 набрало чинності Положення про пілотний проєкт щодо надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів) (далі – Положення), затверджене рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб 07 грудня 2020 р. № 2056, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 28 січня 2021 р. за № 108/35730.

З метою мінімізації ризиків Фонду деякі «чутливі» категорії активів виключені з пілотного проєкту. Так, відповідно до пункту 1 Положення дія пілотного проєкту поширюється на передачу в оренду нерухомого майна банку, крім нерухомого майна, що:

- ❖ передається Фонду у користування відповідно до частини десятої статті 36 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ передається в оренду іншому банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом;
- ❖ є місцем розміщення серверів, інших технічних засобів, документів та інформації щодо діяльності такого банку;
- ❖ передане третій особі за договором управління майном;
- ❖ належить банку, щодо якого повноваження Фонду як ліквідатора здійснюються Фондом безпосередньо.

З метою практичної реалізації вимог Положення, виконавчою дирекцією Фонду прийнято рішення № 336 «Про взаємодію структурних підрозділів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та уповноважених осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення ліквідації банків в рамках пілотного проєкту щодо надання в оренду нерухомого майна банку, процедура ліквідації якого здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, шляхом проведення відкритих торгів (аукціонів) та окремі питання реалізації пілотного проєкту».

Фондом в рамках пілотного проєкту розміщувались оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) в електронній торговій системі «Prozorro.Продажі» (далі – ЕТС), через 10 електронних майданчиків організаторів торгів (аукціонів), з якими з метою мінімізації ризиків були укладені відповідні договори. В рамках пілотного проєкту було прийнято 14 рішень про передання нерухомого майна банків в оренду, всього проведено 30 аукціонів, з них – 9 успішних. За результатами таких аукціонів було передано в оренду 5 об'єктів нерухомого майна та укладені відповідні договори оренди. Також, в рамках пілотного проєкту двічі успішно передавалась в оренду нерухомість АТ «РОДОВІД БАНК» (квартири у місті Києві на вулиці Хрещатик) та нерухомість АТ «МІСТО БАНК» (житловий будинок та земельна ділянка у Київській обл., Обухівський р., смт Козин).

За результатами аукціонів «Prozorro.Продажі» попередня орендна ставка, за якою об'єкт в смт Козин передавався в оренду збільшились в 2 рази (до 161 108,50 грн), орендна плата за користування нерухомістю АТ «МІСТО БАНК» у м. Дніпро збільшилась майже на 19 % (до 40 507,20 грн). Слід відзначити, що право оренди щодо зазначених об'єктів реалізовано з перших торгів.

У 2021 році опрацьовано звернення неплатоспроможних банків, що надійшли на розгляд до Фонду, з понад 30-ма питаннями щодо продовження орендних відносин (внесення змін в діючі договори оренди) та укладення нових договорів оренди з юридичними або фізичними особами. Зазначені

питання були опрацьовані та винесені на розгляд відповідних колегіальних органів Фонду.

За 2021 рік Комітетом прийнято 32 рішення щодо передачі в оренду нерухомості/ продовження орендних відносин, за результатом чого надходження до неплатоспроможних банків від оренди майна склали протягом 2021 року 12,1 млн грн (з них 2,2 млн грн в рамках пілотного проєкту), що перевищило прогнозний показник на 6,2 млн грн,

незважаючи на великий обсяг реалізації активів банків у вигляді нерухомості.

У таблиці 4.2.1. наведено надходження до неплатоспроможних банків від передачі в оренду майна протягом 2021 року.

У таблиці 4.2.2. наведено ТОП-5 банків по надходженням від оренди у 2021 році.

Таблиця 4.2.1
Надходження до неплатоспроможних банків від передачі в оренду майна протягом 2021 року

Період 2021 року	Надходження, млн грн/міс
січень	1,0
лютий	1,2
березень	1,3
квітень	1,4
травень	1,2
червень	1,7
липень	1,5
серпень	0,5
вересень	0,5
жовтень	0,8
листопад	1,0
грудень	0,1
ВСЬОГО	12,2

Крім того, протягом 2021 року продовжено здійснення заходів у сфері захисту майна неплатоспроможних банків від протиправних посягань.

Завдяки впровадженому раніше механізму моніторингу реєстраційних дій щодо нерухомого майна банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, із застосуванням сервісу «Vkursi.pro» та інформаційних сервісів, в тому числі засобів прикладного програмного інтерфейсу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що надаються Державним підприємством «Національні інформаційні системи», протягом 2021 року Фондом своєчасно зафіксовано 49 випадків зміни власника або неправомірного обтяження щодо 18 об'єктів нерухомого майна, які належать неплатоспроможним

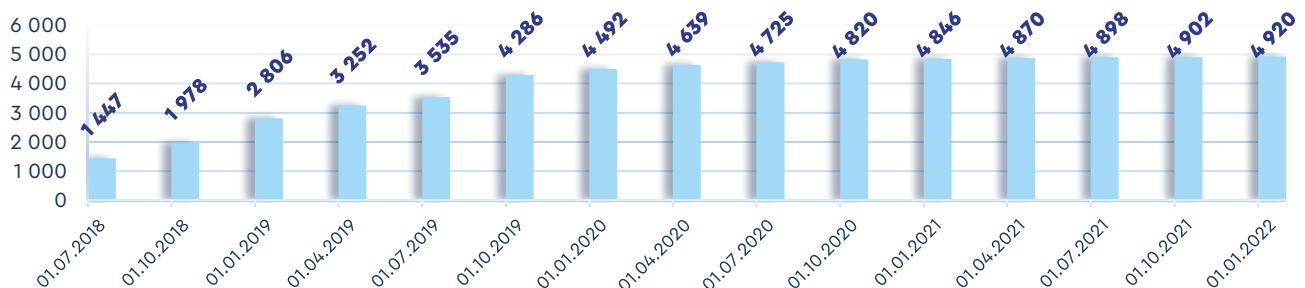
Таблиця 4.2.2
ТОП-5 банків по надходженням від оренди за 2021 рік

№ з/п	Банк	Надходження млн грн/рік
1	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	3,8
2	АТ «РОДОВІД БАНК»	3,0
3	АТ «МІСТО БАНК»	2,8
4	АТ АКБ «АРКАДА»	2,1
5	АТ «ВТБ БАНК»	0,3
6	Інші банки	0,2
ВСЬОГО		12,2

банкам, що уможливило вчасне реагування на ці інциденти. Вартість таких активів склала понад 59 млн грн.

Також триває розпочата у попередні роки робота у напрямку пред'явлення виконавчих документів до примусового виконання органам та особам, зокрема і приватним виконавцям, інститут яких було створено Міністерством юстиції України як складовий елемент реформування примусового виконання рішень судів та інших органів та який довів свою дієвість. Фондом здійснюється розподіл виконавчих документів про стягнення заборгованості з боржників банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, та станом на 01.01.2022 розподілено 4 920 виконавчих документів. Динаміка розподілу виконавчих документів наростаючим підсумком відображена на рисунку 4.2.1.

Рис. 4.2.1
Динаміка розподілених виконавчих документів

Таблиця 4.2.3
Рейтинг банків за розподіленими виконавчими документами

№	Банк	Кількість розподілених ВД
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	2852
2	Банки в яких завершено процедуру ліквідації (затверджено ЛБ)	1123
3	АТ «РОДОВІД БАНК»	240
4	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	217
5	Ліквідовані банки	208
6	АТ «ВТБ БАНК»	111
7	ПУАТ «ФІДОБАНК»	100
8	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	18
9	АТ «ІМЕКСБАНК»	15
10	АТ «МІСТО БАНК»	11
11	Інші	25
Всього		4 920

У таблиці 4.2.3. наведено кількість розподілених виконавчих документів, за якими стягувачами є окремі неплатоспроможні банки.

Станом на 01.01.2022 на користь банків, що виводяться Фондом з ринку, стягнуто коштів в загальній сумі 94 275 976,13 грн, зокрема у 2021 році на загальну суму 1 460 782,38 грн, або:

❖ станом на 01.01.2021 – 92 882 963,24 грн (приріст + 67 769,49 грн (0,07%);

❖ станом на 01.04.2021 – 93 091 253,13 грн (приріст + 208 289,89 грн (0,22%);

❖ станом на 01.10.2021 – 94 198 680,85 грн (приріст + 1 107 427,72 грн (1,19%);

❖ станом на 01.01.2022 – 94 275 976,13 грн (приріст + 77 295,28 грн (0,08%).

Окрім того, станом на 01.01.2022 в ході примусового виконання у виконавчому провадженні, що здійснювали як приватні так і державні виконавці, неплатоспроможними банками набуто у власність майно загальною вартістю — 218 205371,42 грн.

Таблиця 4.2.4.
Рейтинг банків за рівнем надходження коштів від приватних виконавців

№	Банк	Стягнуто коштів, грн	Питома вага
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	33 835 625,55	35,890%
2	АТ «ВТБ БАНК»	32 093 794,61	34,042%
3	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	18 180 405,69	19,284%
4	БАНКИ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕНИМ ЛБ	4 727 408,25	5,014%
5	ПУАТ «ФІДОБАНК»	3 111 239,73	3,300%
6	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	1 597 405,01	1,694%
7	ЛІКВІДОВАНІ БАНКИ	542 854,94	0,576%
8	АТ «ІМЕКСБАНК»	136 400,00	0,145%
9	АТ «РОДОВІД БАНК»	31 091,49	0,033%
10	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	8 770,17	0,009%
11	ІНШІ	10 980,69	0,006%
РАЗОМ		94 275 976,13	100,000%

Найбільший обсяг коштів стягнуто на користь таких неплатоспроможних банків, наведено у таблиці 4.2.4.

У 2020 році Фондом розпочато процедуру ліквідації АТ «АКБ «АРКАДА», у кредитному портфелі якого налічувалось понад 600 іпотечних кредитів фізичних осіб – позичальників, що обслуговувались належним чином, незважаючи на обставини, що склались навколо будівництва об'єктів, у яких розташовані предмети іпотеки (майнові права на квартири) за такими кредитними договорами. Фондом з метою створення сприятливих умов для виконання позичальниками своїх зобов'язань за іпотечними кредитами ще у 2018 році було започатковано програму реструктуризації: Положення про порядок проведення реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб (крім фізичних осіб-підприємців) за кредитними договорами, виконання зобов'язань за якими забезпечене іпотекою, перед банками, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом

гарантування вкладів фізичних осіб № 372, затверджене рішенням виконавчої дирекції Фонду 05.02.2018 (далі – Положення № 372), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2018 за № 254/31706 та набрало чинності з дати опублікування, а саме – з 23.03.2018. Наприкінці грудня 2020 року набрали чинності зміни до вказаного положення, що враховували актуальний стан позичальників банків, ліквідація яких здійснювалась Фондом, зокрема, і позичальників банку АТ «АКБ «АРКАДА».

Протягом 2021 року до Фонду надійшло 477 пакетів документів про проведення або продовження раніше проведеної реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб, яка забезпечена іпотекою нерухомості або майнових прав на нерухоме майно, від АТ АКБ «АРКАДА». За

476 зверненнями прийняте позитивне рішення уповноваженим колегіальним органом Фонду.

Всього за 2021 рік розглядались питання щодо реструктуризації кредитної заборгованості на суму понад 258,60 млн грн, внаслідок чого надходження до банків відповідно до Положення склали близько 56,9 млн грн, в тому числі – 14,16 млн грн від платежу при реструктуризації, а щомісячні надходження за реструктуризованими станом на 31.12.2021 кредитами складають 2,34 млн грн щомісяця.

Станом на 31.12.2021 проведено 545 реструктуризацій заборгованості за кредитними договорами, укладеними між АТ АКБ «АРКАДА» та фізичними особами (з урахуванням рішень, прийнятих Фондом у 2020 році).

Також, упродовж звітного року, рішенням виконавчої дирекції Фонду було затверджено «Методичні рекомендації

щодо дій структурних підрозділів і посадових осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, у тому числі уповноважених осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідації банків, у сфері управління ліквідацією». Передумовою створення послугувало накопичення чималого досвіду у сфері управління ліквідацією банків. Вказаний документ акумулює кращий вітчизняний досвід у галузі здійснення процедури ліквідації банку Фондом, містить теоретичні засади процедури ліквідації банку, які поєднуються з практичними аспектами, містить інформацію про інноваційні технології, що застосовуються під час ліквідації банку, методик роботи уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку, приклади документів банку та Фонду, які утворюються в їх діяльності під час ліквідації банку.

5. Виплата вкладникам

5.1. Виплати гарантованих сум відшкодувань вкладникам неплатоспроможних банків

На виконання вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) протягом 2021 року виплати гарантованих сум відшкодування здійснювалися вкладникам 37 банків.

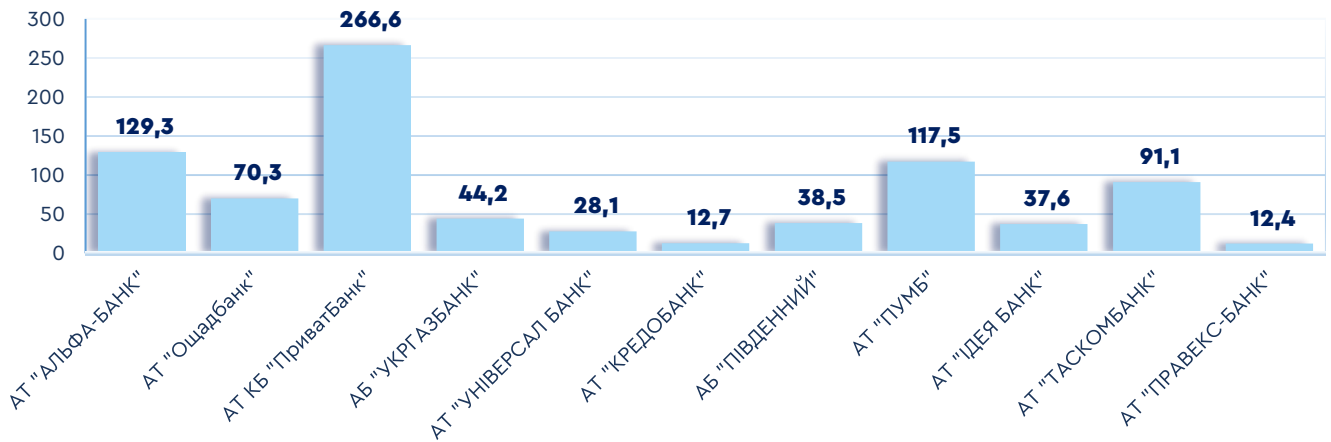
Для отримання вкладниками відшкодування впродовж 2021 року було задіяно 11 банків-агентів (рис. 5.1.1), що

підключені до Автоматизованої системи виплат Фонду (далі – Система). Банки-агенти були визначені відповідно до вимог Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції від 12 липня 2012 року № 6.

Рис. 5.1.1

Розподіл виплат протягом 2021 року гарантованих сум відшкодувань за банками-агентами Фонду, млн грн

Обсяг виплати гарантованих сум відшкодувань через банки-агенти, млн грн

Завдяки виплатам засобами Системи через 4,7 тис. відділень одинадцяти банків-агентів вкладники мають можливість отримати відшкодування у будь-якому відділенні будь-якого банку-агента, що охоплюють всю територію, підконтрольну Україні. Звертатися до Фонду із індивідуальними заявами наразі потрібно тільки спадкоємцям, або для необхідності проведення актуалізації своїх даних у Фонді перед виплатою коштів вкладникам банків, ліквідація яких триває більше 5 років.

Загальна гарантована сума відшкодування, що була виплачена протягом 2021 року за рахунок коштів Фонду, становить 848,2 млн грн (табл. 5.1.1.).

Отримали гарантовану суму відшкодування 95,7% вкладників, і лише 4,3% не звернулися за виплатою. Сума відшкодування, за якою вкладники ще не звернулись, на кінець звітного періоду склала близько 3,0 млрд грн.

Найпоширенішими причинами не отримання коштів є: незначна сума відшкодування, що не перевищує 100 грн, так

звані «забуті» вклади, а також вклади, що належали померлим вкладникам – до оформлення свідоцтва про право на спадщину.

Рішенням Правління Національного банку України 14 грудня 2020 року АТ «Місто Банк» було віднесено до категорії неплатоспроможних, а вже з 15 січня 2021 року Фонд розпочав виплати коштів вкладникам за договорами банківського рахунку та договорами банківського вкладу, строк дії яких закінчився до введення в установу тимчасової адміністрації. З 29 січня 2021 Фонд, не зупиняючи виплати, перейшов до виплат за договорами банківського вкладу незалежно від закінчення їх строку дії.

Рішенням Правління Національного банку України від 11 серпня 2021 року АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» було віднесено до категорії неплатоспроможних», а вже з 8 вересня 2021 року Фонд розпочав виплати коштів вкладникам за договорами банківського рахунку та договорами банківського вкладу, строк дії яких закінчився до введення в установу тимчасової адміністрації. Починаючи

з 16 вересня поточного року Фондом перейдено до виплат за договорами банківського вкладу незалежно від закінчення їх строку дії.

Автоматизована Система виплат дозволила прискорити початок виплат гарантованих сум до декількох днів після визнання банку неплатоспроможним, а також надала вкладникам можливість отримати кошти у зручний спосіб –

у найближчому для них відділенні банку-агента Фонду та без черг - за рахунок великої кількості пунктів виплат.

Впродовж вересня 2021 року загальна сума коштів, отриманих вкладниками АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», склала майже 342,8 млн грн, це становить 40,4% від нарахованої суми, яка підлягає відшкодуванню в межах гарантованих державою 200 000 гривень.

Таблиця 5.1.1

Розрахунки з вкладниками з виплати відшкодувань у 2021 році, млн грн

№ з/п	Перелік ліквідованих банків	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01.01.2021	Нарахована сума відшкодувань у 2021 році	Фактично отримані кошти у 2021 році	Залишок коштів, за якими вкладники не звернулись станом на 01.01.2022
1	АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	0,7	-	-	0,7
2	ПАТ «АКТАБАНК»	9,0	0,04	0,2	8,8
3	ПАТ «Банк Камбіо»	36,6	2,5	3,4	35,8
4	ПАТ «ВіЕйБі Банк»	424,8	0,001	1,6	423,2
5	ПАТ «ВБР»	9,3	-	-	-
6	АТ «ЗЛАТОБАНК»	30,0	35,1	29,9	35,2
7	АТ «ІМЕКСБАНК»	402,2	1,2	3,5	399,9
8	ПАТ «КБ «НАДРА»	179,3	0,2	1,1	178,5
9	ПАТ «ЕНЕРГОБАНК»	15,5	0,3	0,3	15,5
10	ПАТ «Банк «Київська Русь»	214,6	2,9	4,3	213,1
11	ПАТ «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК»	7,9	0,4	0,2	8,1
12	ПАТ «БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ»	12,3	0,2	0,2	12,3
13	АТ «Дельта Банк»	486,4	9,9	16,6	479,7
14	ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	46,3	-	1	45,4
15	ПАТ «РАДИКАЛ БАНК»	45,9	2,5	30,6	17,8
16	ПАТ «Інтеграл-банк»	3,1	0,3	0,2	3,2
17	АТ «Банк «Національні інвестиції»	4,1	2,4	1,5	4,9
18	АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	502,3	2,6	6,6	498,3
19	АТ «БАНК ВЕЛЕС»	0,1	-	-	0,1
20	ПАТ Банк «Контракт»	3,3	0,5	0,5	3,3
21	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	2,0	-0,001	0,001	2,0
22	ПАТ «УКРІНБАНК»	66,1	-	-	66,1
23	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	15,9	4,8	5,8	15,0
24	ПУАТ «ФІДОБАНК»	55,7	2,1	1,4	56,4
25	ПАТ КБ «ЄВРОБАНК»	5,5	1,1	1,6	4,9
26	ПАТ «КСГ БАНК»	1,5	-	-	1,5
27	ПАТ БАНК «ТРАСТ»	5,2	-	0,2	5,0
28	ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	2,8	-	0,1	2,7
29	ПАТ «ПЛАТИНУМ БАНК»	66,5	0,2	1,4	65,2
30	ПАТ «ВЕКТОР БАНК»	1,2	-	-	1,2
31	ПАТ «ДІАМАНТБАНК»	0,0	-	-	0,0
32	АТ «БАНК БОГУСЛАВ»	3,7	-	0,05	3,6
33	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	147,2	-	1	146,1
34	АТ «ВТБ БАНК»	108,9	2,1	4,7	106,2
35	АТ АКБ «АРКАДА»	80,8	28,2	38,9	70,2
36	АТ «Місто Банк»	-	303,1	288,9	14,2
37	АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	-	418,4	402,4	16,0
	Усього:	2 996,6	821	848,2	2 960,1

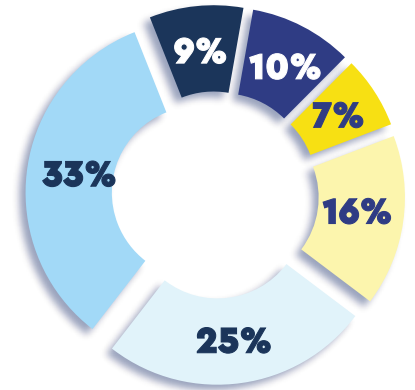

За результатами виплат 2021 року найбільш питому вагу посідали виплати відшкодування вкладникам АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» (понад 402 млн грн), АТ «Місто Банк» (майже 289 млн грн), АТ АКБ «АРКАДА» (майже 39 млн грн), ПАТ «РАДИКАЛ БАНК» (понад 30 млн грн), АТ «ЗЛАТОБАНК» (майже 30 млн грн) та АТ «Дельта Банк» (понад 16 млн грн).

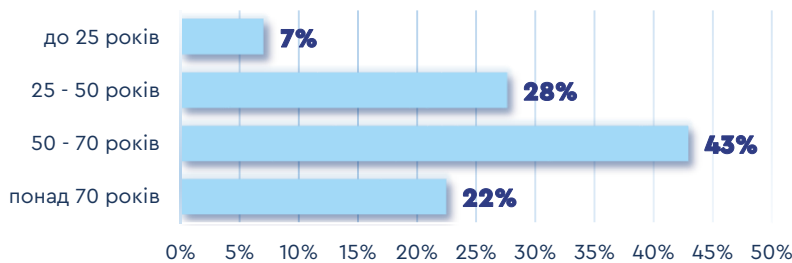
За показниками 2021 року спостерігається більш рівномірне отримання відшкодування за кількістю операцій за визначеною на рисунку 5.1.2. градацією вкладів. Найвища частка виплат проглядається в градації вкладів від 10 тис грн до 100 тис грн (25%) та від 100 тис грн до 200 тис грн (33%).

Рис. 5.1.2
Сегментація виплат за розміром суми відшкодування у 2021 році

- до 100,00 грн
- від 100,00 до 999,99 грн
- від 1 000,00 до 9 999,99 грн
- від 10 000,00 до 99 999,99 грн
- від 100 000,00 до 199 999,99 грн
- 200 000,00 грн

Рис. 5.1.3
Виплати гарантованих сум відшкодувань за віковою ознакою населення

Найбільша частка вкладників неплатоспроможних банків, які отримали гарантовану суму відшкодування впродовж 2021 року, а саме: 43% – припадає на вкладників віком від 50 до 70 років, 28% – від 25 до 50 років. Частка вкладників віком понад 70 років, які отримали гарантовану суму відшкодування, складає 22% від загальної кількості отримувачів. Молодь віком до 25 років, становить 7% від загальної кількості (рис.5.1.3.).

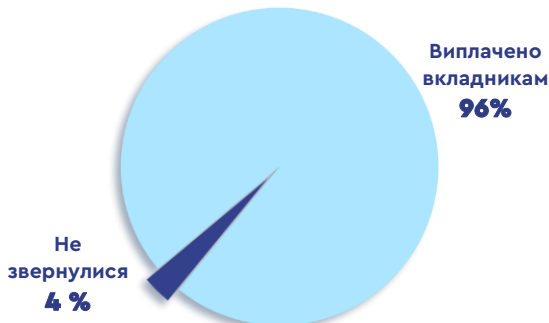
Таблиця 5.1.2
Неплатоспроможні банки, за якими у 2021 році завершено виплати

Відповідно до частини сьомої статті 26 Закону Фондом протягом 2021 року завершено виплати гарантованих сум відшкодування коштів за вкладниками у трьох неплатоспроможних банках (табл. 5.1.2.).

Впродовж 2021 року вкладниками зазначених банків отримано гарантовану суму відшкодування у розмірі понад 1 млн грн (рис. 5.1.4.).

№ з/п	Назва банку	Відшкодовано вкладникам протягом всього періоду виплат, млн грн
1	ПАТ «ВБР»	35,1
2	ПАТ "ВЕКТОР БАНК"	76,2
3	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	3 763,4
Усього:		3 874,7

Рис. 5.1.4. Відшкодування вкладникам банків, за якими завершено виплати

У рамках впровадження Стратегії розвитку Фонду до 2022 року згідно із затвердженим поетапним переходом до стандартів, передбачених Директивами 2014/49/ЄС та 2014/59/ЄС у 2021 році було на чверть скорочено терміни початку виплат вкладникам банків АТ «Місто Банк» та АТ КБ «Земельний капітал» (Реєстр на виплати було підготовлено на 14-й та 15-й день відповідно замість 20-го робочого дня), що забезпечувало мінімізацію фінансових ризиків Фонду при початку виплат гарантованих сум відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків у рамках переходу Фонду до стандартів ЄС та відповідно до актуальних світових та європейських норм.

З метою врегулювання проблемних питань для забезпечення ефективного виведення з ринку банків за результатами роботи за 2021 рік були розроблені наступні зміни до нормативних документів:

- ✓ до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладками, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 09 серпня 2012 року № 14, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 вересня 2012 року за № 1548/21860. Цими змінами було врегульовано ряд важливих питань, а саме:
  - визначено процедуру проведення актуалізації даних вкладників, врегульовано формування Загального реєстру, змін та доповнень до нього, частин Загального реєстру тільки в електронному вигляді та підписання електронно-цифровим підписом;
  - процедури припинення (завершення) виплат відповідно до змін у Законі України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
  - скорочення строків розгляду заяв про виплати, що надіслані (подані) до Фонду до дня оприлюднення інформації, протягом двадцяти днів від дня оприлюднення інформації та після спливу двадцятиденного строку після оприлюднення інформації про майбутнє затвердження ліквідаційного балансу банку;
  - до обліку сум на «рахунках, що перебувають під арештом за рішенням суду» включено «рахунки, на кошти на яких накладений арешт виконавцем у рамках виконавчого провадження як завершальної стадії судового провадження і примусового виконання судових рішень»;
  - враховано законодавчі зміни до документів, за якими можна отримувати кошти у банку-агенті, а саме:
    - паспортного документа та інформації про РНОКПП на електронному носії, критерії якого підтримують використання мобільного додатка «Дія» та паспорту дитини для виїзду за кордон;
    - деталізовано перелік документів, що повинні бути надані при отриманні відшкодування на підставі довіреності представником того вкладника, зареєстрованим місцем проживання якого є тимчасово окупована територія України, а також при отриманні відшкодування батьками (усиновлювачами) або опікунами (піклувальниками) малолітньої особи (дитини, яка не досягла 14 років), опікунами (піклувальниками) особи, визнаної недієздатною;
- ✓ до «Правил формування та ведення баз даних про вкладників», затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 09.07.2012 № 3, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 23 серпня 2012 року за № 1430/21742 цим удосконалено процес формування та ведення баз даних учасників Фонду, а саме:
  - унормовано внесення до бази даних інформації про вклади, підтверджені іменними ощадними (депозитними) сертифікатами банку, виданими до

- 30 червня 2021 року;
- враховано пропозиції банків «не включення» до бази даних інформації про рахунки, що мають від'ємний або нульовий залишок;
- уточнено порядок зміни інформації у базі даних при відкритті рахунку на користь третьої особи;
- визначено порядок відображення коштів, залучених за одним і тим самим договором, які мають різні види обтяжень на різні суми;
- уточнено порядок відображення коштів, на які накладений арешт виконавцем у рамках виконавчого провадження як завершальної стадії судового провадження і примусового виконання судових рішень;
- визначено вимогу забезпечення банками, віднесеними до категорії проблемних, щоденного формування баз даних про вкладників;
- ✓ до Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 21 серпня 2017 року № 3711, а саме:
  - удосконалення визначення механізму задоволення вимог кредиторів банку та/або відшкодування заподіяної шкоди (збитків) на користь Фонду гарантування вкладів фізичних осіб для подальшого спрямування кредиторам (колишнім кредиторам) банку.

На виконання рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування фізичних осіб від 17.05.2021 № 481 «Про затвердження звіту щодо комплаєнс-ризиків за результатами ведення бази подій Фонду за період з 01.10.2020 по 31.12.2020 та плану заходів щодо мінімізації комплаєнс-ризиків за результатами ведення бази подій за період з 01.10.2020 по 31.12.2020» розроблено проєкт рішення виконавчої дирекції Фонду «Про затвердження Положення про виконання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб засобами автоматизованої системи виплат судових рішень на користь вкладників щодо стягнення гарантованої суми відшкодування за вкладом, розміщеним у банку, вкладником якого припинено або завершено виплати, та/або пов'язаних з таким стягненням інших сум та Змін до Інструкції про порядок фінансування процесу виплат банками-агентами гарантованої суми відшкодування за вкладками».

Також для створення технічної можливості виконання судових рішень щодо виплат вкладникам тих банків, виплати гарантованих сум відшкодувань за якими припинено (завершено) відповідно до Закону, проведено розробку та тестування окремого функціонала автоматизованої Системи, що дозволяє забезпечити проведення виплат заявникам за судовими рішеннями через процесинговий центр Системи виплат. Після впровадження в промислову експлуатацію цієї розробки заявник матиме змогу отримати кошти за рішенням суду у будь-якому з відділень банків-агентів Фонду.

Розроблено та запроваджено механізм актуалізації даних вкладників банків, які не отримали відшкодування, у зв'язку із закінченням трирічного/п'ятирічного строку з дня початку

процедури ліквідації банку. Такі заходи сприяли попередженню шахрайських дій, спрямованих на заволодіння коштами Фонду.

Модернізовано та оновлено версію програмного забезпечення «Інспектор баз даних про вкладників» за допомогою якої здійснюється обробка та перевірка баз даних вкладників, для можливості посиленого контролю банками-учасниками Фонду баз даних вкладників.

В рамках запровадження системи раннього реагування впродовж року приводилися посилені перевірки стану баз даних банків, що віднесені до категорії проблемних.

Враховуючи динаміку зростання вкладів у банках та фінансових ресурсів Фонду, та на порозі схвалення Верховною Радою України законопроєкту № 5542-1 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», стосовно забезпечення стабільності системи гарантування

вкладів, в тому числі удосконалення процедури встановлення граничного розміру відшкодування коштів за вкладом та поступове збільшення суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладом до 600 тис. грн у разі забезпечення фінансової стійкості Фонду гарантування, протягом року було здійснено розробку в Системі, щодо можливості виплат гарантованої суми в межах граничного розміру відшкодування коштів за вкладом, з урахуванням поетапного її підвищення.

Зазначений вище законопроєкт також передбачає поступове набуття державним АТ «Ощадбанк» статусу банку-учасника системи гарантування вкладів фізичних осіб. Отже, з метою переходу до стандартів, передбачених Директивами 2014/49/ЄС та 2014/59/ЄС та включення АТ «Ощадбанк» до системи гарантування вкладів фізичних осіб проведено підготовчу роботу, в рамках якої надавались консультації щодо формування, консолідації та подальшого ведення бази даних вкладників цього банку.

6. Управління фінансами

6.1. Джерела формування та використання фінансових ресурсів

З метою забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фонд у 2021 році продовжував здійснювати акумуляцію фінансових ресурсів.

Станом на кінець дня 31 грудня 2021 року кошти Фонду склалися з:

- ✓ коштів на рахунках в НБУ у сумі 674,9 млн грн;
- ✓ коштів в державних цінних паперах у сумі 16 393,7 млн грн.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі у розділі – Закон)

формування фінансових ресурсів Фонду протягом 2021 року відбувалось з наступних джерел :

- ❖ початкові та регулярні збори з учасників Фонду;
- ❖ доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- ❖ доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- ❖ кошти, отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання;
- ❖ інші джерела, не заборонені законодавством України.

Джерела формування коштів Фонду наведено у таблиці 6.1.1.

Таблиця 6.1.1
Формування фінансових ресурсів Фонду у 2021 та 2020 роках,
млн грн

Джерело формування коштів Фонду	2021	2020
Регулярний збір	4 539,30	4 065,60
Доходи від інвестування в державні цінні папери	1 300,92	1 107,90
Доходи у вигляді процентів по залишкам коштів на розрахункових рахунках в НБУ	69,91	192,50
Погашення ОВДП	9 491,83	6 028,80
Кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання	1 030,63	2 303,10
Інші надходження, у т.ч.:	34,55	61,80
отримані гарантійні внески	30,00	55,10
повернення сплаченого судового збору	3,01	5,70
стягнуті штрафи, пені	0,31	0,40
інші надходження	1,17	0,60
Всього за джерелами	16 467,14	13 759,70

Протягом звітної періоду кошти Фонду витрачались за напрямками, передбаченими статтею 20 Закону:

- ❖ інвестування у державні цінні папери – 11 498,55 млн грн (66,8%);
- ❖ сплата за векселями Фонду – 4 071,79 млн грн (23,7%), у тому числі 1 671,79 млн грн – відсотки за векселями;
- ❖ перерахування коштів для здійснення виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам банків –

848,22 млн грн (4,9%);

- ❖ забезпечення поточної діяльності Фонду згідно з кошторисом витрат на 2021 рік – 757,36 млн грн (4,4%), виконання кошторису за 2021 рік складає 94,3% від планової суми.

Напрямки використання фінансових ресурсів Фонду наведено у таблиці 6.1.2.

Таблиця 6.1.2
Використання фінансових ресурсів Фонду у 2021 та 2020 роках,
млн грн

Напрямки використання коштів Фонду	2021	2020
Перерахування коштів для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків	848,22	390,70
Сплата за векселями (номінал)	2 400,00	1 300,00
Процентні витрати за векселями Фонду	1 671,79	700,10
Інвестування у державні цінні папери	11 498,55	11 482,00
Кошторисні витрати	757,36	915,80
Інші витрати, у т.ч.:	30,06	54,80
повернення гарантійних внесків	30,06	54,80
інші витрати	-	-
Всього за напрямками	17 205,98	14 843,40

Протягом звітнього року, відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» заплановано здійснення закупівель товарів, робіт та послуг на загальну суму 159,2 млн грн. З них, відповідно до Річного плану закупівель на 2021 рік Тендерним комітетом заплановано закупівель на суму 155,5 млн грн, Уповноваженою особою на суму 3,7 млн грн.

Результативно проведено 51 процедуру відкритих торгів (з них 17 процедур з очікуваною вартістю, що перевищує 133 тис. євро), 26 переговорних процедур закупівель, 23 спрощених закупівель і 87 закупівель без використання електронної системи закупівель. За результатами проведених процедур закупівель укладено договорів на загальну суму 130,7 млн грн, з них на придбання товарів на суму 30,9 млн грн, послуг на суму 99,8 млн грн. Зокрема, забезпечено потреби Фонду у послугах технічної підтримки та модернізації існуючих програмних продуктів,

примірниках антивірусного програмного забезпечення типу McAfee, примірниках програмного забезпечення VMware, послугах з розробки та впровадження архіву бази історичних даних електронної торгової системи «Prozorro.Продажі» щодо організації та проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку та банків, що ліквідуються та реєстру активів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, послугах з побудови комплексної системи захисту інформації в автоматизованих системах Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, модулях пам'яті до серверів Lenovo SN550 та додаткового комплекту дисків для існуючої дискової підсистеми NetApp FAS 8200, товарах та послугах, необхідних для експлуатації приміщення Фонду.

Економія коштів від проведених процедур закупівель склала 19,1 млн грн.

6.2. Погашення кредиторських вимог Фонду

Станом на кінець дня 31.12.2021 заборгованість банків, що ліквідуються, по сплаті кредиторських вимог Фонду гарантування склала 55 744,2 млн грн. Загальна кількість банків, до яких Фонду мав зареєстровані кредиторські

вимоги, склала 65 банків, з яких 47 банків було під управлінням Фонду та 18 банків – під управлінням НБУ (табл. 6.2.1).

Таблиця 6.2.1. Вимоги Фонду до неплатоспроможних банків

Банки у ліквідації	На 31.12.2021		На 31.12.2020		Різниця	
	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн
Банки під управлінням Фонду	47	51 961,6	45	52 090,9	2	-129,4
Банки під управлінням НБУ	18	3 782,6	18	3 782,6	0	0,0
Всього	65	55 744,2	63	55 873,5	2	-129,4

За звітний рік сума кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації зменшилася на 129,4 млн грн (зміни відбулися за рахунок погашення банками вимог Фонду, а також

висування Фондом вимог до АТ «Місто Банк» та АТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»).

Перелік найбільших кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації наведено у таблиці 6.2.2.

Таблиця 6.2.2. Найбільші вимоги Фонду до банків у ліквідації станом на 31.12.2021

№	Найменування банку	Вимоги Фонду до банків, млн грн	Погашення кредиторських вимог Фонду всього, млн грн	в т.ч. погашення кредиторських вимог Фонду за звітний рік, млн грн
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	8 445,2	6 780,60	0,0
2	ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»	7 565,8	2 970,40	182,1
3	ПАТ «ВІЕЙБІ Банк»	5 594,6	1 589,50	0,0
4	ПАТ «КБ «ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА»	5 018,1	95,2	77,1
5	АТ «ІМЕКСБАНК»	4 345,9	375,7	12,8
6	ПАТ «ПтБ»	3 637,8	1 270,80	18,7
7	ПАТ «КБ «НАДРА»	2 667,4	1 301,60	0,0
8	ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ»	2 552,8	71,2	0,0
9	ПАТ «УКРІНБАНК»	1 705,6	86	0,0
10	ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	1 704,6	190,7	0,0
11	ПАТ «Банк «Київська Русь»	1 665,3	695,2	52,8
12	ПАТ «КБ «АКТИВ-БАНК»	1 219,5	120,9	0,0
13	АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»	758,3	2,2	0,5
14	ПУАТ «ФІДОБАНК»	744,7	1 167,90	29,1
15	АКБ «Європейський»	685,0	2,4	0,0
16	ПАТ «УПБ»	654,0	21,8	0,0
17	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	645,2	290,5	51,8
18	Інші (48 банків)	6 134,4	2 384,8	279,0
	Всього	55 744,2	19 417,4	703,9

Найбільшу суму в абсолютному виразі займає ПАТ «ДЕЛЬТА БАНК» 8 434,0 млн грн, що складає 15,1% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» та ПАТ «ВІЕЙБІ БАНК» з сумами 7 565,8 млн грн, або 13,6% загальної суми, та 5 595,1 млн грн, або 10,0% загальної суми, відповідно. У Таблиці 6.2.2 наведені дані 17 банків з питомою вагою вимог 1,0 % та вище. Решта 48 банків мають кредиторські вимоги Фонду на суму 6 134,4 млн грн, що становить 11,0% загальної суми.

За звітний рік було погашено кредиторських вимог Фонду на загальну суму 1 031,7 млн грн. Погашення здійснювало 18 банків під управлінням Фонду гарантування. Серед банків, які на кінець звітного року мали заборгованість перед Фондом, погашення за звітний рік склало 703,9 млн грн (табл.6.2.2). За звітний період було закінчено ліквідацію ПАТ «ВБР», вимоги кредиторів до якого становили 6 757,4 млн грн, з яких 4 944,9 млн грн, таким чином коефіцієнт погашення становить 73,2%.

За звітний рік кредиторські вимоги Фонду не списувалися.

6.3. Погашення боргів перед державою

Для здійснення Фондом виплат відшкодування гарантованої суми в обсягах понад 90 млрд грн в кризові 2014-2017 роки Фондом залучалися кредити Національного банку України та Міністерства фінансів України на ринкових умовах. В 2019 році Фонд завершив розрахунки за кредитами перед Національним банком України, які в загальній сумі склали понад 20 млрд грн. Кредити держави (Міністерства фінансів України) були отримані в обмін на векселі Фонду в загальній сумі 59,56 млрд грн під відсоткову ставку від 9,99% до 12,5% з датами погашення від 2025 по 2031 роки.

В 2018 році Фонд ініціював надання йому дозволу на дострокове погашення своїх векселів, які знаходяться у власності Міністерства фінансів України, з метою скорочення витрат на сплату відсотків. Отримавши дозвіл на дострокове погашення своїх векселів, Фонд розпочав, по мірі накопичення коштів, здійснювати поступове погашення своїх боргів перед державою. В 2021 році витрати Фонду на сплату боргових зобов'язань перед державою склали

майже 24% від загальної суми витрат Фонду. На погашення номінальної вартості векселів Фонд витратив 2 400,0 млн грн та на сплату відсотків за ними 1 671,8 млн грн.

Слід зазначити, що всього станом на 31.12.2021 Фонд загалом сплатив, у якості погашення своїх боргових зобов'язань перед державою 21 722,7 млн млрд грн, у тому сплата номінальної вартості векселів – 13 817,6 млн грн, відсотки за векселями – 7 905,1 млн грн.

На кінець 2021 року залишок заборгованості перед державою складався з векселів на суму 45 741 млн грн, за якими на дату погашення буде нараховано 62 542,7 млн грн відсотків.

Рада з фінансової стабільності в 2020 році схвалила План реструктуризації боргів Фонду, який повинен був бути повністю реалізованим в 2021 році, проте законопроект на кінець 2021 року усе ще не пройшов друге читання у сесійній залі Верховної Ради України.

6.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду

Відповідно до частини 3 статті 19 Закону мінімальний обсяг коштів Фонду не може бути нижчим за 2,5 відсотка від суми гарантованих Фондом коштів вкладників у межах суми відшкодування з урахуванням суми зборів з учасників Фонду, які мають надійти протягом поточного кварталу.

За розрахунками, здійсненими відповідно до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, показник фінансової стійкості Фонду (ФСФ) станом на 31.12.2021 становив 4,68%, що є достатнім згідно з вимогами законодавства.

Оцінка прогнозованої фінансової стійкості Фонду на наступні (плинні) дванадцять місяців, здійснена відповідно до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та показує прогнозу можливість

зниження показника фінансової стійкості Фонду до рівня 2,9%, що є показником вищим за нормативне значення, у разі реалізації таких ризиків, у Фонду буде достатньо власних коштів для самостійного подолання наслідків без додаткового залучення коштів держави.

Стан фінансової стійкості Фонду станом за 31.12.2021 та прогноз її стану протягом наступних 12-ти місяців наведений у таблиці 6.4.1.

Прогнозний розрахунок включає також потенційні ризики Фонду щодо витрат Фонду на виплату відшкодування вкладникам банків, які можуть бути визначені неплатоспроможними в 2022 році у розмірі близько 11 459,8 млн грн.

Таблиця 6.4.1
Розрахунок прогнозованої фінансової стійкості Фонду (ФСФ)
млн грн

Інформація станом на дату	Фінансова стійкість Фонду (ФСФ=КФ/ГКФ)	Гарантовані фондом кошти відшкодування за вкладами (ГКФ)	Кошти Фонду (КФ)	Профіцит/дефіцит коштів (+/-)	
01.01.2022	4,68%	388 675	18 209,2	8 492,3	
прогноз	01.02.2022	5,0%	371 000	18 459,5	9 184,5
	01.03.2022	5,0%	371 200	18 472,7	9 192,7
	01.04.2022	4,9%	371 800	18 176,5	8 881,5
	01.05.2022	4,4%	374 400	16 580,0	7 220,0
	01.06.2022	4,0%	374 600	15 085,1	5 720,1
	01.07.2022	4,0%	375 400	14 976,9	5 591,9
	01.08.2022	3,7%	373 200	13 685,0	4 355,0
	01.09.2022	3,3%	375 900	12 484,5	3 087,0
	01.10.2022	3,4%	375 900	12 793,5	3 396,0
	01.11.2022	3,1%	375 300	11 812,2	2 429,7
	01.12.2022	2,9%	375 000	10 828,8	1 453,8
	01.01.2023	3,1%	382 200	11 880,8	2 325,8

6.5. Фінансові інвестиції Фонду

Відповідно до функцій Фонду, визначених Законом, та з метою захисту від інфляційних процесів та для поповнення коштів Фонд здійснював інвестування тимчасово вільних коштів в державні цінні папери України (далі – ОВДП) на принципах безпеки фінансових інвестицій, дотримання умов ліквідності Фонду, прозорості та ефективності інвестиційної діяльності.

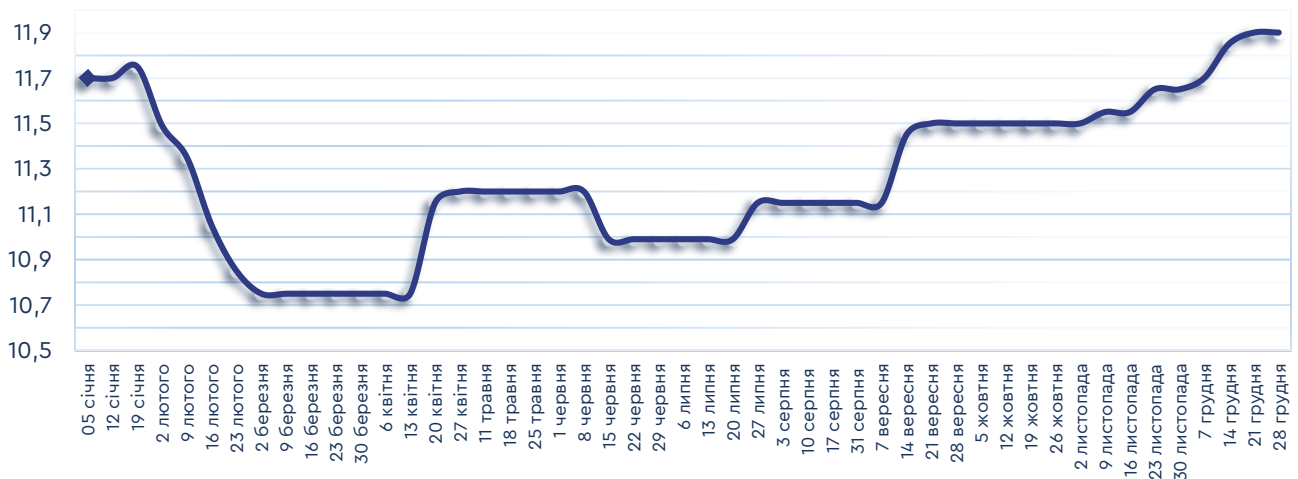
Інвестування коштів відбувалось згідно з Інвестиційним планом Фонду гарантування фізичних осіб на 2021 рік, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 24.12.2020 № 17, відповідно до якого було передбачено протягом 2021 року інвестування в цінні папери у сумі 13 000 млн грн та формування статутного капіталу перехідного банку у сумі 206 млн грн. У зв'язку з тим, що в 2021 році не відбувалося виведення банків з ринку шляхом створення перехідного банку, тому Фонд не формував статутного капіталу перехідного банку у сумі 206 млн грн. З запланованих 13 000 млн грн інвестицій в цінні папери протягом звітного періоду було інвестовано 11 498,5 млн грн

в ОВДП з терміном обігу, який не перевищував 469 днів. Основною причиною недовиконання інвестиційного плану стало спрямування частини вільних коштів на дострокове погашення векселів на прохання Міністерства фінансів України у сумі понад 2 069 млн грн, які не були передбачені початковим фінансовим планом Фонду.

Таким чином, план інвестування в цінні папери був виконаний 88,5% а загальний план інвестування виконаний на 87,1%. на В 2021 році з 9 500 млн грн запланованих інвестицій, з урахуванням повторного інвестування, було інвестовано 8 799,8 млн грн, що складає 92,6 відсотка від запланованого обсягу.

Рівень дохідності ОВДП на фондовому ринку протягом 2021 року був волатильним від суттєвого зниження у лютому-березні та істотного зростання наприкінці року. На рисунку 6.5.1 наведено динаміку дохідності річних ОВДП на первинному ринку протягом 2021 року.

Рис. 6.5.1
Динаміка дохідності річних ОВДП на первинному ринку в 2021 році
(у відсотках річних)

Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП здійснювалися з урахуванням зміни ризиків можливих банкрутств банків та з дотриманням диференціації інвестицій у розрізі термінів їх

погашення. Фонд інвестував кошти на період від 84 до 469 днів, що знайшло своє відображення на рівні дохідності цих інвестицій від 8,48 до 11,5 відсотків річних (табл. 6.5.1.).

Таблиця 6.5.1
Інвестування коштів Фонду в ОВДП в 2021 році

№ з/п	код ISIN	дата придбання	дата погашення	Термін обігу (днів)	дохідність, % річних	кількість ОВДП, штук	Вартість ОВДП за договором, грн
1	UA4000215495	03.03.2021	02.02.2022	336	10,65	1 096 717	998 802 106,24
2	UA4000215495	17.03.2021	02.02.2022	322	10,70	218 800	199 930 688,00
3	UA4000215156	31.03.2021	09.03.2022	343	10,75	98 503	100 000 245,60
4	UA4000215156	21.04.2021	09.03.2022	322	11,15	1 080 525	1 099 996 060,50
5	UA4000195176	19.05.2021	11.08.2021	84	8,48	436 831	462 826 812,81
6	UA4000204572	26.05.2021	03.08.2022	434	11,20	1 395 014	1 536 998 524,92
7	UA4000218325	09.06.2021	20.07.2022	406	11,20	863 052	899 999 256,12
8	UA4000218325	21.07.2021	20.07.2022	364	10,99	598 832	599 993 734,08
9	UA4000216774	11.08.2021	23.11.2022	469	11,30	685 743	699 999 596,97
10	UA4000204002	07.10.2021	11.05.2022	216	11,15	250 000	275 842 500,00
11	UA4000214506	07.10.2021	15.06.2022	251	11,15	201 237	209 709 077,70
12	UA4000219778	20.10.2021	03.08.2022	287	11,50	1 000 976	1 014 449 136,96
13	UA4000222145	10.11.2021	14.12.2022	399	11,54	860 585	899 999 793,00
14	UA4000222145	08.12.2021	14.12.2022	371	11,70	474 667	499 999 977,79
15	UA4000223457	08.12.2021	29.06.2022	203	10,70	1 165 451	1 099 999 271,84
16	UA4000223457	15.12.2021	29.06.2022	196	10,70	951 947	899 999 252,21
Всього інвестицій							11 498 546 034,74

Загалом протягом 2021 року Фонд отримав 10 792,7 млн грн надходжень від інвестицій в ОВДП, а саме:

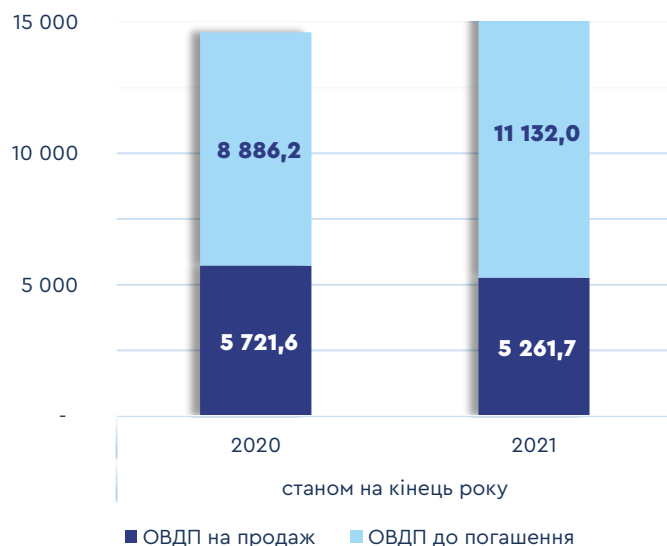
- ✓ купонний дохід – 1 300,9 млн грн;
- ✓ погашення ОВДП – 9 491,8 млн грн.

На початку року балансова вартість портфелю цінних паперів Фонду становила 14 607,8 млн грн, із яких вартість ОВДП, що були отримані Фондом в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду та утримуються у портфелі на продаж, складала 5 721,6 млн грн, або 39 відсотків. Інша частина ОВДП, балансовою вартістю 8 886,2 млн грн, або 61 відсоток, утримувалась до погашення.

На кінець 2021 року загальна вартість портфелю цінних паперів Фонду зросла до 16 393,7 млн грн, із яких 32 відсотки від загального обсягу – ОВДП, отримані в якості кредиту Міністерства фінансів України в обмін на векселі Фонду, вартість яких становить 5 261,7 млн грн. Фінансові інвестиції Фонду в ОВДП, що утримуються до погашення, складають 68 відсотків інвестиційного портфелю, балансовою вартістю яких складає 11 132 млн грн. Динаміка інвестиційного портфелю Фонду наведена на рисунку 6.5.2.

Звіт про виконання Інвестиційного плану Фонду за 2021 рік наведено в Додатку.

Рис. 6.5.2
Динаміка інвестиційного портфелю Фонду,
млн грн

7. Взаємодія з громадськістю та міжнародними організаціями

7.1. Зв'язки з громадськістю та інформаційна політика Фонду

У 2021 році карантинні обмеження для недопущення поширення коронавірусної хвороби COVID-19 залишалися ключовим фактором впливу на ситуацію в банківському секторі та в цілому в країні. Водночас запровадження адаптивного карантину, початок вакцинації населення від коронавірусу, активний розвиток банківських онлайн-послуг сприяли поживленню бізнес-процесів. Фонд продовжив забезпечувати громадськість всебічною інформацією про принципи функціонування системи гарантування вкладів, інформувати про порядок отримання гарантованого відшкодування, виведення неплатоспроможних банків з ринку, задоволення вимог кредиторів, продаж та управління активами банків, а також про судові процеси та стягнення шкоди з пов'язаних з банками осіб, законодавчих змін. Особлива увага приділялась комунікаціям про необхідність підняття гарантованої суми відшкодування, передбачене законопроектом № 5542-1, який було зареєстровано і прийнято Верховною Радою України в першому читанні протягом 2021 року.

У 2021 році Фонд провів міжнародну конференцію «Фонд гарантування вкладів: оновлена роль і стратегія», під час якої, зокрема, було представлено оновлений бренд та айдентику Фонду. Зміна візуального стилю – це відображення внутрішніх перетворень Фонду. Фіналізуючи банківську кризу 2014-2017 років, Фонд поставив собі за мету не допустити повторення подібних потрясінь, і надалі залишатися надійним партнером для всіх учасників фінансового ринку та гарантом прав вкладників. Участь в конференції взяли понад 100 учасників, включаючи представників установ страхування депозитів з 15 країн світу. Разом з тим, відповідно до нової айдентики було оновлено вебсайт Фонду, сторінки в соціальних мережах та розпочато інформаційну кампанію щодо використання банками, партнерами інформаційними агентствами та представниками ЗМІ нового логотипу Фонду.

Для донесення змісту нового бренду та підсилення ролі Фонду як гаранта фінансової безпеки користувачів фінансових послуг було підготовлено серію відеороликів, участь у яких взяли відомі діячі культури України – Руслана, Остап Ступка та Ахтем Сеїтаблаєв. Ролики було виготовлено за фінансової підтримки Проєкту USAID «Трансформація фінансового сектору». Ці інформаційні відеоролики поширювалися на сторінках Фонду в соціальних мережах, на відеохостингу «YouTube», на сайтах та сторінках в соціальних мережах українських банків, а також протягом місяця транслювалися на трьох рейтингових телеканалах із загальнонаціональним покриттям.

У 2021 році Фонд запровадив ініціативу «Вклад, що гарантує майбутнє» в межах якої спільно з представниками банківської спільноти провів два заходи:

- ❖ у день заснування Фонду в Національному ботанічному саду ім. М. Гришка в Києві керівництво Фонду спільно з керівниками банків висадили 23 дерева. У такий спосіб Фонд привернув увагу до важливості збереження довкілля та підтримки розвитку цифрових технологій;

- ❖ до Дня Святого Миколая Фонд спільно з українськими банками підготував для немовлят, народжених у Києві, подарункові пакунки, до яких увійшли книжки з фінансової грамотності та картки і сертифікати від

банків. Мета акції – привернути увагу до важливості підвищення рівня фінансової обізнаності, поширення знань про банківську систему та систему гарантування

Рис. 7.1.1
Динаміка відвідування вебсайту Фонду у 2021 році

За 2021 рік кількість підписників сторінки Фонду в Facebook зросла майже вдвічі – до 62 тисяч осіб.

Протягом 2021 року Фондом було підготовлено та розіслано інформаційним агентствам і представникам ЗМІ близько 240

вкладів від самого народження і зробити вклад у фінансове майбутнє новонароджених киян, у добробут українських родин.

Протягом року на сайті Фонду активно оприлюднювалась вся інформація щодо діяльності Фонду та банків, що ліквідуються, в тому числі новини, пресрелізи, оголошення, статистичні дані та звітність тощо. Загалом протягом 2021 року офіційну сторінку Фонду відвідало понад 362 тис. користувачів (рис. 7.1.1).

У 2021 році Фонд продовжував здійснювати активну комунікацію в соціальних мережах. На сторінці Фонду в мережі «Facebook» протягом року було опубліковано понад 400 постів, з яких 62 – відеоролики (відеокоментарі спікерів Фонду, анімація, записи телеефірів за участі спікерів Фонду тощо). Для користувачів соціальної мережі «Facebook» на сторінці Фонду було створено щотижневую рубрику «Правова абетка», інформаційні матеріали якої присвячені висвітленню правових аспектів діяльності банків та системи гарантування вкладів, які безпосередньо стосуються вкладників та кредиторів банків. Також протягом року регулярно наповнювалися інформаційними матеріалами раніше запроваджені рубрики: «Хочу знати», «Цитата дня», «Цифра дня».

пресрелізів, організовано понад 20 тематичних інтерв'ю та коментарів для ЗМІ, виступів на телебаченні, опубліковано 8 тематичних колонок спікерів Фонду, надано інформаційні матеріали журналістам для підготовки 15 статей, опублікованих в професійних економічних ЗМІ.

7.2. Консультування громадськості та співпраця з громадськими організаціями

Взаємодія з громадськістю є важливим механізмом забезпечення відкритості, доступності та прозорості діяльності Фонду.

Ефективна інформаційна двостороння взаємодія з громадськістю у 2021 році здійснювалось Фондом шляхом надання всебічної інформаційної підтримки та консультаційної допомоги громадянам з питань роботи системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

У 2021 році робота Інформаційно-консультаційного центру Фонду була спрямована на здійснення проактивних комунікацій з метою захисту прав та інтересів вкладників та кредиторів банків, інформаційну підтримку громадян – споживачів фінансових послуг, підвищення рівня знань громадян про систему гарантування вкладів фізичних осіб, надання повної та актуальної інформації стосовно виведення неплатоспроможних банків з ринку та довідкової допомоги.

Змістовну інформаційну підтримку з розширеного кола питань щодо роботи системи гарантування вкладів в Україні отримували не тільки вкладники неплатоспроможних банків, але й особи, які мають намір взяти участь у відкритих торгах та придбати активи (майно) неплатоспроможних банків.

Також, у 2021 році не втрачали актуальності питання щодо виплати гарантованого відшкодування, в т. ч. за рішеннями судів, необхідності роз'яснень щодо процедури повернення

до неплатоспроможних банків простроченої заборгованості за кредитами, уточнення фізичними та юридичними особами інформації щодо задоволення вимог кредиторів.

Ефективні дії Фонду також були спрямовані на організацію доступу до публічної інформації та надання громадянам фахових консультацій, письмових відповідей на звернення та запити на інформацію з питань роботи системи гарантування в Україні, проведення заходів щодо захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників під час ліквідації неплатоспроможних банків та надання роз'яснень і всебічної допомоги під час оформлення документів.

Попри введення карантину на усій території України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19, Інформаційно-консультаційним центром забезпечено дистанційну взаємодію з громадянами та продовжено виконання всіх функцій, покладених на нього законодавством.

Так, впродовж 2021 року, Інформаційно-консультаційним центром було надано 1640 консультацій громадянам. З метою забезпечення доступу громадян до публічної інформації Фондом було надано 385 відповідей на запити щодо отримання публічної інформації, розпорядником якої є Фонд та 200 відповідей на звернення громадян та юридичних осіб (рис. 7.2.1).

Рис. 7.2.1

Доступним та популярним для користувачів каналом комунікацій, який забезпечує додзвонювачів актуальною, перевіреною і повною інформацією щодо діяльності Фонду є «гаряча лінія» Фонду. Загальна кількість роз'яснень та консультацій, що були надані телефоном, складає 33 350. Цей канал зв'язку використовується для оперативного надання громадянам інформації щодо діяльності неплатоспроможних банків та налагодження Фондом зворотного зв'язку з додзвонювачами, в тому числі зі звернень, що мають ознаки скарг.

За допомогою «гарячої лінії» Фонду вкладники отримують інформаційну підтримку з питань роботи неплатоспроможних банків, щодо процедури отримання гарантованої суми в банках-агентах Фонду, консультації з питань процедури погашення заборгованості за кредитами у неплатоспроможних банків та інформацію щодо виплати гарантованої суми відшкодування, роз'яснення щодо рішень Фонду та отримання фахової консультації щодо захисту прав та охоронюваних Законом інтересів вкладників

Працівниками довідкової (інформаційної) служби Фонду здійснювались вихідні дзвінки та інші інформаційні заходи в рамках інформаційних кампаній серед позичальників неплатоспроможних банків щодо необхідності сплати заборгованості за кредитами, можливості проведення реструктуризації кредитної заборгованості.

Впродовж 2021 року фахівцями Інформаційно-консультаційного центру Фонду здійснювався особистий прийом та консультування потенційних учасників відкритих торгів з продажу активів банків, що ліквідуються, позичальників, стосовно порядку проведення

реструктуризації та погашення заборгованості за кредитами у неплатоспроможних банках, процедури продажу прав вимоги за такими кредитами. Крім того, працівники Інформаційно-консультаційного центру забезпечували прийом заяв від потенційних покупців щодо нерозголошення конфіденційної інформації для отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду, надавали ґрунтовні роз'яснення щодо порядку участі в аукціонах. Зокрема, у 2021 році було прийнято 58 заяв щодо отримання доступу до віртуальної кімнати даних Фонду.

Також надавалися консультації зацікавленим особам стосовно порядку проведення відкритих торгів (аукціонів) та безпосереднього продажу активів.

У 2021 році Фонд продовжив роботу з налагодження ефективної взаємодії між Фондом та представниками громадських організацій вкладників банків.

Поєднання зусиль громадськості та Фонду спрямовані на встановлення дієвого громадського контролю за діяльністю уповноважених осіб Фонду, питань удосконалення законодавства і роботи з пов'язаними з неплатоспроможними банками особами в частині заподіяної банкам шкоди.

Також, з метою залучення представників громадськості до процесів, пов'язаних із реалізацією активів неплатоспроможних банків, Фонд проводив зустрічі, на яких обговорювались питання якості активів неплатоспроможних банків та проблемні й чутливі для вкладників питання продажу активів неплатоспроможних банків через систему «Prozorro. Продажі».

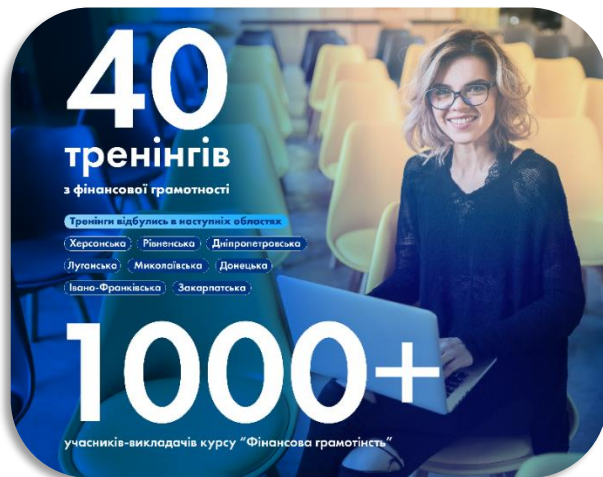

7.3. Фінансова просвіта та захист прав вкладників

Підвищення фінансової грамотності населення визначено одним із пріоритетів діяльності Фонду. Цю стратегічну мету Фонд реалізує використовуючи різні інструменти, зокрема стимулює поширення знань про систему гарантування вкладів серед освітянського середовища у всіх регіонах України.

Впродовж року тривала робота Національного проєкту з фінансової грамотності, який реалізується спільно з партнерами – громадською організацією «Діловий клуб «Партнер» та Університетом банківської справи. Основною місією Проєкту є формування в суспільстві фінансової культури та чіткого розуміння цінності створення власного сімейного капіталу, як запоруки гідного життя та реалізації прав і свобод кожної людини. Крім того, 01 липня 2021 року було підписано Меморандум про співробітництво в межах Національного проєкту з фінансової грамотності, який розпочав Фонд спільно з партнерами в грудні 2019 року, до нього приєдналася ГС «Дистрикт Ротарі Інтернешнл 2232».

Фахівці Фонду разом з представниками ГО «Діловий клуб «Партнер» провели 40 навчальних тренінгів з фінансової грамотності для підвищення кваліфікації понад 1000 викладачів спецкурсу «Фінансова грамотність» закладів загальної середньої освіти, професійно-технічних ліцеїв та коледжів. Тренінги проходили на базі обласних інститутів післядипломної освіти в Ужгороді, Івано-Франківську, Херсоні, Рівному, Луганську, Донецьку, Дніпрі та Миколаєві.

З метою розповсюдження повних та перевірених знань про функціонування в Україні системи гарантування вкладів фізичних осіб та діяльність Фонду, фахівцями Фонду розроблений спеціалізований навчальний курс «Система гарантування вкладів: основи і практика». Курс розрахований на підвищення кваліфікації тренерів, які проводять освітні заходи з фінансової тематики, вчителів, які організують у школах клуби фінансової грамотності тощо.

Слухачами курсу стали учасники Національного проєкту з фінансової грамотності, який реалізується Фондом у партнерстві з Діловим клубом «Партнер» (м. Харків) з 2019

року. Саме вони стали першими слухачами курсу «Система гарантування вкладів: основи і практика» і отримали сертифікати.

З метою залучення широкої аудиторії активно працюють онлайн-канали Національного проєкту з фінансової грамотності у мережі Фейсбук та сторінки освітнього проєкту Фонду «Фінкульт» у соцмережах «Фейсбук» та «Інстаграм», а також сервісі відеохостингу «YouTube» та каналі «Telegram».

Фонд бере активну участь у відзначенні міжнародних ініціатив з фінансової грамотності.

Так, у 2021 році, Фонд провів інформаційну кампанію в рамках святкування «GlobalMoneyWeek» 2021, де, зокрема, відбулися такі заходи: участь в ефірі «UA:Українське» радіо про заощадження та безпеку користування фінансовими інструментами (програма «Сто тисяч»), тренінг для школярів старших класів «Заощаджуй екологічно», гостьова лекція для студентів Університету Банківської справи «Система гарантування. Світова практика», онлайн-трансляція лекції-вікторини «Фінансовий план та заощадження» з онлайн-аудиторією комунікаційних каналів відділу (Фінкульт) та школярами Броварського ліцею в рамках співпраці з Уповноваженим з прав дитини та інші).

З нагоди Всесвітнього дня заощаджень фахівці Фонду провели навчальний онлайн-захід на тему «Система гарантування вкладів в Україні» для викладачів та студентів I-IV курсів Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту Сумського державного університету та гостьову лекцію «Сучасні тенденції роботи фонду гарантування вкладів фізичних осіб» для викладачів та студентів Черкаського інституту Університету банківської справи.

Для слухачів Київського міського центру зайнятості в рамках онлайн-форуму про кар'єру-2021 фахівці Фонду розповіли слухачам про те, як фінансова грамотність впливає на наше майбутнє. Організатори заходу реалізували мету допомоги молоді в пошуку роботи, побудові успішної кар'єри, підвищенні рівня конкурентоспроможності на ринку праці.

Метою заходів стало ознайомлення слухачів з особливостями функціонування системи гарантування вкладів та принципами роботи Фонду.

Крім того, Фонд став генеральним партнером Всеукраїнської інформаційної кампанії із захисту прав споживачів фінансових послуг «Знай свої права», яку проводить Національний банк України за підтримки Уповноваженого Верховної Ради з прав людини та міжнародних партнерів – Міжнародної фінансової корпорації (IFC) у партнерстві з Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO) та Фонду ефективного врядування Уряду Великої Британії в Україні, а також проєкту технічної допомоги Європейського Союзу

«Посилення регулювання та нагляду за небанківським фінансовим ринком» (EU-FINREG).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб продовжує об'єднувати зусилля для подальшого підвищення рівня фінансової грамотності українців та формування в суспільстві фінансової культури.

09 вересня 2021 року Рішенням виконавчої дирекції Фонду сформована Рада Ліги амбасадорів фінансової грамотності.

Фахівців у сфері фінансової грамотності отримали статус "Амбасадора фінансової просвіти"

Статусу Амбасадора фінансової грамотності Фонду гарантування вкладів набули перші дев'ять фахівців. Рада уповноважена здійснювати координацію діяльності Ліги амбасадорів фінансової грамотності. Координатором Ради амбасадорів став Івагло Сергій Володимирович – президент ГО ДК «Партнер» (м. Харків). Станом на кінець року статусу Амбасадора фінансової просвіти набули загалом 55 фахівців у сфері фінансової грамотності.

Також створено дорадчий орган Фонду – Експертну раду з фінансової грамотності, до якої увійшло 10 представників академічного, фінансового та громадського сектору.

У 2021 році розпочато роботу над створенням рамок компетентностей з фінансової грамотності для дорослого населення та для дітей та молоді. Вказані заходи входять до Стратегії розвитку фінансового сектору – 2025 та до Стратегії розвитку фінтеху – 2025. Робота з підготовки рамок компетентностей ведеться міжвідомчою робочою групою, до якої, крім Фонду, входять представники Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Міністерства освіти і науки України. Крім того, у рамках міжвідомчого Меморандуму, фахівці Фонду беруть участь у роботі над проектом Стратегії розвитку фінансової грамотності

Захист прав вкладників

Відповідно до Стратегічних напрямів розвитку Фонду, Стратегії розвитку фінансового сектору до 2025 року, заходів щодо приведення законодавства України до вимог Європейського законодавства одним із пріоритетних напрямів діяльності Фонду та таким, що активно розвивається, є підвищення довіри та захист прав вкладників.

За результатами соціологічних досліджень 2019 року надійність та стабільність банку є ключовим чинником вибору вкладниками для відкриття рахунку, саме від банку, в якому відкрито рахунок, вкладник зазвичай отримує інформацію про систему гарантування вкладів фізичних осіб, саме свій банк вкладники вважають найбільш зручним джерелом для отримання такої інформації.

Таким чином, робота з банками, підвищення рівня знань працівників банків про систему гарантування, вжиття заходів щодо захисту прав вкладників є одним із важливих завдань Фонду.

У зв'язку із вищевикладеним, Фондом здійснюється програма заходів, спрямованих на захист прав вкладників, метою якої є:

- ❖ підвищення довіри вкладників до Фонду (сприйняття Фонду як гаранта фінансового спокою);
- ❖ отримання вкладниками повної та прозорої інформації для прийняття усвідомленого рішення;
- ❖ розуміння вкладниками своїх прав;
- ❖ стандартизація та оптимізація вимог до банків;

- ❖ налагодження якісної системи взаємодії та комунікації з банками.

Задля цього, у 2021 році Фондом:

- ✓ запроваджена постійна система навчання працівників банків з питань системи гарантування вкладів;
- ✓ підготовлені пропозиції щодо стандартизації публічних частин договорів приєднання.
- ✓ внесені зміни в Інструкцію № 825, якими удосконалено порядок розкриття учасниками Фонду інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб;
- ✓ забезпечувалась постійна методологічна та консультативна підтримка банків.

Одним з основних завдань Фонду є дотримання банками-учасниками Фонду вимог до змісту договорів банківського вкладу, договорів банківського рахунку з питань, що стосуються функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, вимог щодо порядку розкриття інформації для вкладників про умови надання банківських послуг із залучення вкладів, а також забезпечення дотримання банками-агентами Фонду прав вкладників при виплаті гарантованих сум відшкодування. Один з акцентів – контроль за розкриттям інформації про систему гарантування вкладів на вебсайтах фінустанов.

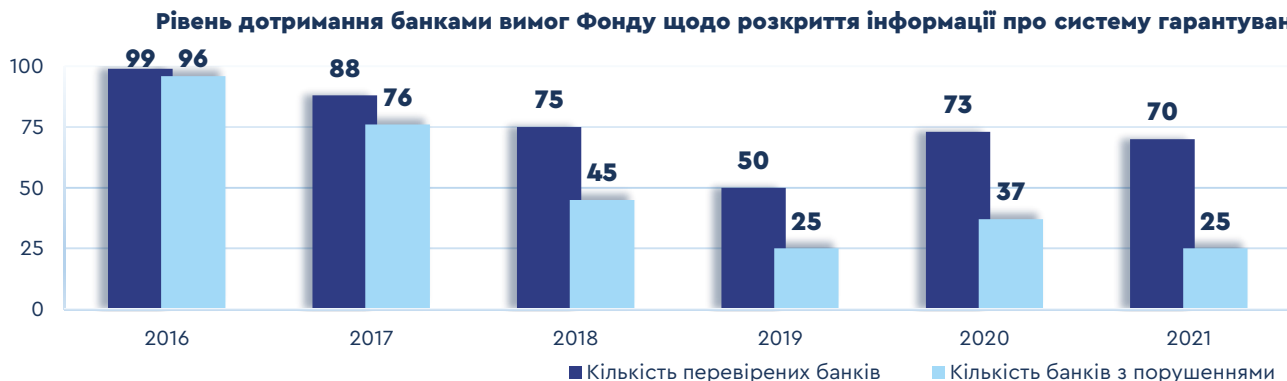
У звітному році Фондом було здійснено дистанційний моніторинг діяльності 72 банків-учасників Фонду за I та II півріччя 2021 на предмет відповідності вимогам Інструкції № 825. Останній моніторинг засвідчив: кількість порушень значно зменшилася – з 97% від загальної кількості

перевірених банків у 2016 році до 35% у 2021 році. Так, протягом 2021 року порушень не виявлено у 45 банках (понад 64% всіх банків) (рис. 7.3.1). Зокрема, відсутні зауваження за такими критеріями як наявність копії

свідоцтва банку-учасника Фонду; наявність інформації про розмір гарантованої суми та наявність ціни банківських послуг.

Рис. 7.3.1

Завдяки постійному контролю з боку Фонду спостерігається позитивна динаміка рівня дотримання вимог щодо розкриття інформації про систему гарантування банками-учасниками Фонду за 2016-2021 роки.

З досвіду минулих років Фонд неодноразово виявляв факти запровадження банками ризикованих для вкладників продуктів. При цьому банки не забезпечували повного та прозорого інформування клієнтів про зміст та ціну таких продуктів і пов'язані із ними ризики та юридичні наслідки. У 2021 році проводилась відповідна робота з банками та надавались висновки та пропозиції щодо банківських продуктів, які не враховували умови гарантування вкладів та створювали ризик для вкладників втратити своє право на отримання гарантованої суми відшкодування.

Задля упередження таких ситуацій у майбутньому, Фонд здійснює моніторинг тенденцій на банківському ринку, які можуть зумовлювати ризики для інтересів вкладників, активно співпрацює з регулятором, зокрема, з питань участі Фонду у всеукраїнських інформаційних кампаніях, спрямованих на поширення знань про фінансові послуги, права споживачів, систему гарантування.

З метою формування правової культури, популяризації правових способів розв'язання проблем вкладників, поінформованості вкладників щодо своїх прав та обов'язків, а також прав і обов'язків надавачів фінансових послуг у 2021 році започатковано рубрику «Правова Абетка».

Фондом постійно реалізуються превентивні заходи та проекти, спрямовані на захист прав вкладників та запобігання їх порушення.

7.4. Міжнародна співпраця

Як постійний член Міжнародної асоціації страховиків депозитів (МАСД) та Європейського форуму страховиків депозитів (ЄФСД) у звітному році Фонд брав активну участь у роботі цих організацій, зокрема в онлайн семінарах, тренінгах, зборах учасників тощо, які через пандемію, викликану COVID-19, проходили в онлайн форматі. Крім того, протягом звітного періоду Фонд активно співпрацював з міжнародними фінансовими організаціями Міжнародним валютним фондом та Світовим банком, а також проєктами міжнародної технічної допомоги Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), Європейського банку реконструкції і розвитку, Управління технічної допомоги Міністерства фінансів США. Фонд представляв Україну на загальних зборах МАСД та щорічних зборах членів ЄФСД, що проходили в онлайн форматі, здійснювалось щоквартальне оновлення звіту щодо значущих новин у діяльності для Європейського комітету МАСД, заповнення щорічного опитування МАСД щодо діяльності систем гарантування вкладів. Окрім того, Фондом було організовано декілька опитувань членів ЄФСД та МАСД щодо гарантування вкладів у кредитних спілках та страхових виплат.

У червні 2021 року Адміністративна рада Фонду погодила рішення виконавчої дирекції про вступ до Міжнародного форуму систем гарантування страхових виплат і у липні цього ж року Фонд став асоційованим членом цієї організації. Членство у ній допоможе вивчити міжнародний досвід у сфері гарантування виплат зокрема клієнтам компаній страхування життя. Вивчення досвіду у сфері гарантування страхових виплат та кредитних спілок є важливим для Фонду, оскільки Стратегією розвитку фінансового сектору до 2025 року передбачено розширення гарантій на ці фінансові установи.

У звітному році Фонд продовжував активну співпрацю з Проєктом USAID «Трансформація фінансового сектору» у сфері підвищення обізнаності громадян про систему

гарантування вкладів фізичних осіб і роботу Фонду. Так, за підтримки Проєкту було проведено онлайн конференцію «Фонд гарантування: оновлена роль і стратегія». У конференції в онлайн форматі взяли участь представники страховиків депозитів з п'ятнадцяти країн світу. Директор офісу управління Банківського фонду гарантування Польщі пан Артур Радомський був одним зі спікерів конференції й розповів учасникам про запровадження положень Директив ЄС в законодавство Польщі та трансформацію функцій фонду відповідно до директив.

У 2022 році Фонд підписав меморандум про співпрацю з Проєктом USAID «Кредитування сільськогосподарських виробників» (CAP), який реалізується в Україні Всесвітньою радою кредитних спілок (WOCCU). Протягом року експерти Проєкту CAP надавали Фонду технічну допомогу зокрема щодо розробки змін до законодавства з метою розширення гарантій на вклади членів кредитних спілок. Також продовжувалася співпраця з Проєктом Європейського банку реконструкції і розвитку «Допомога у реструктуризації боргу та дотримання вторинного законодавства ЄС». Міжнародний консорціум консультативних компаній в рамках проєкту надали допомогу Фонду зокрема, у таких напрямках як реструктуризація заборгованості Фонду перед Міністерством фінансів України. Окрім того, фахівці Фонду разом із колегами з Національного банку України продовжили співпрацю з експертами Світового Банку у межах реалізації Програми технічної допомоги фінансовому сектору, зокрема розробку нової нормативно-правової бази у сфері врегулювання неплатоспроможності банків і гарантування вкладів відповідно до директив ЄС з цих питань (BRRD та DGSD).

Фонд висловлює щире подяку всім міжнародним партнерам за співпрацю.

8. Правове та регуляторне середовище

8.1. Удосконалення законодавчої бази та регуляторна діяльність Фонду

Основною подією 2021 року у сфері удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду стало ухвалення 30 червня 2021 року двох законів України, над розробкою яких Фонд у співпраці з іншими державними органами працював протягом 2020 – першої половини 2021 року:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів виведення банків з ринку та задоволення вимог кредиторів цих банків» від 30 червня 2021 року № 1588-IX, яким вдосконалено:
  - ✓ законодавство, що регулює механізми відшкодування шкоди (стягнення збитків) з пов'язаних з банком осіб та інших осіб, якими банку та кредиторам банку були нанесена шкода (завдані збитки);
  - ✓ процедури, направлені на збереження майна (активів) банку, що виводиться Фондом з ринку, та запобігання втрати майна (активів) такого банку, щодо визначення нікчемними правочинів, порядку проведення ліквідаційної процедури, правового захисту працівників Фонду та членів його адміністративної ради, окремих питань щодо сплати зборів і державного мита, врегулювання питання забезпечених кредиторів.

Законом також передбачено врегулювання окремих питань процесуального характеру. Серед яких, зокрема, Фонду надано право звертатися до правоохоронних органів із заявою про вчинення кримінального правопорушення в разі виявлення фактів шахрайства та інших протиправних дій працівників банку та/або будь-яких інших осіб стосовно банку та визнання банку потерпілим, а також заявляти від імені та в інтересах банку цивільні позови про відшкодування шкоди (збитків), заподіяної банку, уточнено деякі процедурні питання виконавчого провадження, здійснено інші уточнення до відповідних нормативно-правових актів, що є дотичними, регулюють процедури та процеси, що змінюються цим законом. Законом пропонується запровадити положення, що дозволить Фонду ініціювати цивільні, адміністративні, кримінальні чи арбітражні провадження про стягнення шкоди (збитків), заподіяної банку внаслідок націоналізації, експропріації майна, ревізії, руйнування, шкоди або знецінення майна банку внаслідок воєнних дій, збройних конфліктів, громадських заворушень.

2. Закон України «Про внесення зміни до статті 128 Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей набуття Фондом гарантування вкладів фізичних осіб статусу цивільного позивача» від 30 червня 2021 року № 1589-IX, який має на меті надати

Фонду можливість подавати цивільні позови в інтересах кредиторів неплатоспроможного банку або банку, щодо якого було прийнято рішення про ліквідацію з підстав, визначених статтею 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність». Цей закон надасть додаткову юридичну можливість для повернення майна (активів) збанкрутілих банків та притягнення колишніх власників та керівників банків, що виводяться Фондом з ринку, до відповідальності за заподіяну шкоду (збитки).

Прийняття Верховною Радою України цих законів є кроком на шляху до забезпечення надійності та стабільності банківської системи та фінансової системи України в цілому, відновленню довіри до неї з боку вкладників і кредиторів банків.

Окрім цього, протягом 2021 року Фонд активно співпрацював з державними органами України, міжнародними донорами та консультантами над визначенням можливих шляхів відновлення платоспроможності Фонду. Так, в рамках виконання Меморандуму про економічну і фінансову політику, укладеного Урядом України з Міжнародним валютним фондом, за участі Міністерства фінансів України та Національного банку України, вживалися заходи щодо визначення механізму реструктуризації боргу Фонду перед Державою, забезпечення його фінансової стійкості. Як наслідок таких дій, – можливість збільшення суми відшкодування коштів за вкладами та входження акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» (далі – АТ «ОЩАДБАНК») до системи гарантування вкладів фізичних осіб, що також сприятиме відновленню довіри вкладників та кредиторів до фінансової системи України.

З цією метою Фонд у співпраці з іншими державними органами продовжував працювати над удосконаленням законодавчих норм.

Так, завдяки цій співпраці внесено та зареєстровано у Верховній Раді України, такі законопроекти:

1. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний номер 5542-1, дата подання: 28 травня 2021 року) прийнято за основу у першому читанні 30 червня 2021 року та внесено до проекту порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Законопроект, зокрема, визначається:

- ❖ механізм реструктуризації боргу Фонду перед Державою;
  - ❖ правова основа для набуття АТ «ОЩАДБАНК» статусу банку-учасника Фонду;
  - ❖ збільшення суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами до 600 000 гривень.
2. Проект Закону «Про внесення зміни до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо зобов'язань Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний номер 5575, дата подання: 27 травня 2021 року) та Проект Закону «Про внесення зміни до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України щодо зобов'язань Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний номер 5576, дата подання: 27 травня 2021 року). Обидва законопроекти мають на меті визначити на законодавчому рівні дієві механізми реструктуризації боргових зобов'язань Фонду з метою забезпечення фінансової стабільності Фонду.

Ці законодавчі ініціативи були підтримані Міжнародним валютним фондом та Світовим банком.

На виконання статті 14 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» протягом 2021 року у рамках здійснення нормативного регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення банків з ринку Фондом було прийнято та розміщено на офіційному вебсайті Фонду з метою організації консультацій з громадськістю 11 регуляторних актів, а саме:

- ❖ Проект рішення виконавчої дирекції Фонду «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня 2020 року № 1158 та у додаток 8 до Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб». Дата розміщення на вебсайті: 24 грудня 2021 року.
- ❖ Проект рішення виконавчої дирекції Фонду «Про затвердження Змін до Правил формування та ведення баз даних про вкладників». Дата розміщення на вебсайті: 06 грудня 2021 року.
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 29 грудня 2021 року № 1314 «Про затвердження змін до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами». Дата розміщення на вебсайті: 05 листопада 2021 року.
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 23 грудня 2021 року № 1306 «Про затвердження Змін до Положення про порядок інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Дата розміщення на вебсайті: 05 листопада 2021 року.
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 листопада 2021 року № 1163 «Про внесення змін до пункту 3.33 розділу III Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції

України 07 грудня 2021 року за № 1581/37203. Дата розміщення на вебсайті: 29 вересня 2021 року.

- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 листопада 2021 року № 1162 «Про затвердження Змін до Положення про порядок накладення адміністративно-господарських санкцій Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021 року за № 1666/37288. Дата розміщення на вебсайті: 29 вересня 2021 року.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 11 листопада 2021 року № 1137 «Про внесення змін у таблицю 2 додатка 4 Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб і затвердження Змін до Правил подання звітності до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2021 року за № 1556/37178. Дата розміщення на вебсайті: 24 вересня 2021 року.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 серпня 2021 року № 1135 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 листопада 2021 року за № 1547/37169. Дата розміщення на вебсайті: 13 серпня 2021 року.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 22 червня 2021 року № 625 «Про затвердження Змін до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1083/36705. Дата розміщення на вебсайті: 27 квітня 2021 року.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 11 травня 2021 року № 465 «Про затвердження Змін до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26 травня 2021 року за № 699/36321. Дата розміщення на вебсайті: 18 березня 2021 року.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 20 травня 2021 року № 495 «Про затвердження Змін до Правил подання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 07 червня 2021 року за № 758/36380. Дата розміщення на вебсайті: 10 березня 2021 року.
- Крім того, з метою удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду та приведення її у відповідність до змін у законодавстві було прийнято 22 нормативно-правових акта, а саме:
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 14 січня 2021 року № 34 «Про затвердження Порядку здійснення перевірки інформації про наявність/відсутність конфлікту інтересів, запобігання конфлікту інтересів у працівника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

- при виконанні ним повноважень тимчасового адміністратора або ліквідатора банку», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2021 року за № 252/35874.
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 січня 2021 року № 50 «Про затвердження Положення про особливості виконання банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб нагляду (контролю) за цими банками у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та порядок надання та розгляду повідомлень про порушення вимог законодавства у зазначеній сфері», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 01 квітня 2021 року за № 420/36042.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 01 лютого 2021 року № 99 «Про затвердження Змін до Положення про особистий прийом громадян у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 01 квітня 2021 року за № 426/36048.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 25 лютого 2021 року № 192 «Про затвердження Змін до Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 22 березня 2021 року за № 357/35979.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 09 березня 2021 року № 231 «Про внесення змін до пункту 2 рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 20 липня 2017 року № 3117», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 25 березня 2021 року за № 396/36018.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 18 березня 2021 року № 258 «Про внесення змін до пункту 11 розділу VIII Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 07 квітня 2021 року за № 458/36080.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 20 травня 2021 року № 496 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 07 червня 2021 року за № 755/36377.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 20 травня 2021 року № 497 «Про затвердження Змін до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 16 липня 2021 року за № 921/36543.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 17 червня 2021 року № 614 «Про затвердження Змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 20 липня 2017 року № 3117», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 10 серпня 2021 року за № 1046/36668.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 05 липня 2021 року № 692 «Про затвердження Положення про порядок і умови надання Фондом гарантування вкладів фізичних осіб кредиту перехідному банку відповідно до частини дванадцятої статті 41¹ Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 04 серпня 2021 року за № 1018/36640.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 12 липня 2021 року № 717 «Про внесення зміни до пункту 4 розділу II Інструкції про порядок виявлення правочинів (у тому числі договорів), що є нікчемними, а також дій Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у разі їх виявлення», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 29 липня 2021 року за № 980/36602.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 19 серпня 2021 року № 858 «Про внесення змін до пункту 2 Положення про перелік інформації, яка подається до Кредитного реєстру Національного банку України Фондом гарантування вкладів фізичних осіб безпосередньо або уповноваженою особою Фонду у разі делегування їй повноважень», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 17 вересня 2021 року за № 1227/36849.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 19 серпня 2021 року № 859 «Про визначення порядку реалізації майна боржника під час здійснення виконавчого провадження, стягувачем у якому виступає банк, тимчасова адміністрація або ліквідація якого здійснюється відповідно до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 07 вересня 2021 року за № 1173/36795.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 26 серпня 2021 року № 871 «Про внесення змін до пункту 2 розділу IV Положення про порядок проведення реструктуризації кредитної заборгованості фізичних осіб (крім фізичних осіб-підприємців) за кредитними договорами, виконання зобов'язань за якими забезпечене іпотекою, перед банками, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 14 вересня 2021 року за № 1205/36827.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 16 вересня 2021 року № 934 «Про затвердження Змін до Правил пропускового та внутрішньооб'єктового режимів у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 01 жовтня 2021 року за № 1291/36913.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 23 вересня 2021 року № 983 «Про затвердження Змін до Положення

- щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2021 року за № 1431/37053.
- ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 23 вересня 2021 року № 984 «Про затвердження змін до Положення про комісію з розгляду скарг та підготовки пропозицій стосовно організації і проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку або ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2021 року за № 1317/36939.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 27 вересня 2021 року № 993 «Про затвердження Положення про порядок розрахунку суми витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, на яку зменшується сума до перерахування заставодержателю майна (активів), проданого Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 05 листопада 2021 року за №№ 1436/37058, 1437/37059.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 25 жовтня 2021 року № 1075 «Про затвердження Змін до Положення про порядок складання і ведення реєстру акцептованих вимог кредиторів та задоволення вимог кредиторів банків, що ліквідуються», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 15 листопада 2021 року за № 1494/37116.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 25 жовтня 2021 року № 1077 «Про внесення змін до рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 07 грудня 2020 року № 2056», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 року за № 1482/37104.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 08 листопада 2021 року № 1131 «Про внесення зміни до пункту 7 Положення про Комітет Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 24 листопада 2021 року за № 1535/37157.
  - ❖ Рішення виконавчої дирекції Фонду від 06 грудня 2021 року №1228 «Про внесення змін у додатки 3 і 4 до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 21 грудня 2021 року за № 1646/37268.

Фонд є одним з ключових учасників фінансового сектора, який разом з іншими державними органами забезпечує фінансову стабільність країни. Належне виконання завдань, які стоять перед Фондом, безпосередньо залежить від стану середовища його функціонування та можливостей ефективно реагувати на потенційні ризики та загрози. Одним з нових типів загроз стала світова пандемія, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2. Коронавірус став тією змінною, яка мала вплив на функціонування всіх органів та установ не тільки в Україні, але й у всьому світі. Зазначене вище стало поштовхом до перегляду як стратегічних планів держави, так і, відповідно, галузевих стратегічних планів розвитку установ.

Стратегія розвитку фінансового сектора до 2025 року та Стратегія розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2022 року

На виконання рішення Робочої групи (Комітету) з фінансового розвитку при Раді з фінансової стабільності було внесено зміни до Стратегії розвитку фінансового сектора України до 2025 року (далі – Стратегія 2025), шляхом викладення її тексту в оновленій редакції.

Відповідно до оновленої редакції Дорожню карту з реалізації Стратегії 2025 було доповнено новими заходами для Фонду, зокрема:

- ❖ здійснити заходи щодо підвищення інституційної спроможності Фонду шляхом підготовки відповідних змін до законодавства для забезпечення дій щодо відшкодування шкоди (збитків) кредиторам, захисту прав вкладників та інших питань, пов'язаних функціоналом Фонду;
- ❖ забезпечити участь АТ «ОЩАДБАНК» у Фонді;

- ❖ розробити та впровадити механізми набуття участі та виведення з ринку кредитних спілок та страхових компаній страхування життя з ринку України;
- ❖ опрацювати питання поширення гарантії Фонду на інші категорії вкладників банків, зокрема на юридичних осіб, та поступово підвищити суму відшкодування вкладів у банках;
- ❖ розробити рамки компетентності з фінансової грамотності для дорослого населення, для дітей та молоді, з розбивкою по різних вікових групах (від 5 до 18 років).

Оскільки, Фонд є активним учасником виконання Стратегії 2025 та Національної економічної стратегії на період до 2030 року, основні цілі та завдання Фонду, визначені Стратегією розвитку Фонду до 2022 року, які спрямовані на подальший інституційний розвиток Фонду та активну участь Фонду в житті країни.

8.2. Створення систем гарантування для небанківських фінансових установ

Відповідно до найкращих міжнародних практик, в Україні розпочався процес створення систем гарантування для небанківських фінансових установ, а саме:

- ✓ системи гарантування вкладів членів кредитних спілок;
- ✓ системи гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя.

Дані ініціативи були відображені в затвердженій Радою з фінансової стабільності України «Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року».

За 2021 рік Фондом у співпраці з Національним банком України та міжнародними організаціями було розроблено та затверджено концепцію щодо створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок, а також напрацьовано відповідний проєкт законодавчих змін щодо поширення системи гарантування на кредитні спілки.

Загалом, поєднання оновлених підходів до нагляду (Національним банком України впроваджується ризикорієнтований підхід), розширення переліку фінансових послуг та створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок стане поштовхом до розвитку, наразі стагнаційного ринку кредитної кооперації в Україні.

Також, у 2021 році Фондом було опрацьовано найкращі світові практики щодо впровадження та функціонування системи гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя. Найближчим часом планується розроблення оптимальної моделі системи гарантування для страховиків життя, враховуючи специфіку

страхового бізнесу зі страхування життя та його значну концентрацію саме в Україні.

Впровадження вищезазначених нових систем гарантування відкриє нові можливості, як для самих учасників даних фінансових ринків так і для кожного окремого його вкладника або страхувальника, а саме:

- зростання довіри до небанківських фінансових установ серед населення України;
- упередження здійснення небанківською фінансовою установою ризикової діяльності;
- стимулювання залучення коштів у ринок небанківських фінансових установ;
- участь у програмі з фінансової просвіти населення, що наразі успішно впроваджена Фондом, що позитивно сприятиме популяризації самих інституцій та фінансових послуг які вони надають;
- налагоджена система виплат гарантованих Фондом коштів та найкоротші терміни цих виплат;
- налагоджені методики організації та здійснення процесу врегулювання неплатоспроможності фінансової установи.

Одним із завдань Фонду є прийняття небанківських фінансових установ, що здійснюють залучення коштів, в якості повноцінних партнерів системи гарантування та безперечно впевнені, що за прикладом банківської системи, це приведе лише до зміцнення та зростання відповідних сегментів фінансового ринку країни.

9. Управління ризиками та операційна діяльність

9.1. Управління ризиками Фонду

Відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021 рік, було продовжено створення ефективної та сучасної системи управління ризиками, яка відповідає найкращим практикам у сфері страхування вкладів. Розпочато підготовку до проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів фізичних осіб, основною метою якого є підвищення рівня стійкості та функціонування системи гарантування вкладів в умовах серйозного економічного спаду. Фондом розроблено проект концепції проведення стрес-тестування системи гарантування вкладів, в якій описано основні етапи проведення стрес-тестування, оцінку ризиків при проведенні стрес-тестування, основні припущення до стрес-тестування, керівні принципи, кінцеві принципи та інше, а також запропоновано декілька стрес-сценаріїв.

Вдосконалено підходи щодо методології оцінки страхових ризиків, а саме: розроблено нову методику розрахунку ризику визнання банків неплатоспроможними, ідентифікації якого проводиться шляхом розрахунку прогнозу вартості ліквідації, яка складається з суми прогнозованої гарантованої суми відшкодування коштів за вкладами протягом 12 місяців та прогнозованої суми витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та витрат неплатоспроможних банків на здійснення ліквідації протягом 12 місяців.

На виконання вимог Положення про систему управління ризиками Фонду, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.04.2020 № 772, розроблено та затверджено Декларацію схильності до ризиків Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, основною ціллю якої є формування в стислому інформативному вкладі прогнозних обсягів ризиків, які Фонд готовий взяти на себе у своїй діяльності. Впровадження цього документу сприяє підвищенню якості прийняття рішень стосовно стратегічних питань діяльності Фонду, допомагає формувати в Фонді культуру обізнаності щодо ризиків та забезпечити виконання Фондом функцій, визначених законодавством України. Документ надає зведену інформацію щодо регулювання всіх видів ризиків в Фонді та підходи до зменшення ризиків, визначає спроможність Фонду щодо ризиків, його апетит до ризиків, порогові показники толерантності до фінансових збитків, які Фонд хоче

залишити в визначених межах, щоб уникнути надмірного вичерпання капіталу під час звичайної діяльності. Розробка Декларації дає змогу визначати сукупний рівень ризик-апетиту та види ризиків, які Фонд має намір приймати та утримувати для виконання своїх функцій; рівень ризик-апетиту до кожного з видів ризику, який має стати основою для встановлення лімітів щодо кожного з видів ризику, а також мінімальний перелік кількісних показників ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику; граничне значення; сигнальне значення; розрахунок визначення величини ризик-апетиту та перелік припущень, що були використані Фондом під час такого розрахунку.

Розроблено та впроваджено до груп ризиків, що класифікує Фонд у своїй діяльності, п'яту групу ризиків – «Суспільні ризики» – ймовірність виникнення несприятливих наслідків як для Фонду, так і в цілому для фінансової системи України, внаслідок формування у суспільства хибних (викривлених) уявлень або негативної думки про систему гарантування та діяльність Фонду. Разом з цим, розроблено та запроваджено методологію ідентифікації суспільних ризиків, а саме: ризику репутаційних втрат, ризику низької фінансової грамотності населення та ризик порушення прав та інтересів вкладників, що являє собою ідентифікацію шляхом: аналізу матеріалів соціологічних опитувань, аналізу населення про систему гарантування, аналізу матеріалів постійного та періодичного моніторингу за виконанням банками вимог законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб з питань захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, спостереження за кількістю та питомою вагою негативних матеріалів в загальній кількості згадувань про Фонд в засобах масової інформації та соціальних мережах та інше. Розробка цього документу потребувала обробки великого обсягу інформації та проведення низки зустрічей з підрозділами що є власниками ризиків, що належить до групи «Суспільних ризиків».

Впровадження вищезазначених документів та методологій дає можливість структуровано та професійно вдосконалювати роботу з ризиками в Фонді, мінімізувати настання майбутніх ризиків та втрат Фонду.

9.2. Управління та розвиток персоналу

Протягом 2021 року Фонд подовжував реалізацію кадрової політики одним із пріоритетів якої була підтримка ефективної системи управління персоналом, що забезпечувала б якісне та вчасне виконання завдань за всіма напрямками діяльності Фонду.

У 2021 в умовах продовження пандемії COVID-19 велику увагу було приділено забезпеченню зменшення ризику зараження колективу:

- ✓ постійно проводились інформаційні заходи для співробітників про стан захворюваності на COVID-19, рекомендації Міністерства охорони здоров'я України шляхом направлення листів на електронні адреси працівників;
- ✓ змінено графік та форму організації роботи у Фонді. Запроваджено корпоративні заходи, що передбачали участь значної кількості учасників (наради, засідання комітетів, збори тощо) через відеодзвінки за допомогою різних сучасних ІТ-ресурсів;
- ✓ протягом року організувалась робота персоналу з оптимальною кількістю працівників, що одночасно працюють в приміщенні Фонду;
- ✓ Фонд оперативно реагував на появу захворювань та організовано змінював склад працівників, що працюють у приміщенні Фонду, забезпечуючи тестування методом полімеразної ланцюгової реакції з метою виявлення захворювання на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, тим самим забезпечено безпечність перебування на робочому місці.

У 2021 році Фондом були продовжені процеси щодо оптимізації штатної чисельності в цілому, які були розпочаті ще у 2019 році та продовжені у 2020 році. Станом на 31.12.2021 штатна чисельність Фонду налічувала 332 штатні одиниці, що на 1% менше у порівнянні з початком 2020 року. Динаміка зниження штатної чисельності наведено на рисунку 9.2.1.

Рис. 9.2.1. Динаміка зниження штатної чисельності протягом 2019-2021 рр.

Протягом 2021 року Структура Фонду не змінювалась. Так, станом на 31.12.2021 Структура Фонду складалась з 27 самостійних структурних підрозділів, у тому числі 6 департаментів, 5 управлінь, 5 служб, 9 відділів тощо, що є тотожним у порівнянні з минулим роком.

Відділом управління та розвитку персоналу приділялась увага виконанню функцій, в межах компетенції, визначених законодавством України, в умовах існування об'єктивних ризиків, підтримки ефективності процесів, збереження ресурсів Фонду, забезпечення безперервності діяльності підрозділу, дотримання законодавства та внутрішніх нормативних документів, що невід'ємною частиною функціонування системи управління ризиками у Фонді.

З метою запровадження сучасних практик управління персоналом у 2021 році запроваджено оновлену систему мотивації персоналу, перевагою якої стало:

- ❖ більш гнучке керування системою виконання;
- ❖ більш вмотивований вплив на ефективність працівників Фонду. Можливість кожному працівнику відчувати свій внесок у досягнення стратегічних цілей Фонду;
- ❖ можливість для керівників додатково мотивувати окремих працівників.

У 2021 році щорічна оцінка ефективності діяльності працівників Фонду була проведена з урахуванням запроваджених змін, що в цілому підвищило об'єктивність та забезпечено успішне проведення процедури. Вперше було проведено оцінку працівників служби внутрішнього аудиту зовнішніми експертами.

Невіднятною складовою кадрової політики Фонду є підвищення кваліфікації та розвиток професійних навичок персоналу. З цієї метою протягом року забезпечувалось як внутрішньо корпоративне навчання, так і участь працівників у різноманітних онлайн семінарах, круглих столах, конференціях, тренінгах, що організували спеціалізовані навчальні центри.

Протягом 2021 року було організовано низку заходів, серед яких навчання з питань запобігання корупції – для всіх працівників Фонду, у тому числі для керівного складу Фонду «Практичні аспекти заповнення декларацій», та інші заходи, які відвідали 47 працівників Фонду.

У 2021 році керівництво Фонду подовжувало опікуватись здоров'ям, безпекою працівників та мінімізацією ризиків захворювань. Фонд подовжував продемонструвати спочатку до внутрішніх, а потім і до зовнішніх стейкхолдерів гідне випробування карантинними обмеженнями й зберіг привабливі пропозиції до співпраці, забезпечивши їх лояльність в майбутньому.

У 2021 році Фонд подовжував перебудовувати та автоматизувати бізнес-процеси та розвивати онлайн-комунікацію з працівниками. Сьогодні в епоху стрімких

змін, цифровізації та непередбачуваності найбільш запитуваної цінністю стали людські відносини та комунікації. Отже, внутрішні комунікації фокусуються на підвищенні продуктивності та результативності працівників, особливо чуттєві до цього працівники, які працюють дистанційно.

У 2021 році з метою ефективної комунікації з банками, що ліквідуються Фондом, та забезпечення процедур ліквідації банків, що безпосередньо здійснюється Фондом,

проводилась постійна робота щодо координації здійснення кадрового адміністрування банків, у тому числі погодження проєктів структур, штатних розписів, індивідуальних рівнів заробітних плат та кандидатур на посади керівників ключових структурних підрозділів неплатоспроможних банків, дотримання вимог законодавства та актуальних змін до нього. Надавались відповіді на постійні запити та звернення колишніх працівників банків та органів влади.

9.3. Внутрішній аудит

Протягом 2021 року, відповідно до плану проведення перевірок, було здійснено 9 аудиторських перевірок за основними напрямками діяльності структурних підрозділів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, в тому числі:

- ❖ фінансово-інвестиційної діяльності Фонду;
- ❖ здійснення виплат вкладникам;
- ❖ перевірка дотримання процедур виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- ❖ перевірка контролю за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- ❖ перевірка процедур збереження інформаційних активів.

Служба внутрішнього аудиту, орієнтуючись на міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту, здійснювала оцінку системи внутрішнього контролю. Перевірялась ефективність управління ризиками, притаманними перевіреному напрямку діяльності, надавались рекомендації щодо вдосконалення наявних процедур внутрішнього контролю.

Звіти по проведених перевірках з висновками та пропозиціями надавались на ознайомлення керівництву Фонду, керівникам перевірених структурних підрозділів, а також на затвердження адміністративній раді Фонду.

Затверджені висновки та пропозиції, за матеріалами перевірок, були в повному обсязі враховані в роботі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

9.4. Інформаційні технології

Фонд у 2021 році здійснював удосконалення та оптимізацію ІТ-інфраструктури відповідно до стратегічних напрямків розвитку ІТ для забезпечення бізнес-процесів функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Основними задачами ІТ Фонду відповідно до – цілей і задач, що стоять перед Фондом, є:

- ❖ забезпечення надійності функціонування ІТ-систем Фонду для ефективного та якісного виконання функцій Фонду;
- ❖ надійне збереження і якість інформації (даних), що знаходяться в інформаційних системах неплатоспроможних банків під управлінням Фонду та банків, які вже мігровані в ІТ-інфраструктуру Фонду, а також даних, що забезпечують бізнес-процеси Фонду;
- ❖ гарантія безпеки даних і ІТ-систем, що передбачає перш за все неможливість несанкціонованого маніпулювання даними.

З метою виконання централізації процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку (в тому числі організація зберігання інформації банків) та оптимізації витрат неплатоспроможних банків Фондом у 2021 році здійснено необхідні заходи для міграції даних з інформаційних систем

неплатоспроможних банків та для переведення таких банків на централізованій основі до наступних систем Фонду:

- Єдина операційно-інформаційна система неплатоспроможних банків (далі – ЄОІС) – це зведений програмний комплекс, що містить дані з ОДБ/АБС та інших інформаційних систем неплатоспроможних банків і призначений для забезпечення операційної діяльності таких банків;
- Програмний комплекс з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH), що забезпечує централізовані процеси підготовки активів НБ для продажу, облік претензійно-позовної роботи по юридичним справам НБ, ведення договорів та реєстру кредиторів НБ, забезпечує консолідацію даних по НБ в процесі виведення їх з ринку.

Протягом 2021 року здійснено міграцію даних 6-ти неплатоспроможних банків, а саме: ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ», АТ АКБ «АРКАДА», АТ «Місто Банк», ПАТ «ЗЛАТОБАНК», АТ «ДЕЛЬТА БАНК», АТ «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ».

Загалом, на кінець 2021 року в інформаційні системи Фонду (ЄОІС, DWH) мігровано дані і переведено на централізовану роботу в цих системах 96 неплатоспроможних банків.

Застосування Фондом ЄОІС надає переваги при виконанні функцій по виведенню неплатоспроможних банків з ринку, а саме:

- ✓ контроль за діяльністю НБ, включаючи контроль фінансових потоків, транзакційний контроль, фінансовий контролінг за плануванням та витратами;
- ✓ ведення єдиної облікової політики в НБ;
- ✓ реалізацію 3-ї моделі для НБ;
- ✓ повна інформаційна підтримка операційних процесів ліквідації банку;
- ✓ забезпечення операційного моніторингу активів НБ;
- ✓ реалізація централізованого управління НБ;
- ✓ суттєве зменшення інформаційних систем в НБ, їх супровід та витрати на їх утримання;
- ✓ збереження операційних даних неплатоспроможних банків.

З метою забезпечення оптимізації контролю за операційною діяльністю неплатоспроможних банків в 2021 році було здійснено удосконалення ЄОІС в частині розширення функціональності підсистеми Кошторис неплатоспроможних банків.

З метою підвищення ефективності процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку у 2021 році було здійснено удосконалення DWH в частині:

- ✓ розширення функціоналу модуля «Довідник неплатоспроможних банків»;
- ✓ модернізація процедури формування показників набору звітів «Паспорт банку»;
- ✓ модернізація механізму обміну з системою «Прозорро.Продажі»;
- ✓ розробка складного фільтру у модулях «Претензійно-позовна робота» та «Судові справи»;
- ✓ удосконалення механізму оновлення інформації з ЄОІС в частині оптимізації роботи та уніфікації даних;
- ✓ модернізація інструментів моніторингу активів НБ та статусу юридичних осіб-боржників НБ через онлайн-сервіси надавачів таких послуг.
- ✓ удосконалення розроблених модулів для реплікації даних з ЄОІС по розширенню даних по неплатоспроможним банкам.

Модернізація Програмного комплексу з виведення неплатоспроможних банків з ринку (data warehouse, DWH) надає Фонду можливості:

- ✓ використання цілісної уніфікованої інформаційної основи Фонду для прийняття рішень щодо забезпечення процесів виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- ✓ формування звітності неплатоспроможних банків за різними напрямкам діяльності;
- ✓ автоматизації контролю за діяльністю неплатоспроможних банків;
- ✓ централізованої роботи з активами неплатоспроможних банків;

- ✓ підвищення якості інформації для прийняття рішень та практичних дій спеціалістами Фонду;
- ✓ здійснення аналізу показників діяльності проблемних банків з метою попередження критичного стану банку;
- ✓ забезпечення процесів претензійно-позовної роботи НБ;
- ✓ моніторингу статусів активів НБ і юридичних осіб, які є боржниками НБ у державних реєстрах України.

Удосконалення централізації процесів Фонду у 2021 році включає також проведення модернізації Системи аналізу даних та аналітичної звітності (MIS) в частині розширення джерел інформації та вихідних звітних форм, а саме:

- ✓ модифікація дашбордів розділу «Фінанси»;
- ✓ модифікація процедур запису даних логування в структури логування;
- ✓ модифікація процедур завантаження файлів, забезпечення контролю виникнення помилок під час завантаження, запис відповідної інформації запису в структури логування;
- ✓ модифікація процесу завантаження файлів «Ексель» скриптовою мовою;
- ✓ розробка процедур обліку стану процесів завантаження (конвертація та перехват помилок) в БД «Оракл»;
- ✓ реалізація 1-го етапу Системи протоколювання ETL процесів в BI системі – облік технологічних метаданих оновлення першоджерел;
- ✓ розробка механізму завантаження даних про продаж активів неплатоспроможних банків з системи «Прозорро.Продажі»;
- ✓ удосконалення процедури розрахунку прогнозу фінансових ресурсів Фонду;
- ✓ розробка процедури завантаження даних аукціонів активів неплатоспроможних банків з іноземних торгових майданчиків;
- ✓ створення загально доступного дашборду з даними по банках-учасниках Фонду;
- ✓ створення дашбордів з інформацією по внутрішнім ризикам Фонду;
- ✓ створення процедур завантаження даних по продажу цінних паперів та безпосередній продаж активів та включення цих даних в дашборди;
- ✓ реалізація дашбордів для внутрішніх панелей Фонду;
- ✓ розробка контенту метаданих в системах «Perfex» та «PowerDesigner».

Системи аналізу даних та аналітичної звітності Фонду дає можливість:

- ✓ централізованої побудови управлінської звітності Фонду, забезпечення своєчасного надання інформації необхідного рівня деталізації за ключовими процесами Фонду з метою подальшого прийняття управлінських та стратегічних рішень;
- ✓ організації для кожного користувача єдиної платформи для оперативного отримання даних, необхідних для формування та отримання звітів, з різних корпоративних та зовнішніх джерел Фонду;

- ✓ користувачам цієї Системи проводити гнучкий аналіз даних, фільтрацію, сортування, групування та підрахунок показників за будь-яким аналітичним розрізом та інтервалом часу;
- ✓ побудови якірних звітів, звітів по фінансам, управлінню ліквідністю, результатів продажу активів, результатів виплат гарантованих сум вкладникам за звітні періоди тощо;
- ✓ побудови прогнозних показників на наступні періоди і розрахунок показників ефективності;
- ✓ висвітлення деталізованої інформації я в цілому так і по кожному неплатоспроможному банку окремо;
- ✓ реалізувати зберігання даних по ключових функціям Фонду;
- ✓ реалізувати автоматизовані ETL процедури збору, обробки та завантаження необхідних даних на регулярній основі.

Фонд для забезпечення виплат гарантованих сум відшкодувань за вкладами розміщеними в неплатоспроможних банках використовує програмний комплекс «Автоматизована система виплат Фонду» (далі – АСВФ), який вміщує в собі як оперативні так і історичні дані по виплатам гарантованих сум за весь період функціонування Фонду.

З метою покращення процесу виплат гарантованих сум вкладникам неплатоспроможних банків протягом 2021 року Фонд здійснив модернізацію АСВФ за такими напрямками:

- ✓ модернізація протоколів обміну даними БАНК-АГЕНТ-ПЦФ;
- ✓ створення узагальненої екранної форми облікових карток в пункті меню «Організація виплат»;
- ✓ створення звіту «Витяг по вкладникам, за переліком, що завантажуються із файлу»;
- ✓ створення форми обліку виплат за рішенням суду «ДВС»;
- ✓ розробка звіту «Звірка вимог кредитора та зобов'язань Фонду станом на 01.__.20__р.»;
- ✓ розробка механізму управління технічним паролем бази ПЦФ;
- ✓ модернізація механізму обліку блокувань рахунків на ПЦФ;
- ✓ додавання функціоналу призупинення виплат на ПЦФ на форму «Облікові картки рахунків»;
- ✓ розробка інтерфейсу взаємодії Єдиної системи керування доступом та АСВФ;
- ✓ створення механізму керування активністю версій телеграм протоколу БАНК-АГЕНТ-ПЦФ;
- ✓ розробка окремого функціоналу виплат через ПЦФ на виконання рішень судів;
- ✓ проведення робіт з повного тестування АСВФ при оновленні програмного забезпечення бази даних до версії «Oracle 19»;
- ✓ оптимізація алгоритму розрахунку гарантованої суми в АСВФ;
- ✓ зміна алгоритму обробки блокуваних рахунків при зміні суми файлом D;
- ✓ розробка звіту «Сальдо банків-агентів на дату»;

- ✓ розробка інструменту призупинення виплат по всіх рахунках вкладника.

Модернізація АСВФ дає можливість використовувати автоматизовані інструменти системи виплат в більш гнучкому режимі, та робить процес здійснення виплат гарантованих сум вкладникам більш оптимальним та ефективним.

У 2021 році в АСВФ запроваджено застосування кваліфікованого електронного підпису (КЕП) для здійснення процесів підготовки інформації для виплат та передачі її на процесинговий центр Фонду (ПЦФ).

На виконання державної політики, що направлена на цифровізацію та переведення діловодства державних установ у електронну форму, на виконання Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис», відповідно до завдань, визначених Стратегією розвитку фінансового сектору України до 2025 року, Фонд у 2021 році продовжив проводити заходи для удосконалення та розширення безпаперового документообігу із застосуванням КЕП.

У 2021 році в напрямку розвитку електронного документообігу Фондом було переведено листування між Фондом та уповноваженими особами Фонду на ліквідацію банків в систему електронного документообігу Фонду АСКОД із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом).

Фондом у 2021 році для забезпечення електронного документообігу:

- ✓ здійснювався обмін електронними документами між Фондом та НБУ (та іншими державними установами та банками) (за виключенням документів з обмеженим доступом (БТ), постійного терміну зберігання, пересилання звернень громадян, тощо);
- ✓ більшість документів внутрішнього документообігу Фонду виконувались у вигляді електронних документів із застосування КЕП.

Запровадження та використання електронного документообігу надає наступні переваги:

- ✓ електронні документи завіряються КЕП відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»;
- ✓ зменшення вартості та часу на пересилання документів та їх обробку;
- ✓ зменшення кількості проміжних процедур необхідних для відправлення та отримання кореспонденції (електронних документів), тобто електронні документи рухаються напряму з однієї СЕД АСКОД до іншої.
- ✓ оптимізація процесів погодження та підпису внутрішніх документів та підвищення виконавчої дисципліни;
- ✓ ефективне забезпечення процесів документування у Фонді в режимі дистанційної роботи працівників у зв'язку з встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої

респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

З метою підвищення рівня безпеки роботи порталу звітності програмного комплексу «Звітність банків» у 2021 році Фондом було здійснено наступні удосконалення цього комплексу, а саме:

- ✓ розробка та впровадження процесу завантаження сканованих копій свідоцтв учасників Фонду з подальшою передачею їх з визначеним переліком інформації до інших програмних комплексів;
- ✓ розробка та впровадження внутрішніх форм звітності за звітним файлом «RC»;
- ✓ модернізація механізму прийому та обробки файлів звітності, зміни правил контролю звітних даних;
- ✓ розробка механізму регулярного автоматичного оновлення курсів валют на наступний банківський день;
- ✓ розробка модуля контролю та завантаження файлів типу 6Nx;
- ✓ розробка механізму архівації файлів наданих звітів від банків.

Впровадження зазначених змін в програмний комплекс «Звітність банків» в 2021 році дозволило підвищити інформаційну безпеку роботи банків по наданню електронної звітності Фонду, оптимізувати швидкість обробки даних та розширити функціональність по обробці даних.

Протягом 2021 року здійснено удосконалення системи забезпечення call-центру Фонду та інформаційного ресурсу Фонду в частині інтеграції чат-боту соціальних мереж типу «Facebook» в мережі інтернет.

Для централізації інформаційних ресурсів неплатоспроможних банків на базі зазначеного інформаційного ресурсу Фонду забезпечено функціонування вебсайтів всіх неплатоспроможних банків.

Інформаційний ресурс Фонду дозволяє впроваджувати нові інструменти висвітлення інформації в мережі інтернет.

На даний час Фонд має стратегічні цілі щодо централізації інформаційних ресурсів та розширення функцій надання онлайн-послуг, що включає:

- ❖ централізацію інформаційних ресурсів неплатоспроможних банків;
- ❖ переведення інформаційних потоків з паперового в електронний режим;
- ❖ забезпечення клієнтів Фонду та неплатоспроможних банків онлайн-сервісами;
- ❖ автоматизації бізнес-процесів Фонду та неплатоспроможних банків.

Відповідно до затверджених виконавчою дирекцією Фонду планів заходів щодо завершення процедури ліквідації, з метою збереження інформації та мінімізації витрат на обчислювальні потужності, Фондом протягом 2021 року прийнято віртуалізовані інформаційні системи чотирнадцяти банків. Станом на кінець 2021 року здійснено аудит, інвентаризацію та розміщено на ресурсах Фонду двісті

дев'яносто копій віртуалізованих інформаційних систем банків.

З метою організації доступу до архівних даних ліквідованих банків та для забезпечення тривалого та надійного їх зберігання, перенесені до хмарного середовища Фонду п'ятдесят шість банківських систем (ОДБ та інші) десяти банків.

З урахуванням зростаючих обсягів обробки інформації та необхідністю дублювання ключових компонент була виконана глибока модернізація мережевої інфраструктури Фонду, яка дозволила значно підвищити продуктивність локальної мережі, включаючи безпроводні технології WiFi, об'єднати в єдину керовану мережу дискові масиви, створити дубльовану систему маршрутизації зовнішніх комунікацій з урахуванням сучасних вимог до захисту інформації.

У 2021 році продовжувались роботи по стандартизації налаштувань серверів «Oracle» для систем Фонду, організації гарячого резервування баз даних для підвищення відмовостійкості.

Для забезпечення надійного зберігання електронної інформації (даних), що міститься в інформаційних системах Фонду, реалізовано резервне копіювання та зберігання такої інформації:

- ✓ на хмарних ресурсах зовнішніх провайдерів;
- ✓ на стрічкових носіях інформації у віддаленому пункту зберігання.

З метою автоматизації, полегшення керування та контролю за бізнес-процесами Фонду були розроблені та впроваджені наступні автоматизовані процеси:

- ✓ бізнес-процеси для управління операційними та комплаєнс ризиками, а також плануванням та контролю за відповідними заходами ризик-подій;
- ✓ бізнес-процеси погодження відповідних доступів до інформаційних систем фонду для співробітників та працівників неплатоспроможних банків;
- ✓ бізнес-процес для автоматизації ведення реєстру договорів (з усіма додатками) купівлі-продажу активів неплатоспроможних банків та банків що ліквідуються;
- ✓ процеси для служби внутрішнього аудиту.

З метою організації доступу до архівних даних, а також забезпечення тривалого та надійного їх зберігання був ініційований процес розробки та впровадження архіву бази історичних даних електронної торгової системи «Prozorro.Продажі» щодо організації та проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що виводяться з ринку та банків, що ліквідуються та реєстру активів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

У зв'язку з ростом кількості цільових та складних атак на підприємства державної влади, в Фонді проведена модернізація захисту поштової системи Фонду на сучасне обладнання та програмне забезпечення «Cisco email security», виконана їх інтеграція з захистом від шкідливого коду типу «пісочниця».

Встановлені та налаштовані новітні захисні брандмауери Cisco Firepower, виконана інтеграція з SIEM системою Фонду. Для забезпечення превентивного захисту встановлено підключення до Центру антивірусного захисту інформації Держспецзв'язку України та Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки України Служби безпеки України.

Фонд гарантування вкладів постійно співпрацює з діючими банками України для удосконалення та використання новітніх захисних механізмів при обробці інформації та проведенні дистанційних перевірок.

Внесені суттєві модернізації механізмів захисту звітності діючих банків на Порталі Фонду, в частині роботи з кваліфікованим та удосконаленим електронним підписом.

У Фонді гарантування вкладів триває процедура побудови комплексної системи захисту інформації інформаційних систем Фонду.

Для протидії складним атакам фішингу, постійно проводяться тренінги працівників щодо удосконалення теоретичних та практичних знань з інформаційної безпеки.

Додаток до Річного звіту Фонду гарантування вкладів
фізичних осіб за 2021 рік

ЗВІТ

про виконання Інвестиційного плану
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021 рік

Інвестиції Фонду	Сума інвестування згідно з інвестиційним планом 2021 року, млн грн	Фактична сума інвестування за 2021 рік, млн грн	Виконання, %
Сума інвестування всього	13 206,0	11 498,5	87,1
у тому числі:			
Формування статутного капіталу перехідного банку	206,0	0,0	0,0
Сума інвестування в державні цінні папери, всього	13 000,0	11 498,5	88,5
у тому числі:			
державні цінні папери	X	11 498,5	X
облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України	X	-	X

Фінансова звітність

та

Звіт про управління

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

1	ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ЗА 2021 РІК	112
	Загальні відомості про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.....	112
	Керівництво Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.....	112
	Організаційна структура.....	113
	Основні досягнення звітного періоду.....	113
	Огляд ключових показників.....	116
	Управління ризиками.....	119
	Дослідження та інновації.....	120
	Кадрова політика та соціальні аспекти.....	120
	Охорона навколишнього середовища.....	122
	Перспективи розвитку.....	123
2	ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021	124
	Звіт про фінансовий стан.....	124
	Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.....	126
	Звіт про зміни у чистих активах.....	127
	Звіт про рух грошових коштів.....	128
	Примітки до фінансової звітності.....	129
3	ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	160

Звіт про управління за 2021 рік

Загальні відомості про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) є одним з ключових суб'єктів інфраструктури фінансового сектору, який разом з іншими уповноваженими публічними органами забезпечує фінансову стабільність держави.

Фонд здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон) та інших законодавчих актів України.

Метою діяльності Фонду є забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків та сприяння стабільності банківської системи України.

Основним завданням Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності та перебуває у його господарському віданні. Фонд є установою, що не має на меті отримання прибутку.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах - державних банках.

Місцезнаходження Фонду – місто Київ.

Детальну інформацію про функції та опис діяльності Фонду зазначено в Примітці 1 Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату.

Керівництво Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Адміністративна рада Фонду

Відповідно до Закону адміністративна рада Фонду:

- ❖ затверджує стратегію розвитку Фонду та річний план його діяльності;
- ❖ затверджує засади інвестиційної політики Фонду та щорічний інвестиційний план Фонду;
- ❖ затверджує кошторис витрат Фонду;
- ❖ затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про встановлення спеціального збору до Фонду або диференційованих зборів до Фонду залежно від ризиків банків;
- ❖ приймає рішення про збільшення граничного розміру відшкодування коштів за вкладами;
- ❖ затверджує рішення виконавчої дирекції Фонду про залучення кредиту або безповоротної фінансової допомоги;
- ❖ щорічно визначає аудитора для проведення аудиторської перевірки Фонду;
- ❖ затверджує річний звіт Фонду;
- ❖ затверджує порядок та умови оплати праці членів виконавчої дирекції Фонду;
- ❖ погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про стан реалізації активів (майна) банків, щодо яких прийнято

рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію;

- ❖ погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про обґрунтування вибору найменш витратного для Фонду способу виведення з ринку банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та стан виконання плану врегулювання;
- ❖ погоджує звіт виконавчої дирекції Фонду про обґрунтування вибору найменш витратного для Фонду способу виведення з ринку банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та стан виконання плану врегулювання.

Адміністративна рада Фонду виконує інші функції відповідно до повноважень, визначених Законом.

Адміністративна рада Фонду складається з п'яти осіб - один представник Кабінету Міністрів України, два представники Національного банку України, один представник профільного комітету Верховної Ради України та директор-розпорядник Фонду. Адміністративну раду Фонду очолює голова, який щорічно обирається адміністративною радою Фонду з числа її членів. Головою адміністративної ради Фонду не може бути обраний директор-розпорядник Фонду. Члени адміністративної ради Фонду здійснюють свої функції на громадських засадах.

Склад адміністративної ради Фонду:

Владислав БЕДНЕНКО – директор юридичного департаменту Національного банку України, Голова адміністративної ради Фонду.

Наталія СТРАХОВА – заступник директора Департаменту фінансової політики – начальник відділу з питань банківських послуг та координації взаємодії з Національним банком Міністерства фінансів.

Галина ПАХАЧУК – директор Департаменту фінансового контролінгу Національного банку України.

Світлана РЕКРУТ – директор-розпорядник Фонду.

Виконавча дирекція Фонду

Виконавча дирекція Фонду здійснює управління поточною діяльністю Фонду та забезпечує виконання Фондом функцій, визначених Законом.

Виконавча дирекція Фонду складається з семи членів. Директор-розпорядник Фонду та його заступники входять до складу виконавчої дирекції Фонду за посадою. Директор-розпорядник призначається на посаду рішенням адміністративної ради Фонду строком на п'ять років з можливістю повторного призначення не більше ніж на один строк. Заступники директора-розпорядника Фонду призначаються та звільняються директором-розпорядником за погодженням з адміністративною радою Фонду.

Рішення виконавчої дирекції Фонду приймаються на засіданнях простою більшістю голосів за умови участі в засіданні не менше ніж чотирьох членів виконавчої дирекції. У разі рівного розподілу голосів голос директора-розпорядника Фонду є вирішальним.

Організаційна структура

Протягом 2021 року організаційна структура Фонду не змінювалась і станом на 31 грудня 2021 року складалась з 27 самостійних структурних підрозділів, у тому числі: 6 департаментів, 5 управлінь, 5 служб, 9 відділів. Штатна чисельність персоналу Фонду станом на 31 грудня 2021 року налічувала 332 штатні одиниці (станом на 31 грудня 2020 року – 334 штатні одиниці).

Основні досягнення звітного періоду

В рамках реалізації Стратегії розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2022 року (далі – Стратегія), затвердженої адміністративною радою Фонду (протокол від 24.12.2020 № 16), Фондом був прийнятий План діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021 рік (далі – План діяльності 2021).

Склад виконавчої дирекції Фонду:

Світлана РЕКРУТ – директор-розпорядник Фонду.

Андрій ОЛЕНЧИК – заступник директора-розпорядника, відповідає за стратегічне планування діяльності Фонду, вдосконалення законодавчої бази в сфері діяльності банківського сектору та системи гарантування вкладів фізичних осіб, здійснення інформаційної політики та комунікацій з представниками засобів масової інформації та громадських організацій.

Ольга БІЛАЙ – заступник директора-розпорядника, відповідає за процеси пов'язані з моніторингом та інспектуванням банків, раннім реагуванням, запровадженням тимчасової адміністрації та ліквідації банків, а також забезпеченням організації роботи комітету з питань консолідації, управління та продажу майна (активів) банків.

Наталія РУДУХА – заступник директора-розпорядника, відповідає за операційну та господарську діяльність Фонду та забезпечення функціонування інформаційних технологій.

Віктор НОВИКОВ – заступник директора-розпорядника, відповідає за правову політику діяльності Фонду, у тому числі представлення інтересів Фонду в судах, організації та проведення претензійної та позовної роботи.

Олена НУЖНЕНКО – директор фінансовий, спрямовує (у тому числі координує) процедури фінансово-інвестиційного напрямку, закупівель та контракування, організовує систему управління ризиками та управлінської звітності у Фонді.

Інформацію про організаційну структуру Фонду розміщено на вебсторінці Фонду за посиланням:

<https://www.fg.gov.ua/articles/39919-organizaciyna-struktura.html>

План діяльності 2021 затверджений рішенням адміністративної ради Фонду від 15.06.2021 № 9, і містить перелік заходів, які Фонд здійснював протягом 2021 року.

Відповідно до стратегічних напрямів Плану діяльності 2021, основними досягненнями Фонду у 2021 році є:

Стратегічний напрям	Основні досягнення 2021 року
<p>Опрацювання та вдосконалення законодавства з питань системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних банків з ринку, відновлення платоспроможності Фонду</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів виведення банків з ринку та задоволення вимог кредиторів цих банків» від 30 червня 2021 року № 1588-IX, яким, серед іншого: <ol style="list-style-type: none"> 1) удосконалюється законодавство, що регулює механізми відшкодування шкоди (стягнення збитків) з пов'язаних з банком осіб та інших осіб, якими банку та кредиторам банку були нанесена шкода (завдані збитки); 2) удосконалюються процедури, направлені на збереження майна (активів) банку, що виводиться Фондом з ринку, та запобігання втрати майна (активів) такого банку, щодо визначення нікчемними правочинів, порядку проведення ліквідаційної процедури, правового захисту працівників Фонду та членів його адміністративної ради, окремих питань щодо сплати зборів і державного мита, врегулювання питання забезпечених кредиторів; ❖ з урахуванням пропозицій Президента України доопрацьовано прийнятий ВРУ Закон України «Про внесення зміни до статті 128 Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей набуття Фондом гарантування вкладів фізичних осіб статусу цивільного позивача» від 30 червня 2021 року № 1589-IX, яким Фонду надається додаткова юридична можливість для повернення майна (активів) збанкрутілих банків та притягнення колишніх власників та керівників банків, що виводяться Фондом з ринку, до відповідальності за заподіяну шкоду (збитки); ❖ 28 травня 2021 року до Верховної Ради України внесений та зареєстрований проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстр. 5542-1), який був прийнятий ВРУ за основу. Так, законопроєктом визначено: <ol style="list-style-type: none"> 1) механізм реструктуризації заборгованості Фонду за векселями; 2) правова основа для набуття АТ «ОЩАДБАНК» статусу банку-учасника Фонду; 3) збільшення суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами до 600 000 гривень ❖ з метою удосконалення законодавчої бази діяльності Фонду та приведення її у відповідність до змін у законодавстві було прийнято 22 нормативно-правових акти
<p>Забезпечення фінансової стійкості системи гарантування вкладів фізичних осіб, мінімізація майбутніх витрат, оптимізація операційної діяльності Фонду</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ у складі робочої групи з Міністерством Фінансів України та Національним банком продовжена робота щодо визначення механізму реструктуризації заборгованості Фонду за векселями, виданими Міністерству Фінансів України у 2015-2016 роках в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики; ❖ вдосконалено систему управління ризиками, а саме: <ol style="list-style-type: none"> 1) розроблена та затверджена Методика ідентифікації суспільних ризиків Фонду (рішення виконавчої дирекції Фонду від 23.09.2021 № 982); 2) розроблена та затверджена Методика ідентифікації ризиків кадрової політики Фонду (рішення виконавчої дирекції Фонду від 12.07.2021 № 715); 3) затверджена Декларація схильності до ризиків на 2021 рік
<p>Збільшення рівня задоволення вимог кредиторів</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ здійснені заходи стосовно притягнення до відповідальності та відшкодування шкоди з пов'язаних з банками осіб. Протягом 2021 року Фонд пред'явив до суду 22 позовних заяв до 217 пов'язаних осіб 15 банків на суму 32,7 млрд грн; ❖ 2021 році Фонд отримав перше остаточне судове рішення у даній категорії спорів, зокрема у справі № 910/11027/18 задоволено повністю вимоги Фонду про стягнення збитків з колишніх посадових осіб АБ «УКООПСПІЛКА» в розмірі понад 76 млн грн; ❖ з метою пошуку та повернення коштів (активів) збанкрутілих банків, виведених за межі України, укладені договори з міжнародними юридичними консультантами-фахівцями у сфері міжнародного права, на надання послуг з представництва інтересів Фонду в судових органах іноземної юрисдикції

Стратегічний напрям	Основні досягнення 2021 року
<p>Підвищення довіри вкладників та рівня комунікації з громадськістю</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ у співпраці з Національним банком України та міжнародними організаціями розроблена та затверджена концепція створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок; ❖ організація та проведення міжнародної конференції «Фонд гарантування вкладів: оновлена роль і стратегія», під час якої представлено оновлений бренд та айдентіку Фонду; ❖ використання онлайн-каналів комунікацій:<ul style="list-style-type: none"> ✓ на сторінці Фонду в мережі «Facebook» опубліковано понад 400 постів спікерів Фонду; ✓ створено щотижневу рубрику «Правова абетка», інформаційні матеріали якої присвячені висвітленню правових аспектів діяльності банків та системи гарантування вкладів; ❖ у засобах масової інформації опубліковано близько 240 прес-релізів, проведено 20 тематичних інтерв'ю, виступів на телебаченні тематичних та коментарів, опубліковано 8 тематичних колонок спікерів Фонду; ❖ в рамках реалізації Національного проєкту з фінансової грамотності проведено 40 навчальних тренінгів з підвищення кваліфікації з фінансової грамотності для більш, ніж 1000 викладачів спецкурсу «Фінансова грамотність» закладів загальної середньої освіти, професійно-технічних ліцеїв та коледжів; ❖ Фонд очолив роботу щодо створення рамок компетентностей з фінансової грамотності для дорослого населення, дітей та молоді за співпраці з Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та Міністерством освіти і науки України
<p>Діджиталізація бізнес-процесів та удосконалення систем інформаційного захисту інформаційних систем Фонду</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ вдосконалено систему аналізу даних та аналітичної звітності, що забезпечує автоматизоване складання управлінської звітності, в частині розширення джерел інформації та вихідних звітних форм; ❖ проведено модернізацію мережевої інфраструктури Фонду, що дозволило значно підвищити продуктивність локальної мережі, включаючи безпроводні технології WiFi, об'єднати в єдину керовану мережу дискові масиви, створити дубльовану систему маршрутизації зовнішніх комунікацій з урахуванням сучасних вимог до захисту інформації; ❖ реалізовано резервне копіювання та зберігання електронної інформації (даних), що міститься в інформаційних системах Фонду, на хмарних ресурсах зовнішніх провайдерів та стрічкових носіях інформації у віддаленому пункті зберігання; ❖ з метою захисту поштової інформаційної системи Фонду проведена її модернізація новим сучасним обладнанням та програмним забезпеченням Cisco email security; ❖ в інформаційні системи Фонду мігровано дані і переведено на централізовану роботу в цих системах 96 неплатоспроможних банків

Огляд ключових показників

Фонд складає фінансову звітність відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСФЗ), починаючи з 2016 року.

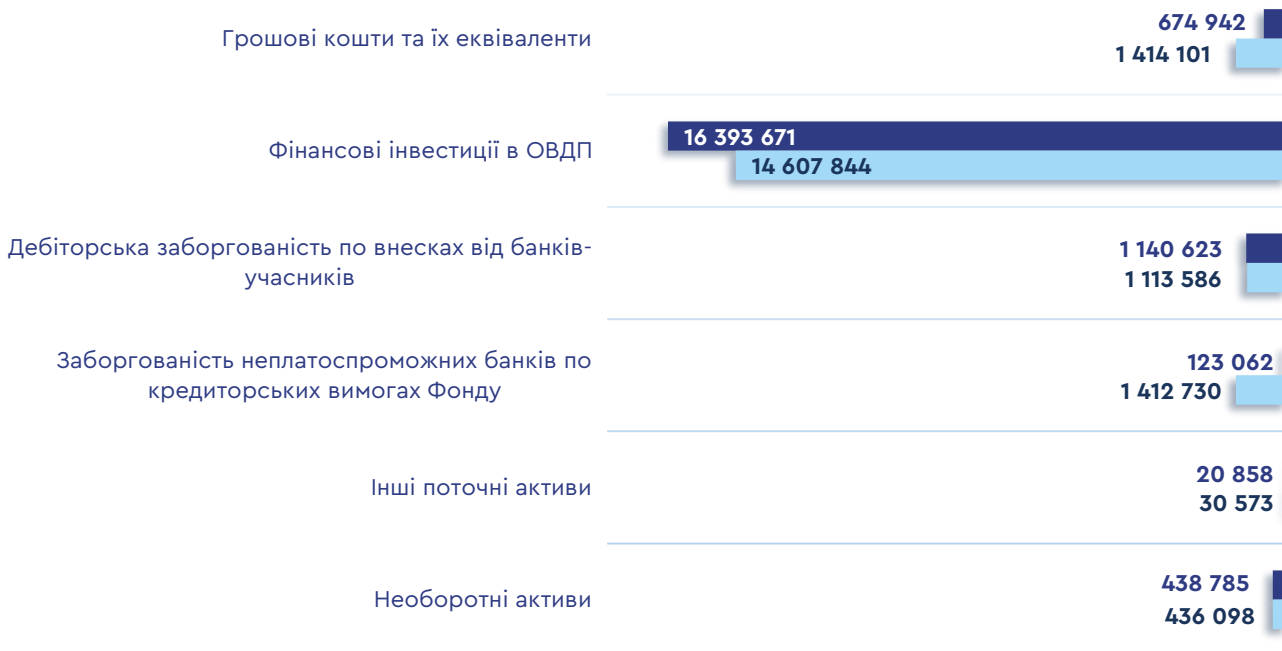
Станом на 31 грудня 2021 року валюта балансу збільшилась на 1,17% і склала 18,791,941 тисяч гривень (19,014,932 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року).

Активи Фонду

Основними статтями активів Фонду є:

- ❖ грошові кошти та їх еквіваленти;
- ❖ інші поточні фінансові активи (фінансові інвестиції в облігації внутрішньої державної позики);
- ❖ дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду;
- ❖ заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду.

Склад та динаміка активів Фонду у 2020-2021 роках, тис. грн

■ 2021 ■ 2020

Протягом 2021 року в активах Фонду відбулись такі зміни.

Грошові кошти Фонду зменшились на 52%, що в основному пов'язане з достроковим погашенням Фондом векселів в сумі 2,400,000 тисяч гривень та сплатою відсотків за векселями в сумі 1,671,794 тисяч гривень.

Інші поточні фінансові активи (фінансові інвестиції в облігації внутрішньої державної позики) збільшились на 12%. Враховуючи економічну доцільність, Фонд продовжує інвестувати більшу частину тимчасово вільних коштів в облігації внутрішньої державної позики, оскільки середня ефективна процентна ставка, за якою Національний банк України нараховує проценти за щоденними залишками грошових коштів Фонду на поточному рахунку становить 5,14%, а середня ефективна ставка за державними цінними паперами становить 11,35%.

Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду зменшилась на 91%, що пов'язане з переглядом оцінки очікуваної суми погашення кредиторських вимог Фонду в бік зменшення та завершенням процедури ліквідації у п'яти банках.

Детальну інформацію про основні статті активів Фонду зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- ❖ Примітка 8: Інші поточні фінансові активи;
- ❖ Примітка 9: Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду;
- ❖ Примітка 10: Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду

Зобов'язання Фонду

Основними статтями зобов'язань Фонду є:

- ❖ забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;

- ❖ зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- ❖ інші непоточні фінансові зобов'язання (зобов'язання за векселями виданими).

Склад та динаміка зобов'язань Фонду у 2020-2021 роках, тис. грн

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

8 474 760
7 358 903

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків

2 960 079
2 996 576

Інша кредиторська заборгованість

38 037
57 514

Інші забезпечення

298 045
397 495

Векселі видані

70 697 012
69 482 402

■ 2021 ■ 2020

Протягом 2021 року в зобов'язаннях Фонду відбулись такі зміни.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам збільшилось на 15%, що пов'язане зі збільшенням розміру гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладами на 10% (з 353,5 млрд грн до 388,7 млрд грн) та підвищенням ймовірності віднесення банків до категорії неплатоспроможних.

Основна складова зобов'язань Фонду – інші непоточні фінансові зобов'язання, що представлені зобов'язанням за векселями, виданими Фондом у 2015-2016 роках в обмін на кредити у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики від Міністерства фінансів України. Сума зобов'язання за векселями збільшилась на 2% за рахунок збільшення процентів, нарахованих до виплати по виданих векселях.

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків змінились несуттєво і зменшились на 1%, що пов'язане зі здійсненням виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам протягом 2021 року в сумі 848,162 тисяч гривень та списанням зобов'язання внаслідок завершення виплат відшкодування

вкладникам 1 неплатоспроможного банку. Протягом 2020 року вкладникам виплачено 389,946 тисяч гривень.

Детальну інформацію про основні статті зобов'язань Фонду зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

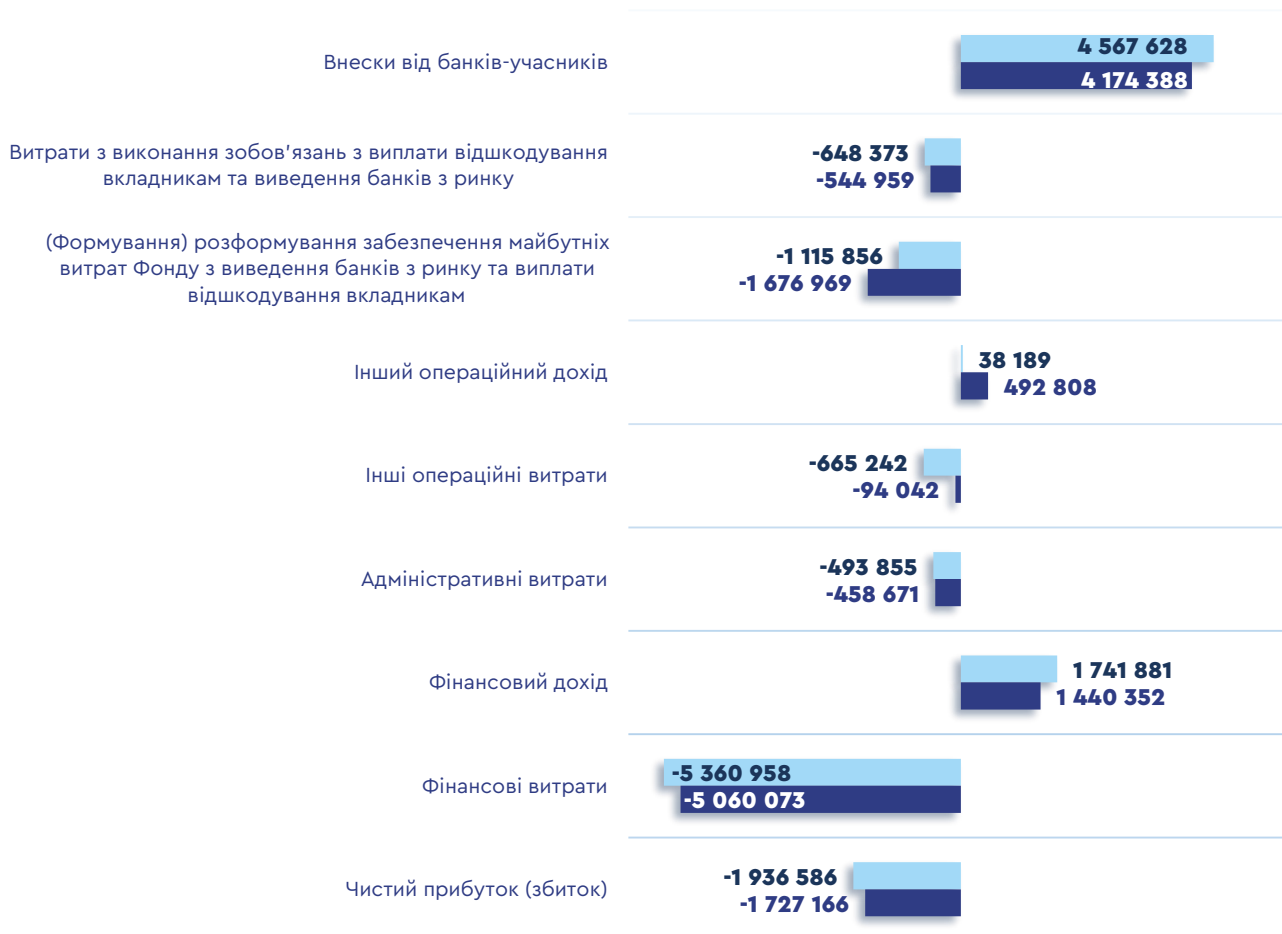
- ❖ Примітка 15: Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- ❖ Примітка 16: Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- ❖ Примітка 19: Інші непоточні фінансові зобов'язання

Фінансові результати

Основними статтями, що впливають на фінансовий результат є: внески від банків-учасників, формування забезпечення майбутніх витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам фінансові витрати, фінансовий дохід та витрати.

Склад та динаміка фінансових результатів Фонду у 2020-2021 роках, тис. грн

■ 2021 ■ 2020

У 2021 році внески від банків-учасників збільшилися майже на 10% порівняно з 2020 роком, що пов'язане зі збільшенням депозитної бази банків-учасників у 2021 році. Основною складовою фінансових витрат є процентні витрати за векселями. Основною складовою фінансових доходів є процентний дохід за облігаціями внутрішньої державної позики. Фінансові доходи та витрати у 2021 суттєво не змінилися порівняно з 2020 роком.

Детальну інформацію про основні статті, що впливають на фінансовий результат Фонду, зазначено у таких примітках до Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- ❖ Примітка 15: Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- ❖ Примітка 20: Внески від банків-учасників;
- ❖ Примітка 22: Інший операційний дохід;
- ❖ Примітка 25: Інші операційні витрати;
- ❖ Примітка 21: Фінансовий дохід;
- ❖ Примітка 24: Фінансові витрати

Чисті активи Фонду

Чисті активи Фонду – залишкова вартість активів Фонду після вирахування всіх його зобов'язань. Основною складовою чистих активів Фонду є чистий прибуток (збиток). Протягом 2018-2021 років чисті активи Фонду мають від'ємне значення.

У 2021 році чистий дефіцит Фонду збільшився майже на 4%, і станом на 31 грудня 2021 року складає 63,675,992 тисяч гривень. Чистий дефіцит Фонду виник внаслідок здійснення Фондом виплат відшкодування гарантованої суми вкладникам неплатоспроможних банків в обсягах понад 90 мільярдів гривень у кризові 2014-2017 роки, для фінансування яких залучалися кредити Національного банку України та Міністерства фінансів України на ринкових умовах.

Основною метою Фонду щодо управління чистими активами є забезпечення можливості продовження безперервної діяльності з метою захисту прав вкладників банків та забезпечення стабільності фінансової системи України.

Для досягнення цієї мети Фонд у протязі 2019-2021 років здійснив наступні заходи:

- ❖ у січні 2019 року з метою покриття тимчасового дефіциту ліквідності укладено кредитну угоду з Національним банком України про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 2,000 мільйонів гривень на строк до 31 грудня 2021 року;

- ❖ за фінансового сприяння Європейського Банку Реконструкції та Розвитку продовжив співпрацювати з групою міжнародних консультантів, залучених для надання Фонду технічної допомоги в процедурі врегулювання потенційної неплатоспроможності Фонду шляхом реструктуризації існуючих боргових зобов'язань Фонду.
- ❖ у складі робочої групи, створеної рішенням Ради з фінансової стабільності у 2018 році, Фонд разом з Міністерством Фінансів України та Національним банком України, продовжував вживати заходи щодо визначення механізму реструктуризації заборгованості Фонду за векселями, виданими Міністерству Фінансів України у 2015-2016 роках в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики. Внаслідок цієї співпраці, 28 травня 2021 року до Верховної Ради України внесений та зареєстрований проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстр. 5542-1), який був прийнятий ВРУ за основу.

Управління ризиками

Фонд у своїй діяльності класифікує такі групи ризиків: страхові, фінансові, операційні, комплаєнс-ризик, суспільні ризики.

Страхові ризики – ризики, пов'язані з вірогідністю банкрутств у банківській сфері та виконанням Фондом своїх функцій гарантування вкладів. Видами страхових ризиків є: макроекономічні та секторальні ризики в економіці, моральний ризик, ризик визнання банків неплатоспроможними, ризик несвоєчасності виведення банку з ринку, ризик істотного зменшення обсягу коштів Фонду.

Фінансові ризики – ризики, що виникають унаслідок фінансових інструментів. Видами фінансових ризиків є: кредитний ризик, ринковий ризик, який включає валютний ризик та ризик зміни процентної ставки, ризик ліквідності та ризик концентрації.

Операційні ризики – ризик виникнення збитків, додаткових втрат, пов'язаних з виникненням несприятливих умов для виконання Фондом своїх функцій внаслідок неадекватних або помилкових внутрішніх процесів, дій працівників, систем або зовнішніх чинників. Видами операційних ризиків є: юридичний ризик, інформаційні та технологічні ризики, ризик незабезпечення безперервної операційної діяльності, ризик порушення вимог та недосконалості процесів, ризик внутрішнього та зовнішнього шахрайства, ризик пошкодження власних активів, ризик кадрової політики та безпеки праці, ризик наявності інфраструктури, необхідної для виконання Фондом своїх функцій.

Комплаєнс-ризик – ризик виникнення збитків, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати ділової репутації внаслідок невиконання вимог

законодавства, нормативно-правових актів, стандартів, розпорядчих або внутрішніх нормативних документів Фонду, правил Корпоративного кодексу, виникнення конфлікту інтересів. Видами комплаєнс-ризиків є: ризик втрати ділової репутації, ризик невідповідної виплати гарантованої суми відшкодування, ризик відсутності/недостатності повноважень Фонду для управління своїми страховими ризиками, ризик недосконалості законодавства, ризик недотримання норм та стандартів Фондом в цілому та/або його окремими працівниками вимог законодавства, ризик конфлікту інтересів, ризик недотримання працівниками Фонду етичних норм, ризик розголошення інформації.

Суспільні ризики – ризик виникнення несприятливих наслідків, як для Фонду так і в цілому для фінансової системи України, внаслідок формування у суспільства хибних (викривлених) уявлень або негативної думки про систему гарантування вкладів фізичних осіб та/або діяльність Фонду. Видами суспільних ризиків є: ризик низької фінансової грамотності населення, ризик порушення прав та інтересів вкладників, ризик репутаційних втрат.

Основною метою системи управління ризиками у Фонді є забезпечення виконання Фондом функцій, визначених законодавством України, в умовах існування об'єктивних ризиків, підтримки ефективності процесів, збереження ресурсів Фонду, забезпечення безперервної діяльності Фонду, дотримання вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів.

Система управління ризиками у Фонді полягає у застосуванні процедур управління ризиками, спрямованих на здійснення систематичного процесу ідентифікації, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування, мінімізації

та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях діяльності Фонду.

Система управління ризиками у Фонді ґрунтується на концепції «трьох ліній захисту».

Підрозділи Фонду виконують функції **«першої лінії захисту»**, є власниками всіх ризиків, що виникають у сфері їх діяльності, відповідають за виявлення подій, що спричиняють ризики, оцінювання, підготовку пропозицій щодо вибору методу управління ризиками та виконання заходів щодо їх мінімізації.

Служба управління ризиками, управління з питань комплаєнсу виконують функції **«другої лінії захисту»** та відповідають за методичну, координаційну та організаційну підтримку процесу управління ризиками у Фонді;

Дослідження та інновації

У жовтні-листопаді 2021 року Фонд здійснив соціологічне дослідження з визначення рівня обізнаності громадян про систему гарантування вкладів «Обізнаність споживачів фінансових послуг України про систему гарантування вкладів – 2021». Дослідження було проведено шляхом загальнонаціонального опитування мешканців України. Загалом було опитано 2,000 респондентів віком від 18 років (репрезентативно до структури населення країни) у всіх регіонах України, окрім АР Крим, територій Донецької та Луганської областей, які не є підконтрольні Уряду України.

Результати дослідження засвідчили, що 37% респондентів знають, що у випадку банкрутства банку, Фонд гарантування вкладів за свій рахунок відшкодує їм гроші. При цьому, українці достатньо обізнані щодо розміру гарантованої суми відшкодування: 44,2% респондентів правильно відповіли щодо граничної суми гарантування вкладів (200 тис. грн). У 2019 році цей показник був на рівні 47%7, а у 2017 році становив 49%. У порівнянні з минулими опитуваннями, знизився відсоток тих, хто вважає, що Фонд має гарантувати виплату повної суми вкладу з 23% у 2017 та 29% у 2019 до 11% у 2021 році. В цілому, найбільше правильних відповідей (83%) респонденти дали щодо видів вкладів, які гарантує Фонд, та про відшкодування відсотків за вкладом, які нараховані до моменту оголошення банку неплатоспроможним. А найменшу обізнаність респонденти продемонстрували щодо питань, пов'язаних з валютою здійснення виплат гарантованої суми (за вкладами в

Кадрова політика та соціальні аспекти

Станом на 31 грудня 2021 року фактична чисельність працівників Фонду становила 332 осіб: з них жінок - 203, чоловіків - 129. Середній вік працівників Фонду становить 41 років, 97,3% працівників мають вищу освіту, серед них ступінь кандидата наук - 7 осіб.

здійснюють контроль за дотриманням граничних значень лімітів і ключових індикаторів ризику; контролюють розробку та виконання заходів щодо запобігання, передачі та пом'якшення ризиків; здійснюють підготовку управлінської звітності з ризиків.

Служба внутрішнього аудиту виконує функції **«третьої лінії захисту»**, здійснює незалежну оцінку адекватності, ефективності та надійності системи управління ризиками у Фонді.

Інформацію щодо управління фінансовими ризиками зазначено у Примітці 31 Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату.

іноземній валюті) – 11,8% та переліком установ, вклади в яких гарантує Фонд – 8,7%. Результати цього дослідження допоможуть Фонду спланувати свою інформаційно-просвітницьку діяльність з метою інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб та підвищення рівня фінансової обізнаності громадян.

Інформацію про результати дослідження з визначення рівня поінформованості громадськості про систему гарантування вкладів розміщено на вебсторінці Фонду за посиланням:

<https://www.fg.gov.ua/articles/51212-rezultati-vseukranskogo-doslidzhennya-spozivachiv-finansovih-poslug-oprilyudneno-na-sayti.html>

У сфері IT- технологій у 2021 році Фондом здійснено:

- ❖ переведення листування між Фондом та неплатоспроможними банками в систему електронного документообігу Фонду АСКОД із застосуванням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом);
- ❖ налаштування чат-боту у call-центрі Фонду та інформаційному ресурсі Фонду для здійснення комунікацій з громадянами за допомогою каналів Facebook Messenger, Viber, Telegram.

Протягом 2021 пріоритетним напрямком кадрової політики Фонду була підтримка ефективної системи управління персоналом, що забезпечувала б якісне та вчасне виконання завдань за всіма напрямками діяльності Фонду, особливо у

період запровадження карантинних обмежень, пов'язаних з пандемією COVID-19.

Для забезпечення безперервності діяльності та захисту співробітників Фонду було запроваджено дистанційну форму роботи працівників. Дистанційна робота співробітників здійснювалась з використанням системи контролю підключень до інформаційної мережі Фонду через функціонал VPN, що дозволяла безпечно підключатись до ресурсів Фонду з мережі Інтернет.

З метою захисту працівників, режим роботи яких передбачав перебування в приміщенні Фонду, були здійснені наступні заходи:

- ❖ придбані засоби індивідуального захисту (дезінфікуючі засоби та інші необхідні матеріали);
- ❖ організовано термометрію працівників та відвідувачів на вході у приміщення Фонду;
- ❖ організовано проведення корпоративних заходів (наради, засідання комітетів, збори тощо) за допомогою програмного забезпечення для організації відеоконференцій.

Оплата праці

Оплата праці працівників Фонду здійснюється відповідно до Положення про оплату праці працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 23.12.2019 № 3291 (зі змінами), Порядку та умов оплати праці членів виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 27.09.2012 № 41, з дотриманням вимог Колективного договору між виконавчою дирекцією та трудовим колективом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2021-2023 роки.

Політика оплати праці працівників Фонду:

- ❖ створення умов та стимулювання працівників до якісного виконання посадових обов'язків з метою виконання основних завдань і функцій Фонду, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ встановлення єдиних принципів визначення рівня оплати праці працівників Фонду, зокрема, справедливості, прозорості, конкурентоспроможності, гнучкості.

Заробітна плата працівників Фонду складається з:

- ❖ основної заробітної плати, що встановлюється у вигляді посадових окладів. Розмір посадового окладу залежить від рівня впливу структурного підрозділу на основну діяльність Фонду (грейд структурного підрозділу) та рівня кваліфікації працівника;
- ❖ додаткової заробітної плати, що встановлюється у вигляді надбавок і доплат та премій з виконання виробничих завдань. Основним критерієм преміювання працівників за основні результати роботи з виконання виробничих завдань є ефективність діяльності працівників Фонду у відповідному місяці, яка

визначається за кількісними та якісними ключовими показниками ефективності та питомою вагою цих показників у загальному показнику ефективності діяльності;

- ❖ інших заохочувальних та компенсаційних виплат, не пов'язаних з конкретними результатами праці, зокрема: матеріальна допомога на оздоровлення працівників, народження дитини, поховання чоловіка/жінки, батьків, дітей.

Інформація про витрати на оплату праці працівників Фонду зазначена у наступних примітках Фінансової звітності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився на зазначену дату:

- ❖ Примітка 26: Адміністративні витрати;
- ❖ Примітка 27: Операції з пов'язаними сторонами

Навчання персоналу

Основним принципом кадрової політики Фонду є цілеспрямоване поглиблення спеціальних знань персоналу, вдосконалення та розвиток необхідних навичок та вмінь, що дадуть можливість підвищити продуктивність і ефективність праці персоналу.

Протягом 2021 року працівники Фонду у форматі онлайн брали участь у внутрішньо корпоративних заходах з підвищення кваліфікації та семінарах, круглих столах, конференціях, тренінгах, що організовували спеціалізовані тренінгові центри, у тому числі міжнародні компанії.

Корпоративний Кодекс

З метою встановлення корпоративних цінностей Фонду, етичних норм і правил поведінки працівників Фонду, встановлення загальних стандартів діяльності Фонду, спрямованих на захист репутації, фінансової стабільності та ефективності діяльності Фонду, затверджений Корпоративний Кодекс Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (Наказ Фонду від 29.09.2021 № 317) (далі – Корпоративний Кодекс).

Корпоративний Кодекс регламентує:

- ❖ корпоративні цінності Фонду;
- ❖ стандарти етичної поведінки працівників Фонду при взаємодії з банками, державними установами та іншими контрагентами;
- ❖ дотримання принципу прозорості і відкритості при наданні інформації банкам, державним органам, вкладникам та кредиторам неплатоспроможних банків, громадськості;
- ❖ стандарти зовнішнього вигляду працівників Фонду;
- ❖ забезпечення безпечних та здорових умов праці для працівників Фонду;
- ❖ уникнення будь-якого реального або потенційного конфлікту інтересів при виконанні працівниками своїх функціональних обов'язків.

Запобігання корупції

Фонд всебічно сприяє запобіганню та протидії будь-яким корупційним проявам. Працівники Фонду у своїй внутрішній

діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживають всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

Для неухильного дотримання усіх вимог законодавства України з питань боротьби з корупцією, у Фонді затверджена та діє Антикоруційна програма Фонду, якою встановлений комплекс заходів, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Фонду.

Фонд здійснює такі заходи, спрямовані на запобігання, виявлення, усунення та протидію корупції:

- проведення періодичної оцінки корупційних ризиків у діяльності Фонду;
- виконання антикорупційних стандартів та процедур у діяльності Фонду.

Основними антикорупційними стандартами і процедурами Фонду є :

- ❖ процедура ознайомлення нових працівників із змістом Антикоруційної програми Фонду та проведення навчальних заходів з питань запобігання і протидії корупції;
- ❖ процедура здійснення антикорупційної перевірки ділових партнерів відповідно до критеріїв їх обрання;
- ❖ обмеження підтримки Фондом політичних партій, здійснення благодійної діяльності;
- ❖ процедура повідомлення про виявлення ознак порушення Антикоруційної програми Фонду, ознак вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів;
- ❖ процедура розгляду повідомлень викривачів, включаючи внутрішнє розслідування і накладення дисциплінарних стягнень;
- ❖ стандарти професійної етики, обов'язків і заборон для працівників, обмеження щодо подарунків;
- ❖ процедура запобігання і врегулювання конфлікту інтересів;

Охорона навколишнього середовища

Фонд турбується про навколишнє середовище та намагається уникати будь-якої шкоди для природи.

З метою охорони навколишнього середовища Фонд:

- ❖ впровадив систему електронного документообігу, що дозволило зменшити кількість канцелярських витрат (папір, пластик, змішані відходи, тощо);

- ❖ процедура здійснення нагляду і контролю за дотриманням вимог Антикоруційної програми Фонду.

На виконання вимог Закону України «Про запобігання корупції» Фонд здійснює перевірку факту подання суб'єктами декларування декларацій та повідомляє Національне агентство з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до цього закону порядку.

Антикорупційну програму Фонду розміщено на вебсторінці Фонду за посиланням:

<https://www.fg.gov.ua/storage/files/antikorupcijnajna-programa-fondu.pdf>

Організація охорони праці

Основними принципами організації охорони праці у Фонді є:

- ❖ створення та підтримка безпечних і нешкідливих умов праці, забезпечення пріоритету життя та здоров'я працівників у процесі виробничої діяльності;
- ❖ забезпечення безперервності та ефективності функціонування системи управління охороною праці та реалізації конституційного права працівників на охорону їхнього життя і здоров'я в процесі трудової діяльності;
- ❖ організація і проведення контролю умов праці на відповідність вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

З метою профілактики виробничого травматизму та створення безпечних умов праці Фондом впроваджені та застосовуються:

- ❖ інструкція з охорони праці під час експлуатації персональних комп'ютерів;
- ❖ інструкція з охорони праці при роботі на копіювальних апаратах;
- ❖ інструкція з охорони праці з електробезпеки;
- ❖ інструкція про заходи пожежної безпеки у приміщеннях Фонду;
- ❖ інструкція про надання першої долікарської допомоги.

Фонд на постійній основі проводить навчання та інструктаж працівників Фонду з питань охорони праці та пожежної безпеки.

- ❖ утримує у справному стані транспортні засоби для зменшення викидів у повітря відпрацьованих газів;
- ❖ здійснює утилізацію списаної офісної та комп'ютерної техніки, шляхом укладання договору на послуги зі збирання, перевезення та передавання відходів для подальшої утилізації підприємству, що має ліцензію на такий вид діяльності.

Перспективи розвитку

Місія Фонду – гарантування вкладів, захист прав кредиторів, підвищення фінансової обізнаності для забезпечення довіри до фінансової системи та добробуту суспільства.

Візія Фонду – Фонд – відкритий, інноваційний і надійний партнер, який запобігає фінансовим втратам та формує світові стандарти у сфері гарантування вкладів.

Перспективи розвитку Фонду на майбутній рік викладені у Стратегії розвитку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 2022 року, затвердженої адміністративною радою Фонду (протокол від 24.12.2020 № 16) (далі – Стратегія). Стратегія розроблена з урахуванням Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року (далі – Стратегія 2025), затвердженої у 2019 році, метою якої є реформування та розвиток фінансового сектору України відповідно до провідних міжнародних практик та подальша імплементація заходів, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Реалізація Стратегії передбачає заходи щодо розвитку системи гарантування вкладів в цілому, захисту прав вкладника, розбудову інституційної спроможності Фонду, а також максимальної діджиталізації його функціоналу.

Стратегія визначає такі **стратегічні пріоритети розвитку Фонду** у цей період:

20 червня 2022 року

Директор-розпорядник

Світлана РЕКРУТ

- ❖ забезпечення фінансової стійкості Фонду;
- ❖ мінімізація майбутніх витрат Фонду;
- ❖ збільшення задоволення вимог кредиторів;
- ❖ підвищення довіри вкладників;
- ❖ діджиталізація бізнес-процесів.

Розбудова інституційної спроможності Фонду передбачає:

- ❖ запровадження у Фонді системи раннього реагування для забезпечення успішного врегулювання неплатоспроможних банків;
- ❖ створення системи гарантування закладами членів кредитних спілок та за зобов'язаннями страхових компаній перед страховальниками за договорами накопичувального страхування життя;
- ❖ визначення механізму реструктуризації боргу Фонду;
- ❖ удосконалення механізмів виведення банків з ринку та роботи з пов'язаними з банком особами та іншими особами, які нанесли банку шкоду (збитки), були причетні до його банкрутства.

На базі Стратегії Фондом будуть розроблятися та запроваджуватись плани діяльності Фонду на відповідні роки, які включатимуть перелік заходів із встановленими показниками ефективності для кожного заходу.

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2021

Звіт про фінансовий стан

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітка	31 грудня 2021	31 грудня 2020
АКТИВИ			
Непоточні активи			
Основні засоби	13	349,148	346,741
Нематеріальні активи	14	89,637	89,357
Інші непоточні фінансові активи		-	99
Усього непоточних активів		438,785	436,197
Поточні активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	674,942	1,414,101
Інші поточні фінансові активи	8	16,393,671	14,607,844
Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників	9	1,140,623	1,113,586
Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду	10	123,062	1,412,730
Інша дебіторська заборгованість	12	12,208	25,102
Інші активи	11	8,650	5,372
Усього поточні активи		18,353,156	18,578,735
УСЬОГО АКТИВІВ		18,791,941	19,014,932

Звіт про фінансовий стан (продовження)

(у тисячах гривень)	Примітка	31 грудня 2021	31 грудня 2020
ЧИСТІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Чисті активи			
Резерв переоцінки		(305,800)	155,648
Прибуток (збиток)		(63,370,192)	(61,433,606)
Усього чистих активів		(63,675,992)	(61,277,958)
Зобов'язання			
Непоточні зобов'язання			
Інші непоточні фінансові зобов'язання	19	70,697,012	69,482,402
Усього непоточних зобов'язань		70,697,012	69,482,402
Поточні зобов'язання			
Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам	15	8,474,760	7,358,903
Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків	16	2,960,079	2,996,576
Інші поточні забезпечення	17	298,045	397,495
Інша поточна кредиторська заборгованість	18	38,037	57,514
Усього поточних зобов'язань		11,770,921	10,810,488
Усього зобов'язань		82,467,933	80,292,890
Усього чистих активів і зобов'язань		18,791,941	19,014,932

20 червня 2022 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

<i>(у тисячах гривень)</i>	Примітка	2021	2020
Внески від банків-учасників	20	4,567,628	4,174,388
Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	23	(648,373)	(544,959)
(Формування) розформування забезпечення майбутніх витрат Фонду з виведення банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам	15	(1,115,856)	(1,676,969)
Інший операційний дохід	22	38,189	492,808
Адміністративні витрати	26	(493,855)	(458,671)
Інші операційні витрати	25	(665,242)	(94,042)
Операційний прибуток (збиток)		1,682,491	1,892,555
Фінансовий дохід	21	1,741,881	1,440,352
Фінансові витрати	24	(5,360,958)	(5,060,073)
Чистий прибуток (збиток)		(1,936,586)	(1,727,166)
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід		(461,448)	(4,799)
Інший сукупний дохід (збиток), чиста сума		(461,448)	(4,799)
Усього сукупного доходу (збитку)		(2,398,034)	(1,731,965)

20 червня 2022 року

Директор-розпорядник С.В. Рекрут

Головний бухгалтер О.С. Перебийніс

Звіт про зміни у чистих активах

<i>(у тисячах гривень)</i>	Резерв переоцінки	Накопичений збиток	Усього
Сальдо на 31 грудня 2019 року	160,447	(59,706,440)	(59,545,993)
Прибуток (збиток) за рік	-	(1,727,166)	(1,727,166)
Інший сукупний дохід	(4,799)	-	(4,799)
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід	(4,799)	-	(4,799)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	(4,799)	(1,727,166)	(1,731,965)
Сальдо на 31 грудня 2020 року	155,648	(61,433,606)	(61,277,958)
Прибуток (збиток) за рік	-	(1,936,586)	(1,936,586)
Інший сукупний дохід	(461,448)	-	(461,448)
Чиста зміна справедливої вартості фінансових активів, що оцінюються по справедливій вартості через інший сукупний дохід	(461,448)	-	(461,448)
Усього сукупного доходу/(збитку) за рік	(461,448)	(1,936,586)	(2,398,034)
Сальдо на 31 грудня 2021 року	(305,800)	(63,370,192)	(63,675,992)

20 червня 2022 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

Звіт про рух грошових коштів

(у тисячах гривень)

	2021	2020
Грошові кошти від операційної діяльності		
Находження внесків від учасників	4,539,304	4,065,625
Находження від неплатоспроможних банків в погашення кредиторських вимог	1,030,630	2,303,114
Кошти, перераховані банкам-агентам для виплати відшкодування вкладникам	(848,225)	(390,671)
Грошові кошти, виплачені працівникам, та внески у фонд соціального страхування	(303,929)	(309,333)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(91,953)	(73,126)
Находження гарантійних внесків від потенційних інвесторів для участі в конкурсі з виведення неплатоспроможних банків з ринку	30,000	-
Повернення гарантійних внесків потенційним інвесторам для участі в конкурсі з виведення неплатоспроможних банків з ринку	(30,000)	-
Інші надходження від операційної діяльності	8,936	10,414
Інші витрачання в результаті операційної діяльності	(338,720)	(146,225)
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	3,996,043	5,459,798
Грошові кошти від інвестиційної діяльності		
Находження, пов'язані з ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю	9,491,831	6,028,788
Витрати на купівлю ОВДП, що оцінюються за амортизованою вартістю	(11,498,546)	(11,481,993)
Придбання необоротних активів	(27,521)	(387,238)
Отримані відсотки	1,370,828	1,300,387
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	(663,408)	(4,540,056)
Грошові кошти від фінансової діяльності		
Погашення кредитів, отриманих від Національного банку України	-	-
Погашення векселів	(2,400,000)	(1,300,000)
Витрачання на сплату відсотків	(1,671,794)	(700,137)
Погашення зобов'язання з оренди	-	(3,233)
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	(4,071,794)	(2,003,370)
Чистий рух грошових коштів та їх еквівалентів	(739,159)	(1,083,628)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	1,414,101	2,497,690
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-	39
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	674,942	1,414,101

20 червня 2022 року

Директор-розпорядник

С.В. Рекрут

Головний бухгалтер

О.С. Перебийніс

Примітки до фінансової звітності

1	Загальна інформація	130
2	Економічне середовище, в якому Фонд здійснює діяльність	130
3	Стислий виклад суттєвих облікових політик	131
4	Істотні облікові судження, оцінки та припущення	141
5	Стандарти, які були опубліковані, але ще не набули чинності	142
6	Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації	143
7	Грошові кошти та їх еквіваленти	143
8	Інші поточні фінансові активи	143
9	Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників	144
10	Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду	145
11	Інші активи	147
12	Інша дебіторська заборгованість	147
13	Основні засоби	147
14	Нематеріальні активи	148
15	Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам	148
16	Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків	150
17	Інші поточні забезпечення	151
18	Інша поточна кредиторська заборгованість	151
19	Інші непоточні фінансові зобов'язання	151
20	Внески від банків-учасників	152
21	Фінансовий дохід	152
22	Інший операційний дохід	152
23	Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	153
24	Фінансові витрати	153
25	Інші операційні витрати	153
26	Адміністративні витрати	153
27	Операції з пов'язаними сторонами	153
28	Умовні зобов'язання	154
29	Оренда	155
30	Управління чистими активами	155
31	Управління фінансовими ризиками	155
32	Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань	156
33	Події після закінчення звітного періоду	157

1. Загальна інформація

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон).

Основним завданням Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

На виконання свого основного завдання Фонд у порядку, передбаченому Законом, здійснює такі функції:

- ❖ веде реєстр учасників Фонду;
- ❖ акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону, здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- ❖ інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України;
- ❖ здійснює розміщення облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними цим Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
- ❖ здійснює заходи щодо організації виплат відшкодування за вкладом у строки, визначені Законом, та в обсязі, визначеному адміністративною радою (з 21 серпня 2012 року граничний розмір відшкодування не може бути меншим 200 тисяч гривень);
- ❖ здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- ❖ бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;
- ❖ застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;
- ❖ здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організовує відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення та продаж перехідного банку;
- ❖ здійснює перевірки банків відповідно до Закону;
- ❖ надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;
- ❖ здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування

2. Економічне середовище, в якому Фонд здійснює діяльність

Фонд є одним з ключових суб'єктів інфраструктури фінансового сектору, який разом з іншими уповноваженими публічними органами забезпечує фінансову стабільність держави. Належна реалізація мети діяльності Фонду безпосередньо залежить від стану середовища його функціонування та можливості ефективно реагувати на потенційні ризики та загрози.

У 2021 році на економіку та банківський сектор в Україні продовжували чинити значний вплив суспільно-політичні та зовнішньополітичні події, що розпочалися у попередніх роках. З 2014 року Україна перебуває під впливом нерозв'язаного збройного конфлікту в окремих районах

потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.

- ❖ надає цільову позику банку для фінансування витрат для оплати роботи осіб відповідно до пункту 2 частини шостої статті 36, пунктів 7 і 8 частини другої статті 37 та частини четвертої статті 47 Закону, що здійснюються протягом дії тимчасової адміністрації;
- ❖ звертається з відповідними запитами до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;
- ❖ здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до цього Закону;
- ❖ вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах - державних банках.

Фонд є установою, що не має на меті отримання прибутку.

Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

Адміністративна рада Фонду складається з п'яти осіб - один представник Кабінету Міністрів України, два представники Національного банку України, один представник профільного комітету Верховної Ради України та директор - розпорядник Фонду.

Виконавча дирекція Фонду складається з семи членів. Директор – розпорядник Фонду та його заступники входять до складу виконавчої дирекції Фонду за посадою.

Кількість банків учасників Фонду станом на 31 грудня 2021 року становить 70 банків (31 грудня 2020 року: 73 банки).

Луганської та Донецької областей та анексії росією Автономної Республіки Крим. Зазначені обставини унеможливають нормальну бізнес-діяльність суб'єктів господарювання на зазначених територіях України.

Ключовим чинником, який впливав на світову та українську економіку у 2021 році залишалася пандемія коронавірусу COVID-19. Відповідаючи на загрозу коронавірусу для охорони здоров'я, уряд України продовжував вживати заходів щодо стримування епідемії в Україні, шляхом запровадження карантинних обмежень.

Поширення коронавірусу вже призвело до рецесії світової економіки та значного сповільнення економічної активності в Україні. За підсумками 2020 року ВВП України скоротився на -4,2% р/р, у I-му кварталі 2021 року ВВП продовжив скорочуватись (-2,2% у річному обрахунку). У II-му кварталі 2021 року зростання ВВП склало 5,7% р/р, у III-му кварталі темпи зростання уповільнилися до 2,7% р/р, але відновилися у IV-му кварталі до 5,9% р/р (за попередньою оцінкою).

Інфляція за підсумками 2021 року істотно прискорилася з 5,0% р/р у грудні 2020 року до 10,0% р/р у грудні 2021 року під впливом ряду факторів, як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Національний банк України після періоду пом'якшення монетарної політики протягом 2019-2020 рр. був змушений перейти у 2021 році до більш жорсткої монетарної політики для повернення інфляції до встановлених середньострокових цілей. З цієї метою в березні 2021 року НБУ підвищив облікову ставку на 0,5 п.п до 6,5%, у квітні – на 1,0 п.п. до 7,5% річних, у липні – на 0,5 п.п. до 8,0% річних, у вересні – на 0,5 п.п. до 8,5% річних та у грудні – на 0,5 п.п. до 9,0% річних.

Другий рік поспіль банківський сектор працював в умовах нестабільної макроекономічної ситуації, спричиненою коронавірусною хворобою COVID-19. За цей час система пристосувалася до нових викликів, адаптувала бізнес-процеси, продемонструвала здатність функціонувати в умовах пандемії.

На початку 2021 року спостерігалось помірне зниження її показників, проте вже в II кварталі розпочалося відновлення. Зокрема, зросли залишки коштів в банках-контрагентах і на рахунках клієнтів, прискорилося кредитування бізнесу і населення, скоротилися вкладення в

державні цінні папери з подальшим спрямуванням коштів на підтримку економіки. У II півріччі позитивні зміни продовжились. Банки наростили обсяги кредитування в корпоративному та іпотечному сегментах, а темпи зростання роздрібних позик у річному обчисленні перевищили докоронакризовий рівень. Залишки на коррахунках збільшились завдяки клієнтським надходженням суб'єктів господарювання та фізичних осіб, хоча кошти населення зростали повільніше внаслідок поживлення споживчих витрат. Портфель цінних паперів протягом року поступово скорочувався через переорієнтацію ресурсів на кредитування, але в грудні стрімко зріс після надходження суттєвих бюджетних виплат і зосередження їх на рахунках отримувачів. За підсумками звітного року консолідований фінансовий результат банків-учасників Фонду був найкращим за всю історію банківської системи країни.

Розвиток політичної та економічної ситуації в Україні, а також ризик «нової хвилі» поширення пандемії COVID-19 у світі та в Україні передбачити вкрай складно, проте управлінський персонал вважає, що він стежить за перебігом подій і вживає належних заходів для підтримки стабільної діяльності Фонду та системи гарантування вкладів в Україні. Можливий негативний розвиток подій може мати несприятливий вплив на результати діяльності та фінансовий стан Фонду, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Фонду. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінки управлінського персоналу.

3. Стислий виклад суттєвих облікових політик

а) ОСНОВА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фінансова звітність складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ).

Ця фінансова звітність складена за принципом оцінки за собівартістю, за винятком:

- фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу.

б) БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ

Станом на 31 грудня 2021 року чистий дефіцит Фонду становить 63,675,992 тисяч гривень (31 грудня 2020 року: дефіцит у розмірі 61,277,958 тисяч гривень). Чистий збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року становить 1,936,586 тисяч гривень (чистий збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року: 1,727,166 тисяч гривень). Надходження грошових коштів від операційної діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, становить 3,996,043 тисяч гривень (за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року - 5,459,798 тисяч гривень).

Управлінський персонал запроваджує наступні заходи для забезпечення виконання Фондом своїх зобов'язань у найближчому майбутньому:

- ❖ протягом 2019 - 2021 років Фонд разом з Міністерством Фінансів України та Національним банком України у складі робочої групи, створеної рішенням Ради з фінансової стабільності у 2018 році, продовжував вживати заходи щодо визначення механізму реструктуризації заборгованості Фонду за векселями, виданими Міністерству Фінансів України у 2015-2016 роках в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики. Завдяки цій співпраці 28 травня 2021 року до Верховної Ради України внесений та зареєстрований проект Закону України № 5542-1 «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб», яким визначається: механізм реструктуризації заборгованості Фонду за векселями; правова основа для набуття АТ «ОЩАДБАНК» статусу банка-учасника Фонду; поступове збільшення суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами з 400 000 гривень до 600 000 гривень;

- ❖ відповідно до статті 25 Закону, в разі виникнення тимчасового дефіциту ліквідності Фонд має право звернутися до Національного банку України: 1) за залученням кредиту; 2) викупом державних цінних паперів, що є у власності Фонду. У 2019 році Фонд уклав з Національним банком України кредитну угоду про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 2,000,000 тисяч гривень;
- ❖ відповідно до статті 25 Закону, у разі ризику недостатності коштів, Фонд має право звернутися за отриманням кредиту або внеску держави на безповоротній основі за рахунок коштів державного бюджету;
- ❖ протягом 2021 року Фонд здійснив дострокове погашення векселів на суму 2,400,000 тисяч гривень, виданих Фондом Міністерству Фінансів України у 2015 році в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики та відсотків за векселями 1,671,794 тисяч гривень;
- ❖ у 2021 році Фонд продовжив вдосконалювати систему управління ризиками у Фонді, основною метою якої є забезпечення виконання Фондом функцій, визначених законодавством України, в умовах існування об'єктивних ризиків, підтримки ефективності процесів, збереження ресурсів Фонду, забезпечення безперервності діяльності Фонду, дотримання законодавства та внутрішніх нормативних документів;
- ❖ у 2021 році Фонд здійснював роботу з виявлення шкоди, заподіяної банкам та їх кредиторам рішеннями, діями або бездіяльністю пов'язаних з такими банками осіб. Станом на 31 грудня 2021 року Фондом пред'явлено 72 позовних заяв до 821 пов'язаної з банком особи щодо 45 неплатоспроможного банку на загальну суму понад 100,8 мільярдів гривень;
- ❖ Фонд використовує всі можливі шляхи для реалізації активів неплатоспроможних банків в найкоротший строк за найвищою вартістю. Продаж активів здійснюється через електронну торгівлю систему «Prozorro.sale», також для організації продажу активів залучаються міжнародні радники, фондові біржі, здійснюється безпосередній продаж активів (майна) банків юридичним чи фізичним особам;
- ❖ Фонд продовжує роботу щодо оптимізації та мінімізації витрат неплатоспроможних банків шляхом посилення контролю за операційними процесами у неплатоспроможних банках та централізації їх основних функцій, що виникають під час введення тимчасової адміністрації або ліквідації;
- ❖ Фонд ініціює подальші зміни законодавчої бази його діяльності, що мають на меті підвищити інституційну спроможність Фонду та забезпечити вдосконалення діючих інструментів та способів виведення банків з ринку.

Управлінський персонал здійснив оцінку впливу повномасштабної військової агресії російської федерації проти України, розпочатої 24 лютого 2022 року, на здатність Фонду безперервно продовжувати діяльність в майбутньому.

На дату початку військової агресії у Фонду вже був затверджений План заходів з мінімізації ризиків у разі настання ескалації військового конфлікту (війни) (протокольне рішення виконавчої дирекції Фонду від 10.02.2022 № 013/22), яким передбачені наступні заходи:

- ❖ розробка внутрішнього нормативного документу, що визначить порядок організації безперебійної роботи Фонду;
- ❖ забезпечення збереження інформації Фонду – розміщення резервного серверного обладнання в Західному регіоні України;
- ❖ забезпечення роботи інформаційно-технічних систем Фонду - організація функціонування хмарних сервісів;
- ❖ організація альтернативних каналів зв'язку – супутникового інтернету;
- ❖ організація безперервного електропостачання приміщення Фонду та облаштування приміщення додатковими засобами захисту від проникнення;
- ❖ забезпечення збереження майна Фонду та майна неплатоспроможних банків, що знаходяться під управлінням Фонду;
- ❖ в разі виникнення тимчасового дефіциту ліквідності, звернення до Національного банку України з проханням збільшити розмір кредитної лінії, визначеної угодою, укладеною між Фондом та НБУ 04 січня 2022 року;
- ❖ організація роботи персоналу Фонду; забезпечення комунікацій з громадськістю, неплатоспроможними банками, банками-учасниками Фонду, іншими контрагентами.

Управлінський персонал вважає, що, з огляду на всі описані вище заходи, яких вживає Фонд, та враховуючи, що у Фонду відсутня залежність від російських та білоруських ринків, відсутні дочірні компанії та активи в росії та білорусі, відсутні активи в зоні воєнних дій, Фонд не пов'язаний з юридичними чи фізичними особами, що перебувають під санкціями, Фонд має здатність безперервно продовжувати діяльність в найближчому майбутньому. Крім того, управлінському персоналу невідомо про істотні невизначеності, окрім тих що наведені вище, які можуть викликати значні сумніви щодо здатності Фонду проводити діяльність в майбутньому.

с) ФУНКЦІОНАЛЬНА ВАЛЮТА І ВАЛЮТА ПОДАННЯ

Ця фінансова звітність представлена у національній валюті України – гривні, що є функціональною валютою Фонду та валютою подання фінансової звітності. Всі суми, подані у фінансовій звітності, округлені до тисяч.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) на відповідну звітну дату. Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають за розрахунками по операціях і внаслідок перерахунку грошових активів і зобов'язань у функціональну валюту на кінець року відповідно до офіційних курсів НБУ, відображаються у звіті про прибутки та збитки. Немонетарні статті у іноземній валюті, що оцінюються за історичною вартістю, перераховуються із використанням курсу обміну на дату операції.

д) КЛАСИФІКАЦІЯ АКТИВІВ І ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПОТОЧНІ/НЕПОТОЧНІ

У звіті про фінансовий стан Фонд подає активи і зобов'язання на підставі їх класифікації на поточні і непоточні.

Актив є поточним, якщо:

- його передбачається реалізувати або є намір його продати чи спожити в рамках нормального операційного циклу;
- він утримується в основному з метою продажу;
- його передбачається реалізувати протягом 12 місяців після звітного періоду;
- актив є грошовими коштами чи еквівалентами грошових коштів, якщо немає обмежень щодо обміну чи використання цього активу для погашення зобов'язання принаймні протягом 12 місяців після звітного періоду.

Усі інші активи класифікуються як непоточні.

Зобов'язання є поточним, якщо:

- його передбачається погасити в ході нормального операційного циклу;
- воно утримується в основному з метою продажу;
- воно підлягає погашенню протягом 12 місяців після звітного періоду;
- суб'єкт господарювання не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум 12 місяців після звітного періоду. Умови зобов'язання, які можуть, за вибором контрагента, привести до його погашення через випуск інструментів власного капіталу, не впливають на його класифікацію.

Усі інші зобов'язання класифікуються як непоточні.

е) ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Фонд оцінює за справедливою вартістю на кожну звітну дату фінансові інструменти, представлені облігаціями внутрішньої державної позики.

Справедлива вартість – ціна, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості припускає, що операція продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або

- ❖ на основному ринку для цього активу або зобов'язання; або
- ❖ за відсутності основного ринку - на найсприятливішому ринку для цього активу або зобов'язання.

Ринок, на якому Фонд, як правило, здійснює операції продажу активу або передачі зобов'язання приймається за основний, або якщо немає основного ринку, за найсприятливіший. У Фонду має бути доступ до основного або найсприятливішого ринку на дату оцінки.

Фонд оцінює справедливую вартість активу або зобов'язання, користуючись припущеннями, якими користувалися б учасники ринку, складаючи ціну активу або зобов'язання, та

припускаючи, що учасники ринку діють у своїх економічних інтересах.

Фонд застосовує методи оцінки вартості, які відповідають обставинам та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Якщо для активу або зобов'язання є основний ринок, то оцінка справедливої вартості представляє ціну на такому ринку (незалежно від того, чи ця ціна є безпосередньо відкритою, чи її оцінку отримано за іншою методикою оцінювання), навіть якщо ціна на іншому ринку є потенційно сприятливішою на дату оцінки.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків і аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація щодо припущень розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Фонд застосовує методики оцінювання, що відповідають обставинам і для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливую вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних. Усі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в межах ієрархії рівнів справедливої вартості, що зазначена нижче, на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ❖ рівень 1 – ціни котирування ідентичних активів або зобов'язань на активному ринку (без будь-яких коригувань);
- ❖ рівень 2 – моделі оцінки, у яких суттєві для оцінки справедливої вартості в цілому вхідні дані, що належать до найнижчого рівня ієрархії, є прямо або опосередковано спостережуваними на ринку;
- ❖ рівень 3 – моделі оцінки, у яких суттєві для оцінки справедливої вартості в цілому вхідні дані, що належать до найнижчого рівня ієрархії, не спостерігаються на ринку.

У випадку активів та зобов'язань, які у фінансовій звітності переоцінюються на періодичній основі, Фонд визначає необхідність їх переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня ієрархії, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

З метою розкриття інформації про справедливую вартість Фонд класифікує активи та зобов'язання виходячи з

природи, характеристик та ризиків активу чи зобов'язання, та рівня ієрархії справедливої вартості.

ф) ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Основні засоби відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення власних основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів.

Нарахування амортизації активу починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем припинення визнання об'єкта основних засобів.

Амортизація розраховується за прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби:

	Роки
Будівлі	40
Транспортні засоби	5
Меблі	3-7
Офісне обладнання	4-7
Комп'ютерне обладнання	3-5
Інструменти та господарське обладнання	3-7
Інші основні засоби	3-7

Для груп об'єктів основних засобів, для яких не планується реалізація після закінчення строку корисного використання, ліквідаційна вартість становить 0 відсотків їх первісної вартості. Для основних засобів, які можуть бути реалізовані після закінчення строку корисного використання, ліквідаційна вартість встановлюється на рівні узагальненої статистики по фактичній реалізації таких основних засобів за останні три роки.

В кінці кожного фінансового року здійснюється: перегляд ліквідаційної вартості об'єктів основних засобів, строків корисного використання, методу амортизації, аналіз об'єктів основних засобів на зменшення корисності.

У разі наявності ознак зменшення корисності основного засобу Фонд оцінює суму очікуваного відшкодування цього об'єкту. Якщо сума очікуваного відшкодування об'єкту основного засобу менше ніж його балансова вартість, балансова вартість об'єкту основного засобу зменшується до суми очікуваного відшкодування. Таке зменшення є збитком від зменшення корисності. Збиток від зменшення корисності включається до витрат періоду у складі інших витрат.

г) ОРЕНДА

В момент укладення договору Фонд оцінює, чи є договір оренди в цілому або його окремі компоненти договором оренди. Договір у цілому або його окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Фонд, в якості орендаря, застосовує єдиний підхід до визнання і оцінки усіх договорів оренди, крім короткострокової оренди та оренди, в якій базовий актив має низьку вартість. Базовий актив має низьку вартість, якщо справедлива вартість такого активу у новому стані менше або дорівнює 30 000,00 гривень. Орендні платежі за такою орендою є витратами періоду, що розподіляються на прямолінійній основі протягом строку оренди.

На дату початку оренди Фонд визнає актив у формі права користування та зобов'язання з оренди.

На дату визнання актив у формі права користування оцінюється за первісною вартістю, зобов'язання з оренди оцінюється за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату.

Орендні платежі дисконтуються за ставкою, закладеною у договорі оренди, якщо таку ставку можна легко визначити. В іншому випадку, в якості ставки дисконтування Фонд використовує середню процентну ставку за останні три місяці за довгостроковими кредитами в національній валюті для суб'єктів господарювання, опубліковану на офіційному сайті Національного банку України.

В подальшому Фонд оцінює актив у формі права користування за моделлю собівартості: первісна вартість активу у формі права користування мінус накопичена амортизація та накопичені збитки від зменшення його корисності. Балансова вартість активу у формі права користування коригується на суму переоцінки зобов'язання з оренди.

Амортизація активу у формі права користування здійснюється прямолінійним методом протягом найкоротшого з термінів: строку корисного використання або строку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди оцінюється за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Балансова вартість зобов'язання з оренди збільшується на суму відсотків за зобов'язанням з оренди та зменшується на суму здійснених орендних платежів.

Балансова вартість зобов'язання з оренди переоцінюється внаслідок: зміни строку оренди; переоцінки ймовірності виконання опціону на придбання базового активу; переоцінки сум, що будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості; переоцінки фіксованих платежів та змінних орендних платежів, що залежать від індексу чи ставки.

У звіті про фінансовий стан актив у формі права користування подається у тому самому рядку, у якому подавалися б відповідні базові активи, якби вони були власністю Фонду.

h) НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Нематеріальні активи, що були окремо придбані (створені), при первісному визнанні визнаються за фактичною вартістю, що являє собою суму сплачених грошових коштів або справедливої вартості будь-якого іншого відшкодування, переданого в оплату, а також включає всі прямі витрати на підготовку активу до використання, а саме:

- ❖ вартість придбання (з вирахуванням торговельних знижок), мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню; та
- ❖ будь-які витрати, які можна прямо віднести до підготовки цього активу для використання за призначенням.

Після визнання активом нематеріальні активи обліковуються за моделлю собівартості: собівартість мінус накопичена амортизація та накопичені збитки від зменшення корисності нематеріального активу.

Ліквідаційна вартість об'єкту нематеріальних активів дорівнює нулю.

Строк корисного використання нематеріальних активів визначається відповідно до правовстановлюючого документа. Строк корисної експлуатації нематеріального активу, що походить від договірних чи інших юридичних прав, не повинен перевищувати період чинності договірних або юридичних прав, але може бути коротшим від терміну їх чинності залежно від періоду, протягом якого Фонд очікує використовувати цей актив.

Амортизація нематеріальних активів нараховується протягом строку корисного використання із застосуванням прямолінійного методу.

Нарахування амортизації починається з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому такий актив став придатним для використання, і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем припинення визнання такого об'єкта.

Не підлягають амортизації нематеріальні активи, що мають невизначений строк корисної експлуатації; класифіковані як утримувані для продажу (на період такої класифікації).

Наприкінці кожного фінансового року здійснюється: аналіз нематеріальних активів на наявність ознак зменшення корисності; перегляд строків корисного використання, методу амортизації; перевірка на наявність майбутніх економічних вигід від використання нематеріального активу.

У разі наявності ознак зменшення корисності нематеріального активу Фонд оцінює суму очікуваного відшкодування такого активу. Сумою очікуваного відшкодування активу вважається його реалізаційна вартість, якщо немає підстав вважати, що вигоди від

використання нематеріального активу перевищують вартість його реалізації.

У разі неможливості визначення вартості реалізації, сумою очікуваного відшкодування активу може вважатися вигода від його використання (вартість активу у використанні), визначена як дисконтований потік грошових коштів, що очікується отримати від використання та майбутнього вибуття активу.

Якщо сума очікуваного відшкодування нематеріального активу менше ніж його балансова вартість, балансова вартість нематеріального активу зменшується до суми очікуваного відшкодування. Таке зменшення є збитком від зменшення корисності. Збиток від зменшення корисності включається до витрат періоду у складі інших витрат.

Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації та ті, що знаходяться на стадії розробки, тестуються на знецінення в незалежності від наявності ознак зменшення корисності.

i) ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Фінансові інструменти Фонду представлені фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями.

До фінансових активів належать:

- ❖ грошові кошти (грошові кошти на поточному рахунку в Національному банку України та готівкові кошти в касі Фонду);
- ❖ фінансові інвестиції в державні цінні папери (облігації внутрішньої державної позики);
- ❖ заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам;
- ❖ інша дебіторська заборгованість.

До фінансових зобов'язань належать:

- ❖ залучені кошти (кредити НБУ, зобов'язання за векселями, виданими Фондом).

Класифікація фінансових активів

Фінансові активи класифікуються за наступними категоріями:

- ❖ фінансові активи, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю;
- ❖ фінансові активи, що надалі оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу;
- ❖ фінансові активи, що надалі оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо виконуються такі обидві умови:

- ❖ фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків;

- ❖ договірні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є виключно виплатою основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, якщо виконуються такі обидві умови:

- ❖ фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є як утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, так і продаж фінансових активів;
- ❖ договірні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є виключно виплатою основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, якщо:

- ❖ фінансовий актив не класифікується як такий, що оцінюються за амортизованою собівартістю, або як такий, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу;
- ❖ фінансовий актив утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є одержання грошових потоків від активних операцій продажу фінансових активів.

Класифікація фінансових активів Фонду за зазначеними категоріями здійснюється на підставі: бізнес-моделі з управління фінансовим активом; характеристик грошових потоків за фінансовим активом, передбачених умовами договору.

Визначення бізнес-моделі з управління фінансовими активами та тестування характеристик грошових потоків, передбачених умовами договорів, здійснюється згідно з методикою, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.12.2018 року № 3357.

Перекласифікація визнаних в обліку фінансових активів здійснюється, як виняток, лише у разі зміни бізнес-моделі з управління фінансовим активом. Зміна бізнес-моделі визначається управлінським персоналом Фонду в результаті зовнішніх або внутрішніх змін і повинна бути значною для діяльності Фонду та очевидною для зовнішніх сторін. Перекласифікація фінансових активів застосовується перспективно з дати перекласифікації.

Визнання та оцінка фінансових інструментів

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання визнаються у звіті про фінансовий стан тільки тоді, коли Фонд стає стороною контрактних положень щодо цього фінансового інструмента.

Звичайне придбання або продаж фінансового активу здійснюється із застосуванням обліку за датою розрахунків.

При первісному визнанні фінансові активи та фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що оцінюється не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку) витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні є ціна операції, тобто справедлива вартість сплачених чи отриманих коштів. Якщо Фонд визначає, що справедлива вартість фінансового інструмента при первісному визнанні відрізняється від ціни операції і справедлива вартість не підтверджується ні котирувальною ціною ідентичного активу чи зобов'язання на активному ринку, ні методом оцінки вартості, який застосовує тільки дані відкритих ринків, такий фінансовий інструмент спочатку оцінюється за справедливою вартістю, скоригованою для відстрочення різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною операції. Після цього зазначена різниця визнається у прибутку або збитку на основі належного принципу протягом строку дії інструмента, але не пізніше моменту, коли оцінка вартості повністю підтверджується відкритими ринковими даними або коли операція закривається.

Подальша оцінка фінансових активів в залежності від їх класифікації здійснюється:

- ❖ за амортизованою собівартістю;
- ❖ за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в іншому сукупному доході;
- ❖ за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансові зобов'язання класифікуються як такі, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю. Фінансові зобов'язання не можуть бути перекласифіковані після первісного визнання.

Зменшення корисності фінансових активів

Наприкінці кожного звітного періоду фінансові активи (крім фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку) переглядаються на зменшення корисності.

Зменшення корисності фінансових активів полягає у визнанні резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими інструментами у розмірі, що дорівнює:

- ❖ очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту – якщо кредитний ризик значно зріс з моменту первісного визнання;
- ❖ 12-місячним очікуваним кредитним збиткам – якщо станом на звітну дату кредитний ризик не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання або умови, які призвели до суттєвого збільшення кредитного ризику вже не виконуються.

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовими інвестиціями в державні цінні папери

визнається згідно з методикою зменшення корисності фінансових інвестицій в державні цінні папери, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 13.12.2018 року № 3357.

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за заборгованістю неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, визнається згідно з додатком 1 «Алгоритм розрахунку очікуваної суми задоволення кредиторських вимог Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом» до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженою рішенням виконавчої дирекції Фонду від 28 лютого 2013 року № 13 (у редакції рішення виконавчої дирекції Фонду від 13 грудня 2018 року № 3358) і розраховується виходячи з суми затвердженої ліквідаційної маси неплатоспроможних банків та конверсії ліквідаційної маси в грошовий потік.

Резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за іншою дебіторською заборгованістю розраховується із застосуванням спрощеного практичного підходу за весь строк дії фінансового інструменту з використанням матриці оціночного резерву. Оцінка очікуваних кредитних збитків залежить від кількості днів прострочення оплати іншої дебіторської заборгованості.

Величина резерву переглядається на кожну дату балансу та у разі потреби коригується (зменшується або збільшується). Збиток від зменшення корисності (дохід від відновлення корисності) визнається у прибутку або збитку.

Припинення визнання

Фонд припиняє визнання фінансового активу, коли закінчується строк дії прав на отримання грошових коштів від цього фінансового активу або коли Фонд передає цей фінансовий актив в рамках операції, за якою передаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, або за якою Фонд не передає і не зберігає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням фінансовим активом, але припиняє здійснювати контроль за фінансовим активом. Визнання Фондом фінансового зобов'язання припиняється тоді, коли його зобов'язання за договором погашено, анульовано або строк його дії закінчився.

ж) ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ФОНДУ З ВИПЛАТИ ВІДШКОДУВАННЯ ВКЛАДНИКАМ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ТА БАНКІВ, ПРОЦЕДУРА ЛІКВІДАЦІЇ ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ФОНДОМ

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, є юридичним зобов'язанням, що виникає згідно зі статтею 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Зобов'язання визнається в сумі відшкодування, затвердженого виконавчою дирекцією Фонду в реєстрі відшкодувань вкладникам для здійснення виплат, на дату

такого затвердження і відображається в обліку в загальній сумі в розрізі того чи іншого неплатоспроможного банку.

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» визнається у складі забезпечень.

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, що залишаться незатребуваними вкладниками на дату завершення виплати гарантованих сум відшкодування визнається у іншому операційному доході.

Датою завершення виплати гарантованих сум відшкодування є день подання документів для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про ліквідацію банку.

к) ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА УМОВНІ АКТИВИ

Забезпечення

Забезпечення визнається у звіті про фінансовий стан, коли Фонд має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, що сталася у минулому, і коли існує ймовірність того, що погашення даного зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди. Якщо наслідки є суттєвими, сума резерву визначається шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків з використанням ставки дисконту без урахування оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі і ризики, притаманні конкретному зобов'язанню.

Забезпечення у Фонді класифікуються за такими категоріями:

- ❖ забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- ❖ забезпечення потенційних витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам визначається відповідно до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженої рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 28 лютого 2013 року № 13 (у редакції рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 13 грудня 2018 року № 3358), і є прогнозою гарантованою сумою

відшкодування коштів за вкладками протягом дванадцяти місяців, зваженою на коефіцієнт очікуваного рівня втрат Фонду.

Прогнозна гарантована сума відшкодування коштів за вкладками протягом дванадцяти місяців розраховується по банках, які на звітну дату не віднесені до категорії неплатоспроможних і є сумою добутоків гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладками кожного з банків та ймовірності віднесення банку до категорії неплатоспроможних протягом дванадцяти місяців.

При віднесенні банку до категорії неплатоспроможних, забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам сторнується на наступну звітну дату. Гарантована сума відшкодування коштів, що належить до виплати вкладникам банку, віднесеного до категорії неплатоспроможних, відображається у складі зобов'язань.

Забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»

Забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», визначається по кожному неплатоспроможному банку відповідно переліку, який надається уповноваженою особою банку відповідно до підпункту 5 частини другої статті 27 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», і є сумою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання.

Забезпечення визнається на дату затвердження реєстру відшкодування вкладникам для здійснення виплат і переглядається на кінець кожного звітного періоду.

Невикористаний залишок забезпечення сторнується на дату завершення виплати гарантованих сум відшкодування.

Датою завершення виплати гарантованих сум відшкодування є день подання документів для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про ліквідацію банку.

Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду

Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду є сумою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання зі сплати штрафних санкцій, адміністративних стягнень, грошового відшкодування збитків, що можуть виникнути внаслідок порушення або недотримання Фондом вимог законів, інших нормативно-правових актів, договорів, прийнятої практики, а також через можливість двозначного їх тлумачення.

Розрахунок забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду здійснюється на основі наступних факторів: інстанція

суду, на розгляді якого знаходиться справа; наявність чи відсутність судового рішення суду попередньої інстанції, на чию користь воно було прийняте; судова практика у подібних правовідносинах; обґрунтованість правової позиції Фонду. Сума потенційних витрат Фонду по судових справах з високим рівнем юридичного ризику відображається на дату звітності у фінансовій звітності у складі забезпечень. Сума потенційних витрат Фонду по судових справах з середнім рівнем юридичного ризику розкривається на дату звітності у примітках до фінансової звітності.

Умовне зобов'язання

Умовне зобов'язання – можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих Фондом або існує зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки відсутня ймовірність, що для погашення зобов'язання необхідне вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди або сума зобов'язання не може бути достовірно оцінена.

Умовний актив

Умовний актив – можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих Фондом.

Умовні активи та умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності.

I) ЗАБОРГОВАНІСТЬ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ТА БАНКІВ, ПРОЦЕДУРА ЛІКВІДАЦІЇ ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ФОНДОМ, ПО КРЕДИТОРСЬКИХ ВИМОГАХ ФОНДУ

Згідно зі статтею 29 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Фонд набуває права кредитора банку:

- ❖ на загальну суму, що підлягає відшкодуванню вкладникам такого банку (включаючи пункти 3-5 частини другої статті 27 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку;
- ❖ на суму цільової позики, наданої банку протягом дії тимчасової адміністрації;
- ❖ на суму наданої Фондом приймаючому або перехідному банку фінансової підтримки;
- ❖ на суму сплачених Фондом витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, здійснених у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою Фонду, у тому числі щодо консолідованого продажу активів банку, що ліквідується;
- ❖ на суму нарахованого, але не сплаченого регулярного збору до Фонду, а також на суму заборгованості зі сплати зборів, пені, та/або штрафів до Фонду,

нарахованих до дня, що передує дню запровадження процедури ліквідації.

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду є очікуваною сумою погашення кредиторських вимог Фонду, і відображається у фінансовій звітності таким чином:

- ❖ окремим активом визнається компенсація витрат Фонду з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- ❖ заборгованість за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, відображається за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

Сума компенсації зменшує витрати, пов'язані з виконанням зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та витрати, пов'язані з процедурою виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Очікувана сума погашення кредиторських вимог переглядається на дату звітності.

Кошти, що надходять від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, в погашення кредиторських вимог Фонду, зараховуються у такій черговості:

- ❖ у першу чергу погашається заборгованість за цільовою позикою, наданою банку протягом дії тимчасової адміністрації;
- ❖ у другу чергу погашається заборгованість за відсотками за користування цільовою позикою;
- ❖ у третю чергу погашаються кредиторські вимоги по коштах, що підлягають відшкодуванню вкладникам (включаючи пункти 3-5 частини другої статті 27 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»);
- ❖ у четверту чергу погашаються кредиторські вимоги по витратах, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможного банку з ринку, здійснених у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою Фонду, у тому числі щодо консолідованого продажу активів банку, що ліквідується;
- ❖ у п'яту чергу погашається заборгованість за зборами, пенєю та штрафами.

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду, що залишиться непогашеною на дату завершення процедури ліквідації банку і виключення його з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є безнадійною, і списується з обліку.

m) ДОХОДИ

Доходи класифікуються за такими групами:

- ❖ внески учасників Фонду;
- ❖ інший операційний дохід;
- ❖ фінансовий дохід.

Внески учасників Фонду

Доходи від внесків учасників Фонду включають: початкові збори; регулярні збори; спеціальні збори; донарахування по зборах за минулі періоди.

Нарахування зборів здійснюється відповідно до вимог Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 02 липня 2012 року № 1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 липня 2012 року за № 1273/21585.

Початковий збір

Початковий збір визнається на дату видачі банківської ліцензії банку на підставі звіту «Розрахунок суми початкового збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду. Розмір початкового збору становить 1 відсоток від статутного капіталу банку, крім випадків, передбачених законодавством. Початковий збір сплачується протягом тридцяти календарних днів з дати видачі банківської ліцензії.

Регулярний збір

Регулярний збір визнається за принципом нарахування, щоквартально в останній день звітного кварталу, на підставі звіту «Розрахунок суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду.

Сума регулярного збору залежить від депозитної бази та ступеня ризику банку. Розрахунок здійснюється учасниками Фонду станом на кінець останнього робочого дня звітного кварталу шляхом зважування базової річної ставки, яка становить 0,5 відсотка бази нарахування за вкладками в національній валюті та 0,8 відсотка бази нарахування за вкладками в іноземній валюті, за ступенем ризику. База нарахування для розрахунку регулярного збору визначається як середньоарифметична за розрахунковий період сума щоденних балансових залишків на рахунках з обліку вкладів та відсотків за ними. Розрахунковим періодом для визначення бази нарахування є звітний квартал поточного року. Сплата регулярного збору до Фонду здійснюється щокварталу до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Регулярний збір за минулі періоди, донарахований за результатами перевірки учасника Фонду, визнається у період його виявлення. Однак, якщо Фонду було достовірно відомо на дату звітності або дату затвердження звітності про реальні факти, що стосуються порушень банком розрахунків регулярного збору, то такі коригування необхідно відобразити в обліку у звітному періоді.

Регулярний збір учасників Фонду, щодо яких Національним банком України було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, визнається в день,

що передусє запровадженню процедури ліквідації банку. Відповідно з дня запровадження процедури ліквідації банку регулярні збори не нараховуються.

Заборгованість банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, зі сплати зборів до Фонду є нефінансовим монетарним активом. Даний актив на кінець звітного періоду переглядається на зменшення корисності. Якщо є об'єктивне свідчення зменшення корисності або неможливості отримання активу, визнається збиток від зменшення корисності активу зі створенням резерву на покриття збитків.

Резерв на покриття збитків від зменшення корисності створюється на основі індивідуальної оцінки окремих дебіторів.

Сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків. Сума збитку визнається у прибутку чи збитку. Величина резерву переглядається на кожну дату балансу та у разі потреби коригується (зменшується або збільшується).

Спеціальний збір

Спеціальний збір встановлюється Фондом у разі:

- ❖ зменшення мінімального обсягу коштів Фонду нижче 2,5 відсотка від суми гарантованих Фондом коштів вкладників у межах суми відшкодування з урахуванням суми зборів з учасників Фонду, які мають надійти протягом поточного кварталу або ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;
- ❖ з метою погашення залучених кредитів.

Загальний розмір спеціального збору, сплаченого учасником Фонду протягом року, не повинен перевищувати розміру регулярного збору з такого учасника Фонду, сплаченого ним за попередній рік.

Спеціальний збір визнається у періодах, визначених в рішенні виконавчої дирекції Фонду про застосування до банків спеціального збору.

Інші операційні доходи

Інші операційні доходи включають:

- ❖ неустойку (штрафи, пені) за порушення вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ доходи у вигляді процентів за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам;
- ❖ доходи від виконання заходів, передбачених планом врегулювання, зокрема від продажу неплатоспроможного банку, ліквідації банку;
- ❖ дохід від списання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам у зв'язку із завершенням процедури ліквідації неплатоспроможного банку;
- ❖ інші доходи.

Процентні доходи визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Після часткового списання фінансового

активу або групи подібних фінансових активів унаслідок збитку від зменшення корисності, відсотковий дохід визначають на основі ставки відсотка, застосованої для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінювання збитку від зменшення корисності.

Інші доходи визнаються, якщо існує впевненість щодо збільшення економічних вигід від здійснення окремої операції.

Фінансовий дохід

Фінансовий дохід включає:

- ❖ дохід у вигляді процентів, нарахованих Національним банком України за залишками коштів на рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- ❖ дохід від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери України;
- ❖ дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом;
- ❖ дохід у вигляді процентів за позиками, наданими працівникам Фонду.

Процентні доходи визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

п) ВИТРАТИ

Витрати класифікуються за такими групами:

- ❖ витрати на створення забезпечення потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам;
- ❖ витрати з виконання зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам та виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- ❖ витрати на створення резерву на покриття збитків від зменшення корисності фінансових активів;
- ❖ інші операційні витрати;
- ❖ фінансові витрати;
- ❖ адміністративні витрати;
- ❖ інші витрати.

Інші операційні витрати включають:

- ❖ витрати на судові процедури;
- ❖ витрати на створення забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду;
- ❖ витрати на створення забезпечення потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- ❖ витрати від списання безнадійної заборгованості неплатоспроможних банків, що залишилася непогашеною на дату завершення процедури ліквідації банку і виключення його з Єдиного державного

реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;

- ❖ інші операційні витрати.

Фінансові витрати включають:

- ❖ витрати із сплати процентів за користування кредитами Національного банку України, держави;
- ❖ витрати, пов'язані з випуском, утриманням та обігом цінних паперів Фонду;
- ❖ процентні витрати за зобов'язаннями з оренди;
- ❖ інші фінансові витрати.

До складу інших фінансових витрат входить дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом.

Адміністративні витрати включають загальногосподарські витрати, пов'язані з виконанням Фондом своїх функцій: витрати з оплати праці працівників Фонду; витрати на створення забезпечення майбутніх витрат на накопичувану оплату періодів відсутності (щорічних відпусток) працівників Фонду; витрати з підготовки та навчання кадрів; витрати на службові відрядження; представницькі витрати; витрати з утримання основних засобів та нематеріальних активів (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт та ін.); амортизація основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних матеріальних активів; винагорода за професійні послуги (юридичні, аудиторські, рекламно-інформаційні послуги, з оцінки майна та ін.); витрати на послуги зв'язку (поштовий, телефонний, мобільний та ін.); податки, збори та інші обов'язкові платежі;

4. Істотні облікові судження, оцінки та припущення

Складання фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу формування суджень та визначення оцінок та припущень, які впливають на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у фінансовій звітності.

Судження

У процесі застосування облікової політики управлінським персоналом Фонду використані наступні судження, які мали суттєвий вплив на суми, визнані у фінансовій звітності:

Ідентифікація бізнес-моделі управління фінансовими активами

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, якщо Фонд:

- ❖ планує утримувати фінансовий актив до дати погашення;
- ❖ розглядає можливість здійснити продаж активу у випадку значного зростання кредитного ризику за фінансовим активом;
- ❖ не планує продаж активу за звичайних обставин, але продаж можливий, якщо мінімальний обсяг коштів

комісія за розрахунково-касове обслуговування; собівартість переданих в експлуатацію товарно-матеріальних цінностей; членські внески до міжнародних асоціацій страховиків депозитів; витрати на створення забезпечення витрат, щодо яких на момент складання фінансової звітності не отримано первинних документів від контрагентів; інші адміністративні витрати.

Інші витрати включають:

- ❖ збитки від вибуття необоротних активів
- ❖ збитки від зменшення корисності необоротних активів;
- ❖ збитки від зменшення корисності фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю;
- ❖ збитки від зменшення корисності фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через інший сукупний дохід;
- ❖ від'ємний результат від переоцінки балансової вартості фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки.

Витрати відображаються в обліку та звітності згідно з принципом відповідності доходів та витрат. Витрати, які неможливо співставити з доходами певного періоду, відображаються у тому звітному періоді, в якому вони були понесені.

Процентні витрати визнаються протягом тих звітних періодів, до яких вони належать, із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Фонд досягне мінімальної межі або при існуванні ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;

- ❖ не відслідковує ринкові ціни на даний актив та не планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;
- ❖ не планує продаж фінансового активу у разі потреби в ліквідних коштах;
- ❖ не планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках бізнес-моделі, метою якої є, як утримання активів для одержання грошових потоків, передбачених договором, так і продаж фінансових активів, якщо Фонд:

- ❖ планує утримувати фінансовий актив до дати погашення;
- ❖ планує продаж фінансового активу у разі потреби в ліквідних коштах;
- ❖ розглядає можливість здійснити продаж активу у випадку значного зростання кредитного ризику за фінансовим активом;
- ❖ не планує продаж активу за звичайних обставин, але продаж можливий, якщо мінімальний обсяг коштів

Фонду досягне мінімальної межі або при існуванні ризику суттєвого зменшення обсягу коштів Фонду;

- ❖ не відслідковує ринкові ціни на даний актив та не планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;
- ❖ не планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Фонд ідентифікує фінансовий актив, як такий, що утримується у рамках інших бізнес-моделей, якщо Фонд:

- ❖ відслідковує ринкові ціни на даний актив та планує продати його при сприятливій ринковій ситуації;
- ❖ планує здійснювати активні операції з купівлі-продажу фінансового активу з частотою не менше, ніж п'ять разів на тиждень.

Оцінки та припущення

Оцінки та припущення управлінського персоналу Фонду ґрунтуються на вихідних даних, які були в наявності на момент підготовки цієї фінансової звітності. Проте поточні

обставини та припущення відносно майбутнього можуть змінюватись внаслідок ринкових змін або обставин, що не підконтрольні Фонду. Такі зміни відображаються у припущеннях в міру того, як вони відбуваються.

Інформація про оцінки та припущення, використані Фондом, що мали найбільший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, висвітлена у таких примітках:

- ❖ Примітка 8: Інші поточні фінансові активи;
- ❖ Примітка 10: Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду;
- ❖ Примітка 15: Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.

5. Стандарти, які були опубліковані, але ще не набули чинності

Наведені нижче стандарти були опубліковані, але ще не набули чинності станом на 31 грудня 2021 року:

- ✓ Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням». Поправки забороняють віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, що вироблені у процесі доставки цього об'єкту до місця експлуатації і приведення його до стану, придатного до використання за призначенням. Замість цього, у складі прибутку або збитку визнаються надходження від продажу таких виробів, та вартість їх виробництва¹;
- ✓ Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» - «Обтяжливі договори – витрати на виконання договору», у яких роз'яснюється, які витрати повинні враховуватись при оцінці, чи є договір обтяжливим або збитковим¹;
- ✓ Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, що вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності²;
- ✓ Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода при проведенні «тесту 10%» у випадку припинення визнання фінансових зобов'язань²;
- ✓ МСФЗ 17 «Договори страхування» – новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, в якому розглянуто питання визнання та оцінки, представлення та розкриття інформації³;
- ✓ Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» - «Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних», в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань на поточні та непоточні⁴;
- ✓ Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» - «Посилання на Концептуальну основу стандартів МСФЗ»¹;

- ✓ Поправка до МСБО 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості²;
- ✓ Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» - «Визначення бухгалтерських оцінок». В поправках надається визначення «бухгалтерських оцінок» та роз'яснюється різниця між змінами в бухгалтерських оцінках і змінами в обліковій політиці та виправленні помилок³;
- ✓ Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та Практичних рекомендацій №2 по застосуванню МСБО – «Розкриття інформації про облікову політику». Поправки містять роз'яснення та приклади, що допоможуть організаціям застосувати судження про суттєвість при розкритті інформації про облікову політику³.

¹ Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року.

² Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2022 року. Дозволяється дострокове застосування.

³ Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року. Дозволяється дострокове застосування.

⁴ Набувають чинності для річних періодів, які починаються з або після 01 січня 2023 року.

Управлінський персонал планує застосовувати зазначені стандарти з дати їх вступу в силу.

За оцінками Фонду застосування нових стандартів та поправок не вплине суттєво на фінансовий стан чи результат діяльності Фонду.

6. Зміни в обліковій політиці та принципах розкриття інформації

Вплив першого застосування нових стандартів

У 2021 році Фонд вперше застосував такі нові стандарти та поправки:

- ❖ Поправки до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», МСФЗ 4 «Страхові контракти», МСФЗ 16 «Оренда» - «Реформа базової відсоткової ставки – етап 2»;
- ❖ Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» – «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19, що діють після 30 червня 2021 року»;

Застосування вищезазначених змінених стандартів та поправок не мало впливу на фінансову звітність Фонду.

Фонд не застосовував достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були опубліковані, але ще не набули чинності.

8. Інші поточні фінансові активи

Інші поточні фінансові активи, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, які Фонд в залежності від бізнес-моделі, класифікує як фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю та фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю	11,131,934	8,886,207
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу	5,261,737	5,721,637
Усього	16,393,671	14,607,844

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, які були придбані протягом 2021 року, і утримуються Фондом у рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків. Договірні грошові потоки за цими фінансовими активами є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

7. Грошові активи та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти утримуються на поточному рахунку Фонду в Національному банку України.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Грошові кошти на поточному рахунку	674,942	1,414,101
Усього грошові кошти та їх еквіваленти	674,942	1,414,101

Національний банк України нараховує проценти за щоденними залишками грошових коштів Фонду на поточному рахунку за середньозваженою процентною ставкою за коштами на вимогу фізичних осіб у національній валюті. Середня ефективна процентна ставка станом на 31 грудня 2021 року становить 5,14% (станом на 31 грудня 2020 року – 7,42%). Проценти за грошовими коштами, розміщеними в Національному банку України, представлені у складі фінансових доходів (Примітка 21).

Майнові права за майбутніми надходженнями грошових коштів в сумі 10,963,000 тисяч гривень знаходяться у заставі під зобов'язання Фонду за кредитною угодою з Національним банком України (Примітка 19).

(у тисячах гривень)	Ефективна ставка відсотку	Дата погашення	31 грудня 2021	31 грудня 2020
UA4000194377	9,78%	02/06/2021		833,729
UA4000204986	10,59%	29/09/2021		1,090,730
UA4000207989	10,10%	21/07/2021		1,320,668
UA4000209373	7,96%	24/02/2021		1,028,058
UA4000211957	7,93%	28/04/2021		2,043,917
UA4000213300	10,84%	27/10/2021		263,622
UA4000214498	11,64%	01/12/2021		2,305,483
UA4000204002	11,15%	11/02/2022	261,151	-
UA4000204572	11,55%	03/08/2022	1,524,011	-
UA4000214506	11,15%	15/06/2022	203,058	-
UA4000215156	11,28%	09/03/2022	1,223,207	-
UA4000215495	10,70%	02/02/2022	1,303,477	-
UA4000216774	11,65%	23/11/2022	692,179	-
UA4000218325	11,40%	20/07/2022	1,535,654	-
UA4000219778	11,86%	26/08/2022	1,037,134	-
UA4000222145	12,08%	14/12/2022	1,340,705	-
UA4000223457	10,95%	29/06/2022	2,011,358	-
Усього			11,131,934	8,886,207

Балансова вартість фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, включає нараховані відсотки до виплати на загальну суму 268,456 тисяч гривень (31 грудня 2020 року: 104,401 тисяч гривень).

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, представлені облігаціями внутрішньої державної позики, які Фонд у 2016 році отримав від Міністерства фінансів України в кредит в обмін на векселі, видані Фондом на таку саму суму (Примітка 19).

Дані фінансові активи утримуються Фондом у рамках бізнес-моделі, метою якої є як утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків, так і продаж фінансових активів. Фонд планує реалізувати дані фінансові активи у випадку необхідності отримання ліквідних активів для виконання його зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та здійснення витрат з виведення неплатоспроможних банків з ринку. Востаннє Фонд реалізував частину таких облігацій на суму 2,500,000 тисяч гривень у 2017 році.

Балансова вартість фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, включає нараховані відсотки до виплати на загальну суму 126,537 тисяч гривень (31 грудня 2020 року: 124,989 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)	Ефективна ставка відсотку	31 грудня 2021	31 грудня 2020
UA4000196513	10,27%	3,892,960	4,231,600
UA4000196521	10,27%	1,368,777	1,490,037
Усього		5,261,737	5,721,637

Зменшення корисності фінансових інвестицій

Фонд регулярно переглядає фінансові інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та фінансові інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу щодо можливого зменшення корисності.

Для визначення необхідності визнання витрат на формування резерву під очікувані кредитні збитки управлінський персонал Фонду застосовує оцінки про наявність ознак, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику та зменшення майбутніх грошових потоків за такими цінними паперами. Такі ознаки можуть включати дані, що характеризують негативну зміну платоспроможності емітента. Облігації внутрішньої державної позики, номіновані у національній валюті, вважаються умовно позбавленими кредитного ризику. Ймовірність дефолту державних цінних паперів протягом 12 місяців та за весь строк дії фінансового інструменту вважається такою, що наближається до нуля.

9. Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників

Дебіторська заборгованість по внесках від банків представлена дебіторською заборгованістю по регулярному збору, що підлягає сплаті банками відповідно до статті 22 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фонд визнає дебіторську заборгованість по регулярному збору щоквартально на підставі звіту «Розрахунок суми регулярного збору, що підлягає сплаті до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», який надається учасником Фонду. Заборгованість по регулярному збору повинна бути погашена банком до 15 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Регулярний збір учасників Фонду, щодо яких Національним банком України було прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, визнається в день, що передує запровадженню процедури ліквідації банку. Відповідно з дня запровадження процедури ліквідації банку регулярні збори не нараховуються.

Дебіторська заборгованість по внесках від неплатоспроможних банків на 31 грудня 2021 року, 31 грудня 2020 року була переглянута на зменшення корисності, в зв'язку з наявністю об'єктивного свідчення неможливості

отримання активу. Кошти, що надходять від неплатоспроможних банків, зараховуються в погашення дебіторської заборгованості по внесках в останню чергу після погашення інших кредиторських вимог Фонду до неплатоспроможних банків. Резерв на покриття збитків від зменшення корисності створений у розмірі 100% дебіторської заборгованості по внесках від неплатоспроможних банків.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Дебіторська заборгованість по внесках від банків-учасників Фонду	1,140,623	1,113,586
Дебіторська заборгованість по внесках від неплатоспроможних банків	222,512	221,492
Усього дебіторська заборгованість по внесках від банків, валова сума	1,363,135	1,335,078
Збиток від зменшення корисності:		
За заборгованістю по внесках від неплатоспроможних банків	(222,512)	(221,492)
Усього збиток від зменшення корисності	(222,512)	(221,492)
Усього дебіторська заборгованість по внесках від банків, чиста сума	1,140,623	1,113,586

10. Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду

Заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду є очікуваною сумою погашення кредиторських вимог Фонду, і відображається у фінансовій звітності таким чином:

- ❖ окремим активом визнається компенсація витрат Фонду з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та витрат, пов'язаних з процедурою виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- ❖ заборгованість за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам, відображається за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

Ключові припущення використані при оцінці суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду

Оцінка заборгованості неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, по кредиторських вимогах Фонду передбачає оцінку очікуваної суми погашення кредиторських вимог Фонду.

Управлінський персонал оцінює очікувану суму погашення кредиторських вимог Фонду виходячи з суми затвердженої ліквідаційної маси неплатоспроможних банків та конверсії ліквідаційної маси у грошовий потік.

Управлінським персоналом здійснені ключові припущення щодо:

- ❖ очікуваного строку надходження грошових потоків;
- ❖ коефіцієнту конверсії ліквідаційної маси у грошовий потік;
- ❖ ставки дисконтування, для оцінки суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку.

Очікуваний строк надходження грошових потоків

Управлінський персонал Фонду припускає, що потоки грошових коштів від банків, які знаходяться в стадії ліквідації будуть надходити впродовж 5 років після початку ліквідації. Після п'яти років, починаючи з дати ліквідації банку, надходження грошових коштів не очікуються.

Коефіцієнт конверсії

Коефіцієнт конверсії використовується для прогнозування майбутніх грошових потоків, які Фонд очікує отримати від ліквідації банків. Коефіцієнт конверсії за відповідний рік розраховується сумарно по всіх банках, як відношення суми надходження до банків від управління та продажу активів за відповідний рік до суми ліквідаційної маси банків. Для розрахунку коефіцієнта конверсії ліквідаційної маси в грошовий потік по роках Фондом було використано наявну на дату оцінки фактичну історичну інформацію щодо суми надходжень по всіх банках, в процесі ліквідації яких Фонд бере участь. На звітну дату майбутні потоки грошових

коштів прогноуються на щомісячній основі по кожному банку окремо, з врахуванням строку, що залишився до прогнозованого моменту завершення ліквідації, суми ліквідаційної маси та коефіцієнту конверсії.

Коефіцієнти конверсії, які використовувались при оцінці суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку представлені таким чином:

(у відсотках)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
1 рік в ліквідації	12,32	12,27
2 рік в ліквідації	9,54	9,87
3 рік в ліквідації	9,25	9,80
4 рік в ліквідації	7,13	6,92
5 рік в ліквідації	6,02	6,20

Ставка дисконтування для розрахунку очікуваної суми компенсації витрат Фонду на здійснення процедури ліквідації

В якості ставки дисконтування для розрахунку очікуваної суми компенсації витрат Фонду на здійснення процедури ліквідації була використана спот-ставка, розрахована на підставі кривої безкупонної дохідності за облігаціями внутрішньої державної позики України («ОВДП») номінованих у гривні для строку, що відповідає строку від звітної дати до очікуваного терміну отримання грошового потоку. Крива безкупонної дохідності була розрахована із застосуванням параметричної моделі Нельсона-Сігела та опублікована на вебсайті Національного Банку України.

Ставки дисконтування, які використовувались при оцінці суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, відповідно до строку очікуваного грошового потоку представлені таким чином:

(у відсотках)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
1 рік ліквідації	11,17	10,51
2 рік ліквідації	11,87	11,08
3 рік ліквідації	12,15	11,35
4 рік ліквідації	12,13	11,42
5 рік ліквідації	11,93	11,33

Ставка дисконтування для розрахунку резерву на покриття збитків від неповернення цільової позики, наданої банкам

В якості ставки дисконтування для розрахунку резерву на покриття збитків від неповернення цільової позики, наданої

банкам була використана ставка за конкретними договорами цільової позики та становила від 12,5% до 14,0% річних.

Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду представлена у фінансовій звітності:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду:		
Компенсація витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	123,062	448,888
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, чиста сума	-	963,842
Усього заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду, чиста сума	123,062	1,412,730

Компенсація витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку зменшує витрати з виконання зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку (Примітка 23).

Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками представлена у звітності в чистій сумі за вирахуванням резерву на покриття збитків від неповернення цільових позик.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками:		
Заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, валова сума	11,289,329	11,675,493
Резерв на покриття збитків від неповернення цільових позик	(11,289,329)	(10,711,651)
Усього заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками, чиста сума	-	963,842

Рух резерву на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками за звітний період представлено наступним чином:

(у тисячах гривень)	2021	2020
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками станом на початок звітного періоду		
Нарахування резерву	577,678	-
Сторно резерву	-	(223,803)
Списання за рахунок резерву	-	(1,546,638)
Резерв на покриття збитків від зменшення корисності заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками станом на кінець звітного періоду	11,289,329	10,711,651

Аналіз чутливості суми заборгованості неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду до змін в ключових припущеннях

Обґрунтовано можливі зміни на звітну дату одного з ключових припущень за умови, якщо інші припущення залишаються незмінними, спричинили б вплив на заборгованість неплатоспроможних банків по кредиторських вимогах Фонду на наведені нижче суми.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020		
	Збільшення	Зменшення		
Очікувана сума компенсації витрат Фонду на здійснення процедури ліквідації				
Ставка дисконтування (зміна у 1%)	(302)	303	(775)	778
Коефіцієнт конверсії (зміна у 10%)	13 749	(13 749)	23 705	(23 705)
Сума резерву на покриття збитків від неповернення цільової позики, наданої банкам				
Ставка дисконтування (зміна у 1%)	0	0	0	0
Коефіцієнт конверсії (зміна у 10%)	0	0	(96 931)	96 931

11. Інші активи

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Запаси	1,150	1,071
Інші поточні нефінансові активи	7,500	4,301
Усього інші активи, валова сума	8,650	5,372
За вирахуванням: збиток від зменшення корисності	-	-
Усього інші активи, чиста сума	8,650	5,372

12. Інша дебіторська заборгованість

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Аванси видані	11,293	23,214
Дебіторська заборгованість у зв'язку з продажем неплатоспроможних банків	2,000	2,000
Інше	2,785	4,000
Усього інша дебіторська заборгованість, валова сума	16,078	29,214
За вирахуванням: збиток від зменшення корисності	(3,870)	(4,112)
Усього іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	12,208	25,102

13. Основні засоби

(у тисячах гривень)	Нежитлове офісне приміщення	Комп'ютери та обладнання	Транспортні засоби	Меблі та приладдя	Інші основні засоби	Всього
Вартість придбання на 31 грудня 2019		56,798	1,420	2,173	9,718	70,109
Накопичений знос на 31 грудня 2019		(20,786)	(1,230)	(1,935)	(6,478)	(30,429)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019		36,012	190	238	3,240	39,680
Надходження	308,860	15,290	-	228	-	324,378
Вибуття	-	-	-	-	(9,718)	(9,718)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах ОЗ	-	-	-	-	9,155	9,155
Амортизація	(3,861)	(10,075)	(17)	(124)	(2,677)	(16,754)
Вартість придбання на 31 грудня 2020	308,860	72,088	1,420	2,401	-	384,769
Накопичений знос на 31 грудня 2020	(3,861)	(30,861)	(1,247)	(2,059)	-	(38,028)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020	304,999	41,227	173	342	-	346,741
Надходження	-	33,490	-	76	-	33,566
Вибуття	-	(1,346)	-	(93)	-	(1,439)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах ОЗ	-	1,343	-	89	-	1,432
Інші зміни	-	(14,894)	-	-	-	(14,894)
Накопичена амортизація по об'єктах ОЗ, по яких відбулися зміни	-	6,831	-	-	-	6,831
Амортизація	(7,721)	(15,220)	(18)	(130)	-	(23,089)
Вартість придбання на 31 грудня 2021	308,860	89,338	1,420	2,384	-	402,002
Накопичений знос на 31 грудня 2021	(11,582)	(37,907)	(1,265)	(2,100)	-	(52,854)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021	297,278	51,431	155	284	-	349,148

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які продовжують використовуватись становить 10,512 тисяч гривень (31 грудня 2020 року: 10,527 тисяч гривень). У 2019 році інші основні засоби були представлені активами у формі права користування первісною вартістю 9,718 тисяч гривень (Примітка 29).

14. Нематеріальні активи

(у тисячах гривень)	Програмне забезпечення	Всього
Вартість придбання на 31 грудня 2019	70,114	70,114
Накопичений знос на 31 грудня 2019	(16,661)	(16,661)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2019	53,453	53,453
Надходження	49,369	49,369
Вибуття	(82)	(82)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах НМА	82	82
Амортизація	(13,465)	(13,465)
Вартість придбання на 31 грудня 2020	119,401	119,401
Накопичений знос на 31 грудня 2020	(30,044)	(30,044)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020	89,357	89,357
Надходження	11,421	11,421
Вибуття	(352)	(352)
Накопичена амортизація на вибутих об'єктах НМА	352	352
Інші зміни	14,894	14,894
Накопичена амортизація по об'єктах ОЗ, по яких відбулися зміни	(6,831)	(6,831)
Амортизація	(19,204)	(19,204)
Вартість придбання на 31 грудня 2021	145,364	145,364
Накопичений знос на 31 грудня 2021	(55,727)	(55,727)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021	89,637	89,637

15. Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

У 2021 році забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам розраховувалось відповідно до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженої рішенням виконавчої дирекції Фонду від 28.02.2013 № 13 (у редакції рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 13 грудня 2018 року № 3358).

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є прогноною гарантованою сумою відшкодування коштів вкладникам банків, розрахованою на подальші 12 місяців, зваженою на коефіцієнт очікуваного рівня втрат Фонду.

Прогнозна гарантована сума відшкодування вкладникам коштів за вкладом протягом 12 місяців є сумою добутоків гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладом кожного з банків та ймовірності віднесення банку до категорії неплатоспроможних протягом 12 місяців.

Розмір гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладом визначається за даними звіту про вклади фізичних осіб - форма звітності № 1Ф, форма якого затверджена рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 18 червня 2020 року

№ 1158, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 серпня 2020 року за № 831/35114, що надається банками-учасниками Фонду на звітну дату.

Ключові припущення та судження використані при оцінці суми забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам

Формування забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам передбачає оцінку управлінським персоналом Фонду двох компонентів:

- ❖ ймовірності віднесення банків до категорії неплатоспроможних;
- ❖ коефіцієнту очікуваного рівня втрат Фонду.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам зазнає впливу в залежності від оцінки даних компонентів, оскільки (а) вони сильно схильні до змін в періоду в період, та (б) можуть мати суттєвий вплив.

Ймовірність віднесення банку до категорії неплатоспроможних

Визначення ймовірності віднесення кожного банку до категорії неплатоспроможних здійснюється за наступним алгоритмом:

- ❖ оцінюється рівень ризику банку за допомогою моделі скорингової оцінки банків;
- ❖ за рівнем ризику банк відноситься до групи банків за інтервалами скорингових балів (попередньо визначеної за даними скорингової оцінки банків та фактичних дефолтів банків);
- ❖ банку присвоюється ймовірність віднесення його до категорії неплатоспроможних з урахуванням впливу макроекономічного середовища, яка визначається для групи банків за інтервалами скорингових балів відповідно до внутрішньої статистики Фонду щодо фактичного рівня дефолтів банків та з урахуванням приведення до середнього рівня дефолтів за економічним циклом. У разі наявності об'єктивних факторів можливості негативних змін макроекономічного середовища Фонд передбачає формування забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам у розмірі, необхідному для покриття очікуваних збитків протягом кризових років. Для цього для кожної групи за скоринговим балом визначається ймовірність дефолту для кризового періоду.

Оцінка рівня ризику банку здійснюється за скоринговою моделлю за трьома блоками: фінансово-економічний блоком; блоком ліквідності; блоком зовнішнього впливу.

Ці блоки містять набір показників, сумарне значення яких визначає рівень ризику банку. Максимальна загальна кількість балів конкретного банку за блоками становить 100 одиниць, що відповідає 100% рівня ризику банку.

Фінансово-економічний блок налічує 10 показників, кожний з яких зважається на відповідний коефіцієнт: покриття власними коштами ризикової заборгованості, здатність генерувати доходи, якість кредитного портфелю, достатність сформованих резервів за кредитами, розрахунок обсягу отриманої застави у вигляді нерухомого майна, раціональне управління ресурсами, рівень витрат, чистий процентний та комісійний доходи до чистих активів, чистий спред, частка неробочих активів. Максимальна кількість набраних балів за цим блоком становить 50 одиниць (балів).

Блок ліквідності налічує 7 показників, сукупність яких дає змогу оцінити ступінь ризику банку щодо втрати ліквідності та, як наслідок, неспроможності виконувати зобов'язання перед кредитором. Максимальна кількість набраних балів за блоком ліквідності становить 30 одиниць (балів). Ці показники включають: % ставка - процентна ставка за залученими строковими коштами в національній валюті, загальна вартість зобов'язань, темпи приросту зобов'язань, збалансованість грошових потоків, достатність обсягу

коштів, показник незбалансованості за строками погашення активів і зобов'язань, наявність документів клієнтів банку, що не виконані в строк з вини банку (наявність сум за цим показником підвищує ризик порушення ліквідності до максимального рівня, тому за блоком банк отримує 30 одиниць (балів)).

Блок зовнішнього впливу налічує 12 показників, кожному з яких присвоюється відповідна кількість балів. Блок зовнішнього впливу направлений на врахування при оцінці факторів, що можуть вплинути на можливість віднесення банку до категорії неплатоспроможних. До цих показників належать: застосування до банку заходів впливу або виявлення порушень, обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій, наявність інформації від НБУ про порушення економічних нормативів капіталу, наявність запровадженого НБУ до банку особливого режиму контролю за діяльністю та/або призначення куратора, інформація про рейтинги материнської компанії банку та інші. Загальна кількість балів конкретного банку за блоком зовнішнього впливу підраховується шляхом сумування набраних балів банком у цьому блоці, але до обрахунків береться загальна кількість балів не більше 20 одиниць (балів).

Коефіцієнт очікуваного рівня втрат

Коефіцієнт очікуваного рівня втрат розраховується на підставі накопичених статистичних даних по неплатоспроможних банках, щодо яких було прийнято рішення про ліквідацію після 01 січня 2013 року та ліквідація яких уже завершилася або продовжується не менше одного року, станом на звітну дату. Коефіцієнт розраховується як співвідношення залишку кредиторських вимог Фонду до банків, що ліквідуються на звітну дату, зменшеного на очікувану суму погашення кредиторських вимог Фонду на звітну дату, та загальної суми пред'явлених кредиторських вимог Фонду.

Забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам представлено у фінансовій звітності:

(у тисячах гривень)	2021	2020
Забезпечення потенційних витрат Фонду станом на початок періоду	7,358,903	5,681,935
Збільшення (зменшення) забезпечення потенційних витрат Фонду	1,115,857	1,676,968
Забезпечення потенційних витрат Фонду станом на кінець періоду	8,474,760	7,358,903

Аналіз чутливості суми забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам до змін в ключових припущеннях

Обґрунтовано можливі зміни на звітну дату одного з ключових припущень за умови, якщо інші припущення залишаються незмінними, спричинили б вплив на забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам на наведені нижче суми.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Збільшення	Зменшення	Збільшення	Зменшення
Забезпечення потенційних витрат Фонду				
Ймовірність віднесення до категорії неплатоспроможних (зміна у 1%)	84 748	(84 748)	73 589	(73 589)
Коефіцієнт очікуваного рівня втрат (зміна у 1%)	84 748	(84 748)	73 589	(73 589)

16. Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків

Зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, є юридичним зобов'язанням, що виникає згідно зі статтею 26 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фонд гарантує кожному вкладнику банку відшкодування за його вкладом. Кошти відшкодовуються в розмірі вкладу, включаючи відсотки, станом на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше суми граничного розміру відшкодування коштів за вкладами, встановленого на цей день, незалежно від кількості вкладів в одному банку. Сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами протягом 2020 та 2021 років становила 200,000 гривень.

Фонд розпочинає виконання зобов'язань перед вкладниками не пізніше 20 робочих днів (для банків, база даних про вкладників яких містить інформацію про більше ніж 500 тисяч рахунків, - не пізніше 30 робочих днів) з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку і завершує у день подання документів для внесення до

Єдиного державного реєстру юридичних осіб запису про ліквідацію банку як юридичної особи.

Станом на 31 грудня 2021 року у звітності представлені зобов'язання Фонду перед вкладниками 36 банків (31 грудня 2020 року: 35 банків).

У 2021 році Фонд завершив виплату відшкодування коштів за вкладами у 1 неплатоспроможному банку, в зв'язку з поданням документів для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про ліквідацію банку як юридичної особи. Зобов'язання Фонду, що залишились незатребуваними вкладниками в розмірі 9,347 тисяч гривень, списані з обліку та визнані у іншому операційному доході (Примітка 22).

Рух зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, представлена таким чином:

(у тисячах гривень)	2021	2020
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам станом на початок звітного періоду	2,996,576	3,224,830
Нарахування зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам	745,017	327,354
Збільшення зобов'язання за рахунок використання забезпечення потенційних витрат Фонду з виплати відшкодування по вкладах з ознаками нікчемності	75,995	57,049
Зменшення зобов'язання на суму виплаченого вкладникам відшкодування коштів за вкладами	(848,162)	(389,946)
Списання зобов'язання, в зв'язку з завершенням процедури ліквідації банку	(9,347)	(222,711)
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам станом на кінець звітного періоду	2,960,079	2,996,576

17. Інші поточні забезпечення

Інші забезпечення представлені забезпеченням потенційних юридичних витрат Фонду, забезпеченням потенційних витрат Фонду по виплаті відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, вклади яких мають ознаки нікчемності, визначені статтею 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

(у тисячах гривень)	Забезпечення потенційних юридичних витрат Фонду	Забезпечення витрат по виплаті відшкодування по вкладах з ознаками нікчемності	ВСЬОГО
Залишок на 31 грудня 2019	52,692	443,929	496,621
Нараховано (створено)	-	-	-
Використано у звітному році	-	(57,049)	(57,049)
Сторновано у звітному році	(1,860)	(40,217)	(42,077)
Залишок на 31 грудня 2020	50,832	346,663	397,495
Нараховано (створено)	-	2,706	2,706
Використано у звітному році	-	(75,995)	(75,995)
Сторновано у звітному році	(26,161)	-	(26,161)
Залишок на 31 грудня 2021	24,671	273,374	298,045

18. Інша поточна кредиторська заборгованість

Інша кредиторська заборгованість представлена кредиторською заборгованістю за отримані товари, виконані роботи та надані послуги, відкладеним доходом, зобов'язанням по виплатах працівникам та іншою кредиторською заборгованістю, що включає попередньо сплачені внески від банків – учасників Фонду, поточне податкове зобов'язання, інше.

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Кредиторська заборгованість за отримані товари, виконані роботи та надані послуги	1,726	23,892
Відкладений дохід	1,878	2,901
Зобов'язання по виплатах працівникам	31,386	24,617
Інша кредиторська заборгованість	3,047	6,104
Усього іншої кредиторської заборгованості	38,037	57,514

19. Інші непоточні фінансові зобов'язання

Інші непоточні фінансові зобов'язання представлені векселями, виданими Фондом у 2015-2016 роках в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики (Примітка 8).

(у тисячах гривень)	Ефективна відсоткова ставка	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Векселі видані:			
з терміном погашення більше 1 року	8,4%	45,741,000	48,141,000
Проценти до виплати по векселях виданих	-	24,956,012	21,341,402
Усього векселів виданих		70,697,012	69,482,402
Усього залучених коштів		70,697,012	69,482,402

Станом на 31 грудня 2021 року у фінансовій звітності Фонду векселі видані представлені:

- ❖ векселями на суму 37,800,000 тисяч гривень, виданими Фондом у 2015 році в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики, що був отриманий Фондом від Міністерства фінансів України, відповідно до Статті 17 Закону України «Про державний бюджет України на 2015 рік», Постанови Кабінету Міністрів України від 04.04.2015 № 156 «Про забезпечення надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» та Постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 701 «Про забезпечення надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб». Середня номінальна ставка для випущених векселів становить 11,57%, відсотки по векселях нараховуються щомісячно, однак виплата відсотків відбувається на дату погашення векселя. Середня ефективна ставка для випущених у 2015 році векселів

становить 7,66%, дати погашення припадають на 2026 та 2028 роки. Протягом 2021 року Фонд здійснив дострокове погашення векселів на суму 2,400,000 тисяч гривень відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 559 «Про здійснення дострокового погашення векселів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб». Одночасно з достроковим погашенням векселів Фонд здійснив погашення відсотків за векселями в сумі 1,671,794 тисяч гривень;

- ❖ векселями в сумі 7,941,000 тисяч гривень, виданими Фондом у 2016 році в обмін на кредит у вигляді облігацій внутрішньодержавної позики, що був отриманий Фондом від Міністерства фінансів України, відповідно до Статті 17 Закону України «Про державний бюджет України на 2016 рік» та Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1003 «Про забезпечення надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб». Середня номінальна ставка для випущених векселів становить 9,99%, відсотки по векселях нараховуються щомісячно, однак виплата повної суми відбувається на дату погашення векселя. Середня ефективна ставка для випущених у 2016 році векселів становить 6,33%, дати погашення припадають на 2031 рік.

Кредити Національного банку України

У січні 2019 року відповідно до Положення «Про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 березня 2013 року № 95 (далі – Постанова) та з метою покриття тимчасового дефіциту коштів Фонду для виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам коштів за вкладками, Фонд уклав з Національним банком України (далі – НБУ) кредитну угоду про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 2,000,000 тисяч гривень за номінальною відсотковою ставкою 18,0%, що дорівнювала обліковій ставці НБУ на дату укладення кредитної угоди. Згідно з умовами кредитної угоди кредитні кошти надаються НБУ траншами за зверненням Фонду з клопотанням про отримання кредиту. Протягом 2019 – 2021 років Фонд не звертався до НБУ за отриманням кредиту.

Для забезпечення виконання контрактних зобов'язань за кредитною угодою про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії, Фонд передав в заставу НБУ майнові права за майбутніми грошовими надходженнями на поточний рахунок Фонду в НБУ, що оцінюються в сумі 10,963,000 тисяч гривень.

20. Внески від банків учасників

(у тисячах гривень)	2021	2020
Регулярний збір	4,567,628	4,174,388
Початковий збір	-	-
Спеціальний збір	-	-
Усього внесків від банків-учасників	4,567,628	4,174,388

Частка донарахування регулярного збору за минулі періоди, за результатами інспекційних перевірок проведених Фондом, становить у 2021 році - 0,16% (2020 рік - 0,0%).

21. Фінансовий дохід

(у тисячах гривень)	2021	2020
Дохід від процентів за облігаціями внутрішньої державної позики	1,541,475	1,096,771
Дисконт по компенсації витрат з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	130,481	151,033
Проценти за грошовими коштами та їх еквівалентами, розміщеними в НБУ	69,912	192,525
Інший фінансовий дохід	13	23
Усього фінансового доходу	1,741,881	1,440,352

22. Інший операційний дохід

(у тисячах гривень)	2021	2020
Пені та штрафи, що виникають за внесками від банків	561	1
Дохід від списання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам у зв'язку із завершенням процедури ліквідації неплатоспроможного банку	9,347	222,711
Розформування резерву на покриття збитків від зменшення корисності по заборгованості за цільовими позиками	-	223,803
Розформування забезпечення по юридичних ризиках	26,161	1,861
Розформування забезпечення по вкладах з ознаками нікчемності	-	40,217
Інший дохід	2,120	4,215
Усього іншого операційного доходу	38,189	492,808

23. Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку

Витрати, пов'язані з виконанням зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку представлені у звітності на нетто основі і наводяться за вирахуванням суми компенсації, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом. Позитивний результат від визнання компенсації, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом, визнається у іншому операційному доході.

(у тисячах гривень)	2021	2020
Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, валова сума	911,616	434,790
Зменшення (збільшення) компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку	(263,243)	110,169
Витрати з виконання зобов'язань з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, чиста сума	648,373	544,959
Позитивний результат від визнання компенсації по витратах з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, чиста сума	-	-

24. Фінансові витрати

(у тисячах гривень)	2021	2020
Процентні витрати за векселями	5,286,404	4,965,894
Інші фінансові витрати	74,554	94,179
Усього фінансових витрат	5,360,958	5,060,073

До складу інших фінансових витрат включені дисконт по компенсації витрат Фонду з виплати відшкодування вкладникам та виведення банків з ринку, що очікується до отримання від неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації, яких здійснюється Фондом та відсотки за зобов'язанням з оренди.

25. Інші операційні витрати

(у тисячах гривень)	2021	2020
Формування резерву на покриття збитків від зменшення корисності по заборгованості неплатоспроможних банків за цільовими позиками	577,678	-
Сторнування процентів за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам	-	76,327
Судові витрати	81,829	17,013
Формування забезпечення по вкладах з ознаками нікчемності	2,706	-
Інші витрати	3,029	702
Усього інші операційні витрати	665,242	94,042

26. Адміністративні витрати

(у тисячах гривень)	2021	2020
Заробітна плата та інші виплати працівникам	312,917	317,320
Внески до фондів	55,919	52,568
Комунальні та експлуатаційні витрати	8,123	5,615
Амортизація	42,293	30,219
Ремонт основних засобів та підтримка нематеріальних активів	26,533	24,300
Відрадження	1,082	579
Інші витрати	46,988	28,070
Усього адміністративних витрат	493,855	458,671

27. Операції з пов'язаними сторонами

В ході звичайної діяльності Фонд здійснює операції з пов'язаними особами. Сторони вважаються пов'язаними у тому випадку, коли одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або здійснює значний вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових та операційних рішень.

Відносини контролю

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні.

Фонд є економічно самостійною установою, має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в

Національному банку України, а також рахунки в цінних паперах у депозитарних установах - державних банках.

Відносини, що виникають у зв'язку із створенням і функціонуванням системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведенням неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків, регулюються Законом, іншими законами України, нормативно-правовими актами Фонду та Національного банку України.

Операції з представниками управлінського персоналу

Провідний управлінський персонал – це особи, які мають повноваження і на яких покладено відповідальність, прямо чи опосередковано, за планування, управління та контроль діяльності Фонду.

До провідного управлінського персоналу Фонду належать: голова та члени адміністративної ради Фонду, директор-розпорядник, заступники директора-розпорядника, члени виконавчої дирекції Фонду та тендерного комітету.

За роки, які закінчилися 31 грудня 2021 року та 30 грудня 2020 року, витрати на компенсації провідному

управлінському персоналу становили 40,428 тисяч гривень та 34,205 тисяч гривень, відповідно.

Члени адміністративної ради Фонду здійснюють свої функції на громадських засадах. Отримання винагороди членами адміністративної ради не передбачено Законом.

Операції з суб'єктами господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органу влади

Основними операціями з суб'єктами господарювання, що контролюються органами влади, є отримання Фондом кредитів від Національного банку України, кредитів за рахунок коштів державного бюджету від Міністерства фінансів України та сплата відсотків по відповідних кредитах. Описання природи даних операцій наведено у Примітці 19.

Інформація про індивідуально суттєві залишки та операції із суб'єктами господарювання, які контролюються, перебувають під спільним контролем або суттєвим впливом органу влади, представлена у таблицях нижче:

(у тисячах гривень)	31 грудня 2021	31 грудня 2020
АКТИВИ		
Грошові кошти та їх еквіваленти на рахунках, відкритих в Національному банку України	674,942	1,414,101
Облігації внутрішньої державної позики, емітовані Міністерством фінансів України	16,393,671	14,607,844
УСЬОГО АКТИВІВ	17,068,613	16,021,945
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Векселі, видані Фондом Міністерству фінансів України	45,741,000	48,141,000
Відсотки до сплати по векселях, виданих Міністерству фінансів України	24,956,012	21,341,402
УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	70,697,012	69,482,402
(у тисячах гривень)	2021	2020
ОПЕРАЦІЇ ПРОТЯГОМ РОКУ		
Дохід від процентів за облігаціями внутрішньої державної позики	1,541,475	1,096,771
Проценти за грошовими коштами та їх еквівалентами, розміщеними в Національному банку України	69,912	192,525
Процентні витрати за векселями, виданими Міністерству фінансів України	(5,286,404)	(4,965,894)

28. Умовні зобов'язання

Судові позови. Управлінський персонал Фонду аналізує судові справи майнового та немайнового характеру, у яких Фонд виступає відповідачем, (крім судових справ, стороною яких є вкладники неплатоспроможних банків, щодо захисту прав вкладників, пов'язаних з виплатою гарантованої суми відшкодування за рахунок коштів Фонду), з метою оцінки ступеня юридичного ризику та визначення, чи існує ймовірність відтоку економічних вигід, яка виникає через порушення або недотримання Фондом вимог законів, інших нормативно-правових актів, договорів, прийнятої практики, а також через можливість двозначного їх тлумачення.

По судових справах з високою ймовірністю відтоку економічних вигід Фонд визнав забезпечення (Примітка 17). По судових справах з невисокою ймовірністю відтоку економічних вигід, забезпечення не створюється. Потенційна сума відтоку економічних вигід по таких справах розкривається у фінансовій звітності: станом на 31 грудня 2021 року – 126,042 тисяч гривень (465,871 тисяч гривень станом на 31 грудня 2020 року).

29. Оренда

Станом на 31 грудня 2021 року у фінансовій звітності Фонду відсутні договори оренди.

У 2018 році Фондом були укладені два договори оренди нежилых приміщень з метою розміщення офісу терміном на два роки. У 2020 році строк дії договорів закінчився. Актив

у формі права користування у звіті про фінансовий стан був представлений у складі інших основних засобів (Примітка 13). Відсотки за зобов'язанням з оренди за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, склали 154 тисячі гривень і представлені у складі фінансових витрат (Примітка 24).

30. Управління чистими активами

Чисті активи Фонду – залишкова вартість активів Фонду після вирахування всіх його зобов'язань.

Основною метою Фонду щодо управління чистими активами є забезпечення можливості продовження безперервної діяльності з метою захисту прав вкладників банків та забезпечення стабільності фінансової системи України.

Основною складовою чистих активів Фонду є нерозподілений прибуток (збиток). У випадку, якщо поточні

доходи Фонду є недостатніми для виконання ним у повному обсязі своїх зобов'язань щодо виплати відшкодування за вкладками та/або щодо обслуговування та погашення залучених кредитів, Фонд приймає рішення про встановлення спеціального збору або залучення кредиту від Національного банку України та кредиту або внеску держави на безповоротній основі за рахунок коштів державного бюджету.

31. Управління фінансовими ризиками

Фінансові ризики – ризики, що виникають унаслідок фінансових інструментів та на які Фонд наражається на кінець звітного періоду.

Управління фінансовими ризиками у Фонді має на меті обмеження потенційних втрат фінансових активів Фонду, забезпечення своєчасного виконання його фінансових зобов'язань для ефективного виконання Фондом функцій, визначених Законом.

Процес управління фінансовими ризиками включає такі етапи:

- ❖ організація системи управління фінансовими ризиками;
- ❖ ідентифікація фінансових ризиків;
- ❖ оцінка фінансових ризиків;
- ❖ розробка, впровадження заходів націлених на мінімізацію фінансових ризиків;
- ❖ інформування управлінського персоналу щодо фінансових ризиків;
- ❖ моніторинг системи управління фінансовими ризиками.

До заходів, які застосовуються Фондом для мінімізації фінансових ризиків належать:

- ❖ уникнення або запобігання фінансовому ризику шляхом свідомої відмови від операцій та фінансових інструментів, що можуть призвести до критичного рівня ризику;
- ❖ обмеження або зменшення фінансового ризику шляхом: диверсифікації; установленням лімітів на кількісні показники ризику; визначенням умов для якісних показників ризику;
- ❖ перенесення фінансового ризику шляхом хеджування;
- ❖ прийняття фінансового ризику шляхом створення резервів та покриття фінансових ризиків за рахунок власних ресурсів Фонду.

Фінансові ризики складаються з кредитного ризику, ринкового ризику та ризику ліквідності.

Кредитний ризик

У Фонду виникає кредитний ризик, який є ризиком того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить понесення фінансових збитків іншою стороною внаслідок невиконання зобов'язань за договором.

Фінансові інструменти, у зв'язку з якими у Фонду може виникнути значна концентрація кредитного ризику, включають грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові інвестиції в облігації внутрішньої державної позики, заборгованість неплатоспроможних банків за цільовими позиками.

Максимальна сума кредитного ризику Фонду за класами активів відображена балансовою вартістю фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

Ринковий ризик

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Фонду. Ринковий ризик включає: валютний ризик та процентний ризик.

Валютний ризик – ринковий ризик, який виникає внаслідок несприятливих коливань курсів іноземних валют. Усі монетарні активи та зобов'язання Фонду деноміновані у гривнях. Можливі зміни курсів обміну, застосовані на кінець звітного періоду у зв'язку з функціональною валютою Фонду, при незмінності всіх інших змінних величин, не матимуть суттєвого впливу на прибуток або збиток.

Процентний ризик - ринковий ризик, який виникає внаслідок несприятливих змін ринкових процентних ставок, що негативно впливають на вартість фінансових інструментів Фонду або на майбутні грошові потоки від фінансового інструмента.

Зміни процентних ставок впливають, головним чином, на фінансові інвестиції та залучені кошти за рахунок зміни їх справедливої вартості. Перегляд ставок по фінансових інструментах з фіксованими ставками здійснюється в строки їх погашення.

Фонд не має фінансових інструментів зі змінними процентними ставками.

Фонд здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані середні ефективні процентні ставки за фінансовими інструментами, по яких нараховуються проценти, станом на відповідні звітні дати:

% річних	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Грошові кошти та їх еквіваленти	5,14%	7,42%
Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю	11,35%	9,83%
Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю	10,27%	10,27%
Векселі видані	8,4%	8,4%

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності полягає у тому, що Фонд не буде мати можливості виконати свої фінансові зобов'язання в належні строки. Підхід Фонду до управління ліквідністю передбачає забезпечення, наскільки це можливо, постійної наявності ліквідності, достатньої для виконання зобов'язань по мірі настання строків їх погашення як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях, уникаючи при цьому неприйнятних збитків чи ризику нанесення шкоди репутації Фонду. Політика ліквідності розглядається і затверджується управлінським персоналом.

Як правило, Фонд забезпечує наявність достатніх грошових коштів на вимогу для оплати очікуваних витрат, пов'язаних з забезпеченням функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведенням неплатоспроможних банків з ринку на період до 3 місяців, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань.

На 31 грудня 2021 року недисконтвані грошові потоки, що базуються на строках погашення непохідних фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи виплати процентів) представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки згідно з договорами	До одного року	Від одного до п'яти років	Більше п'яти років
Векселі видані	70,697,012	108,310,605	-	36,907,176	71,403,429
Усього фінансових зобов'язань	70,697,012	108,310,605	-	36,907,176	71,403,429

На 31 грудня 2020 року недисконтвані грошові потоки, що базуються на строках погашення непохідних фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи виплати процентів) представлені таким чином:

(у тисячах гривень)	Балансова вартість	Грошові потоки згідно з договорами	До одного року	Від одного до п'яти років	Більше п'яти років
Векселі видані	69,482,402	113,878,416	-	15,765,507	98,112,909
Усього фінансових зобов'язань	69,482,402	113,878,416	-	15,765,507	98,112,909

32. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

Фонд визначає справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань, використовуючи ринкову інформацію за її наявності і відповідні методики оцінки. Визначення розрахункової справедливої вартості потребує професійного судження при тлумаченні ринкової інформації.

Фінансові активи та зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю

До фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю належать облігації внутрішньої державної позики. Ці фінансові інструменти не мають активного ринку, справедлива вартість облігацій внутрішньої державної позики визначається на підставі

вхідних даних 2-го рівня ієрархії (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, яка побудована за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона) з використанням методу дисконтування грошових потоків.

Фінансові активи та зобов'язання, що не оцінюються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається

До фінансових активів та зобов'язань, що не оцінюються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається, належать грошові кошти; облігації внутрішньої державної позики, що оцінюються за амортизованою собівартістю; заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам; інша дебіторська заборгованість; векселі, видані Фондом.

Фонд визначив, що справедлива вартість деяких фінансових активів і зобов'язань, що оцінюються за амортизованою собівартістю, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості для цілей розкриття справедливої вартості. До них належать: грошові кошти; заборгованість неплатоспроможних банків та банків, процедура ліквідації

яких здійснюється Фондом, за цільовими позиками та відсотками за цільовими позиками, наданими неплатоспроможним банкам; інша дебіторська заборгованість; векселі, видані Фондом.

До фінансових інструментів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, балансова вартість яких може суттєво відрізнятися від справедливої вартості, належать облігації внутрішньої державної позики. Ці фінансові інструменти не мають активного ринку. Справедлива вартість таких фінансових активів визначається на підставі вхідних даних 2-го рівня ієрархії (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, яка побудована за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона) з використанням методу дисконтування грошових потоків. Зазначений метод враховує майбутні процентні платежі та погашення основної суми заборгованості, строки погашення і ставку дисконтування. Ставка дисконтування була застосована на рівні 10,7% - 11,3% (у 2020 на рівні 9,8% - 11,3%).

У наведеній нижче таблиці подано балансову вартість та оцінку справедливої вартості фінансових активів, які не відображаються у звіті про фінансовий стан Фонду за їх справедливою вартістю:

	2021		2020	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Облігації внутрішньої державної позики	11,131,934	11,140,067	8,886,207	8,860,538

Враховуючи, що розрахунки оціночної справедливої вартості ґрунтуються на певних припущеннях, слід ураховувати те, що надана інформація може не повністю відображати вартість, яка може бути реалізована.

Справедлива вартість фінансових інструментів за рівнями ієрархії справедливої вартості розподіляється таким чином:

	2021			2020		
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
Активи, які оцінені за справедливою вартістю:						
Облігації внутрішньої державної позики за справедливою вартістю	-	5,261,737	-	-	5,721,637	-
Активи, справедлива вартість яких розкривається:						
Облігації внутрішньої державної позики	-	11,140,067	-	-	8,860,538	-

У 2021 році не відбувалося переведень фінансових інструментів між рівнями ієрархії справедливої вартості.

33. Події після закінчення звітного періоду

У період з 1 січня 2022 року до дати затвердження фінансової звітності до випуску відбулися такі події, що не

потребують коригування сум, визнаних у фінансовій звітності.

З метою покриття тимчасового дефіциту коштів Фонду на відшкодування коштів вкладникам, у січні 2022 року укладена нова кредитна угода з НБУ про відкриття Фонду відновлюваної кредитної лінії в розмірі 3,000,000 тисяч гривень за номінальною відсотковою ставкою 9,0%, що дорівнювала обліковій ставці НБУ на 04 січня 2022 року - дату укладення кредитної угоди. З метою виконання зобов'язань за кредитною угодою, між Фондом та НБУ укладений новий договір застави майнових прав за майбутніми надходженнями на поточний рахунок Фонду в НБУ. Майнові права, які надаються в якості застави, оцінюються в сумі 3,900,000 тисяч гривень.

У січні 2022 року Фонд інвестував тимчасово вільні кошти в сумі 1,700,000 тисяч гривень в короткострокові облігації внутрішньої державної позики зі строком погашення у квітні 2022 року.

У період з 1 січня 2022 року до дати затвердження фінансової звітності до випуску, в зв'язку з припиненням виплат відшкодування вкладникам чотирьох неплатоспроможних банків, по яких затверджений ліквідаційний баланс, списано зобов'язання Фонду з виплати відшкодування вкладникам в сумі 546,746 тисяч гривень.

24 лютого 2022 року президент російської федерації оголосив про проведення «спеціальної військової операції» в Україні, що фактично означало початок навмисної, неспровокованої війни росії проти України. Російські війська розпочали масштабний військовий наступ на Україну. Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, в Україні введений воєнний стан. Наразі, вже більше ста днів у багатьох регіонах України, на які припадає 50% ВВП України, тривають активні бойові дії. Збройні Сили України продовжують чинити опір російським військам. Втрати серед населення зростають, а знищення інфраструктури та виробничих потужностей продовжується. Повномасштабний напад росії на Україну також призвів до розриву виробничих зв'язків між регіонами та до значного зростання вимушеної міграції. Все це матиме довгострокові наслідки для економіки України та її банківського сектору.

25 лютого 2022 року Національний банк України ухвалив рішення відкликати банківську ліцензію та ліквідувати банки, що перебувають під контролем російської федерації (АТ «Міжнародний резервний банк» та ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк»), в зв'язку з чим, Фонд визнав зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам цих банків на загальну суму 1,189,848 тисяч гривень. Також, у червні 2022 року Національний банк України ухвалив рішення віднести АТ «МЕГАБАНК» до категорії неплатоспроможних, у зв'язку з не приведенням банком своєї діяльності у відповідність із вимогами законодавства. Станом на дату затвердження фінансової звітності до випуску, управлінський персонал оцінює очікувану суму виплат відшкодування вкладникам АТ «МЕГАБАНК» в сумі 4,3 млрд гривень.

12 квітня 2022 року Президент України підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо

забезпечення стабільності системи гарантування вкладів фізичних осіб» від 01.04.2022 № 2180-ІХ (далі – Закон № 2180-ІХ), що набрав чинності 13 квітня 2022 року.

Закон № 2180-ІХ передбачає кілька суттєвих кроків для посилення захисту коштів вкладників у банках України, а саме:

- ❖ запроваджується 100% гарантія повернення вкладів у разі прийняття рішення про виведення банку з ринку протягом дії воєнного стану в Україні та трьох місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні. Після спливу цього терміну, гарантована сума відшкодування коштів за вкладами буде складати 600 тисяч гривень;
- ❖ АТ «Ощадбанк» набуває статусу учасника Фонду з дня набрання Законом чинності;
- ❖ вирішується питання реструктуризації зобов'язання Фонду за векселями (в тому числі за нарахованими відсотками), виданими у 2015 і 2016 роках в обмін на облігації внутрішньої державної позики, держателем яких є Міністерство фінансів України.

Згідно із Законом № 2180-ІХ, зобов'язання Фонду за векселями (в тому числі за нарахованими відсотками), виданими у 2015 і 2016 роках в обмін на облігації внутрішньої державної позики, держателем яких є Міністерство фінансів України, припиняються в повному обсязі.

Після припинення зобов'язання за векселями, Фонд, за рішенням виконавчої дирекції Фонду, буде перераховувати до Державного бюджету України кошти, в межах розміру припинених зобов'язань Фонду за векселями та за нарахованими відсотками на загальну суму, що не перевищує 62,542,731 тисяч гривень. Порядок перерахування коштів до Державного бюджету України визначається договором, укладеним між Фондом та Міністерством фінансів України 15 квітня 2022 року.

Враховуючи, що припинення зобов'язання Фонду за векселями (в тому числі за нарахованими відсотками) здійснюється з метою капіталізації Фонду і розглядається як внесок держави до Фонду, припинене фінансове зобов'язання 13 квітня 2022 року визнане у іншому додатковому капіталі в сумі 78,507,375 тисяч гривень. При цьому 45,741,000 тисяч гривень – в частині зобов'язання за векселями; 32,766,375 тисяч гривень – в частині відсотків, нарахованих за векселями на дату припинення зобов'язання.

Первинне визнання нового зобов'язання Фонду перед Міністерством фінансів України згідно з договором про порядок перерахування коштів до Державного бюджету України від 15.04.2022 відбудеться в дату, коли у Фонду виникне обов'язок перерахувати в Державний бюджет України певну суму грошових коштів, а саме - в день прийняття виконавчою дирекцією Фонду відповідного рішення про перерахування грошових коштів. Зобов'язання Фонду перед державою, від імені якої діє Міністерство фінансів України, буде визнане за рахунок зменшення іншого додаткового капіталу, оскільки розглядається як

повернення внеску держави, здійсненого відповідно до вимог законодавства.

Повномасштабна військова агресія російської федерації проти України може вплинути на результати діяльності та фінансовий стан Фонду. Управлінський персонал здійснив оцінку цього впливу, на здатність Фонду безперервно продовжувати діяльність в майбутньому, і вважає, що Фонд має здатність безперервно продовжувати діяльність в найближчому майбутньому (Примітка 3, пункт b).

У зв'язку з введенням воєнного стану управлінський персонал Фонду змінив оцінку ймовірності віднесення банків до категорії неплатоспроможних, що використовується при визначенні суми забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам. Зважаючи на наявність об'єктивних факторів негативних змін макроекономічного середовища, таких як прогноз падіння реального рівня ВВП у 2022 році на 30% за оцінками Національного банку України та 45,1% за даними Світового

банку, ймовірність дефолту банків оцінюється для кризового періоду. Зміна оцінок в бік збільшення ймовірності дефолту призвела до збільшення забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам у I кварталі 2022 року на 10,289,554 тисяч гривень.

Станом на дату затвердження фінансової звітності до випуску, ознаки зменшення корисності активів Фонду відсутні, оскільки у Фонду немає активів розташованих в зоні воєнних дій.

Наслідки військової агресії росії проти України передбачити важко, вони можуть мати подальший серйозний вплив на українську економіку, результати діяльності та фінансовий стан Фонду. Управлінський персонал Фонду стежить за перебігом подій і вживає належних заходів для підтримки стабільної діяльності Фонду та системи гарантування вкладів в Україні.

Звіт незалежного аудитора

Вих. № 71-3
від 20.06.2022 р.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

**Адміністративній раді
ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ**

**Керівництву
ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ**

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (далі – Фонд), що складається зі Звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2021 р., Звіту про сукупний дохід, Звіту про власний капітал та Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і Приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Фонду на 31 грудня 2021 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (далі – ЗУ № 996-XIV) щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Фонду згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (PMСЕБ) Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) (далі – Кодекс PMСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту окремої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу PMСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Як зазначено в Примітці № 33, Російська Федерація здійснила військове вторгнення на територію України 24 лютого 2022 р. Перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що описане нижче питання є ключовими питаннями аудиту, яке слід відобразити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

1. Забезпечення потенційних витрат Фонду по виведенню банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам

Оцінка розміру забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам є ключовою сферою професійних суджень керівництва Фонду.

Визначення сум потенційних витрат включають певні припущення та аналіз різних факторів, у тому числі фінансовий стан банків, ризик переходу банків в категорію неплатоспроможних, очікуваний загальний стан банківської системи України. Результатом використання різних припущень можуть стати різні оцінки забезпечення потенційних витрат.

Беручи до уваги суттєвість цієї статті та певний рівень суб'єктивності суджень, ми визначили оцінку забезпечення потенційних витрат Фонду з виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам ключовим питанням аудиту.

Як відповідне ключове питання розглядалося під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури стосовно ключових припущень, що використовуються при оцінці керівництвом розміру забезпечення потенційних витрат Фонду по виведенню банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам, включали:

- аналіз загальних підходів та методології формування забезпечення;
- перевірку прогнозної фінансової інформації шляхом відстеження вхідних макроекономічних параметрів;
- перевірку ключових припущень управлінського персоналу, використаних при розрахунку фінансової моделі;
- перевірку на вибірковій основі достовірності вихідних даних, використаних при розрахунку;
- тестування розрахунків, вкладених в модель та їх математичну точність.

Ми виявили, що ключові припущення, які використовуються при оцінці керівництвом розміру забезпечення потенційних витрат Фонду по виведенню банків з ринку та виплати відшкодування вкладникам, підтверджуються наявними доказами.

Інші питання

Аудит фінансової звітності Фонду за рік, що закінчився 31 грудня 2020 р., був проведений іншим аудитором, який 25 травня 2021 р. висловив немодифіковану думку щодо цієї фінансової звітності.

Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Звіті про управління відповідно до ЗУ № 996-XIV, але не є фінансовою звітністю за 2021 рік та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок із будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації, яка міститься у Звіті про управління.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Фонд чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосується аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої

суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Фонд припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до вимог частин 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (далі – ЗУ № 2258-VIII) про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту Фонду, що становить суспільний інтерес:

- ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ БІ ЮКРЕЙН» було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту Протоколом № 1 засідання Адміністративної ради Фонду;
- Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить 1 рік. Це завдання є завданням з обов'язкового аудиту фінансової звітності Фонду відповідно до вимог ЗУ № 996-XIV;
- Ми планували аудит так, щоб виконати його ефективно. Ми спрямовували аудиторську роботу на ділянки, в яких, за очікуванням, найбільші ризики суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки та, відповідно, спрямовувати меншу роботу на інші ділянки. Ми використовували тестування й інші способи аналізу генеральних сукупностей на наявність викривлень. Наші аудиторські оцінки, які включають, зокрема:
  - опис та оцінку ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства;
  - посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій звітності для кожного опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у звітності, що перевіряється;

- стислий опис заходів, вжитих нами для врегулювання таких ризиків;
- основні застереження щодо таких ризиків, наведені нами у розділі «Ключові питання аудиту» цього звіту незалежного аудитора. При виконанні аудиту нами не було виявлено інших питань стосовно аудиторських оцінок, щодо яких ми вважаємо за необхідне розкрити інформацію відповідно до вимог пункту 3 частини 4 статті 14 ЗУ № 2258-VIII;
- Згідно з результатами нашого аудиту нами не виявлені порушення і викривлення вище встановленого нами рівня суттєвості. Питання, викладені у нашому Листі Керівництву, були обговорені нами з управлінським персоналом Фонду та не пов'язані з ризиком шахрайства. Нам не відомо про будь-які фактичні або підозрювані події, пов'язані з шахрайством;
- Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Фонду узгоджений з Додатковим звітом до Адміністративної ради Фонду;
- Звіт про управління узгоджений з фінансовою звітністю Фонду;
- ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» не надавало Фонду послуг, заборонених законодавством;
- У розділі «Основа для думки» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо незалежності ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» та ключового партнера з аудиту по відношенню до Фонду. Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність та на які ми б вважали за необхідне звернути увагу;
- ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН» не надавало Фонду або контролюваним нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту;
- У розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора (Аудиторського звіту) розкрито інформацію щодо обсягів аудиту та властивих для аудиту обмежень.

Ключовим партнером з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Олександр Воят.

Ключовий партнер з аудиту

Олександр ВОЯТ

ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН»

Україна, м. Київ, вул. Гусовського, 11/11, офіс 3

Номер реєстрації в Реєстрі суб'єктів аудиторської діяльності – 0283

«20» червня 2022 р.